

E U C L I D I S

E L E M E N T O R U M

Libri XV. breviter demonstrati,

Operâ

Y-15-21

IS. BARROW, Cantabrigiensis,

Coll. TRIN. Soc.

Et prioribus mendis typographi-
cis nunc demum purgati.

H I E R O C L.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι.

L O N D I N I,

Typis J. Redmayne: Prostant autem apud
J. Williams ad Insigne Coronæ in Cœmete-
rio D. Pauli, & J. Dunmore ad Insigne Tri-
um Bibliorum in vico vulgò vocato Ludgate
street, MDCLXXVIII.

467. 04-

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

D^{no} EDOUARDO CECILIO,

Illustriss. Comitû Sarisburiensis Filio;

D^{no} JOHANNI KNATCHBUL,

E T

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene
* 2 mereri

Epistola Dedicatoria.

mereri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari vestra
bonitate mihi indultum experi-
or; ejusque sensus, intimis ani-
mi medullis inhærens, ipsi ar-
dens studium impressit quovis
honesto modo reciprocos affectus
prodendi. Quandoquidem vero
ea fortunarum mearum tenuitas,
ea vestrarum amplitudo, existit,
ut nec ego alia quam gratæ ali-
cujus agnitionis significatione uti
queam, nec vos aliam admittere
velitis; ea propter haud illiben-
ter hanc occasionem arripio, ho-
noris & benevolentia; quibus
vos prosequor, publicum hoc &
durabile *μνημόσυνον* edendi. Et si
cum oblatis anathematis exilita-
tem, & libellum vestris nomini-
bus consecratum, quam is longe
infra vestrorum meritorum dig-
nitatem subsidat, attentius con-
sidero, timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant, ne
hoc studium erga vos meum vo-
bis

Epistola Dedicatoria.

bis dehonestamento sit potius quam ornamento; scilicet memor cum sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quam in gloriam cedere. Sed quum vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem, recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefactato, inconcussum sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti

Epistola Dedicatoria.

capto, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitus introspexit, ita nemo est qui impensius miratur & suspicit; aut qui ipsas libentius prædicare ac celebrare vellet, si non cum eloquii mei vires supergredierentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucent, proluxi alicujus commentarii aut panegyricæ orationis libertatem, potius quam præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam implo-ro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insistere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc sæculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam

Epistola Dedicatoria.

tam ac sempiternam transigere
largiatur. Minime autem dubito,
ne pro consueto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis quod
vobis præstare potero, benevo-
lentiæ erga vos & observantiæ
testimonium, alacriter accepturi
sitis; quod vobis propensissimo
affectu offert

Vestri in æternum amantiſſimus,

& observantiſſimus,

I. B.

Q
P
c
m
q
c
s
T
u
j
P
f
r
g
c
g
f

Benevolo LECTORI.

SI, quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, quae commode absque molestia circumferri posset. Id quod assecutus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevisus plerasque propositiones demonstraverit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclidean procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomatum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, (quem ideo etiam nomino, quod quada m ex eo desumpta agnoscere honestum duco,) post cujus elegantissimam editionem, ipse nihil attendere

Ad Lectorem.

tare voluisssem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi scretis atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcunque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, cumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex præcedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria vixit propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermitti potuit; quando nempe illius gratia noster socrus, Platonicæ familiæ philosophus, hoc elementorum systema universum candidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

uti testis est * Proclus, iis verbis, Ὅθεν * lib. 2.

διὰ τὴν ἐκείνου συμπύκνωσιν περιχαιρώσας τὰς ἐκείνου
 τοῦ ἑαυτοῦ χαλαυδῶν πλατωνικῶν χημάτων σύστα-
 σιν. Præterea facile in animum induxi ut
 opinarer, nemini harum scientiarum a-
 manti non futurum esse cordi pensesse ha-
 bere integrum Euclidæum opus, quale
 passim ab omnibus citatur & celebratur.

Quare nullum librum nullamque propo-
 sitionem negligere volui earum quæ apud
 P. Herigonium habentur; cujus vesti-
 giis presse insistere necesse habui, quoni-
 am ejusce libri schematismis maxima ex
 parte uti statutum erat, quod prævide-
 rem mihi ad novas describendas tempus
 non suppetere; etsi nonnunquam id facere
 præoptassem. Eadem de causa nec alias
 plerasque quam Euclidæas demonstrati-
 ones adhibere volui, succinctori forma
 expressas, nisi forte in 2, & 13, & præce
 in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil
 deflectere opera pretium videbatur. Bona
 igitur spes est saltem in hac parte cum no-
 stris consiliis, tum studiosorum votis,
 aliquo modo satisfactum iri. Nam
 quæ adjecta sunt in Scholiis problemata
 quadam & theoremata, sive ob suum
 frequentem usum ad naturam elemen-
 taream accedentia, sive ad eorum
 quæ sequuntur expeditam demon-
 strationem conânentia, seu quæ regula-
 rum

Ad Lectorem.

rum practica Geometria quarundam principiarum rationes innuunt ad suos fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinatam molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eorum desiderii consuluit qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem hanc viâ tradere & interpretari aggressus sit, hactenus, quod ego sciam, prater unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longe doctissimi methodus, sane in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accommodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primo, quod cum Propositionum ad unius alicujus theorematidis aut problematis probationem adductarum posterior à priori non semper dependeat; quando tamen illa inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec ullo alio modo, satis prompte innotescere potest: unde ob defectum conjunctionum & adjectivorum (ergo, rursus, &c.) non raro difficultas & dubitandi occasio, praesertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde saepenumero evenit, ut praedicta methodus supervacuas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando proli-

Ad Lectorem.

xa, aliquando & magis intricata, evadunt. Quibus vitiis noster modus facile per verborum signorumq; arbitrariam mixturam medetur. Atque hac de opella hujus intentione & methodo dicta sufficiant. Caterum qua in laudem Matheſeos in genere, aut Geometriae ipsius; & qua de historia harum ſcientiarum, ideoque de Euclide horum elementorum digeſtore, dici poſſent, & reliqua huiusmodi ἐξωτερικά, cui hac placent, apud alios interpretes conſulere poteſt. Neque nos anguſtias temporis quod huic operi impendi potuit, nec interpellationes negotiorum, nec adjuventorum ad hac ſtudia apud nos egeſtatem, & quadam alia, ut liceret non immerito, in excuſationem obtendemus; metu ſcilicet inducti, ne hac noſtra omnibus minus ſatisfaciant. Verum qua ingenui Lectoris uſibus elaboravimus, eadem in ſolidum ipſius cenſura ac iudicio ſubmittimus; probanda ſi utilia ſibi compererit; ſin omnino ſecus, rejicienda.

I. B.

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EUCLIDE contracto
Εὐφημισμός.

FActum bene ! didicit Laconice loqui
 Senex profundus, & aphorismos induit.
 Impenſa dudum margo commentarii
 Diagramma circuit minutum : utque Infula
 Problema breve natabat in vasto mari.
 Sed unda jam detumuit, & glossa arctior
 Stringit Theoremata : minoris anguli
 Lateribus ecce totus *Euclides* jacet,
 Inclusus olim velut Homerus in nuce ;
 Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
 En fit manipulus. Pelle in exigua later
 Ingens *Matheſis*, matris ut in utero *Hercules*,
 In glande quercus, vel *Ithaca* *Eurus* in pila.
 Nec mole dum decreſcit, uſu fit minor ;
 Quin auctior jam evadit, & cumulatus
 Contracta prodeſt erudita pagina.
 Sic ubere magis liquor è preſſo effluit ;
 Sit pleniori vaſa inundat ſanguinis
 Torrente cordis *Syſtole* ; ſic fuſius
 Procurrit æquor ex *Abyla* anguſtiis.
 Tantilli operis ars tanta referenda unice eſt
BAROVIANO nomini, ac ſolertiæ.
 Sublimis euge mentis ingenium potens ?
 Cui invium nil, arduum eſſe nil ſolet.
 Sic uſque pergas proſpero conamine,
 Radiusque multum debeat ac abacus tibi ;
 Sic creſcat indies feracior ſeges,
 Simili colonum germine aſſiduo beans.
 Specimen futurae meſſis hic fiet labor,
 Magnæque famæ illuſtria hæc præludia.
 Juvenis dedit qui tanta, quid dabit ſenex ?

Car. Robotham, *CANTAB.*
Coll. Trin. Sen. Sor.

de In novam *Elementorum*

E U C L I D I S

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si uspiā auditū est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamē
Praclarus ardor mentis urget Enthea;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, e nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum Explicatio.

- \equiv æqualitatem.
- \sqsupset majoritatem.
- \sqsubset minoritatem.
- $+$ plus, vel addendum esse.
- $-$ minus, vel subtrahendum esse.
- $-:$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- \times multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut $AB = A \times B$.
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati; vel cubi, &c.
- Q. & q quadratum. C. & c cubum.
- Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus, suis locis explicandas relinquimus.

Definitiones.

- I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
 II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
 III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficies autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA , CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque æqualium angulorum, & quæ insistit recta linea CG , perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem recta CG , AG efficiunt ad partes A , vocatur CGA , vel AGC .

A

Obtus

agitat.

voca-
per se
quam
andas

I B.

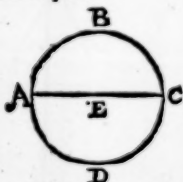
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut $\angle ACB$.

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut $\angle ACD$.

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli

peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

XIX. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII.

XXIII. Trilaterum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhuc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

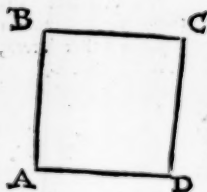
A 2

XXVIII.

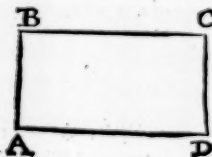

XXVIII. Oxygoni-
um vero, quod tres ha-
bet acutos angulos, ut
C.

Figura æquiangula
est, cujus omnes anguli
inter se æquales sunt.
Duæ vero figuræ æqui-
angulæ sunt; si singuli
anguli unius singulis angulis alterius sint æqua-
les. Similiter de figuris æquilateris concipe.

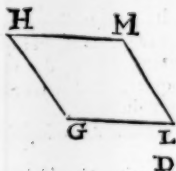
XXIX: Quadrila-
terarum autem figu-
rarum, quadratum
quidem est, quod &
æquilaterum, & re-
ctangulum est, ut A B
C D.

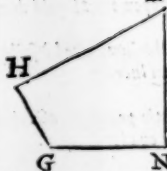
XXX. Altera
vero parte longior
figura est, quæ re-
ctangula quidem, at
æquilatera non est,
ut A B C D,

XXXI. Rhombus
autem, quæ æquilate-
ra, sed rectangula non
est, ut A.

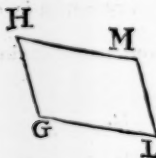

XXXII. Rhombus vero, quæ ad-
versa & latera, & an-
gules habens inter se
æquales, neque æqui-
latera est, neque rectan-
gula, ut $GLMH$.

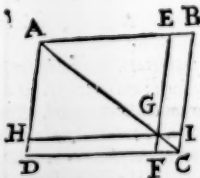

XXXIII. Præter
has autem reliquæ
quadrilateræ figuræ
trapezia appellantur;
ut $GNDH$.

XXXIV. Paralle-
læ rectæ lineæ sunt,
quæ cum in eodem
sint plano, & ex utraque parte in infinitum pro-
ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut
 A , & B .

XXXV. Paralle-
logrammum est figu-
ra quadrilatera, cujus
bina opposita latera
sunt parallela, seu
æquidistantia, ut $GLHM$.

XXXVI. Cum ve-
ro in parallelogram-
mo $ABCD$ diame-
ter AC ducta fuerit,
duæque lineæ EF ,
 HI , lateribus paral-
lelæ secantes diame-
trum in uno eodemq;

puncto G , ita ut parallelogrammum ab hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ alicujus, in demonstratio quæsti evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quovis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergo $A = C$, vel ergo omnes A , B , C , æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, concipe vi hujus axiomatis primam ultimam & quamlibet earum cuilibet æquare. Quo in casu sæpe, brevitas causa, ab hoc axioma citandi abstinemus; etsi vi consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, totæ sunt æqualia.

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

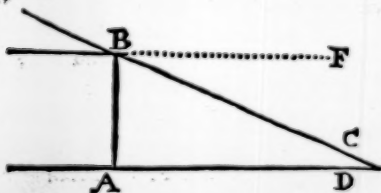
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, in eodem plano jacentes altera recta BA incidens,

A 4

inter-

internos ad eademque partes angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

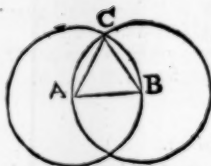
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Caterum ax. axioma, post. postulatum, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta li-
nea terminata **AB**
triangulum æquilate-
rum **ABC** constitue-
re.

Centris A & B, eodem intervallo AB, vel B A a describe du-

os circulos se interfecantes in puncto C, ex quo
bduc rectas CA, CB, Erit $AC e = AB e =$
 $BC d = AC e$ Quare triangulum ACB est
æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

a 3. post.

b1. post.

c 15. def.

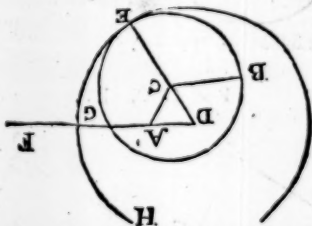
 $di, 4x^2$

e 23. def.

Scholium.

Eodem modo super ΔB describetur triangulum Isosceles, si intervalla æqualium circularum majora sumantur, vel minora, quam $A B$.

PROP. II.

Ad datum punctum A datæ rectæ lineæ BC
æqualem rectam lineam AG ponere.

a 3. post.

Centro C , intervallo CB & describe circulum b i. post.

с 1. 1.

C B E. *b* Junge A C, super qua *c* fac triangu- c 1. 1.
lum æquilaterum A D C *d* produc D C ad E. d 2. *post.*

d 2. post.

cen-

e 2. post.

f 15. def.

g constr.

h 3. ax.

k 15. def.

l 1. ax.

centro D, spatio DE, a describe circulum DEHⁱ cuius circumferentia occurrat DA e protracta ad G. Erit $AG = CB$.

Nam $DGf = DE$, & $DAg = DC$, quare $AGh = CEk = BCl = AG$. Q.E.F

Positio puncti A, intra vel extra datam BC, casus variat, sed ubique similis est constructio, & demonstratio.

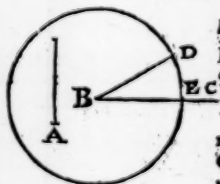
Scolium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc facere nulli postulato responderet, ut bene innuit Proclus.

PROP. III.

Duabus datis rectis lineis A, & BC, de maiore BC minori A aequalem rectam lineam BE detrabere.

Ad punctum B a pone rectam $BD = A$. Circulus centro B, spatio BD descriptus au-

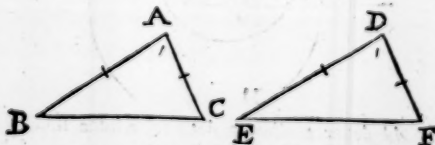
a 2. I.

b 15. def. feret $BEb = BDc = Ad = BE$. Q.E.F.

c constr.

d 1. ax.

PROP. IV.

Si duo triangula BAC, EDF duo latera BA, AC duobus lateribus ED, DF aequalia habeant, utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A, angulo D aequali,

lem, sub aequalibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF aequalem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F aequales erunt, uterque utrique, sub quibus aequalia latera subiciuntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectae AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia ang. $A = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectae EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde aequales sunt. b 14 ax. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & aequantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoscelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt aequales. Et productis aequalibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se aequales erunt.

a Accipe $AF = AD$, & b junge CD, ac BF. a 3. 12 b 1 post.

Quoniam in triangulis ACD, ABF, sunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angulusque A communis, e erit ang. $ABF = ACD$; e 4. 1. & ang. $AFB = ADC$, & bas. $BF = DC$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC g erit ang. $FCB = DCB$. Q. E. D. Item g 4. 1. ideo ang. $ABC = ACB$. atqui ang. $ABF = ACD$. ergo ang. $ABC = ACB$. Q. E. D. k 3. ax.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum aequilaterum est quoque aequiangulum.

PROP.

PROP. VI.

Si triangulis ABC duo anguli ABD , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subiecta latera AB , AC aequalia inter se erunt.

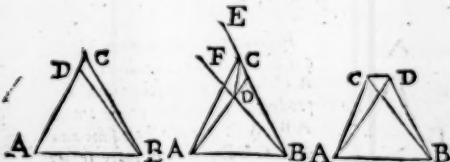
Si fieri potest, sit utravis $BA = CA$, a Fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est; atque ang. $DBC = ACB$, e erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum aequiangulum est quoque aequilaterum.

PROP VII.

super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , alia duae rectae lineae aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

a 9. ax.

1. Cas. Si punctum D statueretur in AC a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB duc CD , & producat BD F , ac BC E .

b 5. I.

c suppos.

Jam vis $AD = AC$ ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$

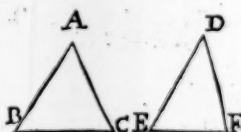
ergo

ergo ang. $FDC \triangleq ACD$, id est ang. $FDC \triangleq 9. ax$;
 $\triangleq ADC \triangleq Q. F. N.$

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB
 jungatur CD.

Rursus, ang. $ACD \triangleq ADC$, & $BCD \triangleq C. 5. 1.$
 BDC ergo ang. $ACD \triangleq BDC$, id est ang. $f. 9. ax$;
 $ACD \triangleq BCD. Q. F. N.$

PROP. VIII.

Si duo triangu-
 la ABC, DEF ha-
 buerint duo latera
 AB, AC duobus
 lateribus DE, DF ,
 utrumque utrique
 aequalia; habuerint

vero & basim BC , basi EF , aequalem: angulum
 A sub aequalibus rectis lineis consentum angulo D
 aequalem habebunt.

Quia $BC \triangleq EF$, si basis BC superpona-
 tur basi EF , illae b congruent. ergo, cum AB *a hyp.*
 $\triangleq DE$, & $AC \triangleq DF$, cadet punctum A in *b 8. ax*
 D , (nam in aliud punctum cadere nequit, per *c hyp.*
 praecedentem) *d 14. ax* ergo angulorum A , & D late-
 ra coincidunt, & quare anguli illi pares sunt. *e 8. ax*
 $Q. E. D.$

Coroll.

1. Hinc triangu-
 la sibi mutuo aequilatera;
 etiam mutuo x aequiangula sunt.

2. Triangu-
 la sibi mutuo aequilatera y aquen-
 tur inter se. *x 4. 81*
y 4. 1.

PROP.

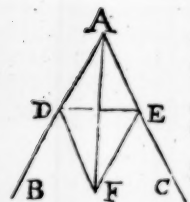
PROP. IX.

a 3. I.

b 1. I.

c constr.

d 8. I.

Datum angulum rectilineum BAC bisariam secare.

a Sume $AD = AE$; duc DE , super qua b fac triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum BAC bisecabit.

Nam $AD = AE$, & latus AF commune est, & bas. $DF = FE$, d ergo ang. $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulas nimirum partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos secandi in æquales quoruncque hactenus Geometras latuit.

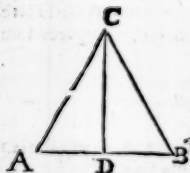
PROP. X.

a 1. I.

b 9. I.

c constr.

d 4. I.

Datam rectam lineam AB bisariam secare.

Super data AB a fac triang. æquilat. ABC ; ejus angulum C b biseca recta CD . Eadem datam AB bisecabit.

Nam $AC = BC$, & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, d ergo $AD = BD$. Q. E. F. Præter hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

PROP.

PROP. XI.

Data recta linea
AB, & puncto in ea
dato C, rectam lineam
CF ad angulos re-
ctos excitare.

a Accipe hinc inde a 3. 1.

CD = CE. Super
DE b fac triang. æ- b 1. 1.

quilat. DFE. Ducta FC perpendicularis est.

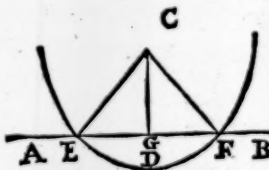
Nam triangu-
la DFC, EFC sibi mutuo c æ- c constr.

quilatera sunt. d ergo ang. DCF = ECF. d 8. 1.

e ergo FC perpendicularis est. Q. E. F. e 10. def.

Praxi tam hujus, quam sequentis expeditur
facillime ope normæ.

PROP. XII.

super datam
rectam lineam
infinitam AB, a
dato puncto C
quod in ea non est
perpendicularem
rectam CG de-
ducere.

Centro C a describe circulum, qui secet da- a 3. post.

tam AB in punctis E & F b biseca EF in G. du- b 10. 1.

cta CG perpendicularis est.

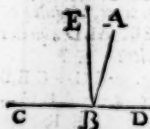
Ducantur enim CE, CF. Triangu-
la EGC,

FGC, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an- c constr.

guli EGC, FGC, æquales, & e proinde recti d 8. 1.

sunt. Q. E. F. e 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea AB, super
rectam lineam CD consistens,
facit angulos ABC, ABD, aut
duos rectos, aut duobus rectis
æquales efficiet.

Si

a 10. def.

b 11. 1.

c 19. ax.

d 3. ax.

e 2. ax.

Si anguli ABC , ABD pares sint a liquet illos rectos esse; si inæquales sint, ex B b excutetur perpendicularis BE . Quoniam ang. $ABC = \text{Rect.} + ABE$; & ang. $ABD = \text{Rect.} - ABE$; erit $ABC + ABD = 2 \text{ Rect.}$, + $ABE - ABE = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, alter ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtusus erit, & contrā.

2. Si plures rectæ quam una ad idem punctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus rectis æquales

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt angulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum constituti consiciunt quatuor rectos, patet ex Coroll. 2.

PROP. XIV.

Si ad aliquam rectam lineam AB , atque ad ejus punctum B duæ rectæ lineæ CB , BD non ad easdem partes ductæ, eos qui sunt deinceps angulos ABC , ABD duobus rectis æquales fecerint, indirectum erunt inter se ipsa recta linea CB , BD .

Si negas, faciant CB , BE unam rectam, ergo ang. $ABC + ABE = 2 \text{ Rect.}$ b = $ABC + ABD$. c Quod est absurdum.

a 13. 1.

b hyp.

c 9. ax.

PROP. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB , CD se mutuo secuerint, angulos ad verticem CEB , AED æquales inter se efficient.

Nam ang. $AEC + CEB = 2 \text{ Rect.}$ a = $AEC + AED$. b Ergo $CEB = AED$. Q. E. F.

a 13. 1.

b 3. ax.

Schol.

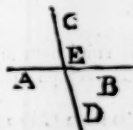
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH, atque ad
ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non
ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem
D, & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA,
AF in directum sibi invicem erunt.

Nam $2 \text{ Rect.} = 4 \text{ D} + 4 \text{ A} = 4 \text{ B} + 4 \text{ A}$ ergo a 13. 1.
EA, AF sunt in directum sibi invicem, Q.E.D. b 14. 1.

Schol. 2.

Si quatuor rectæ lineæ EA,
EB, EC, ED ab uno puncto
E exeuntes, angulos oppositos
ad verticem æquales inter se
fecerint, erunt quælibet duæ
lineæ AE, EB, & CE, ED

in directum positæ:

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB +$
 $DEB = 4 \text{ Rect.}$ erit $AEC + AED (= 24. \text{ Cor.})$
 $b CEB + DEB = 2 \text{ Rect.}$ ergo CED, & 13. 1.
AEB sunt rectæ lineæ. Q.E.D. bHyp. 2ax.

PROP. XVI.

c 14. 1.

Cujuscunque Trianguli A
BC uno latere BC producto,
externus angulus AGD utro-
libet interno & opposito CAB,
DCBA, major est.

Latera AC, BC a bise- a 10. 1. &
cent rectæ AH, BE, è quib. 1. post.
bus productis b cape EF =
BE, b & HI = AH, Con- b 3. 1.
juganturque FC, IC, & producat ACG.

B

Quo;

e constr.
d 15. 1.
e 4. 1.
f 15. 1.
g 9. ax.

Quoniam $CEC = EA$, & $EFc = EB$, &
ang. $FECD = BEA$, erit ang. $ECF = EAB$.
Simili argumento ang. $ICH = ABH$. ergo
totus ACD (f BEG) g major est utrovis CAB ,
& ABC . Q. E. D.

PROP. XVII.

Cujuscunque trianguli
 ABC duo anguli duobus re-
ctis sunt minores, omnifariam
sumpti.

Producatur latus BC .

a 13. 1.
b 16. 1.
c 4. ax.

Quoniam ang. $ACD +$
 $ACB = 2$ Rect. & ang.
 $ACD < A$, erit $A + ACB > 2$ Rect. Eo-
dem modo erit ang. $B + ACB > 2$ Rect. De-
nique producto latere AB , erit similiter ang.
 $A + B > 2$ Rect. Quæ E. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus an-
gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti
sunt.

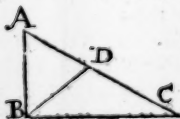
2. Si linea recta AB cum alia recta CD an-
gulos inæquales faciat, unum AED acutum, &
alterum AEC obtusum, linea perpendicularis
 AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam
 CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED .

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, di-
catur perpendicularis, in triangulo AFC erit
ang. $AEC + ACE = 2$ Rect. x Q. F. N.

x 17. 1.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo
anguli trianguli isoscelis, supra basim, æqui sunt

PROP. XVIII.

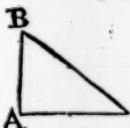
Omnis trianguli ABC
majus latus AC majorem
angulum ABC subten dit.

a 3. 1.
b 5. 1.

Ex AC aufer $AD =$
 AB , & junge DB . b ergo
ang. $ADB = ABD$. Sed
 $\angle ADB$

$\angle ADB \sqsubset C$, ergo $ABD \sqsubset C$. d ergo totus c 16. 1.
ang. $ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $ABC \sqsubset d$ 9. ax.
A. Q. E. D.

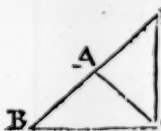
PROP. XIX.

*Omnis trianguli ABC ma-
ior angulus A majori latere
BC subinditur.*

Nam si dicatur $AB =$
 BC , a erit ang. $A = C$. con- a 5. 1.
tra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$,
 b erit ang. $C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius, b 18. 1;
 $BC \sqsubset AB$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$,
Q. E. D.

PROP. XX.

*Omnis trianguli ABC
duo latera BA, AC reliquo
BC sunt majora quomodo-
cunque sumpta.*

Ex BA producta a cape a 3. 1.
 $CAD = AC$, & duc DC,
 b ergo ang. $D = ACD$. c ergo totus $BCD \sqsubset$ b 5. 1.
 D d ergo $BD (e BA + AC) \sqsubset BC$. Q. E. D. c 9. ax.

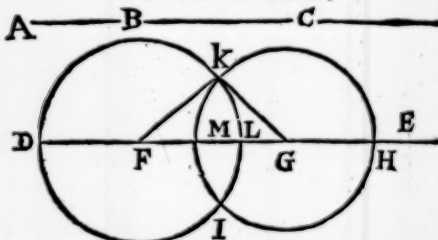
PROP. XXI.

*Si super trianguli ABC uno
latere BC, ab extremitatibus
duarum rectarum BD, CD, inte-
rius constituta fuerint, ha consti-
tuta reliquis trianguli duobus la-
teribus BA, CA minores quidem
erunt, majorem vero angulum*

BDC continebunt.

Producatur BD in E. estque $CE + ED a \sqsubset$ a 10. 1.
 CD adde commune BD, b erit $BE + EC \sqsubset$ b 4. ax.
 $BD + DC$. Rursus $BA + AE a \sqsubset BE$; b ergo
 $BA + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $BD + DC$. Q. E. D. a. Ang. $BDC \sqsubset c$ c 16. 1;
 $\angle DEC \sqsubset A$, ergo ang. $BDC \sqsubset A$. Q. E. D.

Ex tribus rectis lineis FK, FG, GK , quæ sunt tribus datis rectis lineis A, B, C , æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

3. I.

3. post.

c 15. def.

d 1. ax.

¶ Infinita DE a sume DF, FG, GH datis A, B, C ordine æquales. Tum si b centris F, G , intervallis FD, GH ducantur circuli se intersecantes in K ; junctis rectis KF, KG constituetur triangulum FKG , c cujus latera FK, FG, GK tribus DF, FG, GH , d id est tribus datis A, B, C æquantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

Ad datam rectam lineam AB , datumque in ea punctum A , dato angulo rectilineo D æqualem angulum rectilineum A constituere:

a 1. post.

b 3. 1.

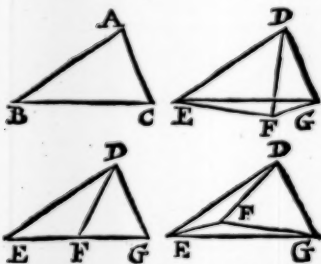
c 22. 1.

d 8. 1.

a Duc rectam CE secantem dati anguli latera utcumque, b Fac $AG = CD$. Super AG c constitue triangulum alteri CDE æquilaterum, ita ut $AH = DE$, & $GH = CE$; & habebis ang. $A = D$. Q. E. F.

PROP.

PROP. XXIV:

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB , AC duobus lateribus DE , DF aequalia habuerint, utrumque utrique; angulum vero A angulo EDF majorem sub aequalibus rectis lineis consentum, & basim BC , basi EF , majorem habebunt.

a Fiat ang. $EDG = A$, & $DGb = DFe = a$ 23. 1. b 3. 1.
 AC , connectanturque EG , FG .

1. Cas. Si EG cadit supra EF . Quia $AB = DE$, & $AC = DG$, & ang. $A = EDG$, d hyp. ferit $BC = EG$. Quia vero $DF = DG$, & constr. gerit ang. $DFG = DGF$. b ergo ang. $DFG = FGF$ 4. 1. h 9. ax.
 $EG (BC) = EF$. Q. E. D. g 5. 1.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincidar, l li- k 19. 1. l 9. ax.
 quet $EG (BC) = EF$.

3. Sin EG cadat infra EF . Quoniam $DG + GE = DF + FE$, si hinc inde auferantur m 21. 1. n 5. ax.
 DG , DF , æquales, manet $EG (BC) = EF$. Q. E. D.

PROP. XXV.

Si duo triangu-
la ABC, DEF
duo latera AB,
AC duobus late-
ribus DE, DF
equalia habuerint,

utrumque utrique, basim vero B basi EF ma-
jorem; & angulum A sub aequalibus rectis lineis
contentum angulo D majorem habebunt.

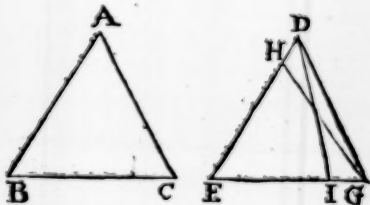
a 4. I.

Nam si dicatur ang. A = D, a erit basis BC
= EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A > D.

b 24. I.

b erit BC > EF, etiam contra Hyp. ergo BC
= EF. Q. E. D.

PROP. XXVI.

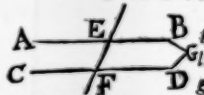
Si duo triangula BAC, EDG, duos angulos
B, C, duobus angulis E, DGE, aequales habue-
rint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri
aequale, sive quod aequalibus adjacet angulis, seu
quod uni aequalium angulorum subtenditur: reliqua
latera reliquis lateribus aequalia, utrumque utrique,
& reliquum angulum reliquo angulo aequalem ha-
bebunt.

3. I.

1. Hyp. Sit BC = EG. Dico BA = ED, &
AC = DG, & ang. A = EDG. Nam si dicatur
ED < BA, & fiat EH = BA, ducaturq; GH.
Quoniam

Quoniam $ABb = HE$, & $BCc = EG$, & b suppos.
 ang. $Bc = E$, erit ang. $EGHd = Cc = DGE$. c hyp.
 f. Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo ACd 4. 1.
 $= DG$. d quare etiam ang. $A = EDG$. e hyp.
 2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$, & f. 9. ax.
 $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $EG < BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI .
 Quia $ABg = ED$, & $BCb = EI$, & ang. Bg hyp.
 $g = E$, erit ang. $EIDk = Cm = EGD$. n Q. h suppos.
 E. A. ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = k$ 4. 1.
 DG , & ang. $A = EDG$. Q. E. D. m hyp.
n 16. 1.

P R O P. XXVII.

Si in duas rectas lineas

 AB, CD recta incidens
 linea EF alternatim an-
 gulos AEF, DFE , æ-
 quales inter se fecerit, parallela erunt inter se illa
 recta linea AB, CD .

Si AB, CD dicantur non esse parallelæ;
 conveniant productæ, nempe in G . quo posito
 angulus externus AEF interno DFE a major
 erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant. a 16. 1.

P R O P. XXVIII.

Si in duas rectas lineas

 AB, CD recta incidens
 linea EF externum angu-
 lum AGE interno & op-
 posito, & ad easdem partes
 CHG æqualem fecerit,
 aut internos & ad easdem partes AGH, CHG
 duobus rectis æquales; parallela erunt inter se ipsæ
 recta linea AB, CD .

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$,
 a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelæ igitur
 sunt AB, CD . Q. E. D. a 15. 1.
 b 17. 1.

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG =$ a 13. 1.
 2 Rect. a $= AGH + BGH$, b erit $CHG = b$ 3. ax.
 BGH . Ergo c AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D. c 17. 1.

PROP. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD, recta incidens linea EF, & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se efficit; & externum BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

a 13. ax.

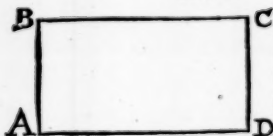
b 13. 1.

c 13. ax.

d 15. 1.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. a alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. DHG + CHG = 2 Rect. ergo DHG = AGH d = BGE. Q. E. D.

Coroll.

Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A, est rectangulum.

a 29. 1.

b 3. ax.

Nam A + B = 2 Rect. ergo cum A rectus sit, b etiam B rectus erit. Eodem argumento D, & C recti sunt.

PROP. XXX:

Quæ (AB, CD) eidem recta linea EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet utique recta GI. Quoniam AB, EF parallelæ sunt, a erit ang. AGI = EHI, Item propter CD, EF parallelas, a erit ang. EHI = DIG. b ergo ang. AGI = DIG. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

a 29. 1.

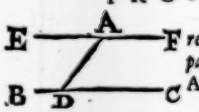
b 1. ax.

c 27. 1.

PR OP.

PROP. XXXI.

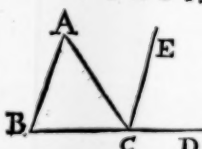
A dato puncto A datæ rectæ lineæ B C ducere parallelam rectam lineam A E.

Ex A ad datam B C duc rectam utcumque A D. ad quam, ejusque punctum A a fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. b erunt a 23. I. AE, B C parallelæ. Q. E. F. b 27. I.

PROP. XXXII.

Cujuscunque trianguli A B C uno latere B C producto, externus angulus A C D duobus internis, & oppositis, A, B est æqualis. Et trianguli tres interni anguli, A, B, A C B duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc C E parall. B A. Ang. $\angle A b = \angle A C E$. & ang. $\angle B b = \angle E C D$. ergo $\angle A + \angle B = \angle A C E + \angle E C D = \angle A C D$. Q. E. D. Porro $\angle A C D + \angle A C B = 2$ Rect. f ergo $\angle A + \angle B + \angle A C B = 2$ Rect. Q. E. D.

a 31. I.
b 29. I.
c 2. ax.
d 19. ax.
e 13. I.
f 1. ax.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujuscunque trianguli æquales sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde

2. Si in uno triangulo duo anguli (aut singuli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam reliquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula unum angulum uni æqualem habeant, reliquorum summæ æquantur.

3. In triangulo si unus angulus rectus sit, reliqui unum rectum conficiunt. Item, angulus, qui duobus reliquis æquatur, rectus est.

4. Cum in Isoscele angulus æquis cruribus contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semirecti.

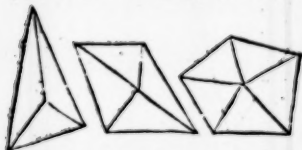
5. Trij

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuscunque figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvunt in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc Coroll. Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilineæ
figuræ æquales habent externorum angulorum
summas.

PROP. XXXIII.

 *Recta lineæ AC, BD, quæ
æquales & parallelas lineas
AB, CD, ad partes easdem
dem conjungunt, & ipsæ æ-
quales ac parallelæ sunt.*

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas, ang. $ABC = BCD$, & per hyp. $AB = CD$, & latus CB commune est, b erit $AC = BD$, b & ang. $ACB = BDC$. c ergo AC, BD etiam parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. XXXIV.

 *Parallelogrammorum spa-
tiorum ABDC æqualia sunt
inter se quæ ex adverso late-
ra AB, CD; ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bise-
ctam secant diameter CB.*

Quoniam AB, CD æ parallelæ sunt, b erit a hyp.
ang. $ABC = BCD$. Item ob AC, DB æ paral- b 29. 1.
lelas, b erit ang. $ACB = CBD$. c ergo toti an- c 2. ax.
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
 $A = D$. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB , ipsi BCD, CBD
pares, d erunt $AC = BD$, d & $AB = CD$. adeo, d 26. 1;
que etiam triang. $ABC = CBD$. Q. E. D.

SCHOL.

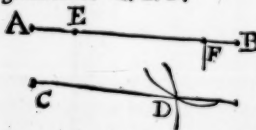
S C H O L.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habere latera opposita aequalia, est parallelogrammum.

27. I.

Nam per 8. I. ang. $ABC = BCD$. & ergo AB, CD parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $BCA = CBD$; & quare AC, BD etiam parallelæ sunt. b Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

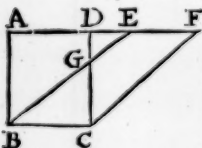
35. def. 1.

Hinc expeditius per datum punctum C datæ rectæ AB ducetur parallela CD .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E . & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma $B CDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt aequalia.

a 34. I.

b 2. ax.

c 29. I.

d 4. I.

e 3. ax.

f 2. ax.

Nam $AD = BC$ & EF . adde communem DE , b erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$, & ang. $A = CDF$. d ergo triang. $ABE = DCF$. aufer commune DGE , e erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC , f erit Pgr. $ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & faciliior est demonstratio.

Scholium.

A **D** Silatus AB parallelogram-
mi rectanguli ABCD ferri
intelligatur perpendiculariter
per totam BC, aut BC per to-
tam AB, producet eo motu
area rectanguli ABCD. Hinc
rectangulum fieri dicitur ex du-
ctu seu multiplicatione duorum
B 3 C laterum contiguorum. Sit ex-
empl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3. in 4;
proveniunt 12. pedes quadrati pro area rectan-
guli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq;
parallelogrammi (* EBCF) habetur dimen- * v. fig.
sio. Illius enim area producit ex altitudine propof. 35.
BA ducta in basim BC. Nam area rectanguli
AC parallelogrammo EBCF æqualis, fit ex
BA in BC, ergo, &c.

P R O P. XXXVI.

A **D** **E** **F** Parallelogram-
ma BCDA,
GHFE super æ-
qualibus basibus BC
GH, & in eisdem
parallelis AF, BH constituta, inter se sunt æqualia.

Ducantur BE, CF. Quia $BCA = GHb = a$ hyp.
EF, erit BCFE parallelogrammum. ergo Pgr. b 34. 1.
 $BCDA d = BCFE d = GHFE$. Q.E.D. c 33. 1.

P R O P. XXXVII.

E **A** **D** **F** Triangula BCA,
BCD super eadem
basi BC constituta,
& in eisdem paral-
lelis BC, EF inter
se sunt æqualia.

a Duc

- a 31. I. a Duc BE parall. CA, & CF parall. BD;
 b 34. I. Erit triang. BCA $b = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $= c \frac{1}{2}$
 c 35. I. & BDFC $b = BCD$, Q. E. D.
 7. ax.

PROP. XXVIII.

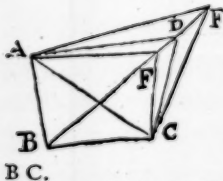
Triangula BCA,
 EFD super aqua-
 libus basibus BC,
 EF constituta, &
 in eisdem parallelis
 GH, BF, inter se
 sunt aequalia.

- Duc BG parall. CA. & FH parall. ED.
 erit triang. BCA $a = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAG $b = \frac{1}{2}$
 EDHF $c = EFD$. Q. E. D.
 a 14. I.
 b 36. I. &
 7. ax.
 c 34. I.

Scol.

Si basis BC \sqsubset EF, liquet triang. BAC \sqsubset
 EDF. & si BC \supset EF, erit BAC \supset EDF.

PROP. XXXIX.

Triangula aqua-
 lia BCA, BCD,
 super eadem basi
 BC, & ad eandem
 partes constituta,
 etiam in eisdem
 sunt parallelis AD,

BC.

- Si negas, sit altera AF parall. BC; & duca-
 tur CE, ergo triang. CBF $a = CBA$ $b = CBD$
 c Q. E. A.
 a 37. I.
 b hyp.
 c 9. ax.

PROP.

PROP. XL.

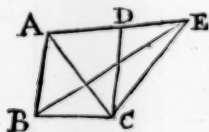
Triangula
qualia BCA,
EFD super
aqualibus basi-
bus BC, EF,
& ad easdem

partes constituta, & in eisdem sunt parallela
AD. BF.

Si negas, sit altera AH parall. BF. & ducatur FH. ergo triang. EFH a = BCA b = a 38. 1.
EFD. c Q. E. A. b hyp.

c 9. ax.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum
ABCD cum triangulo
BCE eandem basim
BC habuerit, in eisdemque fuerit parallela
AE, BC, duplum erit

parallelogrammum ABCD ipsius trianguli BCE.

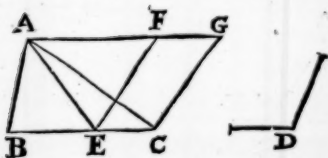
Ducatur AC. Triang. BCA a = BCE. ergo Pgr. ABCD b = 2 BCA c = 2 BCE. a 37. 1.
Q. E. D. b 34. 1.
c 6. ax.

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunque trianguli BCE. Nam cum area parallelogrammi ABCD producat ex altitudine in basim ducta; produceretur area trianguli ex dimidia altitudinis in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem, ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

PROP.

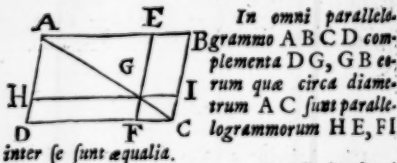
PROP. XLII;

*Dato triangulo ABC æquale parallelogram-
mum ECGF constituere in dato angulo rectilineo
D.*

- a 31. 1.º Per A a duc AG parall. BC. b fac ang. BCG
b 23. 1.º = D. basim BC c biseca in E. a duc EF parall.
c 10. 1.º CG. Dico factum.
Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG
d 38. 1.º = D, & triang. BAC d = a AEC e = Pgr.
e 41. 1.º ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

*In omni parallelo-
grammo ABCD com-
plementa DG, GB co-
rum quæ circa diame-
trum AC sunt paralle-
logrammorum HE, FI
inter se sunt æqualia.*

- a 34. 1.º Nam Triang. ACD, = a ACB, & triang.
AGHa = AGE. & triang. GCF a = GCI
b 3. ax. ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP.

logram.
cetilino

ECG
= Pgr.

parallelo.
 D com-
 GB co-
 diame-
 paralle-
 HE, FI

$$= GCI$$

R O P:

Datum rectilineum resolve in triangu-
 BAD, BCD , a Fac. Pgr. $FH = BAD$ ita ut a 44. FH
ang. $F = E$, producta FI , a fac (ad $H.I$) Pgr.

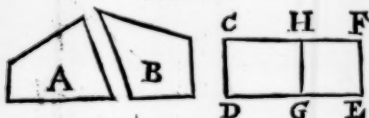
C

IL

b 19. ax.)
e Constr.

IL = BCD. erit Pgr. FL = b FH + IL e =
ABCD. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo recti-
lineum aliquod A superat rectilineum minus B;
nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur
Pgr. DF = A. & DH = B.

PROP. XLVI.

A data recta li-
nea AD quadra-
tum AC descri-
bere.

a Erige duas per-
pendiculares AB,
DC b æquales
datæ AD; &
junge BC. dico
factum.

a 11. I.

b 3. I.

c constr.

d 28. I.

e constr.

f 33. I.

g Sch. 29. I.

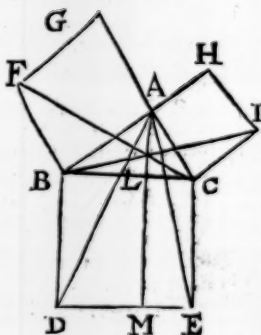
h 29. def.

Cum enim ang. A + D c = 2 Rect. d erunt
AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam æquales,
f ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ.
ergo Figura AC est parallelogramma, & æqui-
latera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoni-
am unus A est rectus, h ergo AC est quadratum.
Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum,
quod sub datis duabus rectis contineatur.

PROP.

PROP. XLVII.

In rectangulo
triangulo BAC
quadratum BE,
quod à latere
BC rectum an-
gulum BAC
subtendense de-
scribitur, aequale
est eis, BG,
CH, quae à la-
teribus AB, AC
rectum angulum
continentibus de-
scribuntur.

Junge AE;
AD; & duc AM.
parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA, adde com. a 12. ax.
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. c ergo triang. b 29. def.
ABD = FBC, atque Pgr. BM. d = 2 ABD; & c 4. I.
Pgr. BG d = 2 FBC (nam GAC est una recta d 41. I.
per hyp. & 14. I.) c ergo Pgr. BM = BG. Si- c 6. ax.
mili discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = BG + CH. Q. E. D. f 2. ax)

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quò spectant duo sequen-
tia problemata.

PROBL. 1.

And. Tarq.

III. I.

b 47. 2.

c 2. 4x.

Dati quocunque quadratis, unum omnibus aequale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB, BC, CE. a Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA, & BC, & junge AC, b erit ACq = ABq + BCq. Tum AC transfer ex B in X; & CE tertium latum datum transfer ex B in E, & junge EX, b erit EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) c = CEq + ABq + BCq. Q. E. F.

PROBL. 2.

Dati duabus rectis inaequalibus AB, BC, exhibere quadratum, quod quadratum majore AB excedit quadratum minore BC.

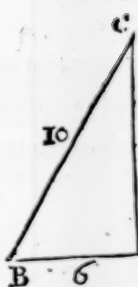
b 47. 1.

b 3. 4x.

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriae in E. & ducatur BE. a Erit BEq (BAq) = BCq + CEq. b ergo BAq - BCq = CEq. Q. E. F.

PROBL.

PROBL. 3.

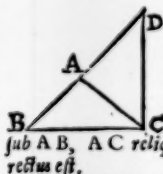

Notis duobus quibuscunque
lateralibus trigoni rectanguli
ABC, reliquum invenire.

Latera rectum angulum
ambientia sint AC, AB,
hoc 6. pedum, illud 8. ergo 47. 1.
8 cum $AC^2 + AB^2 = 64$
 $+ 36 = 100 = BC^2$. erit
 $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera
AB, BC, hoc 10. pedum,
A illud 6. ergo cum $BC^2 -$ 47. 1.
 $AB^2 = 100 - 36 = 64$
 $= AC^2$. erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno
latere BC trianguli describi-
tur, aequale sit ei quod a reli-
quis trianguli lateribus AB,
AC describuntur quadratis,
angulus BAC comprehensus
sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus,
rectus est.

Duc ad AC perpendicularem DA = AB, &
junge CD.

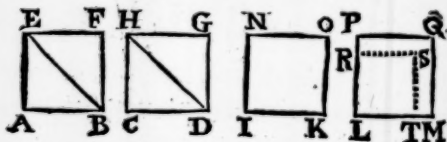
Jam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 +$ 47. 1.
 $AC^2 = BC^2$. * ergo $CD = BC$. ergo trian- * Vide seq.
gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; Theor.
quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. b 8. 1.

Schol.

c Hyp.

Assumpsimus exinde quod $CD^2 = BC^2$,
sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex
sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum æqualium AB, CD, æqualia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum æqualium NK, PM æqualia sunt latera IK, LM.

Pro 1 Hyp. Duc diametros EB, HD. Li-

a 34. 1] quet AF = a 2 triang. EAB = b 2 triang.

b 4. 1. & HCD = a CG. Q.E.D.

6. ax. 2. Hyp. Si fieri potest, sit LM = IK. fac

a 46. 1. LT = IK; a sitque LS = LT. ergo LS

b 1. part. b = NK c = LQ. d Q.E.A. ergo LM = IK.

c hyp.

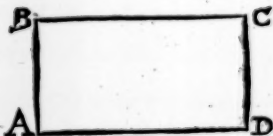
d 9. ax.

Coroll.

Eodem modo quælibet rectangula inter se æquilatera æqualia ostendentur.

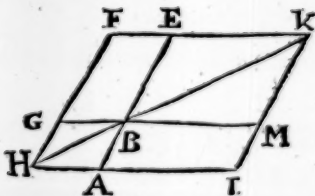
LIB. II.

Definitiones.

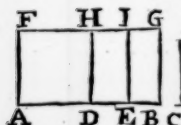
I. **Q**uoniam Mne parallelogrammum rectangulum ABCD contineri dicitur sub rectis duabus AB, AD, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA, AD, vel brevitatis causa; rectangulum BAD, vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$;) designatur rectangulum quod continetur sub BA, & AD ad rectum angulum constitutum.

II. In omni parallelogrammo spatio FHIK unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur, ut Pgr. $FB + BI + GA$ (EHM) est Gnomon. item Pgr. $FB + BI + EM$ (GKA) est Gnomon.

PROP. I.

Si fuerint duae rectae lineae AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmenta AD, DE, EB: rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB, AF, aequale est eis, quae sub infecta AF, & quolibet segmentorum AD, DE, EB comprehenduntur rectangulis.

a 11. I.

a Statue AF, perpendicularem ad AB. a per F duc infinitam FG perpendicularem ad AF. a Ex D, E, B erige perpendiculares DH, EI, BG. erit AG rectangulum sub AF, AB, & b 19. ax. I. b est aequale rectangulis AH, DI, EG, hoc est c 34. I. (quia DH, EI, AF pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AF, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

Schol.

Imo si fuerint duae rectae, secanturque ambae in quocunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

a 1. 2.

b 2. ax.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$, b erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admiscantur signa, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in — provenit —; at ex — in — provenit +. Nam sit + A ducenda in B — C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata, quare prodibit $AB - AC$. Vel sic; quia

quia B constat partibus C, & B—C, * erit AB * 1. 2.
 $\text{---} = \text{AC} + \text{A in B} - \text{C}$; aufer utrinque AC, erit AB
 $\text{---} - \text{AC} = \text{A in B} - \text{C}$. Similiter si —A ducenda
 sit in B—C, quoniam ex vi signi — non nega-
 tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
 supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
 ergo —AB + AC. Vel sic; quia AB * $\text{---} = \text{AC} + \text{A}$
 in B—C; tolle utrinque omnia, erit —AB = AC
 $\text{---} - \text{A in B} + \text{C}$; adde AC utrinque, eritque —AB
 $\text{---} + \text{AC} = \text{A in B} - \text{C}$.

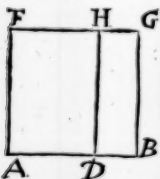
Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex
 linearum in se ductarum comparatione emer-
 gentes (quas apud Vietam, & alios Analytici in
 numerato habes) nullo negotio demonstrantur,
 rem plerumque quasi ad simplicem calculum
 exigendo.

Porro, * liquet productum ex quapiam magni- * 19. 22.
 tudine in numeri cujusslibet partes, æquari pro-
 ducto ex eadem in totum numerum. Ut 5 A + 7
 $\text{A} = 12 \text{ A}$. & 4 A in 5 A + 4 A in 7 A = 4 A in 12
 A: quare quæ in hoc loco de restarum in se ductu
 dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli-
 catione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9.
 sequentibus theorematibus de lineis affirmantur,
 eadem valent de numeris accepta; quippe cum
 istæ omnes ab hac prima immediate depende-
 ant & deducantur.

Propositiones decem primæ hujus libri valent
 etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro exami-
 net. pro hac, sit AF 6, & AB 12, sectus in
 AD 5, DE 3, & EB 4. Estque 6x12 (AG)
 $\text{---} = 72$. 6x5 (AH) = 30. 6 in 3 (DI) = 18.
 denique 6x4 (EG) = 24. Liquet vero
 $30 + 18 + 24 = 72$.

PROP.

PROP. II.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangula quæ sub tota AB & quolibet segmentorum AD, DB comprehenduntur, æqualia sunt ei quod à tota AB fit quadrato.

Erige AF perpendiculari rem & æqualem AB, & erunt
 $a AF \times AD + AF \times DB = AF \times AB$; hoc est
 (ob $AF = AB$) $AB \times AD + AB \times DB = ABq$.

31.2.

PROP. III.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, rectangulum sub tota AB & uno segmentorum AD comprehendens, æquale est illi quod sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo, & illi quod à prædicto

segmento AD describitur quadrato.

Nam erige AF perpendiculari rem & æqualem DB, & completis parallelogrammis FD, FB, erit $AB \times AF = a AF \times DB + AF \times AD$, hoc est (ob $AF = AD$) $AB \times AD = AD \times DB + ADq$.

31.2.

PROP. IV.

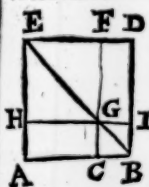
Si recta AB secta sit utcumque in D, quadratum quod à tota AB describitur, æquale est illi quæ à segmentis AD, DB describuntur quadratis, & ei quod bis sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo.

Nam $ABq = a AB \times AD + AB \times DB$. Cum ergo $b AB \times AD = AD \times DB + ADq$ & $b AB \times DB = AD$

32.2.

b3.2.

$=AD \times DB + DBq$, erit $c ABq = ADq + DBq$ c 1. ax.
 $+ 2 AD \times DB$.

Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB, per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. $EHG = A$ rectus est, & AEB d semirectus, e erit reliquus HGE etiam semirectus, d 4. Cor. 32. 1.
 Ergo $HEf = HGg = EFg = AC$, b proinde c 32. 1.
 HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI f 6. 1.
 est CBq. ergo AG. GD rectangula sunt sub AC, g 34. 1.
 CB. Quare totum quadratum AD $k = ACq$ h 29. def. 1.
 $+ CBq + 2 ACB$. Q.E.D. k 19. ax. 1.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.
2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.
3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item e contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

PROP. V.

Si recta linea AB secetur in aequalia AC b CB, & non aequalia AD, DB, rectangulum sub inaequalibus segmentis AD, DB comprehensum una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, aequale est ei, quod a dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADB + CDq$.

Aequantur

a 4. 2.

b 3. 2.

byp.

a 1. 2.

Æquantur $\left\{ \begin{array}{l} \text{CBq.} \\ a \text{ CDq} + \text{CDB} + \text{DBq} + \text{CDB} \\ \text{CDq} + b \text{ CBD} (\text{cAC} \times \text{BD}) + \text{CDB} \\ \text{CDq} + d \text{ ADB.} \end{array} \right.$
enim ista

Hoc Theorema paulo aliter effertur, & facilius demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, æquatur differentia ex ipsis.

* (b. 1. 2.)

Nam si A + E ducatur in A — E, *provenit Aq — AE + EA — Eq = Aq — Eq. Q.E.D.

Schohjum.

Si A B aliter dividatur, proptus scilicet puncto

A — C — E — D — B

bisectionis, in E; dico AEB = ADB.

a 5. 2. &

3. 4x.

Nam AEB a = CBa — CEq & ADBa = CBq — CDq. ergo quum CDq = CEq, erit AEB = ADB. Q.E.D.

Coroll.

b 4. 2.

Hinc A Dq + D Bq = AEq + EBq. Nam ADq + DBq + 2 ADBb = ABq b = AEq + EBq + 2 AEB. ergo quum 2 AEB = 2 ADB, erit ADq + DBq = AEq + EBq. Q.E.D.

e 3. 4x.

Unde 2. ADq + DBq — AEq = EBq = AEB — 2 ADB.

PROP. VI.

Si recta linea A bisariam secetur, & illi recta quapiam linea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjecta (sub. A + E,) & adjecta E, una cum quadrato, quod à dimidia ($\frac{1}{2}$ A,) aequalè est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia, tum ex adjecta componitur, tanquam ab una ($\frac{1}{2}$ A + E) descripto.

a 4. & 3.

Cor. 4. 2.

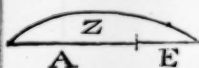
Dico $\frac{1}{4}$ Aq (a Q. $\frac{1}{2}$ A) + AE + Eq = Q. $\frac{1}{2}$ A + E. a Nam Q. $\frac{1}{2}$ A + E = $\frac{1}{4}$ Aq + Eq + AE.

Coroll.

Coroll.

Hinc si tres rectæ E , $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in proportionē Arithmetica, rectangulum sub extremis E , $E + A$ contentum, una cum quadrato excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z secetur utcumque; Quod à tota Z , quodque ab uno segmentorum E , utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis sub tota Z , & dicto segmento E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit, quadrato.

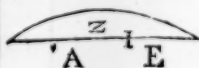
Dico $Zq + Eq = 2 ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq + 2 AE + Eq$. & $2 ZE = 2 Eq + 2 AE$. a 4. 2.
b 3. 2.

Coroll.

Hinc, quadratum differentiæ duarum quarumcunque linearum Z, E , æquale est quadratis utriusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2 ZE = Aq = QZ - E$. c 7. 2. &
3. 2x.

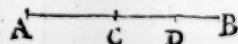
PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z & uno segmentorum E cum eo, quod à reliquo segmento A fit quadrato, æquale est ei quod à tota Z & dicto segmento E , tanquam ab una linea $Z + E$ describitur quadrato.

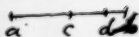
Dico $4 ZE + Aq = QZ + E$. Nam $4 ZE = 2 Zq + 2 Eq - 2 Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2 3. 2x.$
 $ZE = QZ + E$. Q.E.D. b 4. 2.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC ,

Coroll.

AC, CB, & non aequalia AD, DB. quadrata, quod ab inaequalibus totius segmenti AD, DB sunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $AD^2 + DB^2 = 2 AC^2 + 2 CD^2$. Nam
 a 4. 2. $AD^2 + DB^2 = AC^2 + CD^2 + 2 ACD + DB^2$
 b hyp. atqui $2 ACD = 2 BCD + 2 DB^2 = 2 B^2$
 c 7. 2. $(AC^2) + CD^2$ ergo $AD^2 + DB^2 = 2 AC^2$
 d 2. ex. $+ 2 CD^2$. Q.E.D.

Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;

Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectarum A, E, aequatur duplo quadratorum ex ipsis.

a 4. 2. Nam $Q. A + E = A^2 + E^2 + 2 AE$. & $Q. A - E = A^2 + E^2 - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 b Cor. 7. 2. $2 A^2 + 2 E^2$. Q.E.D.

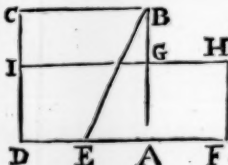
PROP. X.

Si recta linea A sectur bisariam, adjiciatur autem ei in rectum quapiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

a 4. 2. Dico $E^2 + Q. A + E$, hoc est $A^2 + 2 E^2 + 2 AE$
 b Cor. 4. 2. $AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = 2 A^2$
 c 4. 2. $= 2 A^2$ & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = 2 A^2 + 2 E^2 + 2 AE$.

PROP. XI.

Datam rectam lineam AB secare in HG, ut comprehensum sub tota AB, & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei, quod à reliquo segmento AG, fit, quadrato.

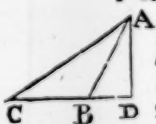
Super AB a describe quadratum AC. latus a 46. 1. AD b biseca in E, duc EB. ex EA producta cape b 10. 1. EF = EB ad A F a statue quadratum AH. Erit AH = AB x BG.

Nam protracta HG ad I; Rectang. DH + EAq = EFq d = EBq e = BAq + EAq ergo DH c 6. 2. f = BAq d = quad. AC. subtrahe commune AI; d constr. fremanet quad. AH = GC; d id est AGq = ABx e 47. 1. BG. Q. E. F. f 3. 2x.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; *neque enim ullus numerus ita secari potest, ut productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ. *vid. 6. 13.

PROP. XII.

In amblygoniū triangulū ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratū, quæ sunt à lateribus AB, BC obtusum angulum

ABC comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa obtusum angulum ABC, in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendiculari AD, & ab assumpta exteriori linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC.

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista ACq .

a 47. I.

b 4. 2.

c 47. I.

æqualia $a CDq + ADq$.

sunt in $b CBq + 2 CBD + BDq + ADq$

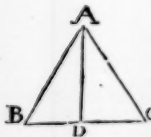
ter se $c CBq + 2 CBD + ABq$.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile inveniuntur tum segmentum BD inter perpendicularem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$. hunc deme ex 100, manet 26 pro $2 CBD$. unde C³D erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{1}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. I.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso,

& ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit. & ab assumpta interioris linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

a 47. I.

b 7. 2.

c 47. I.

Nam æquantur ista $a ACq + BCq$.

$b ADq + DCq + BCq$.

$c ADq + BDq + 2 BCD$.

$c ABq + 2 BCD$.

Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendiculari-

rem AD, & acutum angulum ABC interceptum;
quam ipsam perpendicularem AD.

Sit AB 13. AC 15. BC 14. Detrahe ABq
(169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9
pro DC, unde AD = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

PROP. XIV.

Dato rectilineo A aequale quadratum ML in-
venire.

a Fac rectangulum DB = A, cujus majus la- a 45. 1.
tus DC producat F, ita ut CF = CB. b Bi- b 10. 2.
seca DF in G, quo centro ad intervallum GF
describere circulum FHD, producat CB, do-
nec occurrat circumferentia in H. Erit CHq =
*ML = A.

Ducatur enim GH. Estque Ac = DBc = c Constr.
DCFd = GFq - GCq = H Cq = ML d 5. 2. &
Q. E. F.

*46. 1.

3. ax.

c 47. 1. &

3. ax.

I.

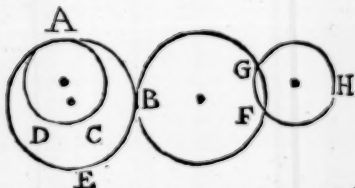

Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circum F E D tangere dicitur, quæ cum circum tangat, si producat circum non secat.

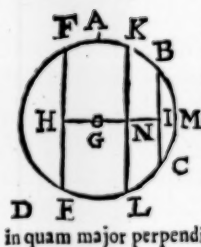
Recta FG secat circum F E D.

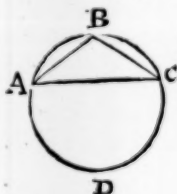
III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

Circulus BFG secat circum FGH.

IV. In

IV. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE KL , cum perpendiculares GH , GN , quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur, in quam major perpendicularis GI cadit.

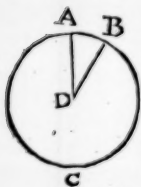

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam assument peripheriam ADC , illi angulus ABC insistere dicitur.

XI. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utunque, quam biseca in E. per E duc perpendicularem DB. hanc biseca in F. erit F centrū.

Si negas, centrum esto G, extra rectam DB

(nam in ea esse non potest, cum ubique extra F dividatur inæqualiter) ducanturque GA,

a 15. def. 1. G C, G E. Vis G centrum esse; a ergo $GA =$

b 8. 1. GC; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE

c 10. def 1. commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares,

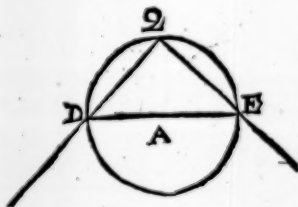
d 12. ax. & c proinde recti sunt. d ergo ang. $GEC = FEC$

e 9. ax. rect. e Q. E. A.

Coroll.

Coroll.

Nunc, si in circulo recta aliqua linea BD aliqua rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice And. Tarq.
Qad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

PROP. II.

Si in circuli CAB peripheria duo qualibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta AB quodvis punctum D, & ex centro C duc CA, CD, CB. & quoniam CA = CB, erit ang. A = a 15. def. 1. B. Sed ang. CDB < A; ergo ang. CDB < b 5. 1. B. ergo CB < CD. atqui CB tantum pertinet ex centro ad circumferentiam; ergo CD eod. 19. 1. usque non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ AB. Tota igitur AB cadit intra circulum. Q.E.D.

D 3

Coroll.

Coroll.

Hinc, recta circulum tangens, ita ut eum non secet, in unico puncto tangit.

PROP. III.

Si in circulo EABC recta quadam linea BD per centrum extensa quadam AC non per centrum extensam bifariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bifariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

- a hyp. 1. Hyp. Quoniam $AF = FC$, & $EA = EC$,
 b 15 def. 1. latusque EF commune est, erunt anguli EFA,
 c 8. 1. EFC pares, & d consequenter recti. Q.E.D.
 d 10. def. 1. 2. Hyp. Quoniam ang. EFA = EFC, & ang.
 e hyp. & EAF = ECF, latusque EF commune, g erit
 12. ax. AF = FC. Bisecta est igitur AC. Q.E.D.
 f 5. 1.
 g 26. 1.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatere & Isoscele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

PROP. IV.

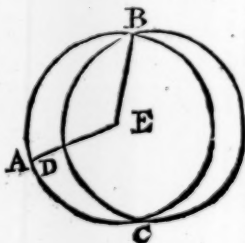
Si in circulo ACD duæ rectæ lineæ AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensa, sese mutuo bifariam non secabunt.

Nam si una per centrum transeat, patet hanc non

non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bifectæ in F, anguli EFB, EFD a ambo essent recti, & a 3. 3° proinde æquales. b Q.E.A. b 9. ax.

PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E, rectis EB, ED A, essent ED a = EB a = a 15. def. 1. EA. b Q.E.A. b 9. ax.

PROP. VI.

Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo interiorius tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FDA, essent FD a = FB a = FA. a 15. def. 1. b Q.F.N. b 9. ax.

PROP. VII.

Si in AB diametro
circuli quodpiam sumatur
punctum G, quod
circuli centrum non sit,
ab eoque puncto in circulum
quadam recta lineae GC, GD, GE cadunt; maxima quidem
erit ea (GA) in qua
centrum F, minima vero
reliqua GB, aliarum
vero illi, quae per cen-

trum ducitur, propinquior GC remotiore GD semper major est. Duae autem solum rectae lineae GE GH aequales ab eodem puncto in circulum cadunt, ad utrasque partes minimae GB, vel maximae GA.

a 23. 1.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & a fac ang. BFH = BFE.

a 20. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) a < GC, Q.E.D.

b 15. def. 1.

2. Latus FG commune est, & FC = FD, atque ang. GFC < GFD. d ergo bas. GC < GD. Q.E.D.

c 9. ax.

d 24. 1.

e 20. 1.

f 5. ax.

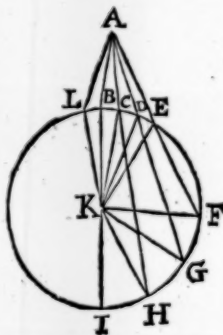
3. FB (FE) e > GE + GF. ergo ablato communi FG remanet BG > EG. Q.E.D.

g constr.

h 4. 1.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atq; ang. BFH = BFE. b ergo GE = GH. Quod vero nulla alia GD ex puncto G aequetur ipsi GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q.E.D.

PROP. VIII.

Si extra circulum
sumatur punctum
quodpiam A, ab eoq;
puncto ad circulum
deducantur quædam
lineæ AI, AH, AG,
AF, quarum una qui-
dem AI per centrum
K protensatur, reli-
quæ vero ut libet;
in cavam peripheri-
am cadentium recta-
rum linearum maxi-
ma quidem est illa
AI, quæ per centrum
ducitur, aliarum au-

tem ei quæ per centrum transit propinquior AH re-
motiore AG semper major est. In convexam vero
peripheriam cadentium rectarum linearum minima
quidem est illa AB, quæ inter punctam A, & dia-
metrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est
minimæ propinquior AC remotiore AD semper mi-
nor est. Duæ autem tantum rectæ lineæ AC, AL
æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad
utrasque partes minimæ AB, vel maximæ AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC;
KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) = AH. Q. E. D. a 20. 12

2. Latus AK commune est; & KH = KG;
atque ang. AKH = AKG. b ergo bas. AH = b 24. 1.
AG. Q. E. D.

3. KA = KC + CA. aufer hinc inde æquales c 20. 12
KC, KB, d erit AB = AC. d 5. ax.

4. AC + CK = AD + DK. aufer hinc e 21. 1.
inde æquales CK, DK, f erit AC = AD. f 5. ax,
Q. E. D.

Latus

g constr.
h 4. 1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$; atque ang. $AKL = AKC$; ergo LA = CA. hisce vero nulla alia æquatur, ex modo ostensis. ergo, &c.

PROP. IX.

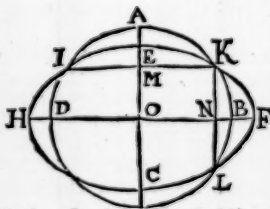

27. 3.

Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A, & ab eo puncto ad circumferentiam cadant plures, quam duæ rectæ lineæ æquales AB, AC, AK, acceptum punctum A centrum est ipsius circuli.

Nam a nullo puncto extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A est centrum. Q.E.D.

PROP. X.

Circulus IAKBL circuli IEKFL in pluribus quam duobus punctis non secas.

Secet, si fieri potest, in tribus punctis I,

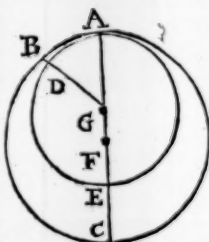
K, L. Junctæ IK, KL bisecentur in M & N.

a Cor. 1. 3. a Ambo circuli centrum habent in singulis perpendicularibus MC, NH, & proinde in earum intersectione O. ergo secantes circuli idem centrum habent. b Q.F.N.

b 5. 3.

PROP.

PROP. XI.

Si duo circuli
GADE, FABG
se se intus contingant,
atque accepta fuerint
eorum centra G, F;
ad eorum centra ad-
iuncta recta linea FG,
& producta, in A con-
tactum circularum ca-
det.

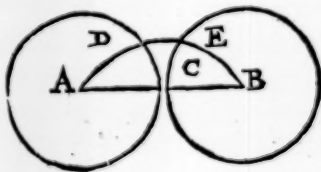
Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. Ducatur GA. Et quia
GD = GA, & GB = GA, (cum recta FGB
transeat per F centrum maioris circuli) erit GB
= GD. c Q.E.A.

a 15. def. 1.

b 7. 3.

c 9. ax.

PROP. XII.

Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB qua ad eorum centra A, B ad-
iungitur, per contactum C transibit.

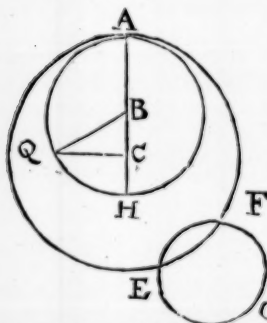
Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit AD + EB (AC + CB) = AD +
EB. b Q.E.A.

a 10. 1.

b 9. ax.

PROP.

PROP. XIII.

a 11. 3.

b 15. def. 1. quam in H. Quoniam igitur $CH = CA$, & $BH = CA$, & $BH = CH$. erit $BA (= BH) = CA$. d Q.E.A.

d 9. ax. 2. Sin dicatur exterius contingere in punctis E & F, e ducta recta EF in utroque circulo erit. Circuli igitur se mutuo secant, quod non ponitur.

PROP. XIV.

a 3. 3.

b 7. ax.

In circulo EABC aequales recta linea AC, BD, aequaliter distant à centro E. & quæ AC, BD aequaliter distant à centro, aequales sunt inter se.

Ex centro E duc perpendiculares EF, EG: a quæ bisecabunt AC, DB, connecte EA, EB.

1. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed & $EA = EB$. ergo $FEQ = EAQ = EBQ$

EBq—BGq c=EGq. d ergo FE=EG. Q.E.D. c 47. 1. &
 2. Hyp. EF=EG. ergo AFq c=EAq—EFq=3. ax.
 EBq—EGq c=G Bq. ergo AF d=G B. d Schol.
 e proinde AC=BD. Q.E.D. 48. 1.

PROP. XV.

c 6. ax.

In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

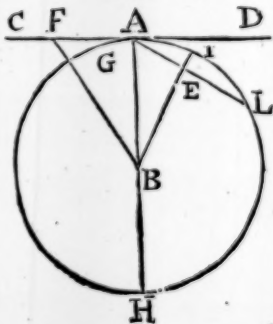
1. Duc GB, GC.

Diameter AD (a 15. def. 1.)
 GB + GC) b = BC. b 20. 1.
 Q.E.D.

2. Sit distantia

GI = GH. accipe GN = GH. per N duc KL
 perpend. GI. junge GK, GL. & quia GK=GB,
 & GL=GC; estque ang. KGL = BGC, c erit c 24. 1.
 KL (FE) = BC. Q.E.D.

PROP. XVI.

Quae CD
 ab extremi-
 tate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cadet,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-
 prehen.

prehensum altera recta linea AL non caderet, & semicirculi quidem angulus BAI quovis angulo acuto rectilineo BAL major est; reliquus autem DAI minor.

a 19. 1. 1. Ex centro B ad quodvis punctum F in recta AC duc rectam BF . Latus BF subtendem angulum rectum BAF *a* majus est latere BA , quod opponitur acuto BFA . ergo cum BA (BG) pertingat ad circumferentiam, BF ulterius porrigetur, adeoque punctum F ; & eadem ratione quodvis aliud rectæ AC , extra circumulum situm erit. Q.E.D.

b 19. 1. 2. Duc BE perpendic. AL . Latus BA oppositum recto angulo BEA *b* majus est latere BE , quod acutum BAE subtendit: ergo punctum E , adeoque tota EA cadit intra circumulum. Q.E.D.

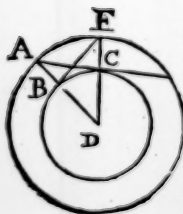
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contactus DAI majorem esse. Idem angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAI minorem esse. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, recta à diametri circuli extremitate ad angulos rectos ducta ipsum circumulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequuntur, & mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes.

PROP. XVII.

A dato puncto A rectam lineam AC ducere, qua datum circumulum DBC tangat.

Ex D dati circuli centro ad datum punctum A ducatur recta DA secans peripheriam in B . Centro D describatur per A alium circumulum AE ;

AE; & ex B duc perpendiculararem ad AD, quæ
occurrat circulo AE in E. duc ED occurrentem
circulo BC in C. ex A ad C ducta recta tanget
circulum DBC.

Nam DB $a = DC$, & DE $a = DA$, & ang. a 13. def. 1.
D communis est: b ergo ang. ACD = EBD, b 4. 1.
rect. c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F. c Cor. 16. 3:

PROP. XVIII.

Si circulum FEDC
tangat recta quapiam li-
nea AB, à centro autem
ad contactum E adjunga-
tur recta quadam linea
FE; quæ adjuncta fuerit
FE ad ipsam contingentem
AB, perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F cen-
tro alia quædam FG per-
pendicularis ad contin-
gentem, a secabi ea circulum in D. Quum igitur
ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acu-
tus. c ergo FE (FD) \perp FG. d Q. E. A, a 2. def. 3.
e 16. 3.
b Cor. 17. 1.
c 19. 1.
d 9. ax.

PROP. XIX.

Si circulum tetige-
rit recta quapiam li-
nea AB, à contactu
autem C recta linea
CE ad angulos rectos
ipfi tangenti excite-
tur, inexcitata CE
erit centrum circuli.

Si negas, sit cen-
trum extra CE in F,
& ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang.
FCB * rectus est; & a proinde par angulo ECB
recto per hypoth. b Q. E. A, * 18. 3.
a 11. ax.
b 9. ax.

PROP.

In circulo DABC, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE.

a 32. I.

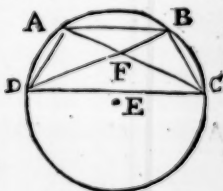
b 5. I.

c 2. ax.

d 20. ax.

Externus angulus BDE a = DAB + DBA b = 2 DAB. Similiter ang. EDC = 2 DAC. ergo in primo casu c totus BDC = 2 BAC; sed in tertio casu d reliquus angulus BDC = 2 BAC. Q. E. D.

PROP. XXI.

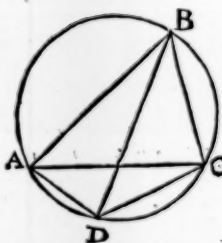
In circulo EDAC qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1. Cas. Si segmentum DABC semicirculo sit majus, ex centro E, duc ED, EC. Eritque 2 ang. a a = E a = 2 B. Q. E. D.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF æquatur summæ angulorum in triangulo BCF. Demantur hinc inde AFD b = BFC, & ADB c = c per 1. cas. ACB, remanent DAC = DBC. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXII.

Quadrilaterorum
ABCD in circulo
descriptorum anguli
ADC, ABC, qui ex
adverso, duobus re-
ctis sunt aequales.

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
BCA + BAC a 32. 1.
= 2 Rect. Sed
BDA b = BCA, b 21. 1.
& BDC b = BAC.

ergo ABC + ADC = 2 Rect. Q.E.D. c 1. ax.

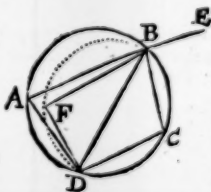
Coroll.

1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri
in circulo descripti producat, erit angulus
externus EBC aequalis angulo interno ADC,
qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo
EBC ut patet ex 13. 1. & 3. ax.

*vide seq.
diagram.

2. Item circa Rhombum circulus describi ne-
quit 3 quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus
rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadrilatero
ABCD anguli A, & C
qui ex adverso duobus
rectis aequantur, circa
quadrilaterum circulus
describi potest.

Nam circulus per
quolibet tres angulos
B, C, D transibit (ut
patebit ex 5. 4.) dico eundem per A transire.
Nam si neges, transeat per F. ergo ductis rectis
E BF,

a 22. 3.

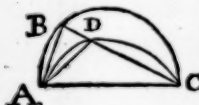
b hyp.

c 3. ax.

d 21. 1.

BF, FD, BD; ang. C+F = 2 Re&. b = C+A
c quare A=F. d Q.E.A.

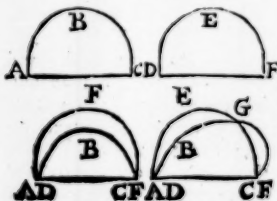
P R O P. XXIII.

Super eadem recta
linea AC duo circulo-
rum segmenta ABC,
ADC similia & ina-
qualia non constituen-
tur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem
circumferentias in D, & B, & junge AD, ac
a 10 def. 3. AB. Quia segmenta ponuntur similia, & erit ang.
b 16. 1. ADC=ABC. b Q.E.A.

P R O P. XXIV.

Super aqua-
libus rectis li-
neis AC, DF
similia circulo-
rum segmen-
ta ABC, DEF
sunt inter se a-
qualia.

Basis AC
superposita basi DF ei congruet, quia AC=DF.
ergo segmentum ABC congruet segmento DEF
(alias enim aut intra caderet, aut extra, & atque
ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut
saltem partim intra, partim extra, adeoque ip-
sum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c pro-
inde segmentum ABC=DEF. Q.E.D.

a 23. 3.

b 10. 3.

c 8. ax.

PROP. XXV.

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ AB,
BC, quas biseca in D,
& E. Ex D, & E due perpendiculares DF, EF
occurrentes in puncto F. Hoc erit centrum cir-
culi.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1.3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

*In aequalibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli aequalibus peripheriis AC, DF insistant, sive ad
centra G, H, sive ad peripher. B, E constituti insistant.*

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
& $GC = HF$, item per hyp. ang. $G = H$. a 4. 1.
ergo $AC = DF$ Sed & ang. $B = \frac{1}{2} G = \frac{1}{2} H = E$. b 10. 3.
ergo segmenta ABC, DEF similia, c hyp.
& prout paria sunt. f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D. d 10. def. 3.

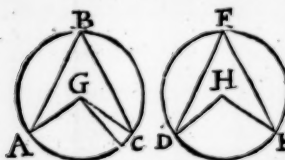
Scholium.

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. $ACB = CAD$. a 26. 3.
quare per 27. 1.

E a

PROP.

In aquali-
bus circuli,
G A B C,
H D E F, an-
guli qui a
qualibus pe-
ripheriis A C,
D F insistant,

sunt inter se aequales, sive ad centra G, H, sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC = DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus AI = DF b = AC. c Q.E.A.

a 26. 3.

b hyp.

c 9. ax.

S C H O L.

Linea recta EF,
qua ducta ex A
medio puncto peri-
pheria alicujus
BC, circulum tan-
git, parallela est
recta linea B C,
qua peripheriam
illam subiungit.

i Duc e centro
D ad contactum

A rectam DA, & connecte DB, DC.

a 27. 3.

b hyp.

c 4. 1.

d 10. def. 1.

e hyp.

f 28. 1.

Latus DG commune est, & DB = DC, atque ang. BDA = CDA (ob arcus BA, CA aequales) ergo anguli ad basim DGB, DGC aequales, & d proinde recti sunt. Sed interni anguli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC, EF sunt parallelæ. Q.E.D.

PROP. XXVIII.

In equalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
recta linea AC,
DF aequales peri-
pherias auferunt;

majorem quidem ABC majori DEF, minorem au-
tem AIC minori DKF.

E centrīs G, H, duc GA, GC; & HD, HF.
Quoniam GA = HD, & GC = HF, atque
AC = DF; erit ang. G = H. ergo arcus
AIC = DKF. d proinde reliquus ABC = DEF.
Q.E.D.

a hyp.
b 8. 1.
c 26. 3.
d 3. ax.

Quod si subtensa AC sit \sqsubset vel \sqsupset DF, erit
simili modo arcus AC \sqsubset vel \sqsupset DF.

PROP. XXIX.

In equalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
peripherias ABC,
DEF aequales re-
cta linea AC,
DF subtrahunt.

Duc GA, GC; & HD, HF. Quia GA =
HD; & GC = HF; & (ob arcus AC, DF
a pares) etiam ang. G = H; erit bas. AC = DF.
Q.E.D.

a hyp.
b 27. 3.
c 4. 1.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

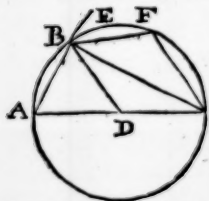
Datam peripheriam ABC
bisariam secare.

Duc AC; quam biseca in
D. ex D duc perpendicu-
larem DB occurrentem arcui
in B. Dico factum.

a const.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 18. 3.

Jungantur enim AB, CB. Latus DB commune est; & AD = DC; & ang. ADB = CDB. ergo AB = BC, d quare arcus AB = BC. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC, minor recto; qui vero in minore segmento BFC, major est recto. Et insuper angulus majoris

segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB. Quia DB = DA, erit ang. A = DBA. pariter ang. DCB = DBC. b ergo ang. ABC = A + ACB = EBC, d proinde ABC, & EBC recti sunt. Q. E. D. d 10. def. 1. e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum e Cor. 17. 1. BAC + BFC = 2 Rect. erit BFC obtusus, f 22. 3. denique angulus sub recta CB, & arcu BAC major est recto ABC. factus vero sub CB, & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC g minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC, si hypotenusa AC bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transibit per B. ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

PROP. XXXII.

Si circulum tetigerit aliqua recta linea AB, a contactu autem producat-
ur quadam recta linea CE circulum secans: an-
guli ECB, ECA, quos ad contingentem facit, aqua-
les sunt illi, qui in alternis circuli segmentis confi-
stunt, anguli EDC, EFC:

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad AB (a perinde enim est) b ergo CD est dia- a 26. 3.
meter, c ergo ang. CED in semicirculo rectus b 19. 3.
est. d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB + c 31. 3.
DCE. f ergo ang. D = ECB. Q. E. D. d 32. 1.

Cum igitur ang. ECB + ECA g = 2 Rect. e Constr.
b = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & f 3. ax.
D, k remanent ECA = F. Q. E. D. g 13. 1.
h 23. 3.
k 3. ax.

PROP. XXXIII.

Super data recta linea AB describere cir-
culi segmentum AIEB, quod ca-
piat angulum AIB aequalem
dato angulo re-
ctilineo C.

a Fac ang. BAD = C. per A duc AE perpen- a 23. 1.
dicularem ad HD. ad alterum terminum datæ
AB fac ang. ABF = BAF, cujus alterum latus
secet AE in F. centro F per A describe circulum,
quod transibit per B (quia ang. FBA b = FAB, b Constr.
c ideoque FB = FA;) segmentum AIB est id c 6. 1.
quod quaeritur.

Nam quia HD diametro AE perpendicularis
 d cor. 16. 3. est, d tangit HD circulum, quem secat AB, ergo
 e 32. 3. ang. $\angle B = \angle BAD = \angle C$. Q.E.F.
 f Constr.

PROP. XXXIV.

A dato circulo
 ABC segmentum
 ABC abscinden
 capiens angulum B
 aequalem dato an-
 gulo rectilineo D.

a 17. 3.

E A F

a Duc rectam
 EF, quæ tangat

b 23. 1.

datum circulum in A. b ducatur item AC faciens
 ang. $\angle FAC = D$. Hæc auferet segmentum ABC
 capiens angulum $\angle B = \angle CAF = D$. Q.E.F.

c 32. 3.

d Constr.

PROP. XXXV.

Si in circulo FBCE due rectæ lineæ AB, DC
 sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
 sub

sub segmentis AE, EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, re-
ctangulo.

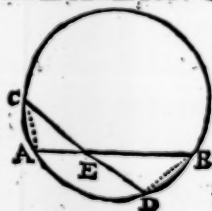
Cas. 1. Si rectæ lese in centro secent, res cla-
ra est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & re-
liquam CD bisecet, duc FD. Estque Rectang.
 $AEB + FEq. a = FBq. b = FDq. c = EDq. + a. 5. 2.$
 $FEq. d = CED + FEq. e$ ergo Rectang. $AEB = b. scb. 48. 1.$
CED. Q.E.D. c 47. 1.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD d hyp.
secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendi- c 3. ax.
cularem ex centro.

Æquan- tur ista	}	Rectang. $AEB + FEq.$	
		$f FBq. (FDq.)$	$f 5. 2.$
		$g FGq. + GDq.$	$g 47. 1.$
		$FGq. + b GEq. + Rectang. CED.$	$h 5. 2.$
		$k FEq. + CED.$	$k 47. 1.$
Ergo Rectang. $AEB = CED.$			$l 3. ax.$

4 Si neutra rectarum AB, CD per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum GH. Per modo demonstrata Rectang.
 $AEB = GEH = CED.$ Q.E.D.

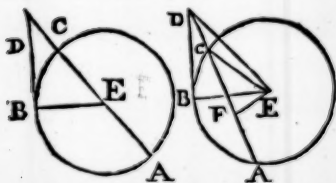

Facilius sic, & uni-
versaliter; connecte
AC & BD, atque ob
angulos a $\angle EAC, \angle EDB$, a 15. 1.
b ipsosque C, B (super b 21. 3.
eodem arcu AD) pa-
res; trigona $CEA,$
 BED , e æquiangula c cor. 32. 1.
sunt. d ergo $CE. EA :: d 4. 6.$
 $EB. ED. e$ proinde CE c 16. 6.

$\times ED = EA \times EB.$ Q.E.D.

Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

PROP. XXXVI.

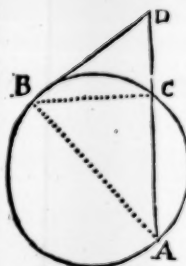

Si extra circulum EBC sumatur punctum ali-
quod D, ab eoque puncto in circulum cadant duæ
rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum
secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante
DA, & exterius inter punctum D, & convexam
peripheriam assumpta DC comprehenditur rectan-
gulum, æquale erit ei, quod à tangente DB descri-
bitur, quadrato.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E,
junge EB; a faciet hæc cum DB rectum angu-
lum; quare $DBq + EBq$ (E Cq) $b = EDq$
 $c = AD \times DC + ECq$ d ergo $AD \times DC =$
 DBq . Q.E.D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat,
duc EC, EB, ED; atque EF perpend. AD, quare
a bisecta est AC in F.

Quoniam igitur $B Dq + EBq$ $b = DEq$ $b =$
 $EFq + FDq$ $c = EFq + AD C + FCq$ $d =$
 $AD C + CEq$ (EBq) e erit $B Dq = ADC$.
Q.E.D.

Facilius ac universali-
us sic;

Duc AB, & BC, ac ob
angulos A, DBC & pa- a 32. 3.
res, & D communem,
triangula BDC, ADB
b & xiangula sunt. cer. b 32. 1.
go AD. DB::DB. CD. c 4. 6.
d quare $AD \times DC =$ d 17. 6.
DBq. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quo-
vis A extra circumlo assum-
pto, plurimæ lineæ rectæ AB,
AC circumlo secantes ducan-
tur, rectangula comprehensa
sub totis lineis AB, AC, &
partibus externis AE, AF in-
ter se sunt æqualia. Nam si
ducatur tangens AD; erit CAF
 $= ADq = BAE.$

a 36. 3.

2. Constat etiam duas re-
ctas AB, AC ab eodem puncto
A ductas, quæ circumlo tan-
gant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE se-
cans circumlo; erit ABq & a 36. 3.
EAF = ACq.

3. Per-

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD $e = AB$ $e = AC$. d Q. E. N.

c 1. cor.
d 8. 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incidant, & earum una AB circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

e 2. cor.
f hyp.
g 8. 3.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circulum tangat. ergo AD $e = AC$ $f = AB$. g Q. E. A.

PROP. XXXVII.

Si extra circulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circulum cadam duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehen-

ditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3. Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E cen-
b hyp. tro duc ED, EB, EF. Quia DBq $b = ADC$
c 36. 3. $c = DFq$, d erit DB $= DF$. Sed EB $= EF$,
d 1. ax & latus ED commune est; e ergo ang. EBD
fcb. 48. 1. $= EFD$. Sed EFD rectus est, f ergo EBD
e 8. 1. etiam rectus est, g ergo DB tangit circulum,
f 12. ax. Q. E. D.
g cor. 16. 3.

Coroll.

b 8. 1.

Hinc, b ang. EDB $=$ EDF.

LIB. IV.

Definitiones.

- I. Figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

- II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

- III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

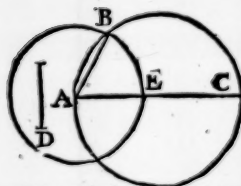
VI. Circulus autem circa figuram describi dicitur.

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in cir-
culo accommodari, seu coa-
ptari dicitur, cum ejus extrema
in circuli peripheria fuerint; ut
recta linea AB.

PROP. I. Probl. 1.

In dato circulo
ABC rectam li-
neam AB accom-
modare aequalem
data rectæ lineæ
D, quæ circuli di-
ametro AC non
fit major.

a 3. post.

c 3. 1.

b 15. def. 1.

c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ a describe circulum
dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB
 $b = AE = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.]

In dan
circulo ABC
triangulum
ABC descri-
bere dato tri-
angulo DEF
aquiangulum
Recta GH
circulum da-

a 17. 3.

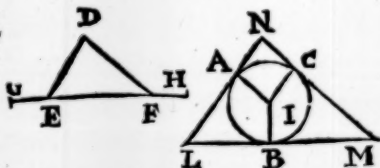
b 23. 1.

tum a tangat in A. b Fac ang. $HAC = E$; b &
ang. $GAB = F$, & junge BC. Dico factum.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = 32. 3.$
 $c = GABd = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. d *constr.*
 ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo $c = 32. 1.$
 DEF æquiangulum est. $Q.E.F.$

PROP. III. Probl. 3.

Circa datum circulum $IABC$ triangulum LMN describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum a 23. 1.
 ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum b tangant b 17. 3.
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

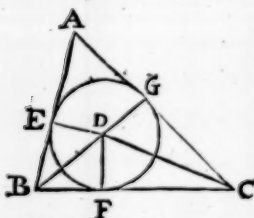
Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ita triangulum constituent, patet; c quia c 13. ax.
 anguli LAI, LBI d recti sunt, adeoque ducta d 18. 3.
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + Lc = 2$ e Schol.
 Rect. f = $DEG + DEF$; & $AIBg = DEG$, b erit 32. 1.
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$. f 13. 1.
 k ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LMN g *constr.*
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- h 3. ax.
 gulum. $Q.E.F.$ k 32. 14

PROP.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angulos
B, & C a biseca
rectis BD, CD
coeuntibus in D.
Ex D bduc per-
pendiculares DE,

DF, DG. circulus centro D per E descriptus
transibit per G, & F, tangetque tria latera tri-
anguli.

c constr]

d 12. ax.

e 26. 1.

Nam ang. DBE $e =$ DBF; & ang. DEB $d =$
DFB; & latus DB commune est; e ergo DE $=$
DF. Simili argumento DG $=$ DF. Circulus igitur
centro D descriptus transit per E, F, G; &
cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q.E.F.

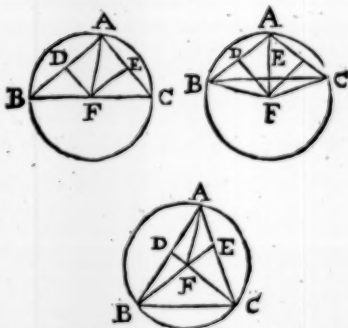
Scholium.

Petr. He-
rig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, inveniuntur
eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit AB 12, AC 18, BC 16. Erit AB +
BC $= 28$. ex quo subduc 18 $=$ AC $=$ AE + FC,
remanet 10 $=$ BE + BF. ergo BE, vel BF $= 5$.
proinde FC, vel CG $= 11$. quare GA, vel
AE $= 7$.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10. & 11.
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc 1.
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
AD b = DB; & latus DF commune est; & ang. b const.
FDA c = FDB, d erit FB = FA. eodem modo c const. &
FC = FA. ergo circulus centro F per dati tri- 12. ax.
anguli angulos B, A, C transibit. Q.E.F. d 4. 1.

Coroll.

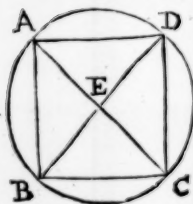
*Hinc, si triangulum fuerit acutangulum; * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

PROP. IV. Probl. 6.

a 11. 1.

In dato circulo EABCD quadratum ABCD inscribere.

a Duc diametros AC, BD se mutuo secantes ad angulos rectos in centro E. junge harum terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad

b 16. 3. E recti sunt, b arcus, & c subtensæ AB, BC,

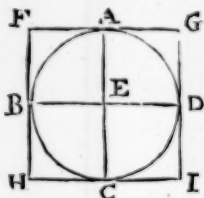
c 29. 3. CD, DA pares sunt. ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeo-

d 31. 3. que d recti sunt. e ergo ABCD est quadratum,

e 29 def 1. dato circulo inscriptum. Q.E.F.

PROP. VII. Probl. 7.

a 17. 3.

Circa datum circum EABCD quadratum FHIG describere.

Duc diametros AC, BD se mutuo secantes perpendiculariter. per harum extrema a due tangentes concurrentes in F, H, I, G. Dico

factum. Nam ob angulos ad A, & C b rectos,

c 28. 1. e erit FG parall. HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG est parallelogrammum; &

quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia

d 34. 1. FG d = HI d = BD e = CA d = FH d = GI.

e 15. def. 1. quare FHIG est quadratum, dato circulo cir-

f 29. def. 1. cumscriptum. Q.E.F.

SCHOL.

SCHOL.

Quadratum ABCD circulo circumscriptum, duplum est quadrati EFGH circulo inscripti.
Nam rectang. HB = 2 HEF.
& HD = 2 HGF. per 41. 1.

PROP. VIII. Probl. 8:

In dato quadrato ABCD circulum IEFGH inscribere.
Latera quadrati biseca in punctis H, E, F, G; jungit HF, EG sese secantes in I. circulus centro I per H descriptus quadrato inscribitur.

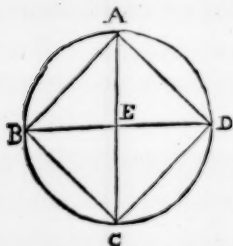

Nam quia AH, BF a pares ac b parallelae sunt, c erit AB parall. HF parall. DC. eodem modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo AH d = AE e = HI = EI = IF = IG. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q.E.F.

F 2

PROP.

PROP. IX. Probl. 9.

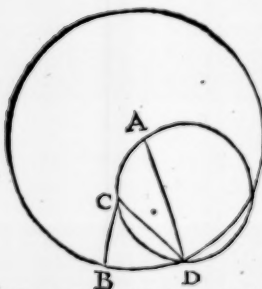

Circa datum quadratum ABCD circulum EABCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circulum. Is dato quadrato circumscriptus est.

Nam anguli ABD, & BAC a semire&i sunt; ergo $EA = EB$. eodem modo $EA = ED = EC$. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transir. Q.E.F.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quæ ad basim sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis rectam AB, quam a secas in C, ita ut $AB \times BC = AC^2$.

Centro A per B describe circulum ABD; in hoc b accomoda $BD = AC$, & junge AD. erit triang. ABD quod quaeritur.

Nam duc DC; & per CDA describe circulum,

a II. 2.

b I. 4.

c 5. 4.

lum. Quoniam $AB \times BC = AC \times q$. d liquet BD d 37. 3.
tangere circulum ACD , quem secat CD . e er- e 32. 3.
go ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA = f = f 2. ax.$
 $A + CDA = g$ BCD . sed $BDC + CDA = g$ 32. 1.
 $BD A h = C B D$. k ergo ang. $BCD = CBD$. h 5. 1.
ergo $DC l = DB m = AC$. n quare ang. $CDA = k 1. ax.$
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2 A = ABD$. l 6. 1.
 Q, E, F . m constr. n 5. 1.

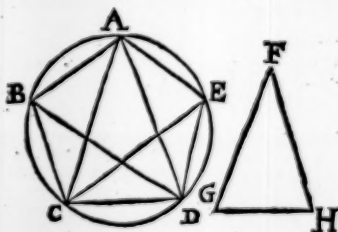

Hæc constructio Analytice inda-
gatur sic ; Factum sit ; & angulum
 BDA bisecet recta DC . a ergo DA . a 3. 6.
 $DB :: CA$. CB . item ob ang. CDA
 $b = \frac{1}{2} ADB$ c = A, d est $CA = DC$. b constr.
D ac ob ang. $DCB e = A + CDA = c$ hyp.
2 A e = B, d erit $DB = DC$. f ergo d 6. 1.
 $DB = CA$. proinde DA . (e BA.) $CA :: CA$. e 32. 1.
 CB . g unde $BA \times CB = CA \times q$. f 1. ax. g 17. 6.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D h conficiant $\frac{1}{2}$ h 32. 1.
2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{2}$ 2 Rect.

PROP. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum æquilate-
rum & æquiangulum $ABCDE$ inscribere.

F 3

a De-

- a 10. 4. a Describe triangulum Iſoſceles FGH, habent
utrumque angulorum ad baſim duplum anguli
b 2. 4. ad verticem. b Huic æquiangulum CAD inſcri-
be circulo. Angulos ad baſim ACD, & ADC
c 9. 1. c biſeca rectis DB, CE occurrentibus circumfe-
rentiæ in B, & E. connecte rectas CB, BA, AE,
ED. Dico factum.
Nam ex conſtr. liquet quinque angulos CAD,
d 26. 3. CDB, BDA, DCE, ECA pares eſſe; quare d
e 29. 3. arcus e & ſubtenſæ DC, CB, BA, AE, DE æ-
quantur. Pentagonum igitur æquilaterum eſt.
f 27. 3. Eſt vero etiam æquiangulum, f quia ejus anguli
g 2. 4x. BAE, AED, &c. inſunt arcubus g æqualibus
BCDE, ABCD, &c.

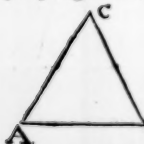
Hujus problematis praxis facilior tradetur ad
10. 13.

Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui-
anguli æquatur $\frac{3}{2}$ Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

Schol.

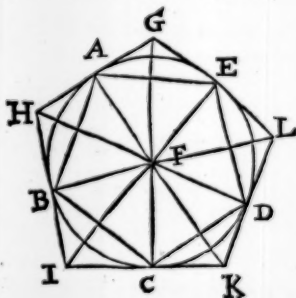
Pet. Herig. Universaliter figura imparium laterum inſcri-
buntur circulo beneficio triangulorum Iſoſcelium,
quorum anguli æquales ad baſim multiplices ſunt
eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum; parium ve-
ro laterum figura in circulo inſcribuntur ope Iſo-
ſcelium triangulorum, quorum anguli ad baſim mul-
tiplices ſeſquialteri ſunt eorum, qui ad verticem
ſunt, angulorum.

Ut in triangulo Iſoſcele
CAB, ſi ang. A = 3 C = B;
AB erit latus Heptagoni.
Si A = 4 C; erit AB latus
Enneagoni, &c. Sin vero A
B = 1 $\frac{1}{2}$ C, erit AB latus
quadrati. Et ſi A = 2 $\frac{1}{2}$ C,
ſubten;

subtendat AB sextam partem circumferentiæ :
pariterque si $A = 3 \frac{1}{2} C$; erit AB latus octa-
goni, &c.

PROP. XII. Probl. 12;

Circa datum circulum FABCE pentagonum
æquilaterum & æquiangulum HIKLG describere.

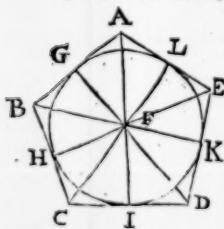
a Inscribe pentagonum ABCE æquilaterum & æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB, FC, FD, FE, iisque totidem perpendiculares GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam quia GA, GE ex uno puncto G tangunt circulum, erit $GA = GE$. d ergo ang. $GFA = GFE$. ergo ang. $AFE = 2 GFA$. eodem modo ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB = 2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. f ergo ang. $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH = FAG$; & latus FA est commune, h ergo $HA = AG$; $GE = EL$, &c. k ergo HG, GL, LK, KI, I H latera pentagoni æquantur : sed & anguli etiam, utpote l æqualium AGF, AHF, &c. du- pli ; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatero & æqui-
angulo A B C D E
circulum F G H K in-
scribere.

Duos pentagoni
angulos A, & B a
bisectione rectis A F,
B F concurrentibus
in F. Ex F duc per-
pendiculares F G,

F H, F I, F K, F L. Circulus centro F per G descri-
ptus tangit omnia pentagoni latera.

b hyp.

c constr.

d 4. 1.

e hyp.

f 12. ax.

g 26. 1.

h cor. 16. 3.

Duc F C, F D, F E. Quoniam B A b = B C ;
& latus B F commune est ; & ang. F B A e =
F B C, d erit A F = F C ; & ang. F A B = F C B.
Sed ang. F A B e = $\frac{1}{2}$ B A E e = $\frac{1}{2}$ B C D. ergo
ang. F C B = $\frac{1}{2}$ B C D. eodem modo anguli tota-
les C, D, E omnes bisectioni sunt. Quum igitur
ang. F G B f = F H B, & ang. F B H = F B G, &
latus F B sit commune, g erit F G = F H. simili-
ter omnes F H, F I, F K, F L, F G æquantur. Ergo
circulus centro F per G descriptus transit per
H, I, K, L ; h tangitque pentagoni latera, cum
anguli ad ea puncta sint recti. Q. E. F.

Coroll.

Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilate-
ræ & æquiangulæ bisectioni, & à puncto, in quo
coeunt lineæ angulos bisectiones, ducantur rectæ
lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur.

P R O P. XIV. *Probl. 14.*

*Circa datum Pentagonum æquilaterum & æqui-
angulum ABCDE circulum FABCDE descri-
bere.*

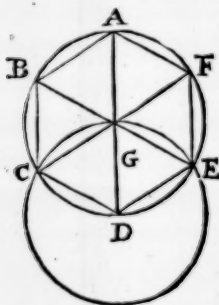
Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. *a* Bisecti itaque *a cor. 13. 4.* sunt anguli C, D, E. *b* ergo FA, FB, FC, FD, *b 6. 1.* FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit. Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquila-
teram & æquiangulam circulus describetur.

P R O P.

In dato circulo GA²
BCDEF hexagonum,
& æquilaterum & æ-
quiangulum ABCD-
EF inscribere.

Duc diametrum
AD; centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
secet in C, & E. duc
diametros CF, EB,
junge AB, BC, CD,
DE, EF, FA. Dico
factum.

- a 32. 1. Nam ang. CGD $a = \frac{1}{2}$ Re \angle . $a = DGE$ b =
b 15. 1. AGF b = AGB. c ergo BGC = $\frac{1}{2}$ Re \angle . = FGE.
c cor. 13. 1. d ergo arcus e & subtensæ AB, BC, CD, DE,
d 26. 3. EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
e 29. 3. est: sed & æquiangulum f quia singuli ejus an-
f 27. 3. guli arcubus insistant æqualibus. Q. E. F.

Coroll.

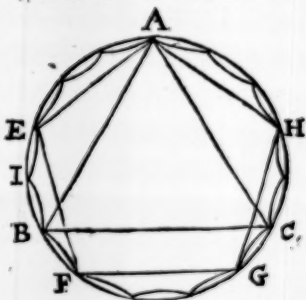
1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

And. Terq. Hexagonum ordinatum super data recta CD ita
a 1. 1. construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data CD. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
CD.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquila-
terum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribe pentagonum æquila- a 11. 4.
terum AEFGH; *b* itemque triangulum æquila- b 3. 4.
terum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsit.

Nam arcus AB *c* est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{1}{3}$ peripheriæ, cujus *c* const.
AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{9}$ ergo reliquus BF = $\frac{1}{3}$ periph.
ergo quindecagonum, cujus latus BF, æquilate-
rum est; sed & æquiangulum, d cum singuli ejus d 27. 3.
anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unus-
quisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus di- 4, 8, 16, &c. per 6, 4, & 9, 1.
viditur Geo. 3, 6, 12, &c. per 15, 4, & 9, 1.
metricæ in 5, 10, 20, &c. per 11, 4, & 9, 1.
partes 15, 30, 60, &c. per 16, 4, & 9, 1.

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas
etiamnum desideratur; quare pro figurarum qua-
rumcunq, ordinarum constructionibus sæpe ad
mechanica artificia recurrendum est, propter
quæ Geometræ practici consulendi sunt.

L I B. V.

Definitiones.

I. **P**ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur maiorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur maiorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, qua ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 3 effertur per $\frac{1}{3}$; item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatis causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$ \sqsubset , vel $=$, vel $\supset \frac{C}{D}$; hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hac legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicata se mutuo superare.

VI. In

— si quæ
in similia

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ead-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. dem ratione
magnitudines

dicuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt, vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H quæ inter se respondent.

Hujus nota est ::, ut A. B :: C. D. hoc est A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. aliquando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A. B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A exceßerit G multiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C non exceßerit H multiplicem quartæ D; tunc prima A ad secundam B majorem rationem habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitione, ut E semper excedat G; quum F minor est quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis paucissimis consistit. Quorum secundus est instar duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C proportionales fuerint, prima A ad tertiam C duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam habet ad secundam B: at quum quatuor magnitudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima A ad quartam D triplicatam rationem habere dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio exiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ *bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic* $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ *ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.*

$::$ *denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt* $::$

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si $A.B :: C.D$, tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit $A.B :: C.D$. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, $A.C :: B.D$. per 16.5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis inimititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis seu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Ut $A.B :: C.D$. ergo inverse, $B.A :: D.C$. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, seu unius, ad ipsam consequentem.

Ut $A.B :: C.D$. ergo componendo, $A + B.B :: C + D.D$ per 18.5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut A B :: C. D. ergo dividendo, A-B. B :: C. D. D. per 17.5.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo per conversam rationem, A.A-B :: C. C-D. per cor. 19.5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliz multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Ut si A. B :: D. E. item B. C :: E. F. erit ex æquo A. C :: D. F. per 21.5.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Ut si A. B :: F. G. item B. C :: E. F. erit ex æquo perturbate A. C :: E. G. per 23.5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positiss, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

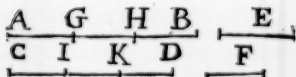
Sint

Sint quocunque A, B, C, D; ex hac def.
 $\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}$.

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoque inter se æquemultiplices.

P R O P. I.

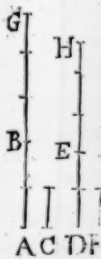
Si sint quocunque magnitudines AB, CD; quocunque magnitudinum E, F aequalium numero, singula singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unius E una magnitudo AB, tam multiplices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint A.G, G.H, H.B partes quantitatis AB ipsi E æquales. item C.I, I.K, K.D partes quantitatis CD ipsi F pares. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur
 a 2. ax. $AG+CI = E+F$; & $GH+IK = E+F$; & $HB+KD = E+F$, liquet AB+CD æque multoties continere E+F, ac una AB unam E continet, Q.E.D.

P R O P.

PROP. II.

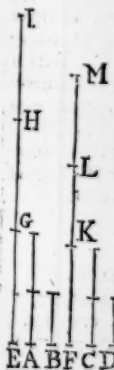
Si prima AB secunda C æque fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C æque multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C æque multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. *a a 2. ax.* ergo numerus partium in AB + BG æquatur numero partium in DE + EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q.E.D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B æquemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices prima & tertia; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. *a* Harum numerus illarum numero æquatur. Porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. *a hyp.*
ergo

b 2. 5.

c 2. 5.

b ergo $EG + GH$ æquemultiplex est secundæ B, atque $FK + KL$ quartæ D. c Simili argumento EI ($EH + HI$) tam multiplex est ipsius B, quam FM ($FL + LN$) ipsius D. Q. E. D.

PROP. IV.

a 3. 5.

b hyp.

Si prima A ad secundam B eandem habueris rationem, & tertia C ad quartam D; etiam E & F æquemultiplices primæ A, & tertia C ad G, & H æquemultiplices secundæ B, & quarta D, juxta quamvis multiplicationem, eandem habebunt rationem, si prout inter se respondent, ita sumptæ fuerint. (E. G :: F. H.)

Sume I, & K ipsarum E, & F; item L & M ipsarum G, & H æquemultiplices, a Erit ipsius A æquemultiplex atque K ipsius C; a pariterque L tam multiplex ipsius B quam M ipsius D. Itaque cum sit A. B b :: C. D; juxta 6 def. si I c, =, r L; consequenter pari modo K c, =, r M. ergo cum I, & K ipsarum E, & F sumptæ sint æquemultiplices, atque L, & M ipsarum G & H; erit juxta 7. def. E. G :: F. H. Q. E. D.

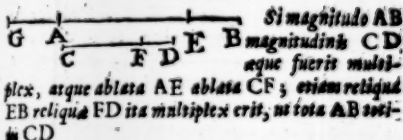
Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio.

Nam quoniam A. B :: C. D, si E c, =, r G, c erit similiter F c, =, r H. ergo liquet, quod si G c, =, r E, esse H c, =, r F. d 6. def. 5. d ergo B. A :: D. C. Q. E. D.

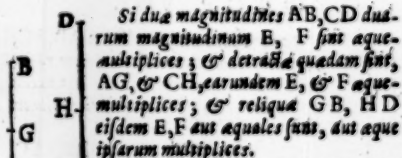
PROP.

PROP. V.

Accipe aliam quandam GA, quæ reliquæ FD
ita sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel
ablata AE ablata CF. *a* ergo tota GA + AB *a* 1. 5.
totius CF + FD æquemultiplex est, ac una AE
unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. *b* ergo GE = *b* 6. ax.
AB *c* proinde, ablata communi AE, manet GA *c* 3. ax.
= EB. ergo, &c.

PROP. VI.

Nam quia numerus partium in
AB ipsi E æqualium ponitur æqua-
lis numero partium in CD ipsi F
æqualium; item numerus partium
in AG æquali numero partium in
CH. si hinc AG, inde CH detra-
batur, & remanet numerus partium *a* 3. ax.
in reliqua GB æqualis numero partium in HD.
ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel.
si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C toties
accepta. Q.E.D.

P R O P. VII.

Equales A
 & B ad ean-
 dem C eandem
 habent rationem; & eadem C ad aequales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiples, & F utcumque multiplex ipsius C;
 a 6. ax. a erit D = E. quare si D =, =, F, erit simi-
 b 6. def. 5. liter E =, =, F. b ergo A. C :: B. C. inverte
 c cor. 4. 5. igitur C.A c :: C.B. Q.E.D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiples, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

P R O P. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC,
 major AB ad eandem D majorem ratio-
 nem habet, quam minor AC. Et eadem
 D ad minorem AC majorem rationem
 habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC,
 æquemultiples, ita ut EH ipsius
 D multiplex, major sit quam EG,
 at minor quam EF. (Quod facile
 continget, si utraque EG, GF ma-
 jores accipiantur ipsa D.) Liqueat
 juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} < \frac{AC}{D}$; ac
 $\frac{D}{AB} > \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia IK < HG, at IK > HF (ut
 d 8. def. 5. prius dictum) d erit $\frac{D}{AC} < \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

P R O P.

PROP. IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

1. Hyp. Sit $A : C :: B : C$. dico $A = B$.
 $A B C$ Nam fit $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, a erit ideo a 8. 5.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C : B :: C : A$. dico $A = B$. nam
 fit $A \sqsubset B$, b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. b 8. 5.

PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam
 si dicatur $A = B$, a erit $A : C :: B : C$. contra Hyp. a 7. 5.
 Sin $A \sqsupset B$, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. b 8. 5.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \sqsupset A$. Nam dic
 $B = A$, c ergo $C : B :: C : A$. contra Hyp. vel dic $B \sqsubset A$, d ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

PROP. XI.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Quae eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A. B :: E. F.$ item $C. D :: E. F.$ dico $A. B :: C. D.$ Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices K, L, M . Et quoniam $A. B :: E. F.$ si $G \square =$, $\square K$, *b hyp.*
b 6. def. 5. $\square K$, *b* erit pari modo $I \square =$, $\square M$. pariterque quia $A. B :: C. D.$ si $I \square =$, $\square M$, *b* erit H similiter $\square =$, $\square L$. ergo si $G \square =$, $\square K$, *c 6. def. 5.* $\square K$, erit similiter $H \square =$, $\square L$. c quare $A. B :: C. D. Q. E. D.$

Schol.

Quae eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Si sint magnitudines quocunque $A, B; C \& D; E, \& F$ proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , *a* tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , *a* tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F . Porro ob *b* $A, B :: C, D :: E, F$, si $G \square =$, $\square K$, erit similiter *H*

a 1. 5.

b hyp.

$H \sqsubset, \supset, \sqsupset L$, & $I \sqsubset, \supset, \sqsupset M$, & proinde si $G \sqsubset, \supset, \sqsupset K$, erit simili modo $G+H+I \sqsubset, \supset, \sqsupset K+L+M$. c quare $A.B :: A+C+E. B+D+F$. c 6. def. 3. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

PROP. XIII.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebis, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I : ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A.B :: C.D$; si $H \sqsubset L$, a erit a 6. def. 5. $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit b 8. def. 5. $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$ c ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q.E.D. c 8. def. 5.

SCHOL.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \supset \frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$.

PROP. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertia C, erit & secunda B æqualis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

a 8. 5.

b hyp.

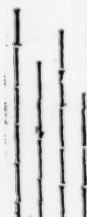
c 13. 5.

d 10. 5.

e 7. 5.

f hyp.

g 11. & 9. 5.

Sit $A \sqsubset C$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{B}$. b sed $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. d ergo $B \sqsubset D$. Simili argumento si $A \sqsupset C$, d erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C. B e :: A. B f :: C. D$. g ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

PROP. XV.

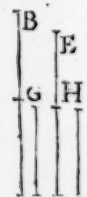
Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. ($AB.DE :: C.F$.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales; item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. DH

a hyp.

b 7. 5.

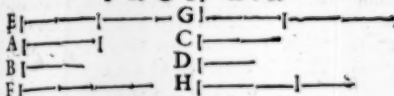
c 12. 5.

$ACDF :: C.F :: GB. HE$. c erit $AG + GB (AB.) DH + HE (DE) :: C.F$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E.F a :: A.B. b :: C.D. a :: G.H. Quare si E =, =, = G, e erit similiter F =, =, = b hyp. H. d ergo A.C :: B.D. Q.E.D.

SCHOL.

Alterna ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B.CB :: DE.FE.) hæc quoque diuise proportionales erunt. (A.C.CB :: D.F.FE.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB a tam multiplex est, a 1. 52 quam una GH unius AC, b id b conf. est quam IK ipsius DF; c hoc c 1. 5. est quam tota IM totius DE. Item HN (HL+LN) ipsius CB d æquemultiplex est, d 2. 52 ac KO (KM+MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. A.B. B.C :: D.E. E.F. si GL =, =, = HN, etiam similiter

e 6. def. 5. militer e erit $IM \sqsubset, =, \supset KO$. Itaque ablati
hinc inde communibus HL, KM. si reliqua GH
f 5. ex. $\sqsubset, =, \supset LN$, ferit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MO$.
g 6. def. 5. g unde $AC.CB :: DF.FE$. Q.E.D.

P R O P. XVIII.

*Si divisa magnitudines sint propor-
tionales (AB.BC :: DE.EF,) ba qu-
que composita proportionales erunt
(AC.CB :: DF.FE.)*
Nam si fieri potest, sit $AC.CB ::$
a 17. 5. $DF.FG \supset FE$. a ergo erit divisim
b hyp. & 11. $AB.BC :: DG.GF$. b hoc est $DG.$
5. $GF :: DE.EF$. ergo cum $DG \sqsubset DE$,
c 14. 5. c erit $GF \sqsubset EF$. Q. E. A. Simile
d 9. ex. absurdum d sequetur, si dicatur $AC.CB :: DF.$
 $GF \sqsubset FE$.

P R O P. XIX.

*Si quemadmodum totum AB ad totum DE,
E ita ablatum AC se ba-
buerit ad ablatum DF,
et reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad
totum DE, se habebit.*

a hyp. Quoniam a $AB.DE :: AC.DF$, b erit permutando
b 16. 5. $AB.AC :: DE.DF$. c ergo divisim $AC.$
c 17. 5. $CB :: DF.FE$. quare rursus b permutando $AC.$
d hyp. & 11. $DF :: CB.FE$; d hoc est $AB.DE :: CB.FE$. Q.E.D.
5.

Coroll.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
portionalia.

2. Hinc demonstrabitur conversa ratio.

Sit $AB.CB :: DE.FE$. Dico $AB.AC :: DE.$
a 16. 5. DF . Nam a permutando $AB.DE :: CB.FE$. b er-
go $AB.DE :: AC.DF$. quare iterum permutan-
do, $AB.AC :: DE.DF$. Q.E.D.

P R O P.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quae bina & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. atque B.C :: E.F;) ex aquo autem prima A major fuerit, quam tertia C; erit & quarta D major quam sexta F. Quod si prima A tertia C fuerit aequalis; erit & quarta D aequalis sexta F. Sin illa minor, hac quoque minor erit.

A B C D E F C D E F

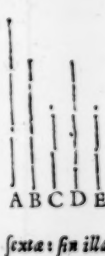
Hyp. Si A < C. quoniam a E.F :: B.C. a hyp. b erit in verſe F. E :: C.B. c Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ d ergo b cor. 4. 5. c hyp. & 8. 5. d ſchol. 13. 5. e 10. 5. f 7. 5. g 11. 5. & 9. 5.

1. *Hyp. Simili argumento, ſi A > C, oſtenditur D > F.*

3. *Hyp. Si A = C. quoniam F. E :: C.B :: f A.B :: D.E g erit D = F. Q.E.D.*

PROP. XXI.

Si ſint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequalos numero, quae bina & in eadem ratione ſumantur, fueritq; perturbata earum proportio, (A.B :: E.F. atque B.C :: D.E;) ex aquo autem prima A quam tertia C major fuerit; erit & quarta D quam ſexta F major. Quod ſi prima fuerit tertia aequalis, erit & quarta aequalis ſexta: ſi illa minor, hac quoque minor erit.

A B C D E F D E F

1. *Hyp. A < C. Quoniam a D.E :: B.C, a hyp. invertendo erit E.D :: C.B. atque $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ b 8. 5. c ergo*

e schol. 13. e ergo $\frac{E}{D} \supset \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{E}{F}$. d ergo $D \supset F$.

5. Q.E.D.

d 10. 5.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$, quoniam $E. D :: C. B$:

e $A. B :: f E. F. g$ erit $D = F$. Q.E.D.

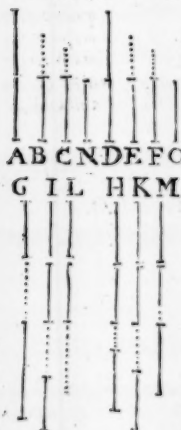
e 7. 5.

f hyp.

g 9. 5.

PROP. XXII.

Si sint quocunque magnitudines A, B, C; & alie
ipsis aequales numero D, E,
F, qua bina & in eadem
ratione sumantur (A. B ::
D. E. & B. C :: E. F.) &
ex aequalitate in eadem ra-
tione erunt (A C :: D. F.)

Accipe G, H ipsarum
A, D, & I, K ipsarum B, E;
item L, M ipsarum C, F
æquemultiplices.

Quoniam a $A. B :: D.$
E. b erit $G. I :: H. K.$ eodem
modo, erit $I. L :: K. M.$ er-
go si $G \supset, =, \supset L$, e erit
 $H \supset, =, \supset M$; d ergo A.
C :: D. F. Eodem pacto si
ulterius C. N :: F. O, erit
ex aquali A. N :: D. O.
Q.E.D.

a hyp.

b 4. 5.

e 20 5.

d 6. def. 5.

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliaq; D, E, F ipsae aequales numero, quae bina in eadem ratione sumantur, fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex aequalitate

A B C D E F in eadem ratione erunt A. C :: D. F.

G H I K L M Sume G, H, I, ipsarum A, B, D;

item K, L, M ipsarum C, E, F

aequales multiplices. erit G. H ::

A. B :: E. F a :: L. M. porro quia a 15. 5.

b B. C :: D. E. erit c H. I :: K. L. b hyp.

ergo G, H, K, & I, L, M habent c 4. 5.

le juxta 21. 5. quare si G =,

=, K, erit similiter I =,

M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus * 22. & 23. compositas esse inter se eandem. item, earundem rationum easdem partes inter se eandem esse. def. 3.

PROP. XXIV.

A ——— Si prima A B ad secundam

C ——— B G C eandem habuerit rationem

quam tertia DE ad quartam

D ——— E H F, habuerit autem & quinta

F ——— BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta

EH ad quartam F; etiam composita prima cum

quinta (AG) ad secundam C eandem habebit ratio-

nem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F.

Nam quia a A B. C :: D E. F. atque ex hyp. a hyp.

& inverse C. B G :: F. E H, erit b ex aequali A B. b 22. 5.

B G :: D E. E H. ergo componendo A G. B G

:: D H. E H. c item B G. C :: E H. F. b ergo rursus c hyp.

ex aequo, A G. C :: D H. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

a hyp.
b 7. 5.
c 19. 5.
d hyp.
e (ab) 14.
5.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquæ CD & E majores erunt.

Fiant $AG = E$; & $GH = F$. Quoniam AB. CD a :: E. F b :: AG. CH c erit AB. CD :: GB. HD. d sed $AB < CD$. e ergo $GB < HD$. atqui $AG + F = E + CH$. ergo $AG + F + GB = E + CH + HD$, hoc est $AB + F = E + CD$. Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subungi solent.

PROP. XXVI.

A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} > \frac{D}{C}$. Nam concipe $\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$ a ergo $\frac{A}{B} < \frac{E}{B}$ b quare $A < E$. e ergo $\frac{B}{A} > \frac{B}{E}$ c, d vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

a 13. 5.
b 10. 5.
c 8. 5.
d cor. 4. 5.

PROP. XXVII.

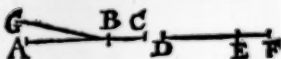
A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} < \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$ a ergo $A < E$. b ergo $\frac{A}{C} < \frac{E}{C}$, c vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D.

a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

PROP.

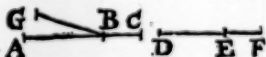
PROP. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{EC} < \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{AB}{BC} = \frac{DE}{EF}$, a ergo $AB < GB$. adde utrinque BC, a 10. §. berit $AC < GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} < \frac{GC}{EC}$. d hoc est $\frac{DF}{EF}$. b 4. ax. c 8. §. d 18. §. Q.E.D.

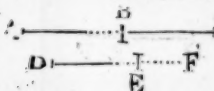
PROP. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{BC} = \frac{DF}{EF}$, a ergo $AC < GC$. aufer commune BC, b erit $AB < GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} < \frac{GC}{BC}$ d vel $\frac{DE}{EF}$. b 5. ax. c 8. §. d 17. §. Q.E.D.

PROP.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit majorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

ita cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

Sit $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Nam quia $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$ b erit dividendo $\frac{AC}{BC} \sqsupset \frac{AB}{BC} \sqsupset \frac{DF}{EF}$ c conver- tendo igitur $\frac{BC}{AB} \sqsupset \frac{EF}{DE}$ d ergo componendo $\frac{AC}{AB} \sqsupset \frac{DF}{DE}$. Q.E.D.

a hyp.
b 29. 5.
c 26. 5.
d 28. 5.

PROP. XXXI.

A ——— D ——— Si sint tres magni-
B ——— E ——— tudines A, B, C, &
C ——— F ——— alie ipsis aequali
G ——— numero D, E, F;
H ——— sitque major propor-
tio primae priorum ad secundam, quam primae poste-
riorum ad secundam ($\frac{A}{B} \sqsubset \frac{D}{E}$); item secundae pri-
orum ad tertiam major, quam secundae posteriorum
ad tertiam ($\frac{B}{C} \sqsubset \frac{E}{F}$); erit quoque ex aequalitate
major proportio primae priorum ad tertiam, quam
primae posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{F}$).

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. a ergo $B \sqsubset G$ b ergo $\frac{A}{G} \sqsubset \frac{A}{B}$.
Rursus puta $\frac{H}{C} = \frac{D}{E}$. c ergo $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{B}$; d ergo for-
tius $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{G}$. d quare $A \sqsubset H$. e proinde $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{H}{C}$,
f vel $\frac{D}{F}$. Q.E.D.

a 10. 5.
b 8. 5.
c 13. 5.
d 10. 5.
e 8. 5.
f 21. 5.

PROP. XXXII.

A ——— D ——— Si sint tres magni-
 B ——— E ——— tudines A, B, C, &
 C ——— F ——— alia ipsis numero
 G ——— aquales D, E, F;
 H ——— sique major propor-
 tio primæ priorum ad secundam, quam secundæ po-
 steriorum ad tertiam ($\frac{A}{B} \subset \frac{E}{F}$); isem secundæ pri-
 orum ad tertiam major, quam primæ posteriorum
 ad secundam ($\frac{B}{C} \subset \frac{D}{E}$); erit quoque ex æqualitate
 major proportio primæ priorum ad tertiam, quam
 primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \subset \frac{D}{F}$.)

Intellige $\frac{G}{C} = DE$. a ergo $B \subset G$. b ergo a 10. 5.
 $\frac{A}{G} \subset \frac{A}{B}$. Rursus concipe $\frac{H}{G} = \frac{E}{F}$. c ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{G}$. b 8. 5.
 aquare $A \subset H$. b proinde $\frac{A}{C} \subset \frac{H}{C}$ d vel $\frac{D}{F}$ d 13. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A ——— E ——— B Si fuerit major propor-
 C ——— F ——— D tio totius AB ad totum
 CD, quam ablati AE ad
 ablatum CF; erit & reli-
 quæ EB ad reliquum FD major proportio, quam to-
 tius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} a \subset \frac{AE}{CF}$ b erit permutando a byp:
 $\frac{AB}{AE} \subset \frac{CD}{CF}$. c ergo per conversionem rationis b 27. 5.
 $\frac{AB}{EB} \supset \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \supset \frac{EB}{FD}$. c 30. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIV.

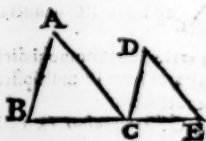
A ————— D ————— Si sint quot-
 B ————— E ————— cunque magni-
 C ————— F ————— tudines, & alie
 G ————— H ————— ipsis æquales

numero, sitque major proportio primæ priorum ad
 primam posteriorum, quam secundæ ad secundam;
 & hæc major quam tertiæ ad tertiam, & sic dein-
 cept: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, majorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum; majorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes; qui
 adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis
 studio; & quia illorum nullus usus in hæc elementis.

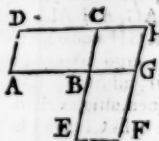
LIB. VI.

Definitiones.

I. Similes figuræ rectilineæ sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE
item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE
denique ang. ACB = E. atque BC. CA :: CE. ED.

II. Reciproce autem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint, (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB. AC :: AC. CB.)

IV. Altitudo cuiusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}$.
a 20. def. 5. b 15. 5.

P R O P. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BGAE, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a 3. 1.

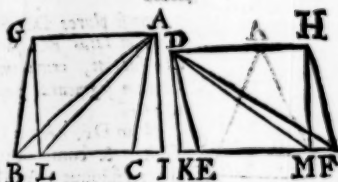
HG B C D I
a Accipe quorvis BG, HG, ipsi BC æquales; item DI=CD. & connecte AG, AH, AI.

b 38. 1.

b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD=ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACI trianguli ACD, ac basis CI basis CD. Verum si HC \square , =, \rhd CI, e erit similiter triang. AHC \square , =, \rhd ACI. d ideoque BC, CD :: triang. ABC. ACD :: e Pgr. CE. CF. Q. E. D.

c sch. 38. 1.
d 6. def. 5.
e 41. 1. &
15. 5.

Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK,

a Summe IL = CB; & KM = EF; ac junge LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. DEF :: b ALI. DKM :: c AI. DK :: d Pgr. AGBC. DEFH. Q.E.D.

a 3. 12

b 7. 51

c 1. 61

d 41. 1. &

15. 51

PROP. II.

Si ad unum trianguli ABC latus BC, parallela ducta fuerit recta quaedam linea DE, hac proportionaliter secabit ipsius trianguli latera (AD. BD :: AE. EC.) Et si trianguli latera proportionaliter secta fuerint (AD. BD :: AE. EC) quae ad sectiones CD, E adjuncta fuerint recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trianguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB = DEC; b erit a 37. 12 triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui b 7. 51 triang. ADE. DBE c :: AD. DB. & triang. c 1. 61 ADE. DEC c :: AE. EC. d ergo AD. DB :: d 11. 51 AE. EC.

2. Hyp. Quia AD. DB :: AE. EC. e hoc e 1. 61 est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD; f erit triang. DBE = ECD. g ergo DE, BC f 9. 51 sunt parallelae, Q. E. D.

g 39. 1.

H 3

Schol.

Scholi

Imo si plures DE, FG, ad unum latus BC parallela fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia.

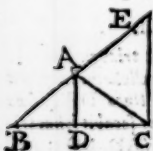
Nam DF. FA $a ::$ EG. GA; & componendo, invertendoque FA. DA $a ::$ GA. EA; a ac DA. DB $c ::$ EA. EC. ergo ex æquo

DF. DB $::$ EG. EC. Q.E.D.

Coroll.

Si DF. DB $::$ EG. EC; a erunt BE, DE, FG parallelæ.

P R O P. III.

Si trianguli BAC angulum BAC bisariam sectus sis, secans autem angulum recta linea AD secuerit & basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC $c ::$ AB. AC.)

Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC $c ::$ AB. AC) recta linea AD qua à vertice A ad sectionem D ducitur, bisariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA; & fac AE = AC. & junge CE.

1. Hyp. Quoniam AE = AC, erit ang. ACE $a =$ Eb $= \frac{1}{2}$ BAC $c =$ DAC. d ergo DA, CE parallelæ sunt. e quare BA. AE (AC) $::$ BD. DC. Q.E.D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC. (AE) $::$ BD. DC. ferunt DA, CE parallelæ: g ergo ang. BAD = E; & ang. DAC g = ACE b = E. h erg. ang. BAD = DAC, bisectus igitur est ang. BAC. Q.E.D.

P R O P.

a 2. 6.

a 5. 1.

b 3. 2. 1.

c hyp.

d 27. 1.

e 2. 6.

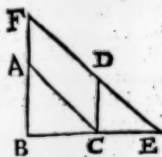
f 2. 6.

g 29. 1.

h 5. 1.

k 1. 28.

PROP. IV.

Equiangularum triangulorum ABC, DCE proportionalia sunt latera, quae circum aequales angulos B, DCE (AB. BC :: DC. CE, &c.) & homologa sunt latera AB, DC, &c. quae aequalibus angulis ACB, E, &c. subtenduntur.

Statue latus BC in directum lateri CE, & produc BA, ac ED donec a occurrant. a 32. 1. &

Quoniam ang. Bb = ECD. c sunt BF, CD 13. 4x. parallelæ. Item quia ang. BCA b = CED, c sunt b hyp. CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est c 28. 1. parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD. Liquet igitur AB. AF (CD) a :: BC. d 34. 12 CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. e 2. 6. e item BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo per- f 16. 51 mutando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c. g 22. 51

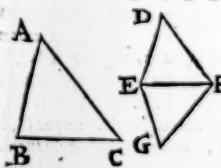
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE:

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

Si duo triangula ABC, DEF latera proportionalia habent (AB. BC :: DE. EF. & AC. BC :: DF. EF. item AB. AC :: DE. DF) æqui-

angula erunt triangula, & aequales habebunt eos angulos, sub quibus homologa latera subtenduntur.

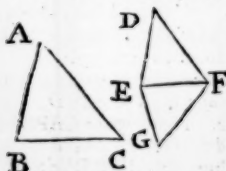
Ad latus BF a fac ang. FEG = B; a & ang. a 23. 12

H,

EFG

- b 32. 1. $EFG = C$, b quare etiam ang. $G = A$: ergo
 c 4. 6. GE . $EF \epsilon :: AB$. $BC :: d DE$. EF . e ergo
 d hyp. $GE = DE$. Item GF . $FE \epsilon :: AC$. $CB d ::$
 e 11. 5. DF . FE . e ergo $GF = DF$. Triangula igitur
 & 9. 5. DEF , GEF sibi mutuo æquilatera sunt. f ergo
 f 8. 1. ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$.
 g 32. 1. g proinde & ang. $DFE = C$. ergo, &c.

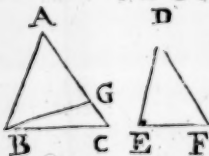
P R O P. VI.

Si duo triangu-
 la ABC , DEF unum
 angulum B uni angu-
 lo DEF aequalem, &
 circum æquales an-
 gulos B , DEF latera
 proportionalia habu-
 erint ($AB.BC :: DE$.
 EF ;) æquiangula erunt triangu-
 la ABC , DEF ,
 æqualesque habebunt angulos, sub quibus homologa
 latera subienduntur.

- a 32. 1. Ad latus EF fac ang. $FEG = B$, & ang. EFG
 b 4. 6. $= C$. a unde & ang. $G = A$. ergo GE . $EF b ::$
 c hyp. AB . $BC \epsilon :: DE$. EF . d ergo $DE = GE$. atqui
 d 9. 5. ang. $DEF \epsilon = B f = GEF$. g ergo ang. $D = G$
 e hyp. $= A$. h proinde etiam ang. $EFD = C$. Q.E.D.

P R O P. VII.

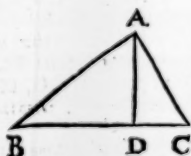

Si duo triangu-
 la ABC , DEF unum an-
 gulum A uni angulo D
 aequalem, circa autem
 alios angulos ABC , E
 latera proportionalia
 habeant ($AB.BC ::$
 $DE.EF$;) reliquorum autem simul utrunque C, F
 aut minorem aut non minorem recto, æquiangula
 erunt triangu-
 la ABC , DEF , & æquales habebunt
 eos angulos circum quos proportionalia sunt latera.

- a hyp. Nam si fieri potest, sit ang. $ABC \subset E$. fac
 igitur ang. $ABG = E$; ergo cum ang. $A a = D$,
 b erit

berit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB, BG :: b\ 32. 1.$
 $DE, EF :: AB, BC$. e ergo $BG = BC$. f ergo c 4. 6.
 ang. $BGC = BCG$. g ergo ang. BGC . vel C d hyp.
 minor est recto; h proinde ang. AGB , vel F e 9. 5.
 ito major est. ergo anguli C & F non sunt ejus- f 5. 1.
 dem speciei, contra Hyp. g cor. 17. 4
 h cor. 13. 1

PROP. VIII.

Si in triangulo rectan-
 gulo ABC , ab angulo re-
 cto BAC in basin BC
 perpendicularis AD du-
 cta est; qua ad perpen-
 dicularem triangula
 ADB, ADC , tum toti
 triangulo ABC , tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ob angulos BAC, ADB a rectos, b ideo- a hyp.
 que α quales, & B communem, trigona BAC , b 12. ax.
 ADB e similia sunt. Simili discursu, similia sunt c 32. & 4. 6
 triangula BAC, ADC . d proinde ADB, ADC d Vid. 21. 6.
 similia erunt. Q.E.D.

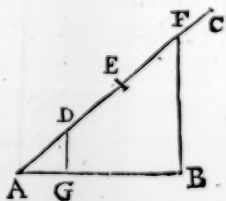
Coroll.

Hint 1. $BD, DA :: DA, DC$.

2. $BC, AC :: AC, DC$, & CB, BA
 $:: BA, BD$.

e 1. def. 6.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC ut-
 cunq; in qua a su- a 3. 1.
 me tres, $AD, DE,$
 EF α quales ut-
 cupque,

b 31. 1. cunque, junge F B, cui ex D b duc parallelas
D G. Dico factum.

c 2. 6. Nam GB. AG c :: FD. AD. ergo d com-
d 18. 5. poneudo AB. AG :: AF. AD. ergo cum AD =
AF, erit AG = $\frac{1}{2}$ AB. Q. E. F.

PROP. IX.

*Datam rectam lineam AB
insectam similiter secare (in
F, G,) ut data altera AC,
secta fuerit (in D, E.)*

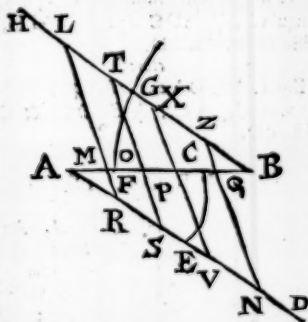
Extremitates sectæ &
insectæ jungat recta BC
a 31. 1. Huic ex punctis E, D a duc parallelas EG, DF
rectæ secandæ occurrentes in G, & F. Dico ta-
ctum.

a Ducatur enim DH parall. AB. Estque AD.
b 2. 6. DE b :: AF. FG, & DE. EC b :: DL. IH c :: FG.

c 34. 1. & GB. Q. E. F.

7. 5.

Scholium.

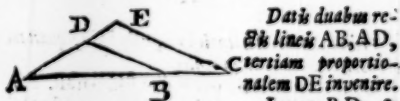
Hinc discimus rectam datam AB in quotvis æ-
quales partes (puta 5.) secare. id quod facilius
præstabitur sic;

Duc

Duc infinitam AD, eique parallelam BH etiam infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS, SU, UN, & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ a 33. 1. ducantur LR, TS, XV, ZN. hæc quinquiescabitur b constr. c 2. 6. daram AB.

Nam RL, ST, UX, NZ a parallelæ sunt. ergo quum AR, RS, SU, UN b æquales sint, erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergo AB quinquiessecta est. Q.E.F.

P R O P. XI.

Datis duabus rectis lineis AB, AD, etiam proportionalem DE invenire.

Junge BD, & ex A B protracta sume BC=AD. per C duc a 2. 6. CE parall. BD. cui occurrat AD producta in E. Erit DE expetita.

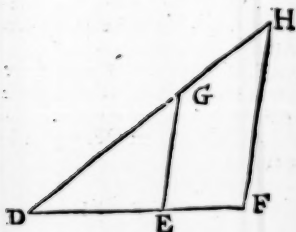
Nam AB. a BC (AD) :: AD. DE. Q.E.F. c 1507.8.6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum, & ang. ACD etiam rectum. b erit AB.BC :: BC, BD,

P R O P.

PROP. XII.

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quarum proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F, duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H, liquet esse DE, EF a :: DG. GH. Q.E.F.

a 2.6.

PROP. XIII.

Duabus datis rectis lineis AB, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro describe semicirculum AFB.

Ex E erige perpendicularem EF occurrentem peripheriæ in F. Dico AE: EF :: EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli a rectanguli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis; b ergo AE. FE :: FE. EB. Q.E.F.

a 31. 3.

b cor. 8. 6.

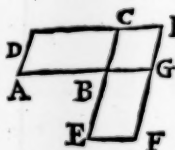
Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse AB. BF :: BF. BE,

Coroll.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duos diametri segmenta.

PROP. XIV.

Equalium, & unum
ABC uni EBG aequalem
habentium angulum, pa-
rallelogrammorum BD,
BF, reciproca sunt latera
quæ circum aequales an-
gulos. (AB. BG :: EB.

BC.) Et quorum parallelogrammorum BD, BF, unum angulum ABC uni angulo EBG aequalem habentium, reciproca sunt latera quæ circum aequales angulos, illa sunt aequalia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam: a quare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC; donec occurrant.

a sch. 15. 1.

1. Hyp. AB, BG b :: BD. BH c :: BF, BH d :: b 1. 6.
BE. BC. e ergo, &c. c 7. 5.

2. Hyp. BD. BH f :: AB. BG g :: BE. BC h :: d 1. 6.
BF, BH, k ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D. e 11. 5.

f 1. 6.

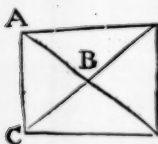
g hyp.

h 1. 6.

k 11. & 9. 5

PROP.

PROP. XV.

Equalium, & unum
ABC, uni DBE aequalem
habentium angulum trian-
gulorum ABC, DBE, reci-
proca sunt latera, quæ cir-
cum æquales angulos (AB,
BE :: DB, BC:) Et quo-
rum triangulorum ABC, DBE, unum angulum
ABC uni DBE æqualem habentium reciproca sunt
latera, quæ circum æquales angulos (AB, BE ::
DB, BC.) illa sunt æqualia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-
tuantur sibi in directum; a ergo ABE est recta
linea, ducatur CE.

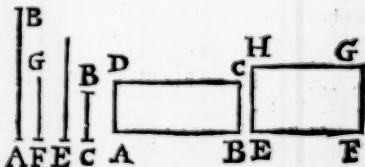
1. Hyp. AB, BE d :: triang. ABC, CBE e ::
triang. DBE, CBE. d :: DB, BC. e ergo, &c.

2. Hyp. Triang. ABC, CBE f :: AB, BE g ::
DB, BC h :: triang. DBE, CBE. h ergo triang.
ABC = DBE. Q.E.D.

h 1. 6.

h 11, & 9. 5.

PROP. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
(AB, FG :: EF, CB,) quod sub extremis AB,
CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
prehenditur, rectangulo EG, illa quatuor rectæ lineæ
proportionales erunt (AB, FG :: EF, CB.)

1. Hyp.

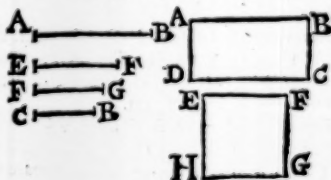
1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde pares a 12. ax.
sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB. b ergo b 14. 6.
rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum BG applicare, e faciendo e 13. 6.
AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Sit tres rectæ lineæ sint proportionales (AB. EF
:: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB compre-
henditur rectangulum AC, a quale est ei, quod à
media EF describitur, quadrato EG. Et si sub
extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC,
a quale sit ei, quod à media EF describitur, quadrato
EG, illæ tres rectæ lineæ proportionales erunt (AB.
EF :: EF. CB.)

Accipe FC = EF.

1. Hyp. AB EF a :: EF (FG) CB. ergo a hyp.
Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16 6.

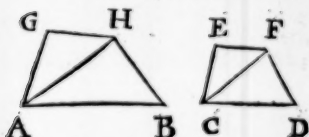
2. Hyp. Rectang. AG d = quadr. EG = c 29 def. 1.
EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d hyp.

Coroll.

Sit A in B = Cq. ergo A. C :: C. B. e 16. 6.

PROP.

PROP. XVIII.

A data recta linea AB dato rectilineo CEDF simile similiterque positum rectilincum AGHB describere.

Datum rectilincum resolve in triacula. a fac ang. ABH = D; a & ang. BAH = DCF; a & ang. AHG = CFE; a & ang. HAG = FCE. Rectilincum AGHB est quæsitum.

Nam ang. B b = D. & ang. BAH b = DCF. c quare ang. AHB = CFD; b item ang. HAG = FCE, b & ang. AHG = CFE. c quare ang.

G = E; & totus ang. GAB d = ECD; & totus GHb d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquilangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, AB. BH e :: CD. DF. & AG. GH. e :: CE.

EF. item AG. AH. e :: CE. CF. & AH. AB e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. g ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque polita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

Similia triacula ABC, DEF sunt in duplicata ratione laterum homologorum BC EF.

a 11. 6.

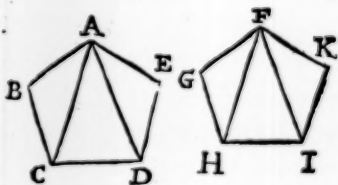
a Fiat BC. EF :: EF. BG, & ducatur AG. Quid

Quia AB.DE(b :: BC.EF)c :: EF.BG.& ang. b cor.4. 6.
 $B = E$; d erit triang. $ABG = DEF$. verum c constr.
 triang. ABC. $ABG :: BC, BG$; & f $\frac{BC}{BG}$ d 15. 6.
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF}$ g = f 10. def. 3.
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. g 11. 5.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam BG simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona ABCDE, FGHIK in similia triangula ABC, FGH; & ACD, FHI, & ADE, FIK dividuntur, & numero aequalia, & homologa sort. ($ABC, FGH :: ABCDE, FGHIK :: ACD, FHI :: ADE, FIK$.) Et polygona ABCDE, FGHIK duplicatam habent eam inter se rationem, quam latus homologum BC ad homologum latus GH.

I

I. Nam

- a hyp. 1. Nam ang. $Ba = G$; & AB. BC $a :: FG$.
 b 6. 6. GH. b ergo triangula ABC, FGH æquiangula
 sunt. eodem modo, triangula AED, FKI affi-
 milantur. cum igitur ang. $BCA b = GHF$; &
 ang. $ADE b = FIK$; totique anguli BCD,
 c hyp. GHI; atque toti CDE, HIK e pares sint, d re-
 d 3. 4x. manent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC =$
 e 32. 1. FIH; e unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo
 triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.
 f 19. 6. 2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF
 similia sunt, f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem
 causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} =$
 g hyp. & $\frac{DE}{IK}$ bis. quare cum BC. GH $g :: CD$. HI $g ::$
 16. 5. DE. IK, h erit triang. BCA. GHF $:: CAD$.
 h cor. 23. 5. HFI $:: DEA$. IKF $:: k$ polyg. ABCDE.
 k 12. 5. FGHK $:: \frac{BC}{G.I}$ bis.

Coroll.

I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ propor-
 tionales; ut est prima ad tertiam, ita erit poly-
 gonum super primam descriptum ad polygonum
 super secundam simile similiterque descriptum.
 vel ita erit polygonum super secundam descri-
 ptum ad polygonum super tertiam simile simili-
 terque descriptum.

Unde elicitur methodus figuram quamvis recti-
 lineam augendi vel minuendi in ratione data. ut si
 velis pentagoni, cujus latus CD, aliud facere quin-
 tuplum, inter AB, & 3 AB inveni mediam propor-
 * 18. 6. tionalem. Super hac * construe pentagonum simili
 dato. hoc erit quintuplum dati.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homo-
 loga latera nota fuerint, etiam proportio figura-
 rum innotescet; nempe inveniando tertiam pro-
 portionalem.

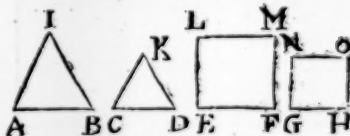
PROP. XXI.

Qua (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A = H = D. & ang. C = G = I, def. 6. a = E; & ang. B = F = I, aitem AB. AC :: HF. HG :: DI. DE. a & AC. CB :: HG. GF :: DE. EI. & AB. BC :: HF. FG :: DI, IE. a ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor recta linea proportionales fuerint (AB. CD :: EF. GH) & ab eis rectilinea similia similiterque descripta proportionalia erunt. (ABI. CDK :: EM. GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI. CDK :: EM. GO.) ipsa etiam recta linea proportionales erunt. (AB. CD :: EF. GH)

1. Hyp. $\frac{AB}{CD} a = \frac{AB}{CD}$ bis = $\frac{EF}{GH}$ bis a = $\frac{EM}{GO}$ a 19. 6.

d ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD}$ bis = a $\frac{AB}{CD}$ b = $\frac{EM}{GO}$ c = $\frac{EF}{GH}$ b hyp. c 20. 6.

bis, d ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D. d cor. 23. 5.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multipli-
candi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multi-
plicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex
multiplicationis definitione debet esse, 1. $\sqrt{3} ::$
 $\sqrt{5}$. product. ergo per hanc, q. 1. q. $\sqrt{3} ::$ q.
 $\sqrt{5}$. q. product. hoc est. 1. 3 :: 5. q. product.
ergo q. product. est 15. quare $\sqrt{15}$. est productus
ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

T H E O R.

Petr. He-
rig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, re-
ctangulum sub partibus AD, DB contentum, est
medium proportionale inter earum quadrata. Item
rectangulum contentum sub tota AB, & una parte
AD, vel DB, est medium proportionale inter qua-
dratum totius AB, & quadratum distae partis
AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum.
ex D erige normalem DE occurrentem periphe-
riæ in E. iunge AE, BE.

- a cor. 8.6. Liquet esse AD. DE a :: DE. DB. b ergo
b 12. 6. ADq. DEq :: DEq. DBq. c hoc est, ADq.
c 17. 6. ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.
d cor. 8.6. Porro, BA. AE d :: AE. AD. e ergo BAq.
e 22. 6. AEq :: AEq. ADq. f hoc est BAq. BAD ::
f 17. 6. BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD ::
ABD. BDq. Q. E. D.

a 1. 6. Vel sic, sit Z=A+E. liquet esse Aq. AE :: aA.
E :: aAE. Eq. item Zq. ZA :: aZ. A. :: aZA.
Aq. & Zq. ZE :: aZ.E :: ZE. Eq.

P R O P.

PROP. XXIII.

Equiangulara parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam qua ex lateribus componitur. ($\frac{AC}{CF}$

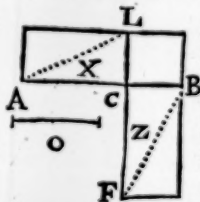
$$= \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}.$$

Latera circa æquales angulos C a sibi in directum statuantur; & compleatur parallelogrammum CH.

Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$ b 20. def. 1. c 1. 6.

Coroll.

Hinc & ex 34. 1. patet primo, Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium. And Tarq. 15. 5.

Patet secundo, Rectangula ac * proinde * 35. 1. & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratio cinaberis.

Patet tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunt parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CB. Q. * erit X, Z :: AC. O. * 14. 6. & 1. 6.

PROP. XXIV.

In omni parallelogrammo ABCD, qua circa diametrum AC sunt parallelogramma EG, HF, & toti & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma EG, HF habent singula unum angulum cum toto communem. & ergo toti & sibi mutuo æquali angula sunt. & Item tam triangula ABC, AEI, IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt inter se æquali angula. b ergo AE. EI :: AB. BC, b atque AE. AI :: AB. AC; b & AI. AG :: AC. AD, & ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD. d 1. def. 6. d ergo Pgr. EG. BD similia sunt. eodem modo HF, BD similia sunt. ergo, &c.

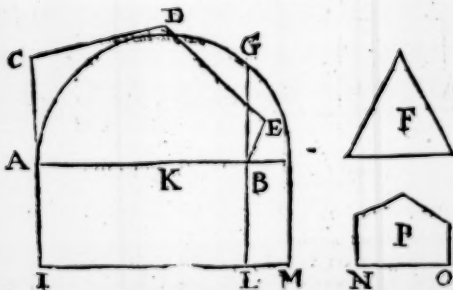
a 19. 1.

b 4. 6.

c 22. 5.

d 1. def. 6.

PROP. XXV.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque positum P, idemque alteri dato F aequale, constitueret.

a 45. 1.

b 44. 1.

c 13. 6.

a Fac rectang. AL=ABEDC. b item super BL fac triang. BM=F. Inter AB, BH c inveni mediam proportionalem NO, super NO d fac

d fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F. e cor. 20. 6.

Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: f 1. 6.
AL. BM. ergo P g = BM h = F. Q. E. F. g 14. 5.
h const.

PROP. XXVI.

· si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & simile
toti, & similiter posuimus, com-
munem cum eo habens angu-
lum EAG, hoc circa eandem
cum toto diametrum AC con-
fisset.

Si negas AC esse communem diametrum;
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB & fi-
milis sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC e :: AE.
EF. d proinde BH = EF. f Q. E. A.

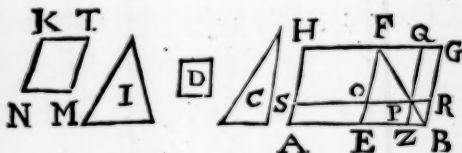
a 24. 6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d g. 5.
f 9. ax.

PROP. XXVII.

Omnium parallelo-
grammorum AD, AG
secundum eandem rectam
I lineam AB applicatorum,
deficientiumque figuris
parallelogrammorum CE,
KI similibus, similiterque
positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito communi a 43. 1.
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune b 2. ax.
CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom. c 36. 1.
MBL e = CE (AD.) ergo AG = AD. d 2. ax.
Q. E. D. e 9. ax.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C aequale parallelogrammum AP applicare deficiens figura parallelogramma ZR, quae similis sit alteri parallelogrammo dato D. * Oportet autem datum rectilineum C, cui aequale AP applicandum est, non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile deesse debet.

a 18. 6. Biseca AB in E. Super EB a fac Pgr. EG
 b scb. 45. 1. simile dato D. b sitque $EG = C + I$, c fac Pgr.
 c 25. 6. $NT = I$, & simile dato D, vel EG. duc diametrum FB. fac $FO = KN$; & $FQ = KT$. Per O, & Q duc parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP est id quod quaeritur.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT, d const. & ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. $EGe = NT + Ce = OQ + C$; f quare $C = \text{Gnom. OBQ}$ g $= AO + PG$ b $= AO + EP = AP$. Q. E. F.
 a 4. 6.
 e const.
 f 3. ax.
 g 2. ax.
 h 43. 1.

PROP. XXIX.

Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
a quale parallelogrammum AN applicare, excedens
figura parallelogramma OP, qua similis fit paral-
lelogrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. EG fi- a 18. 6.
mille dato D. b sitque Pgr. HK = EG + C, & b 25. 6.
simile dato D vel E G. fac FE Lc = IH; c & c 3. 1.
FGM = IK. per L, M duc parallelas RN,
MN; & AR parall. NM. Produca ABP, GBO.
Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

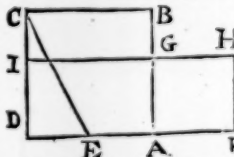
Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
d similia sunt. e ergo Pgr. OP simile est Pgro d const.
LM, vel D. item LMf = HKf = EG + C. c 24. 6.
ergo C = Gnom. ENG. atqui ALb = LB f const.
k = BM. l ergo C = AN. Q.E.F.

g 3. ax.

h 36. 1.

k 43. 1.

PROP. XXX.

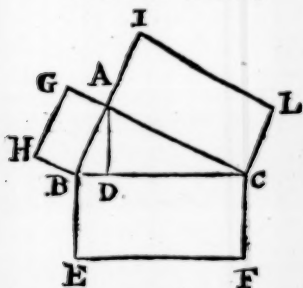

Propositam re-
ctam lineam ter-
minatam AB, ex-
trema ac media
ratione secare.
(AB. AG :: AG.
FGB.)

a Seca AB in G, ita ut AB x BG = AGq. a 11. 2.
bergo BA. AG :: AG. GB. Q.E.F. b 17. 6.

PROP.

PROP. XXXI.

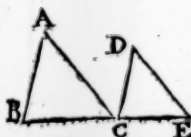
In rectangulis triangulis BAG, figura quævis BF à latere BC rectum angulum BAC subtrahente, descripta, æqualis est figuræ BG, AL, quæ priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus BA, AC rectum angulum continentibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendiculæ cor. 8.6. larem AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB, b cor. 20.6, b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA :: c 24.5. a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. e ergo d sch. 14.5. AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC, ergo AL + BG = BF. Q.E.D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, quæ quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47.1.

PROP. XXXII.

Si duo triangu-
la ABC, DCE, quæ duo
latera duobus lateribus
proportionalia habeant
(AB.AC :: DC.DE.)

secundum unum angu-
lum ACD composita fuerint, ita ut homologa eorum
latera sint etiam parallela (AB ad DC, & AC ad
DE) tum reliqua illorum triangulorum latera
BC, CE in rectam lineam collocata reperientur.

Nam ang. A = ACD = D; & AB. AC :: DC. DE. ergo ang. B = DCE. ergo
ang. B + A = ACE. sed ang. B + A + ACB = Rect. f. ergo ang. ACE + ACB = Rect. ergo
BCE est recta linea. Q.E.D.

a 19. 1.
b hyp.
c 6. 6.
d 2. ax.
e 3. 1.
f 1. ax.
g 14. 1.

PROP. XXXIII.

In æqualibus circulis DBCA, HFGP, anguli
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistant; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E
constituti insistant: insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

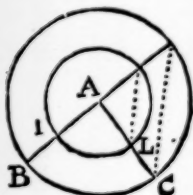
Duc

- Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.
- a 28. 3. Arcus BC $\hat{=}$ CI, a item arcus FG, GL, LP
b 27. 3. $\hat{=}$ quantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FHG = GHL = LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque $\hat{=}$ quomultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI $\hat{=}$, =, $\hat{=}$ FP, e erit similiter
c 27. 3. ang. BDI $\hat{=}$, =, $\hat{=}$ FHP. ergo arc. BC. FG d ::
d 6. def. 5. ang. BDC. FHG e :: BDC. FHG f :: A. E.
e 15. 5. $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{2}$
f 20. 3. Q. E. D.
- Rursus ang. BMC g = CN I, b atque idcirco
g 27. 3. segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
h 24. 3. CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili-
k 4. 1. ratione sectores FHG, GHL, LHP $\hat{=}$ quantur.
l 2. ax. Quam igitur prout arcus BI $\hat{=}$, =, $\hat{=}$ FGP, ita
m 6. def. 5. similiter sector BDI $\hat{=}$, =, $\hat{=}$ FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

14. 5. Hinc 1. ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.
- Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.
- Hinc 3. Inaqualium circulorum arcus IL, BC,
qui aequales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IA L & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.
- Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph. et ang. BAC.
4 Rect;

4 Rect. ergo IL. periph :: BC. periph. proinde
arcus IL, & BC sunt similes. Unde

4. Duæ semidiametri AB, AC à concentricis
peripheriis arcus auferunt similes IL, BC.

LIB.

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nitas est, secundum quam unus, quodque eorum quæ sunt, unus dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quam minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut dicitur sex pars numeri 12, quia metitur 12 per 2.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15 per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis, communis mensura, metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quorundam numeri, puta A in B, litterarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A$ in B. item $CDE = C$ in D in E.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. *Sic 2 (C) in 3 (D) = 6 = CD est numerus planus.*

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. *Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) = 30 = CDE est numerus solidus.*

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqualiter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus numeris continetur. *Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.*

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis æqualiter, vel qui sub tribus æqualibus numeris continetur. *Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.*

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus,

XX. Nq.

XX. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æquæ metitur quartum, vel vice versa. $A, B :: C, D$. hoc est, $9 :: 5, 15$.

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quadam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsis partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsis partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividens ad divisum. Nota, quod numerus alicuius lineæ interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic $\frac{A}{B} = A$ divis. per B. item $\frac{C}{B} = C$ in A divis. per B.

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionem minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet sumi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse maiorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

P R O P. I.

A...E...G..B 8 5 3 Si duobus numeris
 C...F..D $\frac{5}{3}$ $\frac{3}{2}$ $\frac{2}{1}$ inaequalibus propofitis
 H--- (AB, CD) detra-
 batur semper minor

CD de maiore AB (& reliquus EB de CD &c.)
 alterna quadam detractione, neque reliquus unquam
 praecedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas
 GB; qui principio propofiti sunt numeri AB, CD
 primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a etiam AE metitur; proinde & reliquum EB;
 a 11. ax. 7. a ergo & CF, atque b idcirco reliquum FD;
 b 12. ax. 7. a quare & ipsum EG, sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum GB metitur, numerus uni-
 c 9. ax. 1. tatem. c Q. E. A.

P R O P. II.

9 6 Duobus nume-
 A.....E.....B 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C.....F...D $\frac{6}{3}$ $\frac{3}{2}$ maximam eorum
 G--- $\frac{2}{1}$ communem mensu-
 ram FD reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex maiori
 a 6. ax. 7. AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, a patet
 ipsum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD praecedentem EB metiatur.
 b 1. 7. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveni-
 atur.) Erit FD maxima communis mensura.

c constr. Nam FD c metitur EB, d ideoque & CF;
 d 11. ax. 7. e proinde & totum CD, d ergo ipsum AE; atque
 e 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram. Si maximam esse
 negas,

negas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD, *d* metitur AE, *e* & reliquum EB, *d* ipsumque CF. *e* proinde & reliquum FD, *g* major minor. *b* Q. E. A. *g* suppos. h 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoq; maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A..... 12 Tribus numeris datis A, B, C
B..... 8 non primis inter se, maximam
D... 4 eorum communem mensuram E
C..... 6 reperire.
E.. 2 Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B. Si D metitur tertium C, li-

quet D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E *a* metitur C, & D; *a* ac D ipsos A, & *a* constr. B metitur; *b* ergo E metitur singulos A, B, C; *b* 11. ax. 7. nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, *c* ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, *c* eorum maximam communem mensuram E, *d* major minor, metitur. *c* Q. E. A. *c* cor. 27. *d* suppos. e 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoq; eorum communem mensuram metitur.

PROP. IV.

A 6 *Omnis numerus A, omnis*
 B 7 *numeri B, minor majoris, aut*
 B 18 *pars est, aut partes.*
 B 9. *Si A & B primi sint in-*

- a 4. def. 7. *ter se, a erit A tot partes nu-*
 meri B, quot sunt in A unitates. (ut $6 =$
 b 3. def. 7. $\frac{6}{7}$ 7.) *Sin A metiatur B, b liquet A esse par-*
 tem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{3} 18$.) denique si A &
 c 4. def. 7. *Baliter compositi inter se fuerint, c maxima*
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B, ut $6 = \frac{2}{3} 9$.

PROP. V.

A 6 D 4
 6 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

Si numerus A numeri BC pars fueris, & alter
D alterius EF eadem pars; & simul uterque
(A+D) utriusque simul (BC+EF) eadem pars
erit, quæ unus A unius BC.

- Nam si BC in suas partes BG, GC ipsi A
 æquales; atque EF in suas partes FH, HF ipsi
 D æquales resolvantur; a erit numerus partium
 in BC æquali numero partium in EF. Quum
 a hyp. igitur $A + D b = BG + EH = GC + HF$, erit
 b const. & igitur $A + D$ toties in $BC + EF$, quoties A in BC.
 2. ax. 1. Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{2}$ & $b = \frac{y}{2}$. quare $2a =$
 x & $2b = y$. Ergo $2a + 2b = x + y$. Ergo $a + b =$
 $\frac{x+y}{2}$.

PROP. VI.

$\begin{matrix} 3 & 3 & & 4 & 4 \\ A... & G... & B6 & D.... & H.... & E8 \end{matrix}$

$\begin{matrix} C..... & 9 & & F..... & 12 \end{matrix}$

Si numerus AB numeri C partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes; & simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F) eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; & DE in suas DH, HE. Partium in utroque AB, DE æqualis est multitudo, ex hypoth. Quum igitur AG a sit eadem pars numeri C, quæ DH numeri F, b erit AG+DH eadem pars compositi C+F, quæ unus AG unius C. b Eodem modo GB+HE eadem pars est ejusdem C+F, quæ unus GB unius C; c ergo AB+DE eadem partes est c 2. ax. 7. ipsius C+F, quæ AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$, & $b = \frac{2}{3}y$, & $x+y = g$. ob $3a = 2x$, & $3b = 2y$, est $3a+3b = 2x+2y = 2g$. ergo $a+b = \frac{2}{3}g = \frac{2}{3}(x+y)$.

PROP. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \\ A.... & E... & B8 \end{matrix}$

$\begin{matrix} 6 & 10 & 6 \\ G..... & C..... & F..... & D16 \end{matrix}$

Si numerus AB numeri CD pars fuerit, qualis ablatas AE ablati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem partes erit, qualis totus AB totius CD.

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ipsius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE+EB eadem est pars ipsius CF+GC, quæ AE ipsius CF, vel AB ipsius CD. c ergo GF=CD. aufer communem CF, d manet GC=FD. e ergo EB eadem est pars reliqui FD (GC) quæ totus AB totius CB. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a+b=x$, & $c+d=y$; atque tam $x=3y$, quam $a=3c$; dico $b=3d$. Nam $3c+3d=3y=x$ $g=a+b$. aufer utrinque $3c$ $g=a$, & f 1. 2. remanet $3d=b$. Q. E. D.

K 3

PROP.

PROP. VIII.

$\begin{matrix} 6 & 2 & 4 & 2 & 2 \\ A \dots H. & G \dots E. & L. & B & 16 \\ & 18 & 6 & & \end{matrix}$
 $\begin{matrix} C \dots \dots \dots F \dots D 24 \end{matrix}$

Si numerus AB numeri CD partes fuerit, quales ablati AE ablati CF; & reliquus EB reliqui ED eadem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item AB in AH, HE partes numeri CF; & sume

a 3. ax. 1. $GL = AH = HE$; a quare $HG = EL$. & quia
b constr. $b AG = GB$, c etiam $HG = LB$. Cum igitur
c 3. ax. 1. totus AG eadem sit pars totius CD, quæ abla-
d 7. 7. tus AH ablati CF; d erit reliquus HG, vel EL, eadem etiam pars reliqui FD, quæ AG ipsius CD. Eodem pacto, quia GB eadem pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsius CF, d erit reliquus LB eadem pars reliqui FD, quæ GB totius CD; ergo $EL + LB$ (EB) eadem est partes reliqui FD, quæ totus AB totius CD. Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$.

e 9. ax. 7. Item tam $y = \frac{2}{3} x$, quam $c = \frac{2}{3} a$; vel e quod idem est, $3 y = 2 x$; & $3 c = 2 a$. Dico $d = \frac{2}{3} b$.

f 1. 2. Nam $3 c + 3 d = 3 y = 2 x = 2 a + 2 b$.

g 1. ax. 1. ergo $3 c + 3 d = 2 a + 2 b$. aufer utrinque
h hyp. $3 c = 2 a$; & k manet $3 d = 2 b$. l ergo $d = \frac{2}{3} b$.

k 3. ax. 1. Q. E. D.

l 8. ax. 7.

PROP. IX.

$\begin{matrix} A \dots 4 \\ 4 & 4 \\ B \dots G \dots C 8 \\ 5 & D \dots 5 \\ E \dots H \dots F 10 \end{matrix}$

Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter D alterius EF eadem pars; & vicissim quæ pars est, aut partes primus A tertii D, eadem pars erit, vel eadem partes, & secundus BC quartii EF.

Poni;

Ponitur $A \supset D$. Sint igitur BG, GC, & EH;
HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ
ipsi D pares. Utrinque multitudo partium æqua-
lis ponitur. Liquet vero BG a eandem esse par-
tem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsi-
us HF; b quare BC (BG+GC) ipsius EF (EH
+HF) eadem pars est aut partes, quæ unus BG
(A) unius EH (D.) Q. E. D.

a 1. 4x. 7;
& 4. 7.
b 5. vel 6. 7

Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, &
 $3c = d$; c estque $\frac{c}{a} = \left(\frac{3c}{3a}\right) \frac{b}{d}$.

c 5. 15.

PROP. X.

A. G. B 4

C..... 6

5 5

D.... H.... E 10

F..... 15

Si numerus AB numeri C
partes fuerit, & alter DE al-
terius F eadem partes; &
ulcissim quæ partes est pri-
mus AB tertii DE, aut
pars, eadem partes erit &
secundus C quarti F, aut pars.

Ponitur $AB \supset DE$, & $C \supset F$. Sint AG, GB,
& DH, HE partes numerorum C, & F, tot nem-
pe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C ean-
dem esse partem, quæ DH ipsius F. a quare vi-
cissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE,
& b proinde conjunctim A B ipsius D E eadem
pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

a 9. 7.

b 5. & 9. 7.

Vel sic; sit $a = \frac{2}{3} b$, & $c = \frac{2}{3} d$. vel $3a = 2b$, &
 $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

PROP. XI.

4 3
A.... E... B 7.

8 6

C..... F..... D 14

Si fuerit, ut totus AB
ad totum CD, ita ablatum
AE ad ablatum CF; &
reliquus EB ad reliquum
FD

K 4

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7. Sit primo $AB \supset CD$; a ergo AB vel pars
 b 20. def. 7. est, vel partes numeri CD; b eademque pars est,
 c 7. vel 8. 7 vel partes ipse AE ipsius CF; c ergo reliquus EB
 reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus
 AB totius CD. b ergo $AB, CD :: EB, FD$.
 Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta
 modo ostensa, $CD, AB :: FD, EB$. ergo inverten-
 do, $AB, CD :: EB, FD$.

PROP. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotcunque nu-
 B, 8. D, 4. F, 6. meri proportionales (A, B
 $:: C, D :: E, F$) erit quem-
 admodum unus antecedentium A ad unum conse-
 quentium B, ita omnes antecedentes ($A + C + E$) ad
 omnes consequentes ($B + D + F$).

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
 a 20. def. 7. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
 b 5. & 6. 7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
 conjunctim $A + C$ eadem erit pars aut partes
 ipsius $B + D$, quæ unus A unius B. Similiter
 c 20. def. 7. $A + C + E$ eadem pars est, aut partes ipsius
 $B + D + F$, quæ A ipsius B. c ergo $A + C +$
 $E, B + D + F :: A, B :: C, D :: E, F$. Sin A, C, E,
 ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur
 invertendo.

PROP. XIII.

Si quatuor numeri proporti-
 onales sint ($A, B :: C, D$) &
 A, 3. C, 4. vicissim proportionales erunt
 B, 9. D, 12. ($A, C :: B, D$).

Sint primo A & C ipsis B & D minores;
 a 20. def. 7. atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, a erit
 A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
 b 9. & 10. 7 D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
 partes, quæ B ipsius D, ergo $A, C :: B, D$. Sin
 $A \sqsubset C$

A & C; atque A & C majores statuuntur, quam B & D, eadem res erit, proportionem invertendo.

PROP. XIV.

A, 9. D, 6. Si sint quotcunque numeri A,
B, 6. E, 4. B, C, & alii totidem D, E, F
C, 3. F, 2. illis aequales multitudine, qui bini
sumantur, & in eadem ratione
(A.B :: D.E. & B.C :: E.F) etiam ex aequalitate
in eadem ratione erunt. (A.C :: D.F.)

Nam quia A.B :: D. E, a erit vicissim, A.D :: a 13. 7.
B. E :: a C. F. a ergo iterum permutando, A.C
:: D. F. Q. E. D.

PROP. XV.

1. D. Si unitas numerum quem-
B... 3. E 6. piam B metiatur; aequae au-
tem alter numerus D alte-
rum quendam numerum E metiatur; & vicissim
aequae unitas tertium numerum D metiatur, & se-
cundus B quartum E.

Nam quia 1 est eadem pars ipsius B, quae D
ipsius E, a erit vicissim 1 eadem pars ipsius D, a 9. 7.
quae B ipsius E. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si duo numeri A, B sese
mutuo multiplicantes fecerint
B, 4. A, 3. aliquos AB, BA, geniti ex
A, 3. B, 4. ipsis AB, BA aequales inter
se erunt.

Nam quia AB=A in B, a erit 1 in A toties, a 15. def. 7.
quoties B in AB. b ergo vicissim 1 in B toties b 15. 7.
erit, quoties A in AB. atqui quoniam BA=B
in A, a erit 1 in B toties, quoties A in BA. ergo
quoties 1 in AB, toties 1 in BA; & c proinde c 4. ax. 7.
AB=BA. Q. E. D.

PROP.

PROP. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicari. (AB. AC ::
 B. C.)

- a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 b 20. def. 7 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::
 c 13. 7. C. AC. ergo vicissim, B. C :: A B. AC,
 Q. E. D.

PROP. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B;
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 \overline{AC} , 15. \overline{BC} , 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

- a 16. 7. Nam $AC a = CA$; & $BC a = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b 17. 7. b ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{4}$, $\frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, 3. 5 :: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

PROP. XIX.

A, 4. B. 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A. B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 aequalis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC,

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, equalis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam A C. A D a :: C. D b :: A. a 17. 7.
B c :: AC. BC. d ergo AD = BC. Q. E. D. b hyp.
2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit A C. c 18. 7.
AD f :: AC. BC. Sed AC. A D g :: C. D. & d 9. 5.
AC. BC h :: A. B. k ergo C. D :: A. B. Q. E. D. e hyp.
f 7. 5.

PROP XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. B :: B. C.)
4. 6. 9. qui sub extremis continentur (AC) equalis est ei, qui a medio efficitur (BB.) Et si qui sub extremis continentur (AC) equalis fuerit ei (Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo AB :: a 1. 4x 7.
D (B.) C. b quare AC = BD, a vel BB. b 19. 7.
Q. E. D.

2. Hyp. Quia AC c = BD, d erit A. B :: D c hyp. 9
(B.) C. Q. E. D. d 19. 7.

PROP XXI.

A :: G :: B 5. E 10. Numeri AB;
C :: H. D 3. F 6. CD minimi omnium eandem cum eurationem habentium (E, F) metiuntur aque numeros E, F eandem cum eurationem habentes, maior quidem AB maiorem E, minor vero CD minorem F.

Nam A B. C D a :: E. F. b ergo vicissim a hyp.
AB. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, b 13. 7.
vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non par- c 20. def. 7.
tes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E;
& CH, HD partes numeri F. c ergo AG. E ::
CH.

d 13. 7. CH, F; & permutando, AG. CH d :: E. Fe ::
 c hyp. AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
 ratione, contra hypoth. ergo, &c.

PROP. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
 B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine a.
 C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
 mantur, & in eadem ratione;
 fuerit autem perturbata eorum proportio (A. B :: E.
 F & B. C :: D. E;) etiam ex aequalitate in eadem ra-
 tione erunt (A. C :: D. F.)

a hyp. Nam quia A. B a :: E. F, b erit AF = BE; &
 b 19. 7. quia B. C :: a D. E, b erit BE = CD. c ergo
 c 1. ax. 1. AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.
 d 19. 7.

PROP. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
 C --- D --- minimi sunt omnium eandem
 E --- cum eis rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
 minores quam A & B, atque in eadem ratione.
 a 21. 7. a ergo C metitur A aequae, ac D metitur B,
 puta per eundem numerum E: quoties igitur
 b 23. def 7. 1 in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
 c 15. 7. ties 1 in C, toties E in A. simili discursu quoties
 1 in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
 metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
 contra Hypoth.

PROP. XXIV.

A, 9 B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
 C --- um eandem cum eis rationem
 D --- E --- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
 & B communem mensuram C; is metiatur A
 a 9. ax 7. per D, & B per E; a ergo CD = A, & CE = B.
 b quare

b quare $A. B :: D. E.$ Sed $D \& E$ minores sunt b 17. 7.
quam $A \& B$, utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

PROP. XXV.

Si duo numeri A, B primi inter
 $A, 9. B, 4.$ *se fuerint, qui unum eorum A*
 $C, 3. D =$ *metitur numerus C, ad reliquum*
B primus erit.

Nam si affirmes aliquem D numeros $B \& C$
metiri, & ergo D metiens C , metitur A . ergo a 11. 4x. 7.
 $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVI.

$A, 5. C, 8.$ *Si duo numeri A, B ad*
 $B, 3.$ *quempiam C primi fuerint,*
 $AB, 15. E =$ *etiam ex illis genitus AB*
 $F =$ *ad eundem C primus erit.*

Si fieri potest, sit ipsorum

$AB, \& C$ communis mensura numerus E . sitque
 $\frac{AB}{E} = F$; & ergo $AB = EF$; b quare $E. A :: B. F.$ a 9. 4x. 7.

Quia vero A primus est ad C quem E metitur, b 19. 7.
erunt $E \& A$ primi inter se; & adeoque in sua c 25. 7.
proportionem minimi, & e proinde æque metiuntur d 23. 7.
 $B, \& F$; nempe E ipsum $B, \& A$ ipsum F . Quam c 21. 7.
igitur E utrumque B, C metiatur, non erunt illi
primi inter se, contra Hypoth.

PROP. XXVII.

$A, 4. B, 5.$ *Si duo numeri, A, B, primi*
 $Aq, 16.$ *inter se fuerint, etiam ex uno*
 $D, 4.$ *eorum genitus (Aq) ad reli-*
quum B primus erit.

Sume $D = A$, ergo a singuli $D, \& A$ primi sunt a 1. 4x. 7.
ad B . b quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. b 26. 7.
 $Q. E. D.$

PROP.

PROP. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

- a 26. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 b 26. 7. primus. b ergo AB ad CD primus est. Q. E. D.

PROP. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cant uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq,) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc,) & hi primi inter
 se erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

- a 27. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B & Bq,
 b 28. 7. quam Aq ad eosdem B, & Bq primi sunt, b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

PROP. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 12. ax. 7. sit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC, ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis
Dipforum AB, BC communem esse mensuram.
b Is igitur totum AC metitur, quare AC, AB b 10. ex. 7.
non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

P R O P. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur, pri-
mus est.

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7.
contra Hypoth.

P R O P. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint a-
AB, 24. liquem AB; genitum autem ex
ipsis AB metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui à prin-
cipio, A, vel B metitur.

Pone numerum D non metiri A; sit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ex. 7.
B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D & b 19. 7.
A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me- c hyp. 6.
tatur B, æque ac A metitur E. liquet igitur pro- 31. 7.
positum. d 23. 7.
e 21. 7.

P R O P. XXXIII.

A, 12. Omnem compositum numerum A, ali-
B, 2. quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri a metian-
tur A, quorum minimus sit B. is primus erit. a 13. def. 7.
nam

- a 13. def. 7. nam si diceretur compositus, *a* cum minor aliquis
 b 11. ax. 7. metietur, *b* qui proinde ipsum *A* metietur; quare
B non est minimus eorum, qui *A* metiuntur;
 contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

*Omnis numerus A, aut primus est, aut
 A, 9. cum aliquis primus metitur.*

- Nam *A* necessario vel primus est,
 vel compositus. Si primus, hoc est quod asseri-
 mus. Si compositus, *a* ergo cum aliquis primus
 a 33. 7. metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

H -- I -- K --

E, 3. F, 2. G, 4.

L --

*Numeris datis quocunque A, B, C reperire mini-
 mos omnium E, F, G eandem rationem cum eis ha-
 bentium.*

- Si *A, B, C* primi sint inter se, ipsi in sua rati-
 one minimi *a* erunt. Si compositi sint, *b* esto
 eorum maxima communis mensura *D*, qui ipsos
 a 23. 7. metiatur per *E, F, G*. Hi minimi erunt in rati-
 b 3. 7. one *A, B, C*.

- Nam *D* ductus in *E, F, G* *c* producit *ABC*.
d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta
 c 9. ax. 7. alios *H, I, K* minimos esse in eadem; *c* qui pro-
 d 17. 7. pterea æque metientur *A, B, C* nempe per nu-
 e 21. 7. merum *L*. *f* ergo *L* in *H, I, K* ipsos *A, B, C*
 f 9. ax. 7. procreabit. *g* ergo $ED = A = HL$. *b* unde *E*.
 g 1. ax. 1. $H :: L. D$. Sed $E \nmid H$; *l* ergo $L \nmid D$. ergo
 h 19. 7. *D* non est maxima communis mensura ipsorum
 k suppos. *D* non est maxima communis mensura ipsorum
 l 20. def. 7. *A, B, C*; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quotlibet
 nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

PROP. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4. 1. *Cas.* Si A, & B primi
AB, 20. sint inter se, est AB quæsitus.
D----- Nam liquet A & B metiri
E--- F--- AB. Si fieri potest, metian-
tur A & B aliquem D \rightarrow AB;

puta per E, & F. *a* ergo $AE = D = BF$. *b* quare
A B :: F E. Quia vero A, & B c primi sunt
inter se, *d* adeoque in sua ratione minimi, *e* æque
metientur A ipsum F, ac B ipsum E. Atqui
B E f :: AB. AE (D.) *g* ergo AB etiam metie-
tur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. ax. 7.
b 1. ax. 1.
b 19. 7.
c hyp.
d 23. 7.
e 21. 7.
f 17. 7.
g 20. def. 7.

A, 6. B, 4. F---- 2. *Cas.* Sin
C, 3. D, 2. G---- H--- A, & B inter se
AD, 12. compositi fue-
rint, *b* reperian-

h 35. 7.
k 19. 7.

tur C, & D minimi in eadem ratione. *k* ergo
 $AD = BC$. Erit A D, vel B C quæsitus.

Nam *l* liquet B, & A ipsum A D, vel B C
metiri. Puta A, & B metiri F \rightarrow A D, nempe
A per G, & B per H. *m* ergo $AG = F = BH$.
unde A. B :: H. G o :: C. D. *p* proinde æque
metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D. G
q :: A D. A G (F.) ergo A D *r* metitur F, major
minorem. Q. E. A.

l 17. ax. 7.
m 9. ax. 7.
n 19. 7.
o constr.
p 21. 7.
q. 17. 7.
r 20. def. 7.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos
eandem rationem habentes, major minorem, &
minor majorem, producet^{ur} numerus minimus,
quem illi metiuntur.

L

PROP.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3.

E, 6.

C --- F --- D

Si duo numeri A, B au-
merum quempiam CD me-
tiantur; etiam minimus E,
quem illi metiuntur, eundem
CD metietur.

a hyp. Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri potest,
b constr. & relinquatur FD \rightarrow E, quum igitur A & B *a* me-
tiantur E, *b* & E ipsum CF, *c* etiam A, & B me-
c 11. ax. 7. tiuntur CF; *a* metiuntur autem totum CD; *d*
d 12. ax. 7. ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non
est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

PROP. XXXVIII.

A, 3, B, 4, C, 6.

D, 12.

Tribus numeris datis A, B, C,
reperire minimum, quem illi me-
tiuntur.

a 36. 7.

a Reperi D minimum, quem duo A, & B
metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet D
esse quæsitum. Quod si C non metiatur D, sit
E minimus, quem C, & D metiuntur. Erit
E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.

D, 6. E, 12.

F ---

Nam singulos A, B, C
metiri E constat ex 11. ax.
7. Quod vero nullum ali-
um F minorem metiantur,

b 37. 7.

facile ostenditur. Nam si affirmas, *b* ergo D
metitur F; *b* proinde E eundem F metitur, ma-
ior minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur,
eundem metietur.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $\frac{A}{B} a = C$, b erit $A = BC$. c ergo $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp.
b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

PROP. XL.

Si numerum A partem habuerit
A, 15. quamlibet B, metietur illum nume-
B, 3. C, 5. rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC a = A$, b erit $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp. &
9. ax. 7.
b 7. ax. 7.

PROP. XLI.

G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
H = mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

a Inveniatur G minimus, quem denominato- a 38. 7.
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H = G habeat easdem
partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde c 40. 6.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur,
contra contr.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
E-F--G...H...

I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

a 14. 7.
b 23. 7.
c 21. 7.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. a ergo ex æquali A, D :: E. H. ergo A, & D primi numeri, b adeoque in sua ratione minimi, c æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

PROP II.

I.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque iusseris quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7.
b 24. 7.
c 29. 7.
d 1. 8.

Nam AA. AB a :: A. B a :: AB. BB. item quia A, & B b primi sunt inter se, c erunt Aq, Bq inter se primi; d proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

e 17. 7.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqBe :: A. Be :: ABA (AqB.) ABB. e atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

Bc si inter se primi sint, g erunt Ac, AqB, f 29. 7.
ABq, Bc quatuor \therefore minimi in ratione A ad B. g 1. 8,
Eodem modo quotvis proportionales investiga-
bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt propor-
tionales, extremi quadrati erunt; si quatuor,
cubi.

2. Extremi quocunque proportionales per
hanc propos. inventi in data ratione minimi, in-
ter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, me-
tuntur omnes medios quocunque minimorum
in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex
illorum multiplicatione in alios quosdam nu-
meros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series
numeratorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac,
AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudine
numeratorum; ac proinde extremos numeros
quocunque minimorum continue proportiona-
lium, esse ultimos totidem continue proportio-
nialium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue
proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi
totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq,
Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq
sunt \therefore in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; &
A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt \therefore in ratione
1 ad B.

P R O P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quot-
cunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omni-
um eandem cum eis rationem habentium; illorum
extremi A, D sunt inter se primi.

L 3

Nam

h 2. 8.

Nam si *a* inveniantur totidem numeri minimi in ratione A ad B, illi non alii erunt, quam A, B, C, D; ergo juxta 2 coroll. præcedentis extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

PROP. IV.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. *Rationibus datis*
 H, 4. F, 24. E, 10. G, 15. *is quotcumque in*
 I -- K -- L -- *minimis terminis*

(A ad B, & C ad

D) reperire numeros deinceps minimos in datis rationibus.

a 36. 7.

b 3. post. 7.

c 9. ax. 7.

d 18. 7.

e 7. 5.

f 11. 7.

g 37. 7.

a Reperi E minimum, quem B, & C metuntur; & Bissum E *b* æque metiatur, ac A alterum F, puta per eundem H. *b* item C ipsum E, ac D alterum G æque metiantur: erunt F, E, G minimi in datis rationibus. Nam $AHc = F$; & $BHc = E$. *d* ergo $A : B :: AH : BH :: F : E$. Similiter $C : D :: E : G$. sunt igitur F, E, G deinceps proportionales in datis rationibus. Imo minimi sunt in iisdem: nam puta alios I, K, L minimos esse. *f* ergo A & Bispos I & K, *f* pariterque C & D ipsos K & L æque metiuntur. ergo B, & C eundem K metiuntur. *g* Quare etiam E eundem K metitur, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.

H, 24. G, 10. I, 15. K, 11.

Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad D, ac E ad F. reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad D. tunc si E numerum I metiatur, *b* sume alterum K, quem F æque metiatur; sunt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi, in datis rationibus, quod non aliter probabimus, quam in priori parte.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I meriuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani numeri

C, 4. E, 3.

D, 6. F, 16. ED, 18.

$\frac{CD}{ED} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$.

CD, EF rationem habent ex lateribus compositam:

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}.\right)$$

Nam quia CD. ED :: C. E; & ED. EF :: a 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, b 20 def. 5.

$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$. Q. E. D. c 11. 5.

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81:

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunq; numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, a neque quilibet proxime sequentem metietur, quia A. B :: B. C ::

C. D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in

ratione A ad B. quoniam igitur A non meti-

tur B, a neque F metietur G. c ergo F non est

unitas. d sed F, & H inter se primi sunt; ergo

quom e sit ex æquo A. C :: F. H, & F non

metiatur H, neque A ipsum C metietur; pro-

inde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia

A. C e :: B. D e :: C. E, &c. Eodem modo

L 4

sumptis

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostenderetur A ipsos D, & E; ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metietur. Q. E. D.

PROP. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quoscunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extremum E metiatur; & etiam metitur secundum B.

a 6. 7.

Si negas A metiri B, a ergo nec ipsum E metietur, contra Hypoth.

PROP. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81.

Si inter duos

G, 8. H, 12. I, 18. K, 27.

numeros A, B

E, 32. L, 48. M, 72. F, 108.

medii continua

proportione ce-

ciderint numeri C, D; quot inter eos medii continua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios E, F eandem cum illis habentes rationem, medii continua proportionem cadens. (L, M.)

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

a Sume G, H, I, K minimos :: in ratione A ad C; b erit ex æquali, G. K :: A. B c :: E. F. Atqui G, & K d primi sunt inter se; e quare G æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem numerum metiatur H ipsum L, & I ipsum M. f itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K; hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

PROP. IX.

1.

Si duo numeri

E, 2. F, 3.

A, B, sint inter se

G, 4. H, 6. I, 9.

primi, & inter

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

eos medii conti-

nua proportionem

cecidissent numeri, C, D; quot inter eos medii continua

sinua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse \therefore ; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

1.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportione cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportione cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I,) DG (K,) B sunt \therefore , per 2. 8. ergo, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9. Duorum quadratorum numerorum Aq, Bq unus medius proportionalis est numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a Liqueat Aq, AB, Bq, esse \therefore . b proinde etiam a 17 7.

am $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D.

b 10. def 3.

PROP.

PROP. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. *Duorum*

A, 3. B, 4.

cuborum nu.

Aq, 9. AB, 12. Bq, 16.

merorum Ac,

Bc duo medij

proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad latus B rationem.

a 2. 1.

a Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt \therefore in ratione
b 10 def. 5. A ad B. b proinde $\frac{AC}{BC} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

PROP. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128.

BCq, 256. Cc, 512.

Si sint quolibet numeri deinceps proportionales, A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq proportionales erunt: & si numeri primum positi A, B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fecerint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales erunt, & semper circa extremos hoc eveniet.

a 2. 8.

b 14. 7.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq a sunt \therefore b ergo ex æquo Aq. Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

a Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc sunt \therefore , b ergo iterum ex æquo, Ac. BC :: Bc. Cc. Q. E. D.

PROP. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. *Si quadratus nu.*

A, 2.

B, 6.

merus Aq quadra-

tum numerum Bq

metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius (B): & si unius quadrati latus A metietur latus alterius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8

1. Hyp. Nam Aq AB a :: AB. Bq; cum igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq secundum

cundum AB b metietur. atqui Aq. AB :: A. B. b 7. 8.
ergo etiam A metitur B. Q. E. D. c 20 def. 7.

2. Hyp. A metitur B. c ergo tam Aq ipsum
AB, c quam AB ipsum Bq metitur; d & proinde d 11. ex. 7.
Aq metitur Bq. Q. E. D.

PROP. XV.

A, 2. B, 6. Si cubum nu-
Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. mens Ac cu-
bum numerum

Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B
alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
metietur.

1. Hyp. Nam Ac, AqB, ABq, Bc a sunt ::. a 2. & 12. 8.
ergo Ac, b metiens extremum Bc, c etiam se. b hyp.
cundum AqB metietur. atqui Ac. AqB :: A. B. c 7. 8.
d ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. Hyp. A metitur B; d ergo Ac metitur AqB, d 20. def 7.
isque ABq, & hic Bc; e ergo Ac metietur Bc. e 11. ex. 7.
Q. E. D.

PROP. XVI:

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
metiatur, neque A latus unius

alterius latus B metietur: & si A latus unius qua-
drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B, a etiam a 14. 8.
Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis Aq metiri Bq; a ergo A ipsum
B metietur, contra hyp.

PROP. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius lateris
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

PROP. XVIII.

C, 6. D, 2.

CD, 12.

E, 9. F, 3. DE, 18.

EF, 27.

Duorum similium pla-
 norum numerorum CD,
 EF, unus medius pro-
 portionalis est numerus
 DE: & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7.

a 17. 7.

b 11. 5.

Quoniam * ex hyp. $C. D :: E. F$; permutando erit $C. E :: D. F$. atqui $C. E :: CD$.
 DE ; & $D. F :: DE. EF$. b ergo $CD. DE :: DE. EF$. Q. E. D.

c 20. def. 5.

c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis Cad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60 FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologi C ad latus homologum F.

*Quoniam ex * hyp. C. D :: F. G; & D. *21. def. 7. E :: G. H; erit a permutando C. F :: D. G a :: a 13. 7. E. H. atque CD. DF b :: C. F; & DF. FG b :: b 17. 7. D. G. c quare C D. DF :: DF. FG :: E. H. c 11. 5. d ergo CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H. :: d 17. 7. FGE. FGH. ergo inter CDE, FGH cadunt duo medii proportionales, DFE, FGE. Q. E. D. e Liquet igitur rationem CDE ad FGH triplicatam esse rationis CDE ad DFE, vel C ad F. Q. E. D. e 10. def. 1.*

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9.

Si inter duos numeros A, B, unus medius proportionalis cadat numerus C. similes plani erunt illi numeri, A, B.

a Accipe D, & E minimos in ratione A ad a 35. 7. C, vel C ad B. b ergo D a que meritur A, ac E b 21. 7. ipsum C, puta per eundem F. b item D a que meritur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er- c 9. ax. 7. go DF = A, & EG = B. d quare A, & B plani d 16. def. 7. sunt numeri. Quia vero EF c = C c = DG; e erit D. E :: F. G, & vicissim D. F :: E. G. e 19. 7. f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6.

Si inter duos nume. ros A, B duo medii proportionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt illi numeri, A, B.

a 2. 8.

a Sume E, F, G minimos; in ratione A ad

b 20. 8. C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.

c 21. def. 7 hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H,

d cor 18. 8. K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,

e 21. 7. D e æque metiuntur, puta per eundem M;

iidemque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta

f 9. ax. 7. per eundem N f ergo A = EM = HPM, f &

g 17. def. 7. B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt

numeri. Quoniam vero Cf = FM; & Df =

h 17. 7. FN, erit M. N b :: FM. FN k :: C D l :: E.

k 7. 5. F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri

l constr. solidi similes. Q. E. D.

m 21. def. 7

L E M M A.

AE, BF, CG, DH, Si proportionales

A, B, C, D, numeri A, B, C, D

E, F, G, H. proportionales nu-

meros AE, BF, CG,

DH metiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei

[E, F, G, H] proportionales.

a 19. 7. Nam ob AEDH a = BFCG, a & AD = BC,

b 1. ax. 7. b erit AEDH = BFCG, c hoc est EH = FG.

c 9. ax. 7. $\frac{AD}{BC}$

a ergo E. F :: G. H. Q. E. D.

Coroll.

d 15. def. 7. Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in $\frac{B}{A}$. d Nam 1. B :: B. Bq. d &

e lem. præc. 1. A :: A. Aq. e ergo 1. $\frac{B}{A} :: \frac{B}{A} \cdot \frac{Bq}{Aq}$. d ergo $\frac{Bq}{Aq}$

$\frac{B}{A} \times \frac{B}{A}$. Similiter $\frac{B}{Ac}$ in $\frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Acc}$. & sic de

reliquis,

P R O P.

PROP. XXII.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq sit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob AqC $a=Bq$, b erit $C=\frac{Bq}{Aq} \leftarrow Q \cdot \frac{B}{A}$ a 10. 7.
b 7. ax. 7.

Liquet vero $\frac{B}{A}$ esse numerum, d ob $\frac{Bq}{Aq}$, vel Cnu- c cor. lem.
merum, ergo si tres, &c. d hyp. &
14. 8.

PROP. XXIII.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18. 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD $a=BC$, b erit $D=\frac{BC}{Ac} \leftarrow$ a 19. 7.
b 7. ax. 7.

$\frac{B}{Ac} \times C$; hoc est (ob AcC $=d Bq$, & b proinde c cor. lem.
præc.

$C=\frac{Bq}{Ac}$) $D=\frac{B}{Ac} \times \frac{Bq}{Ac} \leftarrow \frac{Bc}{Acc} \leftarrow C: \frac{B}{Aq}$ d 20. 7.
e 15. 8.

eliquet vero ipsum $\frac{B}{Aq}$ esse numerum, quia $\frac{Bc}{Acc}$
vel D numerus ponitur; ergo si quatuor nume-
ri, &c.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B ra-
C, 4. 6. D, 9. tionem habeant inter se,
quam quadratus numerus
Cad quadratum numerum D, primus autem A sit
quadratus: & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.
inter A, & B eandem rationem habentes, a cadit a 11. 3.
unus

b hyp.

c 22. 8.

unus medius proportionalis. Ergo *b* cum *A* quadratus sit, *c* etiam *B* quadratus erit. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numeri similes *AB*, *CD* (*A. B* :: *C. D*) primus autem *AB* sit quadratus, etiam secundus *CD* quadratus erit.

* 11. & 18.

8.

* Nam *AB. CD* :: *Aq. Cq.*

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, *Q. Q* :: 1. 2. nec 1. 5. :: *Q. Q.* &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96. 144. *D*, 215.

A, 8. 12. 18. *B*, 27.

Si duo numeri

A, *B* rationem inter

se habeant, quam

cubus numerus *C* ad cubum numerum *D*, primus autem *A* sit cubus, & secundus *B* cubus erit.

a 12. 8.

b 8. 8.

c hyp.

d 23. 8.

a Inter *C*, & *D* cubos, b adeoque inter *A* & *B* eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter *A* c cubum, d etiam *B* cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri *ABC*, *DEF* (*A. B* :: *D. E.* & *B. C* :: *E. F.*) primus autem *ABC* cubus fuerit, etiam secundus *DEF* cubus erit.

* 12. & 19.

8.

* Nam *ABC. DEF* :: *Ac = Dc.*

2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. *C*, 30. *B*, 45.

D, 4. *E*, 6. *F*, 9.

Similes plani numeri

A, *B* rationem inter se

habent, quam quadra-

tus numerus ad quadratum numerum.

a 18. 8.

Inter *A*, & *B* a cadit unus medius proportionalis

ialis C. b sume tres D, E, F minimos :: in ra^{te} b 2. 8.
tione A ad C: c Extremi D, F quadrati erunt: c cor. 2. 8.
atque ex æquali A. B d :: D. F. ergo A. B :: d 11. 7.
Q. Q. Q. E. D.

PROP. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes solidi*
E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *numeri A, B, ra-*
tionem habent

inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

a Inter A, & B cadunt duo medii proportio- a 19. 8.
nales, puta C & D: b sume quatuor E, F, G, H b 2. 8.
minimos :: in ratione A ad C. b Extremi E,
H cubi sunt. At A, B c :: E, H :: C, C. Q. E. D. c 14. 7.

Schol.

1. Ex his inferitur, nullos numeros habentes *Vide Cla-*
proportionem superparticularem, vel superbi- *vium.*
partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque
multiplam non denominatam à numero qua-
drato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo
quicunque inter se primi, qui quadrati non sint,
similes esse possunt.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se musuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

Nam A. B a :: Aq. AB; cum igitur inter A, & B b cadat unus medius proportionalis, c etiam inter Aq, & AB cadet unus med. prop. ergo cum primus Aq sit quadratus, d etiam tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a, b :: c, d, x ergo ad = bc, quare abcd, vel adbc = adad = Q: ad.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se musuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. AB, 324.

Nam A. B a :: Aq. AB; quare cum inter Aq, AB b cadat unus medius proportionalis, c etiam unus inter A, & B medius cadet. d ergo A, & B sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

Si cubus numerus Ac seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.

Nam 1. A a :: A. Aq b :: Aq. Ac. ergo inter 1, & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac a :: Ac. Acc. c ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo

duo medii proportionales. Proinde cum Ac fit cubus, d erit Acc cubus. Q. E. D. d 23. 8.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa, (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcBc, 216. cubum numerum Bc mul-
tiplicans, faciat aliquem
AcBc, factum AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc a :: Acc. AcBc. sed inter Ac a 17. 7.
& Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo b 12. 8.
inter Acc, & Ac Bc totidem cadunt. Itaque cum c 8. 8.
Acc fit cubus, d erit AcBc etiam cubus. Q. E. D. d 23. 8.
Vel sic. AcBc = aaabbb (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
tiplicans, faciat cubum
AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB a :: Ac. B. Sed inter Acc, & a 17. 7.
AcB b cadunt duo medii proportionales. ergo b 12. 8.
totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Ac cu- c 8. 8.
bus sit, d etiam B cubus erit. Q. E. D. d 23. 8.

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
ipsum multiplicans fa-
ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu- a hyp.
bus, c erit A cubus. Q. E. D. b 19. def. 7.
c 5. 9.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
multiplicans, quempiam
faciat AB, factus AB solidus erit.

M 2

Quoniam

a 13. def 7. Quoniam A compositus est, a metitur cum a.
 b 9. ax. 7. liquis D, puta per E. b ergo $A = DE$; c quare
 c 17. def. 7. $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

PROP. VIII.

1. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quotcunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertium quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum intermittentes omnes (a^4 , a6, a8, &c.) quartus autem a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a6, a9, &c.) septimus vero a6, cubus simul & quadratus; & quinque intermittentes omnes (a^{12} , a18, &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$, & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & a6 = aaaaaa = Q. aaa, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$, & a6 = aaaaaa = C. aa, & aaaaaaaa = C. aaa, &c.

3. a6 = aaaaaa = C. aa = Q. aaa, ergo, &c.

a hyp.

b 10. 7.

c 22. 8.

d 23. 8.

Vel juxta Euclidem; quia 1, a a :: a, a^2 , b erit
 $a^2 = Q. a$, ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint :: c erit
 tertius a^4 etiam quadratus, pariterq; a6, a8, &c.
 Item quia 1, a a :: a^2 , a^3 , erit $a^3 b = a^2$ in a =
 C: a d ergo quartus ab a^3 , nempe a6, etiam cubus
 erit, &c. ergo a6 cubus simul & quadratus
 existit, &c.

PROP. IX.

1. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quotcunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero (a) post unitatem fit quadratus; & reliqui omnes, a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem fit cubus; & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c. cubi erunt.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a6, &c. quadrati sunt
 ex præc. item quia a ponitur quadratus, a erit
 tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , a7, &c. ergo
 omnes.

2. Hyp.

2. Hyp. a cubus ponitur, b ergo a^4 , 27. a 10 b 23. 8.
cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , 26, 29, &c. cubi
sunt. denique quia 1. a :: a. 22, c erit $a^2 = Q$. c 20. 7.
a. cubus autem in se d facit cubum; ergo a^2 cu- d 3. 9.
bus est, & e proinde ab eo quartus a^1 , pariterque c 23. 8.
28, a^{11} , &c. cubi sunt, ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. er-
go series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimetur sic,
bb, b4, b6, b8, &c. liquet vero hos omnes qua-
dratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q: b, Q:
bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series
ita nominari potest; b^3 , b6, b9, b^{12} , &c. vel
C: b, C: b^2 , C: b^3 , C: b^4 , &c.

P R O P. X.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , 26. Si ab unitate quor-
1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps
proportionales fuerint
(1, 2, a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) non
sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præ-
ter a^2 tertium ab unitate, & unum intermittentes
omnes (24, 26, 28.) At si a, qui post unita-
tem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præ-
ter a^3 quartum ab unitate, & duos intermittentes
omnes, 26, 29, 212, &c.

1. Hyp. Nam si fieri potest, sit a^5 quadratus
numerus. quoniam igitur a. a^2 . a :: a^4 . a^5 , atq; a hyp.
inverse a^5 . a^4 :: a^2 . a; sintque a^5 , & a^4 b qua- b suppos. &
drati, primusque a quadratus, c erit a etiam 8. 9.
quadratus, contra Hyp. c 24. 8.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoni-
am igitur d ex æquo a^4 . 26 :: a. a^3 , atque in- d 14. 7.
verse 26. a^4 :: a^3 . a; b sintque 26, & a^4 cubi,
& primus a^3 cubus, e etiam a cubus erit, con- e 25. 8.
tra Hypoth.

PROP. XI.

1, a, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶. Si ab a²
 1, 3, 9, 27, 81, 243, 729. nitate quot-
 cunq; numeri
 deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.)
 minor maiorem metitur per aliquem eorum qui in
 proportionalibus sunt numeri.

a 5. ax. 7. & Quoniam 1, a :: a, aa, a erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aaa}{aa}$
 20. def. 7.

b 14. 7. Item quia 1, aa b :: a, aaa, a erit $\frac{aaa}{a} = aa =$
 $\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia 1, a³ b :: a, a⁴,
 a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex pro-
 portionalibus, non sit unus proportionalium,
 neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex
 proportionalibus.

PROP. XII.

1, a, a², a³, a⁴, Si ab unitate quotsunq;
 1, 6, 36, 216, 1296. numeri deinceps proportio-
 B, 3. nales fuerint (1, a, a²,
 a³, a⁴,) quicunque pri-
 morum numerorum B ultimum a⁴ metiuntur, iidem
 (B) & cum (a) qui unitati proximus est, metiuntur:

a 31. 7. Dic B non metiri a, a ergo B ad a primus est;
 b 27. 7. b ergo B ad a² primus est; & e proinde ad a⁴
 c 26. 7. quem metiri ponitur. Q. E. A.

Coroll.

1. Itaque omnis numerus primus ultimum
 metiens, metitur quoque omnes alios ultimum
 præcedentes.

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

PROP. XIII.

1, a , a^2 , a^3 , a^4 .

Si ab unitate

1, 5, 25, 125, 625.

quoscunque numeri

H -- G -- F -- E --

deinceps proportio-

nales fuerint (a ,

a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 ; nempe per F, a erit F alius extra a , a^2 , a^3 . 2 cor. 12. 9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit b 2 cor. 12. E numerus compositus; c ergo cum aliquis primus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur; c 33. 7. et ideoque alius non est, quam a . ergo a metitur E. Eodem modo ostendetur F compositus e 3 cor. 12. numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. 9. itaque quum $EF = a^4 = a$ in a^3 , g erit a E :: F. f 9. ax. 7. a^3 . ergo cum a metiatur E, b æque F metietur g 19. 7. a^3 ; puta per eundem G. k Nec G erit a , vel a^2 . h 20. def. 7. ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a k cor. 11. 9. eum metitur. quum igitur $FG = a^3 = a^2$ in a , g erit a . F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur F, b æque G metietur a^2 , scilicet per eundem H; k qui non est a . ergo quum $GH = a^2 = aa$. l 20. 7. l erit H, a :: a . G. ergo quia a metitur G (ut m 20. def. 7. prius) metiam H metietur a , numerum primum. Q. F. N.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
 B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
 E -- F -- tiantur; nullus alius nume-
 rus primus E illum metie-
 tur, præter eos, qui à principio metiebantur.

a 9. 11. 7. Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$.

b 32. 7. b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum
 E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
 nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
 Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
 D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
 rint minimi omnium can-
 dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
 compositi, ad reliquum primi erunt.

a 35. 7. a Sume D, & E minimos in ratione A ad B.
 b 2. 8. b ergo $A = Dq$; b & $C = Eq$; b & $B = DE$. Quia
 c 24. 7. vero D ad E e primus est, d erit D + E primus ad
 d 30. 7. singulos D, & E. * ergo D in D + E e = $Dq +$
 * 26. 7. DE (f A + B) ad E primus est, g ideoque ad C
 e 3. 2. vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C)
 f prius. ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D.
 g 27. 7. Denique quia B ad D + E h primus est; is ad
 h 26. 7. hujus quadratum k $Dq + 2 DE + Eq$ (A + 2
 k 4. 2. B + C) primus erit. l quare idem B ad A + B + C,
 l 30. 7. l adeoque ad A + C primus erit. Q. E. D.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B a 23. 7. ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo b 21. 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. c 6. 2x. 7.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic A. B :: D. E. ergo vicillim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, a 23. 7. b metietur A ipsum B; c quare B ipsum C, & C b 21. 7. sequentem D, d adeoq; A eundem D metietur. c 20. def. 7. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra d 11. 2x. 7. Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 36. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit A C a 9. 2x. 7. = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F. b per 20. 7.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo A C = Bq. c proinde c 7. 2x. 7.

Bq
A = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
BC, 216.

*Tribus numeri
dati A, B, C,
considerare an*

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

a 9. ax 7. Si A metiatur B C per aliquem D, a ergo
b ax. 19. 7. $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D.
Q. E. F.

Sin A non metiatur B C, non datur quartus
proportionalis; quod ostendetur, prout in præ-
cedenti.

PROP. XX.

Primi numeri plures sunt

A, 2. B, 3. C, 5. omni proposita multitudine.
D, 30. G. --- ne primorum numerorum
A, B, C.

a 38. 7. a Sit D minimus, quem A, B, C. metiuntur;
fi $D+1$ primus sit, res patet; si compositus,
b 33. 7. b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D+1$,
qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
c suppos. quum is c totum $D+1$, & d ablatum D metiatur,
d constr. e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A.
e 12. ax 7. Ergo propositorum primorum numerorum mul-
tudo aucta est per $D+1$; vel saltem per G.

PROP. XXI.

5 5 3 3 2 2

A..... E..... B... F... C.. G.. D 20.

*Si pares numeri quocunque AB, BC, CD com-
ponantur, totus AD par erit.*

a 6. def. 7. a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2}$
b 12. 7. CD. b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo
c 6. def. 7. AD est par numerus. Q. E. D.

PROP. XXII.

$\overset{1}{A} \dots \dots \overset{2}{F} \overset{1}{B} \dots \dots \overset{2}{G} \overset{1}{C} \dots \dots \overset{1}{H} \overset{1}{D} \dots \overset{1}{L} \overset{1}{E} \overset{12}{22}.$

$\overset{9}{9} \quad \quad \quad \overset{7}{7} \quad \quad \quad \overset{5}{5} \quad \quad \quad \overset{3}{3}$
Si impares numeri quoscunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum fit par, totus AE par erit.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a ma- a 7. def. 7.
 nebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, &
 b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his b 21. 9.
 c parem numerum conflatum ex residuis unita- c hyp.
 tibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D. d 21. 7.

PROP. XXIII.

$\overset{7}{A} \dots \dots \overset{5}{B} \dots \dots \overset{1}{C} \dots \overset{1}{E} \overset{15}{D} \overset{15}{15}.$ *Si impares nu-
 meri quoscunque
 AB, BC, CD
 componantur, mul-
 titudo autem ipsorum fit impar; & totus AD impar
 erit.*

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum
 aggregatus AC a est par numerus. huic adde a 22. 9.
 CD—1; b totus AE est etiam par; quare resti- b 21. 9.
 tuta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXIV.

$\overset{4}{A} \dots \overset{5}{B} \dots \overset{1}{D} \overset{10}{C} \overset{10}{10}.$ *Si à pari numero AC
 par AB detrahatur, &
 reliqua BC par erit.*

Nam si BD (BC—1)
 impar fuerit, a erit BC (BD+1) par. Q. E. D. a 7. def. 7.
 Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit b hyp.
 AD par; a ideoque AC (AD+1) impar, con- c 21. 9.
 tra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

$\begin{matrix} 6 & 1 & 3 \\ A \dots D. C \dots B \end{matrix}$ 10. Si à pari numero AB
 7 impar AC detrahatur,
 & reliquus CB impar
 erit.

a 7. def. 7. Nam AC—1 (AD) a est par. b ergo DB
 b 24. 9. est par. c ergo CB (DB—1) est impar. Q. E. D.
 c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

$\begin{matrix} 4 & 6 & 1 \\ A \dots C \dots D. B \end{matrix}$ 11. Si ab impari numero
 7 AB impar CB detra-
 hatur, reliquus AC par
 erit.

a 7. def. 7. Nam AB—1 (AD) & CB—1 (CD) a sunt
 b 24. 9. pares. b ergo AD—CD (AC) est par. Q. E. D.

PROP. XXVII.

$\begin{matrix} 1 & 4 & 6 \\ A. D \dots C \dots B \end{matrix}$ 11. Si ab impari numero
 5 AB par detrahatur CB,
 reliquus AC impar erit.
 Nam AB—1 (DB)

a 7. def. 7. a est par ; & CB ponitur par. b ergo reliquus
 b 24. 9. CD par est. c ergo CD+1 (CA) est impar,
 c 7. def. 7. Q. E. D.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
 B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
 AB, 12. AB, factus AB par erit.

a hyp & 15. Nam AB a componitur ex im-
 def. 7. pari A toties accepto, quoties unitas continetur
 b 21. 9. in B pari. b ergo AB est par numerus.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB par.

PROP.

PROP. XXIX.

A, 3.

B, 5.

$\frac{AB}{15}$.

Si impar numerus A, imparem numerum B multiplicans fecerit aliquem AB, factus AB impar erit.

Nam AB a componitur ex Bim. a 15. def. 7.

pari numero toties accepto, quoties unitas includitur in A etiam impari. b ergo AB est impar. b 23. 9. Q. E. D.

Scholium.

B, 12

(C, 4.

$\frac{A}{3}$.

1. Numerus A impar numerum B parem metiens, per numerum parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam a $B=AC$, a 9. ax. 7. b erit B impar, contra Hypoth. b 29. 9.

B, 15

(C, 5.

$\frac{A}{3}$.

2. Numerus A impar numerum B imparem metiens, per numerum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, a 28. 9. contra Hypoth.

B, 15

(C, 5.

$\frac{A}{3}$.

3. Omnis numerus (A & C) metiens imparem numerum B, est impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit a 28. 9. B numerus par, contra Hypoth.

PROP. XXX.

B, 24

(C, 8.

$\frac{A}{3}$.

$\frac{D}{3}$.

$\frac{A}{3}$.

E, 4j

Si impar numerus A parem numerum B metitur, & illius dimidium D metitur. a hyp. b 1. Schol.

a. Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par. 29. 9.

Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $Be = CAe = 2EAe = 2D$. c 9. ax. 7.

ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D. d 1. 2.

e hyp.

f 7. ax 1.

g 7. ax. 7.

PROP.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, & ad illius duplum C primus erit.

Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C.
 a 3. schol. a ergo D metiens imparem A impar erit, b ideo.
 29. 9. que ipsum B paris C semissem metietur. ergo
 b 30. 9. A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, & c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

Constat omnes A, B, C, D a pares esse; atque
 a 6. def. 7. b ÷ nimirum in ratione dupla, & c proinde
 b 20. def. 7. quemque minorem metiri maiorem per aliquem
 c 11. 9. ex illis. d Omnes igitur B, C, D sunt pariter pares.
 d 8. def. 7. Sed quoniam A primus est, e nullus extra
 e 13. 9. eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B
 D --- E -- habeat imparem, A pariter impar est tantum.

a hyp. b 9 def. 7. Quoniam impar numerus B a metitur A per 2
 c 8. def. 7. parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter
 d 9. ax. 7. parem. c ergo eum par aliquis D per parem E
 e 19. 7. metitur, unde $2 B d = A d = DE$. e quare 2.
 E ::

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D f 6. def. 7.
par imparem B metitur. Q. F. N. g 20. def. 7.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
duplus fit, neque dimidium habeat impa-
rem; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
imparem non habet. Quia vero si A bifarietur,
& rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
dem incidemus in aliquem a imparem (quia a 7. def. 7.
non in binarium, quoniam A à binario duplus
non ponitur) is metietur A per parem numerum
(nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) b 2 s. h. 29.
ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D. 9.

PROP. XXXV.

A 8.

4 8

B.... F..... G 12.

C..... 18.

9 6 4 8

D..... H.... L... K..... N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales;
les A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
cundo, & KN ab ultimo, aequales ipsi primo A; erit
ut secundi excessus BF ad primum A, ita ultimi
excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum anteceden-
tes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam DN. C. (HN) a :: HN. BG. a hyp.
(LN) a :: LN. A. (KN.) b erit dividendo b 17. 5.
ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK. KN. c quare c 12. 5.
DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D. d 3. ax. 1.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + c 18. 5.
BG + C :: BG. A.

PROP.

PROP. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 61. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31. N, 465.

P ---

Q ---

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur indupla proportionione, quoad totum compositus E fiat primus, & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

- Sume totidem, E, G, H, L etiam in proporti-
 one dupla continue; ergo a ex æquo A. D ::
 b 19. 7. E. L. b ergo $AL = DE$ c = F. d ergo $L = \frac{F}{2}$
 c hyp. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
 d 7. ax. 7. Sit $G - E = M$, & $F - E = N$. e ideo M, E ::
 e 35. 9. $N E + G + H + L$. f at $M = E$. g ergo $N =$
 f 3. ax. 1. $E + G + H + L$. h ergo $F = 1 + A + B +$
 g 14. 5. $C + D + E + G + H + L = E + N$.
 h 2. ax. 1. Quinetiam quia D k metitur DE (F,) l etiam
 k 7. ax. 7. singuli 1, A, B, C m metientes D, m nec non E,
 l 11. ax. 7. G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
 m 11. 9. dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metia-
 n 9. ax. 7. tur F per Q. n ergo $PQ = F = DE$. o ergo
 o 19. 7. E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus
 p 12. 9. metiatur D, & p proinde nullus alius P. eundem
 q 10. def 7 metiatur, q consequenter E non metitur Q. qua-
 r 31. 7. re cum E primus ponatur, r idem ad Q primus
 s 23. 7. erit. s ergo E & Q in sua ratione minimi sunt,
 t 21. 7. & t propterea E ipsum P ac Q ipsum D æque
 u 13. 9. metiuntur. u ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
 x 19. 7. Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H;
 y 14. 5. x ideoque $BH = DE = F = PQ$. x adeoque
 Q. B :: H. P. y erit $H = P$. ergo P est etiam
 aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.
 ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
 z 22. def. 7. dem F metietur: z proinde F est numerus per-
 fectus. Q. E. D.

L I B. X.

Definitiones.

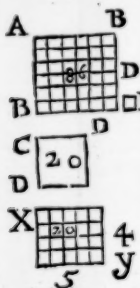
I. **C**ommesurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

II. Commensurabilitatis nota est \square , ut A \square B; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est lineae B 13 pedum; quia D linea unus pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$. & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \cdot \sqrt{50}$ B :: 3. 5.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota \square , ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25}$ (5); hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designatae; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectae lineae potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metiuntur.

Hujusce commensurabilitatis nota est \square , ut AB \square CD; b.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, qua exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20) cui aequale est quadratum linea CD ($\sqrt{20}$). Eadem nota \square nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $5 \square \vee \sqrt{8}$; hoc est, numeri vel linea 5, & $\vee \sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quae cum ita sint, manifestum est cuicumque rectae propositae, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est \dot{p} .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, \dot{p} .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Haec sic denotantur \dot{p} .

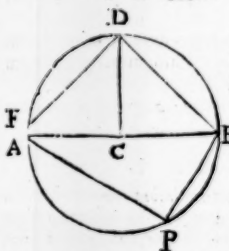
VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale $\dot{p}\dot{p}$.

IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia $\dot{p}a$.

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationa-
lia dicantur, *p^a*.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationa-
les, *p^a*.

Schol.

Ut postrema 7 de-
finitiones exemplo
aliquo illustrentur,
fit circulus ADBP,
cujus semidiameter
CB; huic inscriban-
tur latera figurarum
ordinatarum, Hexa-
goni quidem BP,
Trianguli AP, qua-
drati BD, pentagoni
FD. Itaque si juxta

5 defin. semidiameter CB fit Rationalis exposta,
numero 2, expressa, cui reliqua BP, AP, BD, FD
comparanda sunt, a erit BP $a = BC = 2$. quare *a cor. 15. 4.*
BP est $p \sqsupset BC$, juxta 6. def. Item AP $b = \sqrt{12}$ *b 67. 1.*
(nam ABq (16) — BPq (4) = 12) quare AP
est $p \sqsupset BC$, etiam juxta 6. def. atque APq
(12) est $p \vee$, per def. 9. Porro BD $b = \sqrt{DCq$
+ BCq = $\sqrt{8}$; unde BD est $p \sqsupset BC$; & BDq
 $p \vee$. Denique, FDq = 10 — $\sqrt{20}$ (ut patebit ex
praxi ad 10. 13. tradenda) erit $p \vee$, juxta 10 def.
& proinde FD = $\sqrt{10 - \sqrt{20}}$ est p , juxta 11
defin.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties
posse multiplicari, donec quamlibet magni-
tudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. **M**agnitudo quoruncque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

E
B | Duabus magnitudinibus inaequalibus AB,
I | C propositis, si à majore AB auferatur majus
G | quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod
H | reliquum est, rursus detrahatur majus quam
F | dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relin-
| quetur tandem quedam magnitudo IB, qua
| minor erit proposita minore magnitudine C.

apost. 10.

4 Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sinque $DF = FG = GE = C$. Deme ex AB plusquam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH, HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE. Jam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE, majorem esse quam HB, quæ minor est quam $\frac{1}{2}$ AB \supset DE. Pariterque GE quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB \supset $\frac{1}{2}$ HB, ergo C, vel GE \supset IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P.

D Si duabus magnitudinibus inaequalibus
B **F** propositis (AB, CD) detrahatur semper
G minor AB de maiore CD, alterna quadam
detractione, & reliqua minime praece-
dentem metiatur; incommensurabiles erunt
ipsae magnitudines.

Si fieri potest, sit aliqua E communis
 mensura. Quoniam igitur AB detracta
 ex CD , quoties fieri potest, relinquit ali-
 quam FD se minorem, & FD ex AB re-
 linquit GB , & sic deinceps, tandem re-
 linquetur aliqua GB — E . ergo E b metiens AB , b hyp.
 & ideoque CF , b & totam CD ; d etiam reliquam c 2. ax. 10.
 FD metitur, & proinde & AG ; d ergo & reliquam d 3. ax. 10.
 GB , seipsa minorem. Q. E. A.

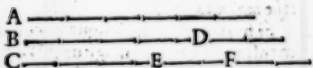
D Duabus magnitudinibus commensurabi-
libus datis, AB, CD, maximam earum
communem mensuram FB reperire.

BE Deme AB ex CD, & reliquam ED
F ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur
ED; (quod tandem fiet, & quia per Hyp. a 2. 10.)
AB \sqsubset CD) erit FB quæ sita.
G Nam FB *b* metitur ED, & ideoque ip- *b* *constr.*
sam AF; sed & seipsam, *d* ergo etiam *c* 2. ax. 10.
AB, & *e* propterea CE, *d* adeoque & to- *d* 1. ax. 10.
tam CD. Proinde FB communis est
mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem
quoque esse mensuram, hac majorem; ergo G
metiens AB, & CD, *e* metitur CE, & reliquam *e* 2. ax. 10.
ED, & ideoque AF, & *f* proinde reliquam FB, *f* 3. ax. 10.
major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

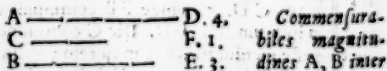
a 3. 10. Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; a item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quaesita.

b *constr. &* a Nam perspicuum est E metiens D & C **b**
2. ax. 10. metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem
c *cor. 3. 10.* easdem metiri. e ergo F metitur D; e proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

se rationem habent, quam numerus ad numerum.

a 3. 10. Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties 1 contineatur in numeris D & E. **b** ergo C. A :: 1. D; quare inverse A, C :: D. 1. **b** atqui etiam C. B ::

B :: 1. E. ϵ ergo ex æquali A.B :: D. E :: N.N. c 22. 5.
Q.E.D.

PROP. VI.

E _____ F.1. Si dua mag-
A _____ C.4. nitudines A, B
B _____ D.3. inter se propor-
tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est 1 numeri C, a talis fiat E ip-
sius A. Quoniam igitur E.A b :: 1. C. atq; A. B
 ϵ :: C. D; d ex æquo erit E. B :: 1. D. ergo
quum 1 ϵ metiatur numerum D, fetiam E meti-
tur B; sed & ipsum A g metitur. b ergo A \sqsupset B.
Q.E.D.

a scb. 10. 6.
b constr.
c hyp.
d 22. 5.
e 5. ax 7.
f 10. def. 7.
g constr.
h 1. def. 10.

PROP. VII.

A _____ Incommensurabiles
B _____ magnitudines A, B in-
ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.

Dic A. B :: N. N. a ergo A \sqsupset B, contra a 6. 10.
Hypoth.

PROP. VIII.

A _____ Si dua magnitudines
B _____ A, B inter se proportio-
nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

Put a A \sqsupset B a ergo A.B :: N. N, contra a 5. 10.
Hypoth.

A Qua à rectis lineis longitu-
 B dine commensurabilibus sunt
 E, 4. quadrata, inter se proportio-
 F, 3. nem habent, quam quadratus
 numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
 ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
 rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
 longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis
 lineis longitudine incommensurabilibus sunt qua-
 drata, inter se proportionem non habent, quam qua-
 dratus numerus ad quadratum numerum: & qua-
 drata inter se proportionem non habentia, quam qua-
 dratus numerus ad quadratum numerum, neque la-
 tera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 a per 5. 10. Nam a fit A. B :: num. E. num. F. ergo
 b 20. 6. $Aq \frac{A}{B} (b \frac{A}{B} \text{ bis}) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ e ergo } Aq.$
 c sch. 23. 5. $Bq \frac{A}{B} (b \frac{A}{B} \text{ bis}) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ e ergo } Aq.$
 d 11. 8. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.
 e 11. 5. 2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A
 f 20. 6. B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis } (f \frac{Aq}{Bq}) g = \frac{Eq}{Fq} \text{ b} = \frac{E}{F}$
 g hyp. bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. & quare A
 h 11. 8. B. Q. E. D.
 i sch. 23. 5. 3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 k 6. 10. Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut
 modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A
 B. Nam puta A B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ sunt etiam ; ut non contra. Sed
 lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero
 sunt etiam .

PROP. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

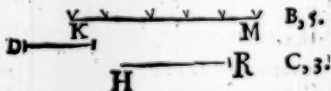
C A B D Si C \square A, a ideo erit C. A :: N. a 5. 10.
 N :: B. D. b ergo B \square D. Sin C b 6. 10.
 \square A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D. c 7. 10.
 d quare B \square D. Q. E. D. d 8. 10.

LEMMA 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes; quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbiipartientem, vel duplam; vel etiam duo quilibet numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

LEMMA 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM fit in ratione datorum numerorum B, C.

a Divide KM in partes xquales xque multas a scb. 10. 6. unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b component rectam HR. b 3, 1. liquet esse KM. HR :: B. C.

LEMMA 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta KM quadratum fit in ratione datorum numerorum B, C.

Fac

- a 2. lem. 10 Fac B. C a :: KM. HR. ac inter KM, & HR
 10. b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq.
 b 13. 6. Dq e :: KM. HR d :: B. C.
 c 20. 6.
 d conftr.

PROP. XI.

A ————— B. 20. *Propofita rella*
 E ————— C. 16. *linea A invenire*
 D ————— *duas rectas lineas*
incommensurabiles; alteram quidem D longitudine
tantum; alteram vero E etiam potentia.

- a 2 lem. 10 1. Sume numeros B, C, a ita ut non fit B, C ::
 10. Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A \square
 b 3 lem. 10 D. Sed Aq d \square Dq. Q. E. F.
 10. 2. d Fac A. E :: B. D. Dico Aq \square Eq.
 c 9. 10. Nam A. D e :: Aq. Eq. ergo cum A \square D,
 d 6. 10. ut prius, ferit Aq \square Eq. Q. E. F.
 d 13. 6.
 e 20. 6.
 f 10. 10.

PROP. XII.

Qua (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.

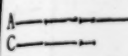
- a 5. 10. Quia A \square C, & C \square B, a fit A,
 D, 18, E, 8. C :: N N :: D. E. at.
 F, 2 G, 3. que C. B :: N. N :: F.
 b 4. 8. G. b sumantur tres nu-
 A B C H, 5, I, 4, K, 6. meri H, I, K mintol ::
 in rationibus Dad E, & F ad G. Jam
 c conftr. quia A. C e :: D. E e :: H. I. ac C. B e :: F. G.
 d 23. 5. e :: I. K. d erit ex aequali A. B :: H. K :: N. N.
 e 6. 10. e ergo A \square B. Q. B. D.

Schol.

- Hinc, omnis recta linea rationali linez
 32. 10. & commensurabilis, est quoque p rationalis. Et
 def. 6. omnes recte rationales inter se commensurabi-
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 def. 9. rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com-
 men-

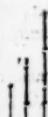
incommensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter def. 7. & 10 incommensurabiles.

PROP. XIII.

 Si sint duae magnitudines A, B; & altera quidem A eidem C sit commensurabilis, altera vero B incommensurabilis, incommensurabiles erunt magnitudines A, B.

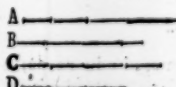
Dic B □ A. ergo cum C a □ A, b erit C a hyp. b 12. 10.
□ B, contra Hypoth.

PROP. XIV.

 Si sint duae magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Put a B □ C. ergo cum A □ a B, a hyp.
A B C b erit A □ C, contra Hyp. b 12. 10.

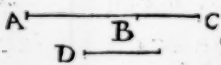
PROP. XV.

 Si quatuor rectae lineae proportionales fuerint (A B :: C. D ;) prima vero A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectae lineae sibi commensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectae lineae sibi longitudine commensurabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectae lineae sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectae lineae sibi longitudine incommensurabilis. a hyp.

Nam quia A. B a :: C. D. b erit Aq. Bq :: b 12. 6;
Cq. Dq. c ergo dividendo Aq—Bq. Bq :: Cq—c 17. 5.
Dq.

- d 22. 6. Dq. Dq. d quare $\sqrt{}$: Aq—Bq. B :: $\sqrt{}$: Cq—Dq
 e cor. 4. 5. D. c invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: D. $\sqrt{}$:
 f 22. 5. Cq—Dq. fergo ex æquali A. $\sqrt{}$: Aq—Bq ::
 C. $\sqrt{}$: Cq—Dq. proinde si A \square , vel $\square \sqrt{}$
 g 10. 10. Aq—Bq, g erit similiter C \square , vel $\square \sqrt{}$:
 Cq—Dq. Q. E. D.

PROP. XVI.

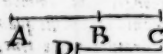
 Si dua magnitudines
 commensurabiles AB,
 BC componantur, &
 tota magnitudo AC utrique ipsarum AB, BC com-
 mensurabilis erit: quod si tota magnitudo AC uni
 ipsarum AB, vel BC commensurabilis fuerit; &
 qua à principio magnitudines AB, BC commensu-
 rabiles erunt.

- a 3. 10. 1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 b 1. ax 10. mensura. b ergo D metitur AC, c ergo AC \square
 c 1. def 10. AB, & BC. Q. E. D.
 2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 d 3. ax. 10. AC, AB; d ergo D metitur AC—AB (BC);
 c proinde AB \square BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

PROP. XVII.

 Si dua magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & qua à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erunt.

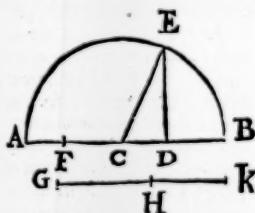
1. Hyp.

1. Hyp. Si fieri potest, sit Disparum AC;
AB communis mensura. a ergo D metitur a 3. ax. 10.
AC—AB (BC) b ergo AB \sqsupset BC, contra b 1. def. 10.
Hypothesis.
2. Hyp. Dic AB \sqsupset B C. c ergo AC \sqsupset c 16. 10.
AB, contra Hypothesis.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

PROP. XVIII.

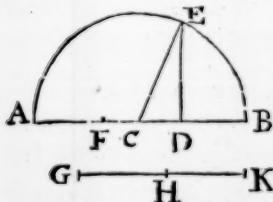
Si fuerint
duæ rectæ lineæ
inaequales AB,
GK; quarta autem
parti quadrati, quod fit à
minori GK, æ-
quale parallelo-
grammū ADB
ad majorem AB

applicetur, deficiens figura quadrata, & in
partes AD, DB longitudine commensurabiles ip-
sam dividat; major AB tanto plus poterit quam mi-
nor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD
sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB
tanto plus possit, quam minor GK, quantum est qua-
dratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensu-
rabilis; quartæ autem parti quadrati, quod fit à
minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad
majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata,
in partes AD, DB longitudine commensurabiles a 10. 1.
ipsam divider. b 28. 6.

a Bileca GK in H, & b fac rectang. ADB = c 8. 2.
GHq: abscinde AF = DB. Estque ABq c = d const. &
4 ADB d (4 GHq, vel GKq) + FDq. Jam 4. 2.
primo

- e 16 10. primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB \perp DB$ e
 f constr. 2 DB f ($AF + DB$, vel $AB - FD$) g ergo
 g cor. 16. $AB \perp FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB \perp$
 10. FD , h erit ideo $AB \perp AB - FD$ (2 DB)
 h cor. 16. k ergo $AB \perp DB$. l quare $AD \perp DB$,
 10. Q. E. D.
 k 13. 10.
 l 16. 10.

PROP. XIX.

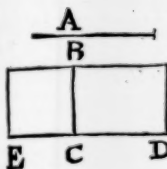

Si fuerint
 duæ rectæ lineæ
 inæquales, AB,
 GK; quarta
 autem parti
 quadrati, quod
 fit à minore
 GK, æquale
 parallelogram-

um ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens
 figura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB divides; major
 AB tanto plus poteris, quam minor GK, quantum
 est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plu
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quarta autem parti quadrati, quod fit à minore
 GK, æquale parallelogrammum ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

- Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaque primo. Si $AD \perp DB$, a erit pro-
 b 13. 10. pterea $AB \perp DB$; b quare $AB \perp$ 2 DB
 ($AB - FD$) c ergo $AB \perp FD$. Q. E. D.
 c cor. 17. Secundo, Si $AB \perp FD$; c ergo $AB \perp$
 10. $AB - FD$ (2 DB ;) d quare $AB \perp DB$, &
 d 13. 10. e proinde $AD \perp DB$. Q. E. D.
 e 17. 10.

PROP. XX.

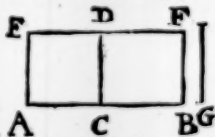
Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem prædictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

Exponatur A, p. & a de- a 46. 1. scribatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC. CE (BC) b :: BD. BE. & DC c \square BC; d e- b 1. 6) rit rectang. BD \square quad. BE. ergo quum quad. c hyp. BE c \square Aq; f erit BD \square Aq. proinde re- d 10. 10. tang. BD est py. Q. E. D. e hyp. & 9.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera aequalis est exposita rationali; aut neutra rationali exposita aequalis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque exposita rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit præfens theorema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD = $\sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI:

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum est

DB, longitudine commensurabilem. a 1. 6.

Exponatur G, p. & describatur DA quadra. b hyp. tum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; c sch. 12. 10 atque, BD, DA b sunt p. a, & ideoque \square ; d erit d 10. 10.

BC

c sch. 12. 10 $BC \perp CA$. at CD (CA) b est ρ . e ergo BC est ρ . Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB , 12; & DC , $\sqrt{8}$. erit CB , $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

L E M M A.

A ———

B ———

C ———

Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire.

a 11. 10. Sit A exposita ρ . a Sume $B \perp A$, a & $C \perp B$.
b sch. 12. 10 b liquet B , & C esse quæsitæ.

P R O P. XXII.

Quod sub rationalibus DC , CB potentia solum commensurabilibus rectis lineis contineatur rectangulum DB , irrationale est; & recta

linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita ρ . & describatur DA quadratum ex DC ; sitque $Hq = DB$. Quoniam $AC : CB :: DA : DB$. b atque $AC \perp CB$, erit $DA \perp DB$ (Hq). d atqui $Gq \perp DA$. e ergo $Hq \perp Gq$. f ergo H est ρ . Q. E. D. vocetur autem Media, quia $AC : H :: H : CB$.

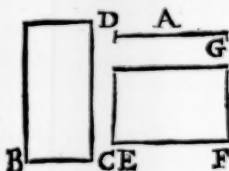
def. 10. In numeris, sit DC , 3; & CB , $\sqrt{6}$. erit rectangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.
e 13. 10. Medix nota est μ , Medii vero $\mu\rho$; pluraliter μa .

S C H O L.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis contineatur sub duabus rectis irrationalibus: atque omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ^e \square . etsi posset contineri sub $v\sqrt{6}$, & $v\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{24} = v\sqrt{576} = v\sqrt{6}$ in $v\sqrt{96}$.

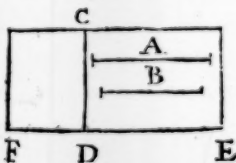
PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo ali- a sch. 12. 10
cul (EG) æquale contento sub EF, & FG b 1. ax. 1.
 ρ^e \square . b ergo BD = EG. c quare BC.EF :: FG. c 14. 6.
CD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, d 22. 6.
& EFq e sunt ρ^e , f ideoque \square . g ergo FGq \square e hyp.
CDq. Ergo quum FG sit ρ^e , b erit CD ρ^e . Por. f sch. 12. 10
ro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD;) ob g 10. 10.
EF \square FG, l erit EFq \square BD. verum EFq h sch. 12. 10
m \square CDq. n ergo rectang. BD \square CDq. k 1. 6.
quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. p erit CD l 10. 10;
 \square BC. ergo, &c. m sch. 12. 10.

PROP. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est. Ad CD ρ^e a fac rectang. CE = Aq; a & a 11. 6. rectang. CF = Bq. Quoniam b hyp.

Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ^e , c erit latitudo c 23. 10.
O DB

- d 1. 6. DE \hat{p} \perp CD. Quoniam vero CE. CF $\hat{a}::$
 e hyp. ED. DF, & CE \hat{e} \perp CF, ferit ED \perp DF.
 f 10. 10. g ergo DF est \hat{p} \perp CD. h ergo rectang. CF
 g 2. & 13. (Bq) est $\mu\nu$ & proinde Belt μ . Q. E. D.
 10. Nota quod signum \perp plerumque valet poten-
 h 22. 10. tia tantum commensurabile, ut in hac demonstratio-
 ne, & in preced. &c. quod intellige, ut ex usu erit,
 & juxta citationes.

Còroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commen-
 surabile medium esse.

L E M M A.

A ————— Duas rectas medias A, B
 B ————— longitudine commensurabi-
 C ————— les; item duas A, C po-
 tentia tantum commensurabiles invenire.

- a lem. 22. a Sit A μ quævis; lumen b B \perp A; c & C \perp A.
 10. & 13. 6 d Factum esse liquet.

b 2. lem. 10

P R O P. XXV.

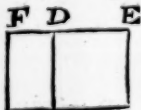
10.

c 3. lem. 10

10.

d constr.

& 14. 10.

B C

A

a 1. 6.

b 10. 10.

c 24. 10.

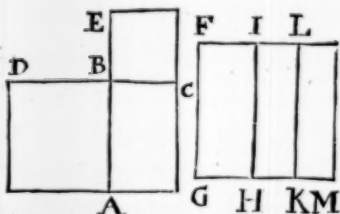
\perp CB; b erit DA \perp DB. c ergo DB est $\mu\nu$.
 Q. E. D.

Quod sub DC, CB mediæ
 longitudine commensurabilibus
 rectis lineis continetur rectangu-
 lum DB, medium est.

Super DC construatur qua-
 dratum DA. Quoniam AC.
 (DC) CB $\hat{a}::$ DA. DB. & DC

P R O P.

FR O P. XXVI.

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC a describe quadrata AD, CE. atque ad FG ρ , b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a b & LM = CE.

Quadrata AD, GE, hoc est, rectangula FH, LM sunt $\mu\alpha$, & \square ; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $d\rho$, & $e\square$. f ergo $d \times e$ est $\rho\sigma$. atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM sunt γ ; & b proinde GH, HK, KM etiam γ , k erit HKq = GH x KM; l ergo HK est ρ ; vel \square , vel \square IH (GF;) si \square , m ergo rectang. IK vel AC est $\rho\sigma$. Sin \square , n ergo AC est $\mu\gamma$. Q. E. D.

LEMMA.

Erunt primo Aq, Eq, Aq+Eq, Aq—Eq a □. a 10.

Erunt secundo, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq \sqsubset 16. 6$
 $AE, \& 2 AE.$ Nam $A, Eb :: Aq, AE b :: AE, b$ 1.
 Eq , ergo cum $A \sqsubset E$, d erit $Aq \sqsubset AE, e \& c$ hyp 1
 $2 AE.$ item $Eq d \sqsubset AE, e \& 2 AE.$ c quare cum d 10, 10.
 $Aq + Eq \sqsubset Aq, \& Eq; \& Aq - Eq \sqsubset Aq, \& 1$ 4. 0.

O 2

Eq.

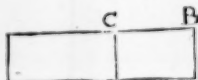
f 14. 10. Eq, ferunt $Aq + Eq$, f & $Aq - Eq \sqsubset AE$, & $2 AE$.

Hinc erunt tertio, Aq , Eq , $Aq + Eq$, $Aq - Eq$, $2 AE$ g $\sqsubset Aq + Eq + 2 AE$; & $Aq + Eq - 2 AE$.

g 14. 10. & g & $Aq + Eq + 2 AE \sqsubset Aq + Eq - 2 AE$.
17. 10. b (Q. A - E.)

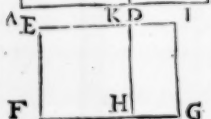
h cor. 7. 20.

PROP. XXVII.

Medium AB non superat medium AC rationali DB.

a cor. 16. 6.

Ad EF ρ , a fac EG $= AB$, a & EH $= AC$ Rectangula AB, AC, hoc est, EG, EH b sunt μa , e ergo FG, & FH sunt ρ $\sqsubset EF$.

b hyp.

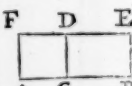
c 23. 10.

d 3. ax. 1. itaque si KG, d id est DB sit ρ v. e erit HG \sqsubset e 21. 10. HK; square HG \sqsubset FH. g ergo FGq \sqsubset FHq. f 13. 10. sed FH est ρ . h ergo FG est ρ . verum prius g lem. 26. erat FG ρ . Quæ repugnant.

10.

h sch. 12. 10

SCHOL.

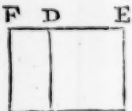
1. Rationale AE superat rationale AD rationali CE.

a hyp.

b cor. 16.

10.

c sch. 12. 10

Nam AE a $\sqsubset AD$; b ergo AE $\sqsubset CE$ e quare CE est ρ v. Q. E. D.

a sch. 12. 10

b 16. 10.

c sch. 12. 10

2. Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.

Nam AD a $\sqsubset CF$; b quare AF $\sqsubset AD$, & CF. e proinde AF est ρ v. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXVIII.

*Medias invenire (C, & D) quara-
tionale CD contineant.*

a Sume A, & B ρ \square . *b* fac A. C :: *a* lem. 21.
C. B. & atque A. B :: C. D. Dico 10.
factum. Nam AB (Cq) d est $\mu\nu$; b 13. 6.
d unde C est μ . quum vero A. B e :: c 12. 6.
C. D, ferit C \square D. g ergo D est μ . d 22. 10.
A C B D porro permutando A. C :: B. D. e hoc e constt.
est C. B :: B. D. b ergo Bq = CD. f 10. 10.
atqui Bq e est ρ v. b ergo CD est ρ v. Q. E. F. g 24. 10.
In numeris, fit A, $\sqrt{2}$, & B, $\sqrt{6}$. ergo C est h 17. 6.
 $v\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2}$. $\sqrt{6}$:: $v\sqrt{12}$. D. vel $v\sqrt{4}$. $v\sqrt{3}$ h sch. 12. 10
 36 :: $v\sqrt{12}$. D. erit D, $v\sqrt{108}$. atqui $v\sqrt{12}$ in
 $v\sqrt{108} = v\sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6.
item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C \square D.

PROP. XXIX.

*Medias invenire potentia tantum
commensurabiles D, & E, qua medi-
um DE contineant.*

a Sume A, B, C ρ \square . Fac A. D *a* lem. 21.
b :: D. B. e & B. C :: D. E. Dico 10.
factum. b 13. 6.
Nam AB d = Dq & AB e est $\mu\nu$; c 12. 6.
A D B C E ergo D est μ . & B f \square C. g ergo d 17. 6.
D \square E. b ergo E est μ . porro, e 22. 10.
B. C f :: D. E, & permutando B. D :: C. E f constt.
hoc est D. A :: C. E. l ergo DE = AC. Sed g 10. 10.
AC m est $\mu\nu$. ergo DE est $\mu\nu$. Q. E. D. h 24. 10.
In numeris fit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. k constt. &
Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $v\sqrt{12800}$. Ergo cor. 4. 5.
DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E l 16. 6.
:: $\sqrt{10}$. 2. quare D \square E. m 22. 6.

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq; CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q ex contr. item quia B. C ::

1. 4 :: Q Q . a erit C etiam quadratus. Sed quo- a 24. 8.

niam $B+C$. (D) C :: 3. 4 :: non Q . Q . b non b cor. 24. 8. erit D numerus quadratus. Q . E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D. E :: A. B. & D. F. :: A. C. Dico factum.

Nam quia D. E+F :: A. B+C. & $D=E+F$,

a erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. a 14. 5.

b ergo A & B, & c proinde D & E, sunt numeri b 21. def. 7.

plani similes, contra Hypoth. idem absurdum se- c 26. 8.

quetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c.

PROP. XXX.

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ BF longitudine sibi commensurabilis.

a 1. lem.

39. 10.

b 3. lem.

10. 10.

c 1. 4.

d const.

e 6. 10.

f sch. 12. 10

g 9. 10.

h 31. 3.

k 47. 1.

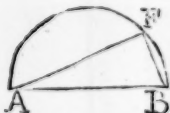
l 9. 10.

Exponatur AB, p. a Summe CD, CE numeros quadratos, ita ut $CD = CE$ (ED) sit non Q. b Fiatque $CD \cdot ED :: ABq \cdot AFq$. In circulo super AB diametrum descripto c aptetur AF, ducaturq; BF. Sunt AB, AF, quas petis.

Nam $ABq \cdot AFq d :: CD \cdot ED$. e ergo $ABq \cdot AFq$, verum AB est p. f ergo AF est p. sed quia CD est Q: at ED non Q: g erit AB \perp AF. porro, ob ang. b rectum AFB, est $ABq \cdot AFq = BFq + AFq$; cum igitur $ABq \cdot AFq :: CD \cdot ED$. per conversionem rationis erit $ABq \cdot BFq :: CD \cdot CE :: Q \cdot Q$. l ergo AB \perp BF. Q. E. F.

In numeris; sit AB, 6; CD, 9. CE, 4; quare ED, 5. Fac $9 \cdot 5 :: 36$. (Q. 6) AFq . erit $AFq = 20$. proinde $AF = \sqrt{20}$. ergo $BFq = 36 - 20 = 16$. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ BF sibi longitudine incom-

C..... E D mensurabilis.

a 2. lem.

29. 10.

Exponatur AB, p. a accipe numeros CE, ED quadratos, ita ut $CD = CE + ED$ sit non Q. & in reliquis imitare constructionem precedentis. Dico factum.

Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt ρ \square ; item ABq.
BFq :: C D. E D. ergo cum C D sit non Q.
berunt AB, BF \square . Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. C D, 45. CE = 36;
ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

A ————— Invenire duas medias
B ————— C, D potentia tantum
C ————— commensurabiles, quæ
D ————— rationale CD contine-
ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensura-
bilis.

a Accipe A, & B ρ \square ; ita ut $\sqrt{Aq - Bq}$ \square a 30. 10.
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. b 13. 6.
D. Dico factum. c 12. 6.

Nam quia A, & D B sunt ρ \square , e erit C (f \sqrt{d} constr.
AB) μ . item g ideo C \square D. b ergo D etiam e 22. 10.
u. porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A. f 17. 6.
C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρv , erit CD g 10. 10.
h (Bq) ρv . Denique quia $\sqrt{Aq - Bq}$ d \square h 24. 10.
A, l erit $\sqrt{Cq - Dq}$ \square C. ergo, & c. Sin \sqrt{k} 17. 6.
Aq - Bq \square Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq}$ \square C. l 15. 10.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$)
ergo C = \sqrt{AB} = $\sqrt{3072}$. & D = $\sqrt{1728}$.
quare CD = $\sqrt{5308416}$ = $\sqrt{2304}$.

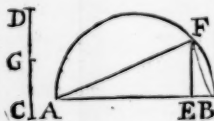
PROP. XXXIII.

A ————— Invenire duas medias
D ————— D, E potentia solum
B ————— commensurabiles, quæ
C ————— medium DE contine-
E ————— ant, ita ut major D plus
possit, quam minor E, quadrato rectæ lineæ sibi
longitudine commensurabilis.

Sume

- a 30. 10. a Sume A, & C ρ , \square ; ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 blem. 21. A. b sume etiam B \square A, & C; & fac A. D ϵ ::
 10. D. B d :: C. E. Erunt D, & E quæsitæ.
 c 13. 6. Nam quoniam A, & C ϵ sunt ρ , ϵ & B \square
 d 12. 6. A & C, f erit B ρ , & D (\sqrt{AB}) g erit μ .
 e constr. e Quia vero A. D :: C. E. erit permutando A.
 f sch. 12. 10 C :: D. E. ergo cum A \square C, b erit D \square E.
 g 23. 10. h ergo E est μ . porro, l quia D. B :: C. E; l &
 h 10. 10. BC est $\mu\nu$, etiam DE ei m æquale est $\mu\nu$. denique
 k 24. 10. propter A. C :: D. E. e quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 l 22. 10. A, n erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ D. ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \square$ A, erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ Eq.
 m 16. 6. In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B, $\sqrt{28}$. erit
 n 15. 10. D $\sqrt{3072}$; & E $\sqrt{588}$. quare D E :: $2\sqrt{3}$.
 & DE = $\sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

Invenire duas rectas
 lineas AF, BF potentia
 incommensurabiles, quæ
 faciant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, rectan-

- a 31. 10. b 10. 1. c 28. 6. gulum vero sub ipsis contentum, medium.
 d 12. 6. a Reperiantur AB, CD ρ \square ; ita ut $\sqrt{ABq - CDq} \square$ AB. b bileca CD in G. c fac rectang.
 e cor. 8. 6. AEB = GCq. Super AB diametrum duc se-
 & 17. 6. micirculum AFB. erige perpendicularem EF.
 f 17. 5. duc AF, BF. Hæ sunt quæ indagandæ erant.
 g 19. 10. Nam AE. BE d :: BA x AE. AB x BE. Sed
 h 10. 10. k 31. 3. & BA x AE ϵ = AFq; ϵ & AB x BE = FBq. f ergo
 47. 1. AE. EB :: AFq. FBq. ergo cum AE g \square
 l constr. EB, b erit AFq \square FBq. Quinetiam ABq
 m 1. ax 1. (AFq + FBq) l est ρ . denique EFq l =
 n 22. 10. AEB l = CGq. m ergo EF = CG. ergo CD x
 o 24. 10. AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB n est $\mu\nu$.
 p sch. 22. 6. o ergo AB x EF, p vel AF x FB, est $\mu\nu$. Q. E. D.

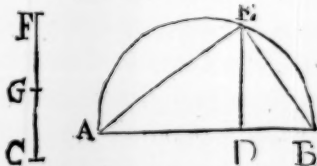
Ex.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare $CG = \sqrt{\frac{12}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero $AE = 3 + \sqrt{6}$. & $EB = 3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + \sqrt{216}}$. Et FB, $\sqrt{18 - \sqrt{216}}$. item $AFq + FBq$ est 36, & $AF \times FB = \sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) $AF :: AF. AE$; erit $6 AE = AFq = AEq + 3 (BFq.)$ ergo $6 AE - AEq = 3$. pone $3 + e = AE$. ergo $18 + 6e - 9 - 6e - ee$, hoc est $9 - ee = 3$. vel $ee = 6$. quare $e = \sqrt{6}$. proinde $AE = 3 + \sqrt{6}$.

PROP. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis consentum, rationale.

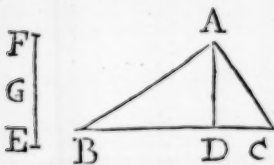
a Sume AB, & CF μ \square , ita ut $AB \times CF = 32. 10$. sit ρv , atque $\sqrt{ABq - CFq} \square AB$. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, $AEq \square EBq$: item $ABq (AEq + EBq)$ est ρv . & denique $AB \times CF$ b est ρv , idcirco & c $AB \times DE$, d hoc b constr. est, $AE \times EB$, est ρv . ergo, &c.

c schol. 12.
10.
d sch. 22. 6.

PROP.

PROP. XXXVI.

Invenire duas rectas lineas BA, AC potentia incommensurabiles, quas faciant & compositum ex ipsarum quadratis

medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurabileque composito ex ipsarum quadratis.

a 33. 10.

a Accipe BC & EF μ \square ; ita ut BC \times EF sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq} = EFq$ \square BC. & reliqua fiant, ut in precedentibus. Erunt BA, AC exoptata. Nam, ut prius, BAq \square ACq; item BAq + ACq est $\mu\nu$. & BA \times AC est $\mu\nu$. Denique BC b \square EF, atque e ideo BC \square EG, estque BC, EG d :: BCq. BC \times EG, (BC \times AD, vel BA \times AC) e ergo BCq (ABq + ACq) \square BA \times AC, ergo, &c.

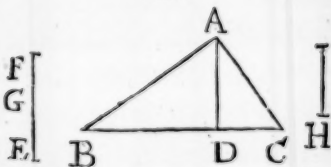
b constr.

c 13. 10.

d 1. 6.

e 14. 10.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

a 36. 10.

b 13. 6.

c 17. 6.

a Sume BC μ . sitque BA \times AC $\mu\nu$, & \square BCq (BAq + ACq.) b Fac B A. H :: H. AC. Sunt BC, & H μ \square . Nam BC est μ . a & BA \times AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam μ .

μ . d item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset d$ 14. 10. :
 BCq . ergo, &c.

Principium senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

$A \quad B \quad C$ Si duæ rationales
 AB, BC potentia
 tantum commensurabiles componantur, tota AC
 irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

Nam quia $AB a \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset a$ hyp.
 ABq . Sed $AB a$ est $p.c$ ergo AC est p . Q.E.D. b lem. 15.
 10.

P R O P. XXXVIII.

$A \quad B \quad C$ Si duæ mediæ AB, BC
 potentia tantum commensurabiles componantur; quæ rationale contineant,
 tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis
 mediis prima.

Nam quoniam $AB a \sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset a$ hyp.
 $AB \times BC, py$. c ergo AC est p . Q.E.D. b lem. 16.
 10.

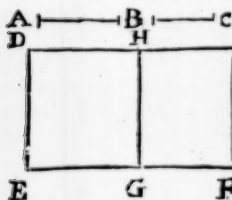
L E M M A.

$B \quad C$ Quod sub li-
 nea rationali
 AB , & irrationali BC conti-
 netur rectangu-
 $A \quad D$ lum AC , irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur py ; quum AB sit a hyp.
 p ; b erit latitudo BC etiam p . contra Hyp. b 21. 10.

PROP.

PROP. XXXIX.

Si dua media
AB, BC potentia
tantum commensu-
rabiles componan-
tur, qua medium
contineant, tota AC
irrationalis erit;
vocetur autem ex hi-
nis mediis secunda.
Ad expositam

a cor. 16. 6. DE p a fac rectang. DF = ACq; b & DG =
b 47. 1. & ABq + BCq.

11. 6. Quoniam ABq c \sqsupset BCq, d erit ABq +
c hyp. BCq, hoc est DG \sqsupset ABq; sed ABq c est $\mu\nu$.
d 16. 10. e ergo DG est $\mu\nu$. verum rectang. ABC pon-
e 24. 10. tur $\mu\nu$; e ideoque 2 ABC (f HF) est $\mu\nu$; g er-
f 4. 2. go EG, & GF sunt p quia vero DG b \sqsupset HF;
g 23. 10. atque DG. HF :: k EG. GF l erit EG \sqsupset
h lem. 26. GF. m ergo tota EF est p. n quare rectang. DF
i. est p. o ergo \sqrt{DF} , id est AC, est p. Q. E. D.

PROP. XL.

l 10. 10. Si dua recta linea AB,
m 37. 10. A B C BC potentia tantum com-
n lem. 38. mensurabiles componantur, qua faciant compositum
10. quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem
o 11. def. 10 sub ipsis continetur, medium; tota recta linea AC,
irrationalis erit: vocetur autem maior.

a hyp. Nam quia ABq + BCq a est p, & b \sqsupset 2
b sch. 12. 10 ABC c $\mu\nu$, & proinde ACq (d ABq + BCq +
c hyp. & 24. 2 ABC) c \sqsupset ABq + BCq p' v, f erit AC p.
10. Q. E. D.

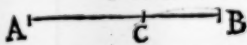
d 4. 2.

e 17. 10.

f 11. def. 10

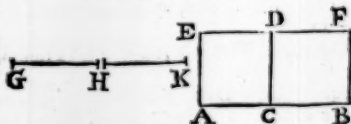
PROP.

PROP. XLI.

 Si due recte linee AC, CB potentia incommensurabiles componantur, quae faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale, tota recta linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale ac medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a p'v b \square ACq + a hyp. & CBq c μ v. d ergo 2 ACB d \square ABq, quare scb. 12. 10. e AB est p. Q. E. D. b scb. 12. 10. c hyp. d 17. 10. e 11. def. 10.

PROP. XLII.

Si due recte linee GH, HK potentia incommensurabiles componantur, quae faciant & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis continetur medium, incommensurabileque composito ex quadratis ipsarum; tota recta linea GK irrationalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad expositam FB p', fiant rectang. AF = GKq, & CF = GHq + HKq. Quoniam GHq + HKq (CF) a est μ v; latitudo CB b erit p': Item a hyp. quia 2 rectang. GHK (c AD) a est μ v, etiam b 23. 18. AC b erit p'. Porro quia rectang AD a \square CF, c 4. 2. d atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC \square CB d 2. 6. f Quare AB est g p. ergo rectang. AF, id est, e 10. 10. GKq est p'v. b proinde GK est p. Q. E. D. f 37. 10. g lem. 38. 10. h 11. def. 10.

PROP.

PROP. XLIII.

Qua ex binis nominibus AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE, EB. Liquer AB secari utrobique inaequaliter, quia AD \neq DB, & AE \neq EB.

Quoniam rectangula ADB, AEB a sunt $\mu\alpha$; a 37. 10. a & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho\alpha$; b a-
b sch. 27. 10. deoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam
 $\rho\alpha$, b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq.
c sch. 5. 2. c hoc est, 2 AEB - 2 ADB est $\rho\gamma$. d ergo AEB
d sch. 12. 10. - ADB $\rho\gamma$. ergo $\mu\gamma$ superat $\mu\gamma$ per $\rho\gamma$. e Q.E.A.
e 27. 10.

PROP. XLIV.

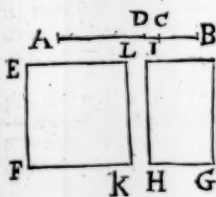

Qua ex binis mediis prima AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Puta AB dividi in alia nomina AE, EB. quo
a 38. 10. posito, singula ADq, DBq, EBq, a sunt $\mu\alpha$; a &
b sch. 27. 10. rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt
c sch. 5. 2. $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB - 2 ADB, c hoc est ADq
d 27. 10. + DBq = AEq + EBq est $\rho\gamma$. d Q.E.A.

PROP.

PROP. XLV.

Quæ ex binis mediis
secunda AB, ad unum
duntaxat punctum C
dividitur in nomina
AC, CB.

Dic alia esse no-
mina AD, DB. Ad
expositam EF ρ , fac
rectang. EG = ABq.
& EH = ACq +

CBq; item EK = ADq + DBq.

Quoniam ACq. CBq a sunt $\mu\alpha$ \square ; b erit a 39. 10.
ACq + CBq (EH) $\mu\nu$. c ergo latitudo FH b 16. & 24.
est ρ a quin & rectang. ACB, d ideoque a ACB 10.
e (IG) est $\mu\nu$: c ergo HG, est etiam ρ . Cum c 23. 10.
igitur EH f \square IG, g atque EH. IG :: FH. d 24. 10.
HG; b erunt FH, HG \square . h ergo FG est bino- e 4. 2.
mium; cujus nomina FH, HG. Simili argu- f lem. 26. 10.
mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra g 1. 6.
43. hujus. h 10. 10.
k 37. 10.

PROP. XLVI.

Major AB ad unum duntaxat punctum D divi-
ditur in nomina AD, DB.

Concipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
ctangula ADB, AEB a $\mu\alpha$; a & tam ADq + a 40. 10.
DBq, quam AEq + EBq sunt $\rho\alpha$. b ergo ADq b sch. 27. 10.
+ DBq = AEq + EBq, c hoc est, a AEB = c sch. 3. 2.
a ADB est $\rho\nu$. d Q. F. N. d 27. 10.

PROP.

PROP. XLVII.

Rationale ac medium potius
 $\overline{A \quad F \quad E \quad D \quad B}$
 AB, ad unam duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

- a 41. 10. Dic alia nomina AE, EB. a ergo tam AEq + EBq, quam ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. a & rectangula AEB, ADB, sunt $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB = 2 ADB, c hoc est, ADq + DBq = AEq + EBq est $\rho\gamma$. Q; E. A.
 b sch. 27.
 10.
 c sch. 5. 2.
 d 27. 10.

PROP. XLVIII.

Bina media potius
 $\overline{A \quad I \quad C \quad B}$
 AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

Vis AB dividi in alia nomina AD, DB. Ad expositam EFp', fiant rectang. EG = ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam ACq + CBq, nempe EH, a est $\mu\gamma$, b erit latitudo FH ρ' . Item quia 2 ACB, c hoc est, IG, est a $\mu\gamma$, b erit HG etiam ρ' . Ergo cum EH a \square IG, sitque EH. IG d :: FH. HG, e erit FH \square HG. f ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; contra 43 hujus.

- a 42. 10.
 b 23. 10.
 c 4. 2.
 d 1. 6.
 e 10. 10.
 f 37. 10.

Definitiones secunda.

Exposita rationali, & quæ ex binis nominibus, divisa in nomina; cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali com;

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

PROP. XLIX.

A ... 4 C ... 5 B

D —————

E ————— G

F

H —————

Invenire ex binis nominibus primam, EG.

a Sume AB, AC a scb. 29.

numeros quadra- 10.

ros, quorum excessus CB non Q. exponatur D p, b 2. lem.

b accipe quamvis EF □ D. c fac AB. CB :: 10. 10.

EFq. FGq. erit EG bin. 1. c 3. lem.

Nam EF d □ D. e ergo EF p. f item 10. 10.

E Fq □ F Gq. g ergo F G est etiam p. item d constr.

d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit e 6. def. 10.

EF □ F G. denique quia per conversionem f 6. 10.

rationis EFq. EFq — FGq :: AB. AC :: Q. Q. g scb. 12.

h erit EF □ √ E Fq — FGq. i ergo E G est 10.

bin. 1. Q. E. F. b 9. 10.

k 9. 10.

Explicatio per numeros.

l 1. def. 48.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 10.

P 2

9. 5.

9. 5 :: 36. 10. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 6 + $\sqrt{20}$.

P R O P. L.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nomi-*
D ————— *nibus secundam, EG.*

E ———— l ———— G Accipe AB, & AC
F numeros quadratos, quo-

H ————— rum excessus CB sit non

*Probat ut
preceden-*
tem.

Q. Sit D exposita ρ . sume FG \sqsupset D. Fac CB, AB :: FGq. EFq. Erit EG quæ sita.

Nam FG \sqsupset D, quare FG est ρ . item EFq \sqsupset FGq. ergo EF est etiam ρ . item quia FGq. EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG \sqsupset EF. denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverseque AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in precedenti,

a 2. def. 48.
10.

EF \sqsupset L $\sqrt{EFq - FGq}$. a è quibus EG est bin. 2. Q. E. F.

In numeris, sit D, 8; FG, 10; AB, 9; CB, 5. erit EF, $\sqrt{180}$, quare EG est 10 + $\sqrt{180}$.

P R O P. LI.

A 4 C 5 B *Invenire ex binis no-*
L 6 *minibus tertiam, DF.*

a sch. 29.
10.

G ————— a Sume numeros
D ———— l ———— F AB, AC quadratos,
E quorum excessus CB

H ————— non Q. sitq; L nume-

rus non Q, proxime major quam CB, nempe u-
nitate, vel binario. sit G exposita ρ . b Fac L. AB

b 3. lem 10
10.

:: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit Df
bin 3.

c constr. 6.
10.

Nam quia DEq \sqsupset Gq, d est DE ρ . item
Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. e ergo G \sqsupset

d sch. 12. 10
e 6. 10.

DE. item quia DEq \sqsupset EFq, d etiam EF
est ρ quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

f 9. 10.

Q. non Q. f est DE \sqsupset EF. porro, quia per
constr,

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L. CB :: non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani nu- g sch. 27.8.
 meri) h erit G etiam \square EF. denique ut in h 9. 10.
 præced. $\sqrt{DEq - EFq} \square DE$. k ergo DF est k 3. def. 48.
 bin. 3. Q. E. F. 10.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{48}{9}}$, quare DF = $\sqrt{96}$
 + $\sqrt{\frac{48}{9}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomini-*
 G ————— *bua quartam, DF.*
 D ————|————— F a Sume quemvis nume- a sch. 19.
 E rum quadratum AB, a quæ 10.
 H ————— divide in AC, CB non

quadratos. sit G exposita p'. b accipe DE \square b 2. lem. 10
 G. c Fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4. c 3. lem. 10

Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin. 10.
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
 d erit DE $\square \sqrt{DEq - EFq}$. e ergo DF est d 9. 10.
 bin. 4. Q. E. F. e 4. def. 48

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. 10.
 ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B *Invenire ex binis nomi-*
 G ————— *nibus quintam, DF.*

D ————|————— F Accipe quemvis nu-
 E merum quadratum AB,
 HF cujus segmenta AC,

CB sint non Q. sit G exposita p'. sume EF \square
 G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
 per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB. a 9. 10.
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq. b 5. def. 48
 DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. a erit 10.

DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. b ergo DE est bin. 4,
Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DE est $6 + \sqrt{54}$.

PROP. LIV.

A.....5 C.....7 B Invenire ex binis nomi-
L.....9 nibus sextam.

G_____ Accipe AC, CB pri-
D_____ F mos numeros utcunque,
E sic ut AC + CB (AB)
H_____ sit non Q. sume etiam

a 3. lem.

10. 10.

quemvis L num. Q. sit G expol. p. a fiatque L
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. erit
DE. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DE ostenderetur bin.
item quod DE, & EF $\sqrt{\text{G}}$. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.

b feb 27.8. DEq - EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, bideoque ei dissimilis)

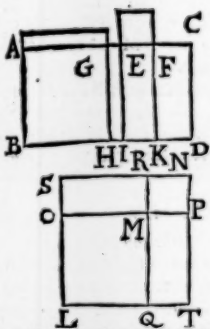
c 9. 10. ergo DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. d ergo DE est
d 6. def. 48. bin. 6. Q. E. F.

10.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{18}$,
quare DE est $\sqrt{48} + \sqrt{18}$.

LEM.

LEMMA.

Sit AD. rectan-
gulum, cujus latus
AC secetur in aequa-
liter in E; bisectumq;
sit segmentum minus
EC in F; atque ad
AE, a fiat rectang. a 28. 6.
AGE=EFq; perque
G, E, F b ducantur ad b 31. 1.
AB parallela GH,
EI, FK. c Fiat autem c 14. 2.
quadratum LM=
rectang. AH, atque ad
OMP productam c
fiat quadratum MN

=GI; rectaeque LOS, LQT, NRS, NPT
producantur.

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob
quadratorum angulos OMQ, RMP rectos,
a erit QMR recta linea. b ergo anguli RMO, a sch. 15. 1.
QMP recti sunt. quare Pgra MS, MT sunt b 13. 1.
rectangula.

2. Hinc patet LSc=LT; & proinde LN esse c 2. ax. 2.
quadratum.

3. Rectangula SM, MT, EK, FD aequalia d hyp.
sunt. Nam quia rectang. AGE d =EFq, c erit e 17. 6.
AE. EF :: EF. GE. f ideoque AH. EK :: EK. f 1. 6.
GI. hoc est per contr. LM. EK :: EK. MN. g sch. 22. 6.
g verum LM. SM :: SM. MN. ergo EK h = h 9. 5.
SM k =FD l =MT. k 36. 1.

4. Hinc LN m =AD. l 43. 1.

5. Quia EC bisecta est in F, n patet EF, FC, m 2. ax. 1.
EC n esse. n 16. 10.

6. Si AE o EC, & AE o AEq—o 18. & 16,
ECq, o erunt AG, GE, AE o. item, quia 10,

p 10. 10. AG. GE :: AH. GI peruat AH, GI; hoc est LM, MN \square . item iisdem positis,

7. OM \square MP. Nam per Hyp. AE, \square EC, q ergo EC \square GE. q quare EF \square GE, sed EF. GE :: EK. GI. r ergo EK \square GI, hoc est SM \square MN. atqui SM. MN :: OM, MP. r ergo OM \square MP.

8. Sin ponatur AE \square $\sqrt{AEq - ECq}$, spatet AG, GE, AE esse \square . unde LM \square MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.

Hic bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

PROP. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quae ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quae in lemmate proxime praecedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. a item AG, GE, b hyp. & lem. 54. 10 AE sunt \square . ergo cum AE b sit p' \square AB, c erunt AG, & GE, p' \square AB. d ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt d 20. 10. p' a ergo OM, MP sunt p' c \square . f proinde OP e lem. 54. est bin. Q. E. D.

10. *In numeris, sit AB, 5; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.*

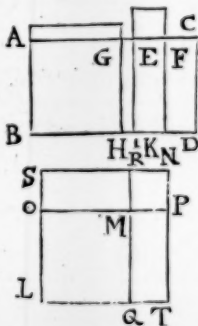
PROP. LVI.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit $OP = \sqrt{AD}$. a item AE, AG, GE sunt \square . a byp. & ergo quum AE b fit \sqrt{p} , \square AB, cerunt AG, GE lem. 54. 10 etiam p^2 \square AB. ergo rectangula AH, GI; b byp. hoc est OMq, MPq d sunt μa . e quinetiam c sub. 12. 10 OM \square MP. denique EF \square EC, & EC d 22. 10. f \square AB. f quare EF est p^2 \square AB. g ergo c lem. 54. EK; hoc est SM, vel OMP est $p^2 v$. b Proinde 10. OP est 2 μ prima. Q E. D. f byp. 12.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48}$; +6. er- 10. go rectang. AD = $\sqrt{1200}$; +30 = OPq. g 10. 10. ergo OP est $v \sqrt{675} + v \sqrt{75}$; nempe bimed. 1. h 38. 10. Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMq, MPq sunt μa . a item EK, vel a byp. & OMP est μv . b ergo 22. 10. OP est bimed. 2. b 39. 10.

In

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{24}$. quare
 AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est
 $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD continetur sub rationali AB , & ex binis nominibus quarta AC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, qua vocatur major.

Nam iterum OMq & MPq rectang. vero AL , hoc est $OMq + MPq$ b est p.v. & item EK , vel OMP est μ . d ergo OP (\sqrt{AD}) est major. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD continetur sub rationali AB , & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, qua rationalis & medium potens appellatur.

Rursus OMP & MPq rectang. vero AL , vel $OMq + MPq$ est μ . a item rectang. EK , vel OMP est p.v. b ergo OP (\sqrt{AD}) est potens p.v. & μ . Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$.

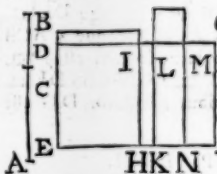
PROP. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq \perp MPq. & OMq + MPq est $\mu\nu$. & rectang (EK) OMP etiam $\mu\nu$. ergo OP = \sqrt{AD} est potens $2\mu a$. Q. E. D. a 42. 103

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$, proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

G Sit recta AB inæqualiter secta in C, sitque AC majus segmentum; & cuius DE applicentur rectangula, DF = ABq, & DH = ACq, & IK = CBq.

fitque LG bisecta in M, daturque MN parallel. GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

1. Nam $2ACB = LF$. a 4. 2. & 31

2. DL \perp LG. nam DK (ACq + CBq) ax. 1.

b \perp LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æque b 7. 2.

alta, erit DL \perp LG. c 1. 6.

3. Si AC \perp CB, d erit rectang. DK \perp d 16. 103 ACq, & CBq.

4. Item, DL \perp LG. nam ACq + CBq e \perp 2 ACB: hoc est DK \perp LF. sed DK. e lem. 26. LF e :: DL. LG. fergo DL \perp LG. 10.

5. Ad hæc, DL \perp $\sqrt{DLq} - LGq$. Nam f 10. 103 ACq. ACB g :: ACB. CBq. hoc est DH. g 1. 6. LN::

- h 17. 6. *b* ergo $DI \times IL = LMq.$ ergo cum $ACq \perp CBq.$ hoc est $DH \perp IK,$ & l proinde $DI \perp IL,$ *m* erit $DL \perp \sqrt{DLq - LGq}.$ Q. E. D.
 m 18. 10. 6. *Si* ponatur $ACq \perp CBq,$ *n* erit $DL \perp \sqrt{DLq - LGq}.$
 n 19. 10.

Hoc lemma præparationis vicem subcat pro 6. sequentibus propositionibus.

PROP. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

- a* hyp. *a* am AC, CB *a* sunt $\rho \perp,$ *b* erit rectang. DK
b lem. 60. $\perp ACq;$ *c* ergo DK est $\rho v.$ *d* ergo $DL \perp DE \rho.$ rectang. vero ACB, ideoque $2 ACB$
 10. (LF) *e* est $\mu v.$ *f* ergo latitudo LG est $\rho \perp$
c sch. 12. 10. DE *g* ergo etiam $DL \perp LG.$ *h* item $DL \perp \sqrt{DLq - LGq}.$ ex quibus k sequitur DG esse
 d 21. 10. bin. 1. Q. E. D.
e 22. & 24. 10.

f 23. 10.

g 13. 10.

PROP. LXII.

- h* lem. 60. *Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima*
 10. (AC + CB) *ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.*
k 1. def. 48.

10. Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK $\perp ACq.$ *a* ergo DK est μv *b* ergo latitudo DK est $\rho \perp DE.$ Quia vero rectang. ACB, ideoque LF ($2 ACB$) *c* sch. 12. 10. *e* est $\rho v,$ *d* erit LG $\rho \perp DE.$ *e* ergo DL, *d* 21. 10. LG sunt $\perp.$ *f* item $DL \perp \sqrt{DLq - LGq}.$ *e* 13. 10. LGq. *g* ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.
h lem. 60.

10.

g 2. def. 48.

31,

PROP. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda
 (AC + CB) *ad rationalem DE applicatum, facit*
latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $\rho \sqcap$ DE. porro quia
 rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est a hyp. &
 uv, b erit LG $\rho \sqcap$ DE. c quinetiam DL \sqcap 24. 10.
 LG. c itemque DL $\sqcap \sqrt{DLq - LGq}$. d ergo b 23. 10.
 DG est bin. 3. Q. E. D. c lem. 60.
 10.

PROP. LXIV.

Quadratum Majoris (AC + CB) ad ratio-
nalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex
binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK a est ρv . a hyp. &
 b ergo DL est $\rho \sqcap$ DE. item ACB, ideoque sch. 12. 10.
 LF (2 ACB) c est uv. d ergo LG est $\rho \sqcap$ b 21. 10.
 DE. e proinde etiam DL \sqcap LG. denique c hyp. &
 quia AC \sqcap BC, f erit DL \sqcap DLq - 24. 10.
 LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. d 23. 10.
 e 13. 10.
 f lem. 60.
 10.

PROP. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium po-
test, (AC + CB) ad rationalem DE applica-
tum, facit latitudinem DG ex binis nominibus
quintam.

Iterum, DK est uv. a ergo DL est $\rho \sqcap$ a 13. 10.
 DE. item LF est ρv . b ergo LG est $\rho \sqcap$ DE. b 21. 10.
 c ergo DL \sqcap LG. d item DL $\sqcap \sqrt{DLq - LGq}$ - c 13. 10.
 LGq. e proinde DG est bin. 5. d lem. 60.
 10.

PROP. LXVI.

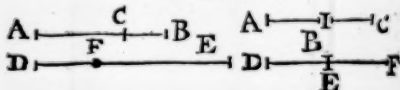
Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC
 + CB) *ad rationalem DE applicatum, facit lati-*
tudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

a hyp. Ut prius, DL & LG sunt ρ \square DE;
 b 14. 10. Quia vero ACq + CBq (DK) a \square ACB,
 c 1. 6. b ideoque DK \square LF (2 ACB) estque DK,
 d 10. 10. LFc :: DL, LG. d erit DL \square LG e denique
 elem 60. 10 DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. f ex quibus liquet
 f 6. def. 48. DG esse bin. 6. Q. E. D.

10.

L E M M A.

Sint AB, DE \square ; fiatque AB. DE :: AC
 DF.

Dico 1. AC \square DF. ut patet ex 10. 10.
 a 19. 5. item CB \square FE. 2 quia AB. DE :: CB. FE.

2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
 AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
 CB :: DF. FE.

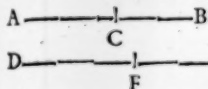
3. Resting. ACB \square DFE. Nam ACq.
 b 1. 6. ACB b :: AC. CB e :: DF. EF :: DFq. DFE.
 c prius. quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
 d 10. 10. ergo cum ACq \square DFq, d erit ACB \square
 DFE.

4. ACq + CBq \square DFq + FEq. Nam
 e 22. 6. quia ACq. CBq e :: DFq. FEq. erit componen-
 do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. ergo
 f 10. 10. cum CBq \square FEq, f erit ACq + CBq \square
 DFq + FEq.

g 10. 10. 5. Hinc, si AC \square , vel \square CB, g erit pa-
 riter DE \square , vel \square EF.

P R O P.

PROP. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE.

Et ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF a lem. 65.

□ 3 a & CB, FE □. quare cum AC, & CB 10.

b sint p' □, c erunt DF, FE p' □. ergo DE b hyp.

est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF. c lem. 66.

FE. si AC □, vel □ √ ACq - BCq, 10. & scb.

d etiam similiter DF □, vel □ √ DFq - 12.10.

FEq. item si AC □, vel □ p' expos. e erit si. d 15. 10.

militer DF □, vel □ p' expos. at si CB □

vel □ p', e erit pariter FE □ vel □ p'. Sin

vero utraque AC, CB □ p', erit utraque etiam

DF, FE □ p'. g Hoc est, quodcunque bino-

mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis.

Q. E. D.

e 12.10. &
14.10.
g Per def.
48.10.

PROP. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, Et ipsa ex binis mediis
est, atque ordine eadem.

a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC □ a 12. 6.

DF, & CB □ FE. ergo cum AC & CB b lem. 66.

c sint μ, d etiam DF, & FE erunt μ. & cum 10.

AC c □ CB, e erit FD □ FE. f ergo DE c hyp.

est a μ. Si igitur rectang. ACB sit p' v, quia d 24. 10.

DCE b □ ACB, g etiam DCE est p' v; & si e 10. 10.

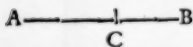
illud μ v, b hoc etiam erit μ v. k Id est, si AB f 38. 10.

sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DE ejusdem ordi-

nis. Q. E. D.

g scb. 12.10
h 14. 10.
k 38. vel
39.10.

PROP. LXIX.

Majori (AC
+ CB) commensurabilis DE, &
ipsa major est.

Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC

- a hyp. a \square CB, b erit DF \square FE. item ACq +
blem. 66. CBq a est $\mu\nu$; proinde cum DFq + FEq b \square
10. ACq + CBq, c etiam DFq + FEq est $\mu\nu$. de-
c sch. 12. 10 nique rectang. ACB a est $\mu\nu$. d ergo rectang.
d 24. 10. DFE est $\mu\nu$ (quia DFE b \square ACB.) e Quare
e 40. 20. DE est major. Q. E. D.

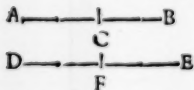
PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB)
commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium
potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC

- a hyp. a \square CB, b etiam DF \square FE. item quia
blem. 66. ACq + CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq $\mu\nu$.
10. denique quia rectang. ACB c est $\mu\nu$, d etiam
c 24. 10. DFE est $\mu\nu$. e ergo DE est potens $\mu\nu$, ac μ .
d sch. 12. 10. Q. E. D.
e 41. 10.

PROP. LXXI.

Bina media potenti
(AC + CB) com-
mensurabilis DE, &
ipsa bina media po-
tens est.

- a hyp. Divide DE, ut in præced. Quia ACq a \square
blem. 66. CBq, b erit DFq \square FEq. item quia ACq
10. + CBq a est $\mu\nu$, c erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$.
c 24. 10. pariterque quia ACB a est $\mu\nu$, d etiam DFE est
d 24. 10. $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq \square ACB,
e erit

erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$. f è quibus sequitur e 14. 10.
DE esse potentem $2\mu a$. Q. E. D. f 42. 10.

PROP. LXXII

Si rationale A;
& mediam B
componantur, qua-
tuor irrationales
fiunt; vel ea quæ
ex binis nomini-
bus, vel quæ ex bi-
nis mediis prima,

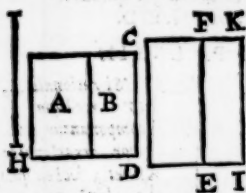
vel major, vel rationale ac medium potens.

Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una & line-
arum, quas theorema designat. Nam ad CD
expositum p , & fiat rectang. $CE = A$; item FI a cor. 16. 6.
 $= B$, b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A b 2. ax. 1.
est $p\gamma$, etiam CE est $p\gamma$. c ergo latitudo CF c 21. 10.
est $p \sqsupset CD$. & quia B est $\mu\gamma$, erit FI $\mu\gamma$. d 23. 10.
ergo FK est $p \sqsupset CD$. e ergo CF, FK sunt e 13. 10.
 $p \sqsupset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A f 37. 10.
 $= B$, hoc est CE \sqsupset FI, g erit CF \sqsupset FK. ergo g 1. 6.
si CF $\sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, b erit CK bin. 1. & b 1. def.
proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur CF 48. 10.
 $\sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, l erit CK bin. 4. quare k 55. 10.
H (\sqrt{CI}) m est major. Sin $A \sqsupset B$; g erit 14. def. 48.
CF \sqsupset FK; proinde si FK $\sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, 10.
n erit CK bin. 2. o quare H est 2μ prima. de- m 58. 10.
nique si FK $\sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, p erit CK bin. 5. n 2. def. 48.
unde H erit potens $p\gamma$ ac $\mu\gamma$. Q. E. D. 10.
o 56. 10.
p 5. def. 48.
10.
q 59. 10.

Q

PROP.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, dua reliqua irrationales fiunt; vel ex binis mediis secunda, vel binaria media potens.

Nempe H potens A+B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expos. p. fac rectang. CE=A, & FI=B, unde Hq=CI. Quoniam igitur CE, & FI sunt μa , b erunt latitudines CF, FK p. \perp CD. item quia CE \perp FI; estque CE. FI c:: CF. FK, d erit CF \perp FK e ergo CK est bin. 3. nempe, si CF \perp $\sqrt{CFq-FKq}$. unde H= \sqrt{CI} f erit 2μ 22. Sin vero CF \perp $\sqrt{CFq-FKq}$, g erit CK bin. 6. & b proinde H est potens $2\mu a$. Q. E. D.

- a hyp.
b 23. 10.
c 1. 6.
d 10. 10.
e 3. def. 48.
f 10.
g 37. 10.
h 6. def. 48.
i 10.
l 60. 10.

Principium Senariorum per
detractionem.

PROP. LXXIV.

Si a rationali DF rationalis DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

Nam EFq a \perp DEq; sed DEq b est p. c ergo EF est p. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{3}$. EF erit $2-\sqrt{3}$.

- a lem. 26.
b 10.
c hyp.
d 10. 6.
f 1. def. 10.

PROP.

PROP. LXXV.

$D \quad E \quad F$ Si à media DF media DE
 ————— auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contingat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

Nam EFq a \square rectang. FDE. ergo cum a sch. 16.
 FDE b fit p'v, c erit EF p. Q. E. D. 10.

In numeris, sit DF v $\sqrt{54}$; & DE v $\sqrt{24}$. ergo b hyp.
 EF est v $\sqrt{54} - v \sqrt{24}$. c 20. 11. def. 10.

PROP. LXXVI.

$D \quad E \quad F$ Si à media DF media DE
 ————— auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome secunda.

Quia DFq, & DEq, a sunt $\mu\alpha$ \square , a hyp.
 berit DFq + DEq \square DEq c quare DFq b 16. 10.
 + DEq est $\mu\nu$. item rectang. FDE, c ideoque c 24. 10.
 2 FDE a est $\mu\nu$. ergo EFq (d DFq + DEq - d cor. 7. 2;
 2 FDE) e est p'v. quare EF est p. Q. E. D. c 27. 10.

In numeris, sit DF, v $\sqrt{18}$; & DE, v $\sqrt{8}$. erit
 EF v $\sqrt{18} - v \sqrt{8}$.

PROP. LXXVII.

$A \quad B \quad C$ Si à recta linea AC recta
 ————— auferatur AB, potentia in-
 commensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est: vocetur autem minor. a hyp.

Nam ACq + ABq a est p'v. ac rectang. ACB b sch. 12. 10.
 a est $\mu\nu$. b ergo 2 CAB \square ACq + ABq c 7. 2.
 (r 2 CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq \square d 17. 10;
 BCq. e ergo BC est p. Q. E. D. e 11. def. 10.

Q 2

In

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18 + \sqrt{108}}$.
 $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$.

P R O P. LXXVIII.

D ——— E. ——— F Si à recta linea DF re-
 sta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF, qua cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale,
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rati-
 onali medium totum efficiens.

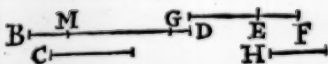
a hyp. & Nam 2 FDE a est p.v. b & DFq + DEq est
 sch. 12. 10. μv . c ergo 2 FDE \square DFq + DEq d (2 FDE
 b hyp. + EFq) e ergo EF est p. Q. E. D.
 c sch. 12. 10 In numeris, sit DF, $\sqrt{216} + \sqrt{72}$. DE,
 d 7. 2. $\sqrt{216 - \sqrt{72}}$. ergo EF est $\sqrt{216 + \sqrt{72}}$
 e sch 12. 10 $\sqrt{72 - \sqrt{216 - \sqrt{72}}}$.
 & 11. def.
 10.

P R O P. LXXIX.

D ——— E F Si à recta DF recta auferatur
 DE, potentia incommensurabilis
 existens toti DF, qua cum tota faciat & composi-
 tum ex ipsarum quadratis, medium; & quod sub
 ipsis continetur, medium, incommensurabileque com-
 posito ex quadratis ipsarum, reliqua irrationalis est:
 vocetur autem cum medio medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE, & DFq + DEq a sunt μa ;
 24. 10. b ergo EFq (c DFq + DEq - 2 FDE) est p.
 b 27. 10. d proinde EF est p. Q. E. D.
 c cor. 7. 2. Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180} + \sqrt{60}$. DE,
 d 11 def. 10 $\sqrt{180 - \sqrt{60}}$. EF erit $\sqrt{180 + \sqrt{60}}$
 $60 - \sqrt{180 - \sqrt{60}}$.

L E M M A.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF) erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt inæquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus a hyp. totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, b 15. ax. 1. C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc; quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

P R O P. LXXX.

B I D C Apotoma AB una tantum congruit recta lineæ rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo re- a 12. 10.
ctangula ACB, ADB; b ideoque eorum dupla b 14. 10.
sunt $\mu\alpha$. cum igitur ACq + BCq = 2 ACB c = c cor. 7. 2.
ABq = ADq + DBq = 2 ADB, ergo vicissim d lem. 79.
ACq + BCq = ADq + BDq d = 2 ACB = 10.
2 ADB. Sed ACq + BCq = ADq + BDq e est e hyp. &
p. v. ergo 2 ACB = 2 ADB est p. v. Q. E. D. 17. 10.
f sch. 12. 10.
g 17. 10.

PROP. LXXXI.

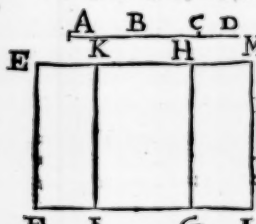

Media Apotoma pri-
 A B D C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale
continens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
a hyp. tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq a sunt
 b 16. & 24. $\mu\alpha \sqcap$. *betiam ACq+BCq, & ADq+BDq*
 10. *erunt $\mu\alpha$. c sed rectangula ACB, ADB; d adeoq;*
c hyp. 2 ACB, & 2 ADB sunt $\rho\alpha$. *e ergo 2 ACB*
 d sch. 12. 10. *—: 2 ADB; f hoc est ACq+BCq—: ADq*
 e sch. 27. *+ BDq est $\rho\nu$. g Q. E. A.*
 10.

f 7. 2. &
 lem. 79. 10.

g 27. 10.

PROP. LXXXII.

Media Apot-
 A B C D *ma secunda AB*
 K H M *una tantum con-*
 E *gruit recta linea*
 media BC, po-
 tentia solum com-
 mensurabilis exi-
 stens toti, & cum
 tota medium con-
 tinens.

Si fieri potest,
 congruat alia BD. Ad EF ρ fiant rectang. EG=ACq+BCq; item rectang. EL=ADq+BDq.
 Item EI=ABq. Jam 2 ACB+2 ABq=ACq+BCq=EG, ergo cum EI=ABq, a erit KG=2 ACB. porro ACq, & BCq b sunt $\mu\alpha \sqcap$.
 c Ergo EG (ACq+BCq) est $\mu\nu$. d ergo latitudo EH $\rho \sqcap$ EF. e Quinetiam rectang. ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est $\mu\nu$. d ergo KH est etiam $\rho \sqcap$ EF. denique quia ACq+BCq, id est, EG, g \sqcap 2 ACB (KG) estque EG,

a 4. 2. & 3.

ax. 1.

b hyp.

c 24. 10.

d 23. 10.

e hyp.

f 24. 10.

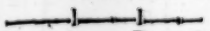
g lem. 26.

10.

EG,

EG. KG :: b EH. KH & erit BH \square KH. h 1. 6.
 Ergo EK est apotome, cujus congruens KH. simili k 10. 10.
 argumento erit KM ejusdem EK congruens; con- l 74. 10,
 tra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

 Minori AB, una tan-
 A B D C *tum congruit recta li-*
nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
& cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
quadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
tur medium.

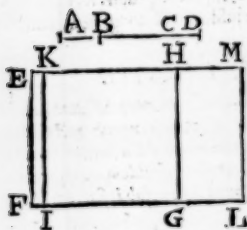
Puta alium BD congruere. Cum igitur ACq
 + B Cq, & A Dq + B Dq sint p^a, eorum ex- a hyp.
 cellus (2 b ACB —: 2 ADB) c est p^y, d Q.E.A; b lem. 97.
 quia ACB, & ADB sunt $\mu\alpha$ per hypoth. 10.

PROP. LXXXIV.

 Ei (AB,) que cum
 A B D C *rationali medium totum*
facit, una tantum congruit recta linea BC, potentia
incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
quod autem sub ipsis continetur, rationale.

Dic aliam BD etiam congruere. a ergo re- a hyp.
 triangula ACB, ADB. b ideoque 2 ACB, & 2 b sch. 12. 10
 ADB sunt p^a. ergo 2 ACB —: 2 ADB; c hoc c lem. 79.
 est, A Cq + B Cq —: A Dq + B Dq d est p^y. 10.
 Q.E.A: quum A Cq + B Cq, & A Dq + b sch. 27. 10
 BDq sint $\mu\alpha$ per hypoth.

PROP. LXXXV.

Ei (AB,) quæ cum medio medium totum facit una tantum congruit re. Ha linea BC potentia incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens & compositum ex ipsarum quadratis medium, & quod

sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque composito ex ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 8a hujus; liquet EH, & KH esse p^o \square EF. Porro igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG a \square ACB, b ideoque EG \square 2 ACB (KG) estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH \square KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH; Haud aliter KM eidem apotomæ EK. congruere ostendetur; contra 8o hujus.

a hyp.
b 14. 10.
c 1. 6.

Definitiones tertia.

EXposita rationali, & apotoma, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome prima.

II. Si vero congruens expositæ rationali longitudine sit commensurabilis, vocetur apotome secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome tertia.

Rur-

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A....4 C.....5 B Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.

D.....—
E.....F
G Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. 1. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. 1. &c. Quare de earum inventionem plura repetere nihil est necesse.

L E M M A.

A D F G E Si rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEQ. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

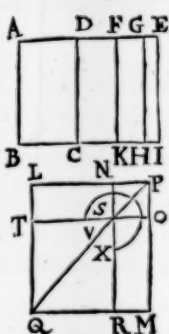
Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq. ut patet ex constr.

Se;

- Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
 a const. rectang. $AGE = FEq$, b sunt AG, FE, GE
 b 17. 6. \therefore , c adeoque AH, FI, GI \therefore ; a hoc est, LM,
 c 1. 6. FI, NO \therefore , atqui LM, LO, NO d sunt \therefore ; ergo
 d sch. 22. 6. $FI = e LO f = DK = g NM$.
 e 9. 5. Tertio, Hinc, $AC = AI - DK - FI =$
 f 35. 1. $LM + NO - LO - NM = TR$.
 g 43. 1. Quarto, b Liques DF, FE, DE esse \square .
 h 16. 10. Quinto, si AE \square DE, & AE $\square \surd AEq$
 k 18. 10. & $- DEq$, k erunt AG, GE, AE \square .
 l 10. 10. Sexto, Item, quia AE l \square DE, m erunt AE,
 l hyp. FE \square . n ideoque AI, FI; hoc est, LM + NO
 m 13. 10. & LO sunt \square .
 n 1. 6. & Septimo, Item quia AG * \square GE, n erunt AH
 10. 10. GI, hoc est, LM, NO \square .
 * prius. Octavo, Sed quia AE l \square DE, o erunt FE,
 o 14. 10. GE \square . n ideoque rectang FI \square GI, hoc est LO
 p 2. 6. \square NO. quare cum LO, NO p \therefore TS, SO. q erunt
 q 10. 10. TS, SO \square .
 r 19. 10. Nono, Sin ponatur AE $\square \surd AEq - DEq$;
 & 17. 10. r erunt AG, GE, AE \square .
 s 1. 6. & 10. Decimo, s Quare rectang. AH, GI, hoc est
 10. TOq, SOq erunt \square .

PROP. XCII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt \square ; ergo cum AE \square , a AB ρ ; b erunt AG, & GE \square AB. c ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq & SOq sunt ρ a. d item TO,

SO sunt ρ \square , e proinde TS est apotome. Q. E. D.

a hyp.
b 12. 10.
c 20. 10.
d lem. 91.
10.
e 74. 10.

PROP. XCIII.

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt \square . cum igitur AE a sit ρ \square AB, a hyp. b erunt AE, GE etiam ρ \square AB. c ergo rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt μ x; c 22. 10. d item TO \square SO. Denique quia DE e \square AB. ρ . f erit rectang. DI, ejusque semissis DK, 10. vel LO, hoc est TOS ρ g è quibus sequitur TS e hyp. f 20. 10. g 75. 10.

a hyp.
b 13. 10.
c 22. 10.
d lem. 74.
10.
e hyp.
f 20. 10.
g 75. 10.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE — DE,) recta linea TS spatium AC potens, media est apotome secunda.

Uc in præcedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est ρ \perp AB, b erit rectang. a hyp. DI, c ideoque DK; vel TO δ $\mu\nu$. d ergo TS = c 24. 10. \sqrt{AC} est media apot. 2. Q. E. D.
d 76. 10.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE — DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO a \perp SO. Quoniam igitur AE b est ρ \perp AB, c erit AI, (TOq + SOq) ρ^2 . a lem. 91. 10. atqui ut prius rectang. TO δ est $\mu\nu$. d ergo TS = c 20. 10. \sqrt{AC} est minor. Q. E. D.
d 77. 10.

PROP. XCVI.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE — DE,) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

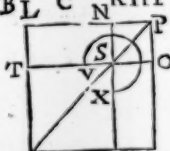
Rursus enim TO \perp SO, itaque cum AE a sit ρ \perp AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq a hyp. $\mu\nu$. Sed prout in 93 rectang. TOS est ρ^2 . c proinde TS = c 78. 10. \sqrt{AC} est quæ cum ρ^2 facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

PROP. XCVII.

A D F G E

B L C K H I

Q R M

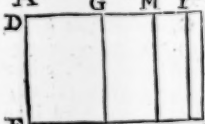
$= \sqrt{AC}$ est quæ cum μy facit totum μy ,
Q. E. D.

Si spatium AC conti-
neatur sub rationali AB,
& apotoma sexta AD
(AE - DE;) recta
linea TS spatium AC
potens, est quæ cum me-
dio medianum totum effi-
cit.

Idem, ut sæpe prius,
TO \perp SO. item ut in
96, TOq + SOq est
 μy . rectang. vero TOS
est $p^2 y$, ut in 94. a deni- a lem. 91.
que TOq + SOq 10.
 \square TOS. b ergo TS b 79. 10.

LEMMA.

A B C

F N H K

Ad rectam quam-
vis DE * applicen- * cor. 16.6.
tur rectang. DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK =
BCq; & sit GL
bisecta in M; ducta-
que sit MN parall.
GF.

Erit primo, Rectang. DK = ACq + BCq, ut
construatio indicat.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK.
Nam DK a = ACq + BCq b = 2 ACB + a constr.
ABq. at ABq a = DF. ergo GK c = 2 ACB. b 7. 2.
& d proinde GN, vel MK = ACB. c 3. ax. 1.

Tertio, Rectang. DIL = MLq. Nam quia d 7. ax. 1,
ACq. ACB e :: ACB, BCq; hoc est DH. e 1. 6.
MK

f 17. 6. $MK :: MK. IK$, e erit $DL.ML :: ML. IL$. f ergo $DIL = MLq$.

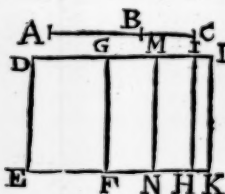
Quarto, Si ponatur $AC \perp BC$, erit $DK \perp ACq$. Nam $ACq + BCq (DK) g \perp ACq$.

Quinto, Item, $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$. Nam quia $DH (ACq) \perp IK (BCq)$ b erit $DI \perp IL$. k ergo $\sqrt{DLq - GLq} = DL$.

Sexto, Item $DL \perp GL$. Nam $ACq + BCq \perp l \angle ACB$; hoc est, $DK \perp GK$. m ergo $DL \perp GL$.

Septimo, Sin ponatur $AC \perp BC$, n erit $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$.

PROP. XCVIII.

Quadratum apotome AB ($AC - BC$) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lemma te proxime præcedenti.

a hyp. Quoniam igitur AC, BC a sunt $p \perp$; b lem. 97. b erit $DK (ACq + BCq) \perp ACq$; c ergo 10. DK est $p \perp$. d quare DL est $p \perp DE$. e item c sch. 12. 10 rectang. $GK (2 ACB)$ est $\mu \perp$. f ergo GL est $p \perp$ d 21. 10. $\perp DE$. g proinde $DL \perp GL$; h sed DLq e 22. & 24. $\perp GLq$. k ergo DG est apotome, & l quidem 10. prima (quia m $AC \perp BC$, & propterea DL f 23. 10. $\perp \sqrt{DLq - GLq}$) Q. E. D.

g 13 10.
h sch. 12. 10
k 74. 10.
l 1. def. 85.
10.
m lem. 97.
10.

PROP.

PROP. XCIX.

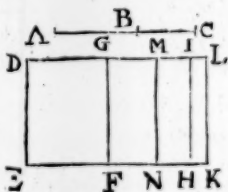
Vide Schema subsequens.

Quadratum mediae apotomae prima AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate praecedenti) quia AC, & BC a sunt μ \square b, erit DK (ACq+BCq) \square ACq; c quare DK est μ v. d ergo DL est ρ \square DE. e item GK (2. ACB) est ρ v f ergo GL est ρ \square DE; g quare DL \square GL. h Sed DLq \square GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL l \square $\sqrt{DLq-GLq}$, m erit DG apotome secunda. Q.E.D.

a hyp.
b lem. 97.
10.
c 24. 10.
d 23. 10.
e hyp. &
f sch. 12. 10.
g 21. 10.
h 13. 10.
i sch. 12.
10.

PROP. C.

Quadratum mediae apotomae secundae AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est μ v, a quare DL est ρ \square DE. item GK est μ v. b unde GL est ρ \square DE; c item DK \square GK, d quare DL \square GL; e at DLq \square GLq. f ergo DG est apot. & quidem f 3a. g quia DL \square $\sqrt{DLq-GLq}$. Q. E. D.

a 23. 10.
b lem. 26.
10.
c 1. 6. 6
10. 10.
d sch. 12.
10.
e 74. 10.
f 3. def. 85.
10.

PROP. CI.

Vide Schema praeced.

Quadratum minoris AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

g lem 97.
10.

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

- Ut prius, $ACq + BCq$, hoc est DK est $\rho^2 v$;
 a ergo DL est $\rho^2 \sqcap$ DE. at rectang. ACB, ideoque GK (2 ACB) * est μv , b quare GL est $\rho^2 \sqcap$ DE. c ergo DL \sqcap GL. d at DLq \sqcap GLq. quia vero * $ACq \sqcap BCq$, e erit DL \sqcap $\sqrt{DLq - GLq}$: f ergo DG condiciones habet e lem. 97. apotomæ quartæ. Q. E. D.

10.

f 4. def. 85.

10.

P R O P. CII.

Vide Schem. præced.

Quadratum ejus AB ($AC - BC$), quæ cum rationali medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quintam.

- Rursus enim, DK est μv , a quare DL est $\rho^2 \sqcap$ DE. item GK est $\rho^2 v$, b unde GL est $\rho^2 \sqcap$ DE. c ergo DL \sqcap GL, d sed DLq \sqcap GLq. porro, DL e $\sqcap \sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus, DG f est apot. quinta. Q. E. D.

19.

f 5. def. 85.

10.

P R O P. CIII.

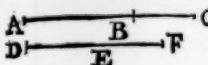
Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB ($AC - BC$), quæ cum medio medium totum efficit, ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt

- a 23. 10. μa ; a quare DL & GL sunt $\rho^2 \sqcap$ DE. item b hyp. & DK b \sqcap GK, c quare DL \sqcap GL. d ergo lem. 97. 10. DG est apot. b cum igitur $ACq \sqcap BCq$, ideoque DL $\sqcap \sqrt{DLq - GLq}$, e erit DG, apot. d 74. 10. sexta, Q. E. D.
 e 6. def. 85.
 10.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potomæ AB (AC-
 BC) longitudine com-
 mensurabilis, & ipsa apotome est, atque ordine ea-
 dem.

LEMMA.

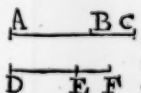
Sit AB. DE :: AC. DF. & AB \square DE:

Dico AC + BC \square DF + EF.

Nam AC.BC a :: DF.EF. ergo componendo
 AC+BC. BC :: DF+EF.EF. ergo permutando
 AC + BC. DF+EF :: BC. EF. a at BC \square EF. a lem. 66.
 b ergo AC+BC \square DF+EF. Q.E.D. 10.

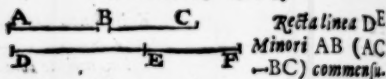
a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC + b 10. 10.
 BC \square DF+EF. ergo cum AC+BC c binomi. a 12. 6.
 um sit, d erit DF+EF ejusdem ordinis binomi. b lem. 103.
 um: e quare DF-EF ejusdem ordinis apotome 10.
 est, cujus AC-BC. Q.E.D. c hyp.

PROP. CV.

 Recta linea DE media apoto-
 ma AB (AC-BC) commensu-
 rabilis, & ipsa media apotome
 est, atque ordine eadem.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare a 12. 6.
 AC + BC \square DF + EF. c ergo DF + EF est b lem. 103;
 bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + B C. 10.
 d proinde & DF-EF mediæ apotome erit ejus- c 68. 10.
 dem classis, cujus AC-BC. Q.E.D. d 75 & 76.
 10.

PROP. CVI.

rabilis, & ipsa minor est.

a lem. 103.

10.

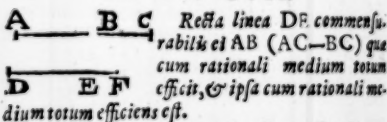
b hyp.

c 69. 10.

d 77. 10.

Fiat AB. DE :: AC. DF. a estque AC+BC
 \square DF + EF. atqui AC + BC b est Major,
 c ergo DF + EF quoque Major est. d & proinde
 DF - EF est Minor. Q. E. D.

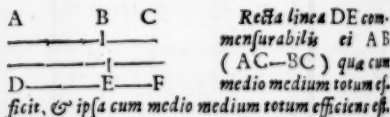
PROP. CVII.

Nam ad modum præcedentium ostendemus
 DF + EF esse potentem $\mu\gamma$, & $\mu\delta$. a ergo DF
 - EF est ut dicitur.

a 78. 10.

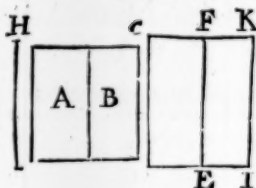
PROP. CVIII.

Nam, ad normam præcedentium, erit DF +
 EF potens $2\mu\alpha$. a ergo DF - EF erit ut in pro-
 pos.

a 79. 10.

PROP. CIX.

Medio B à ra-
tionali A+B de-
tracto, resta linea
H, qua reliquum
spatium A potest,
una ex duabus ir-
rationalibus fit,
vel apotome, vel
Minor.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A+B; & FI
= B. quare CE = A: (Hq) Quoniam igitur
CI b est ρv , e erit CK ρ \square CD. sed quia FI b est b hyp. &
 μv , d erit FK ρ \square CD. e unde CK \square FK constr.
fergo CF est apotome. Si igitur CK \square $\sqrt{c 21. 10.}$
CKq - FKq. g erit CF apot. prima; b quare $\sqrt{d 23. 10.}$
CE (H) est apotome. sin CK \square $\sqrt{e 13. 10.}$
FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{f 74. 10.}$
CE) l erit Minor. Q. E. D. g 1. def. 85.

PROP. CX.

Vide Schem. preced.

Rationali B à medio A+B detracto; alia dua
irracionales fiunt, vel media apotome prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expos. ρ fiant rectang. CI = A+B; &
FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam
igitur CI b est μv , e erit CK ρ \square CD. sed quia
FI b est ρv , d erit FK ρ \square CD. e unde CK \square
FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda; si CK
 \square $\sqrt{c 23. 10.}$
 $\sqrt{CKq - FKq}$, b quare H ($\sqrt{e 21. 10.}$
CE) est me- e 13. 10.
dia apot. prima. Sin vero CK \square $\sqrt{f 74. 10.}$
FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H ($\sqrt{g 2. def. 85.}$
CE) l erit faciens μv cum ρv . Q. E. D. 10.

PROP. CXI.

Vide Schema idem.

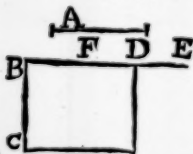
Media B à medio A+B detracto. quod sit incom-
mensurabile toti A+B; reliquæ duæ irrationales
fiunt, vel mediæ apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

Ad CD ρ fiant rectang. CI = A + B; &
a 3. ax. 1. FI = B, a quare CE = A = Hq. Quoniam
b 23. 10. igitur CI est $\mu\nu$. b erit CK ρ \perp CD. eodem
c hyp. modo erit FK ρ \perp CD. item quia CI \perp
d 10. 10. FI, d erit CK \perp FK; e quare CF est apotome,
e 74. 10. f tertia scilicet, si CK \perp $\sqrt{CK - FK}$,
f 3. def. 85. g unde H (\sqrt{CE}) erit mediæ apot. secunda.
10. verum si CK \perp $\sqrt{CKq - FKq}$, b erit CF
g 94. 10. apot. sexta, k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ .
h 6. def. 85. Q. E. D.

10.

k 97. 10.

PROP. CXII.

a 98. 10.

b 74. 10.

c 1. def. 85.

10.

d 37. 10.

e 1. def. 48

10.

f 12. 10.

g cor. 16.

10

h sch. 12. 10

k 14. 10.

l 74. 10.

Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.

Ad expos. BC ρ ,
fiat rectang. CD =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit BD

apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE,
d 37. 10. DE sunt ρ \perp . c & BE \perp BC. Vis A esse
e 1. def. 48 bin. ergo BD est bin. i. ejus nomina sunt BF,
10. FD; sitque BF = FD; d ergo BF, FD sunt ρ
f 12. 10. \perp ; & BF \perp BC. ergo cum BC \perp BE,
g cor. 16. f erit BE \perp FB. g ergo BE \perp FE. h ergo FE
10 est ρ . item quia BE \perp DE, k erit FE \perp DE.
h sch. 12. 10 l quare FD est apotome, l adeoque FD est ρ . sed
k 14. 10. ostensa est ρ . quæ repugnant, ergo A male dici-
l 74. 10. tur binomium. Q. E. D.

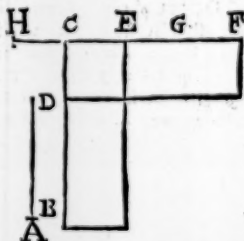
Nomi.

Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species.
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediæ apotome prima.
10. Mediæ apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentia arguans differentias rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, sitque demonstratum in præcedentibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

P R O P. CXIII.

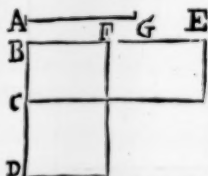
Quadratum rationale A ad eam, quæ ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nominibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

Et in eadem proportionē (EH. BD :: CH. DC;) & adhuc, apotome EC quā fit, eundem habes ordinem, quem ea BC, quā ex binis nominibus.

- a cor. 16. 6. Ad DC minus nomen a fac rectang. $DF =$
b 14. 6. $Aq = BE$. quare BC. $CD b :: FC$. CE. ergo
dividendo BD. $DC :: FE$. EC. cum igitur BD
c hyp. $e \sqsubset DC$. d erit $FE \sqsubset EC$. sume $EG = EC$;
d 14. 5. fiatque FG. $GE :: EC$. CH. Erunt EH, CH,
nomina apotomæ EC; quibus conveniunt ea,
quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
ponendo FE. GE. $(EC) :: EH$. CH. ergo
e 12. 5. FH. $EH e :: EH$. CH f :: FE. EC f :: BD.
f Prima. DC. quare cum BD g $\sqsubset DC$, h erit EH \sqsubset
g hyp. CH; b & FHq $\sqsubset EHq$. ergo, quia FHq.
h 10. 10. $EHq k :: FH$. CH. h erit FH $\sqsubset CH$, l ideoque
k cor. 20. 6. $FC \sqsubset CH$. Porro CD g est p', & DF (Aq)
l 16. 10. g est p' y, m ergo FC est p' $\sqsubset CD$, quare etiam
m 21. 10. CH est p' $\sqsubset CD$. n igitur EH, CH sunt p', ac
n sch. 12. 10 \sqsubset ut prius. o ergo EC est apotome, cui con-
o 74. 10. gruit CH. porro EH. CH f :: BD. DC, ideo per-
mutando EH. BD :: CH. DC. unde quia CH f
p 10. 10. $\sqsubset DC$, p erit EH $\sqsubset BD$. quinimo pone BD
q 15. 10. $\sqsubset \sqrt{BDq - DCq}$; q erit ideo EH $\sqsubset \sqrt{EHq -}$
r 12. 10. CHq. Item si BD $\sqsubset p'$ expos. r erit EH $\sqsubset ei-$
s 1. def. 48. dem p'; si hoc est si BC sit bin. 1. r erit EC apot.
10. prima. Similiter si DC $\sqsubset p'$ expos. s erit CH
t 1. def. 85. $\sqsubset ei$ dem p'. u hoc est si BC sit bin. 2. x erit
10. EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3,
u 2. def. 48. &c. Sin BD $\sqsubset \sqrt{BDq - DCq}$, y erit EH \sqsubset
10. $\sqrt{EHq - CHq}$; si igitur BC sit bin. 4, vel 5,
x 1. def. 85. vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
10. Q. E. D.
y 15. 10.

PROP. CXIV.

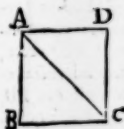
Quadratum rationa-
lis A ad apotomen BC
(BD — DC) applica-
tum, facit latitudinem
BE eam, quæ ex binis
nominibus; cujus no-
mina BE, GE commensurabilia sint apotoma

BC nominibus BD, DC, & in eadem proportione;
& adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem
habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE, FE :: a$ cor. 16. 6.
 EG. GF. Quoniam igitur $DF = Aq = GE$, b 12. 6.
 erit $BD. BC :: BE. BF$. ergo per conversio- c 14. 6.
 nem rationis $BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::$
 d BG. EG. sed $BD \propto CD$. f ergo $BG \propto$ d 19. 5.
 GE. ergo quia $BGq. GEq. g :: BG. GF$. h erit
 e hyp. $BG \propto GF$. k ideoque $BG \propto BF$. porro
 f 10. 10. $BD \propto BF$, & rectang. $DF (Aq) \propto BF$. g cor. 20. 6.
 ergo $BF \propto BD$. m ergo etiam $BG \propto BD$. h 10. 10.
 BD. n ergo BG, GE sunt ρ . o quare BE k cor. 16.
 est bin. denique igitur quia $BD. CD :: BG.$ 10.
 GE; & permutando $BD. BG :: CD. GE$; sitque l 21. 10.
 $BD \propto BG$; perit $CD \propto GE$. ergo si CB sit m 12. 10.
 apot. prima; erit BE bin. 1, &c. ut in anteceden- n scb. 12. 10.
 ti. ergo, &c. o 37. 10j
 p 10. 10j

ρ . sitque AD spatium sub AC, AB. a ergo AD a lem. 38;
est ρ . Sume BE $\equiv \sqrt{AD}$. b ergo BE est ρ , nulli 10.
priorum eadem. nullum enim quadratum alicu- b 11. 10.
jus priorum applicatum ad ρ , latitudinem efficit
mediam. compleatur rectang. DE; a erit DE ρ ,
& b proinde EF (\sqrt{DE}) erit ρ ; & nulli prio-
rum eadem. nullum enim priorum quadratum
ad ρ applicatum, latitudinem efficit ipsam BE,
ergo, &c.

P R O P. CXVII.

*Propositum sit nobis ostendere,
in quadratis figuris BD, diame-
trum AC lateri AB. incommen-
surabilem esse.*

Nam ACq. ABq $a :: a. 1$ b a 47. I.
 $::$ non Q. Q. c ergo AC \square b cor. 24. 8;
AB. Q. E. D. c 9. 10.

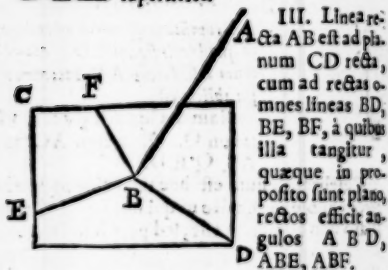
Celebratissimum est hoc theorema apud ve-
teres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, eum
Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

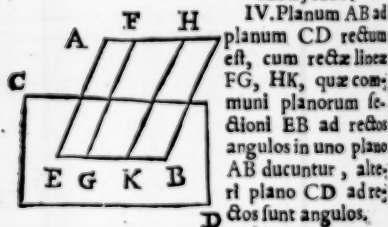
Definitiones.

I. **S**olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

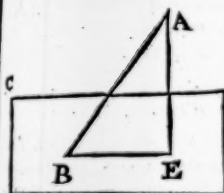

III. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

IV. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alteri plano CD ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ

V. Rectæ li-
neæ AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius li-
neæ AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit per-
pendicularis AE;

atque à puncto E, quod perpendicularis AE in
ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta : est, inquam, angu-
lus acutus ABE insistente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

VI. Plani AB ad
platum CD incli-
natio, est angulus
acutus FGH rectis
lineis FH, GH
contentus, quæ in
utroque planorum

AB, CD ad idem communis sectionis BE pun-
ctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt
angulos FHB, GHB.

VII. Planum ad planum similiter inclina-
tum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum
dicti inclinationum anguli inter se fuerint æ-
quales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non
conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus
planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,
quæ similibus planis multitudine & magnitudine
æqualibus continentur.

XI. Solidus

XI. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinationo.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

XII. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

XIII. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

XIV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphære inter se sunt æquales.

XV. Axis autem sphære, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

XVI. Centrum sphære est idem quod & semicirculi.

XVII. Diameter autem sphære, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphære superficie terminata.

XVIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri coeperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero maior, oxygonius.

XIX. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

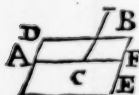
XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelae sunt, contenta.

XXXI. Se-

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

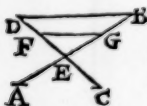
P R O P. I.

Recta linea pars quadam AC non est in subiecto plano, quadam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano ulque ad F. vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent communem segmentum AG. a Q. F. N.

P R O P. II.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Putat enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, a Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED, EB; a quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

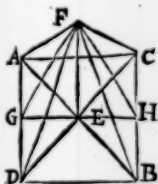
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se
mutuo secant, communis eorum
sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio
non est recta linea, a ducatur in plano AB recta a 1. post. 1.
EGF, a & in plano CD recta EHF. duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q.E.A. b 14. ax. 1.

PROP. IV.

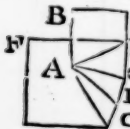

Si recta linea EF rectis dua-
bus lineis AB, CD se mutuo
secantibus in communi sectione
E ad rectos angulos insistat:
illa ducto etiam per ipsas plano
ACBD ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED
æquales, & junge rectas AC,
CB, BD, AD. per E ducatur
quævis recta GH; junganturque FA, FC,
FD, FB, FG, FH. Quoniam AE = EB; a const.
& DE = EC; & ang. AED = CEB, b 13. 1.
erit AD = CB. c pariterque AC = DB. c 4. 1.
d ergo AD parall. CB. d & AC parall. d sch. 34. 1.
DB. e quare ang. GAE = EBH. e & ang. e 19. 1.
AGE = EHB. sed & AEF = EBH ergo GE = EH. f const.
= EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos, g 26. 1.
ex hyp. & proinde pares ad E, h bases FA, FC, h 4. 1.
FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF,
FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang. k 8. 1.
DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH l æquantur; & proinde etiam l 4. 1.
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac m 8. 1.
n propterea recti sunt. Eodem modo FE cum n 10. def. 1.
omni-

omnibus in plano ADBC per E ductis rectis lineis rectos angulos constituit, ideoque eidem plano recta est. Q. E. D.

PROP. V.

Si recta linea AB rectis tribus lineis AC, AD, AE seu suo tangens in communi sectione ad rectos angulos insistat, illa tres recta in uno sunt plano.

Nam AC, AD a sunt in uno plano FC. a item AB, AE sunt in uno plano BE. vis AE esse extra planum FC; sit igitur planorum intersectio b recta AG. Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis est rectis AC, AD, eadem c plano FC, d ideoque recta AG perpendicularis est. ergo (siquidem & a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars & totum. Q. E. A.

a 2. 11.

b 3. 11.

c 4. 11.

d 3. def. 11.

PROP. VI.

Si duae recta linea AB, DC eidem plano EF ad rectos sunt angulos; parallela erunt illae recta linea AB, DC.

Ducatur AD, cui in plano EF perpendicularis sit $DG = AB$; junganturque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD, ADG anguli DAB, ADG a recti sunt; atque $AB = DG$; & AD communis est; c erit $BD = AG$; quare in triangulis AGB, BGD sibi mutuo æquilateris ang. BAG d $= BDG$; quorum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam rectus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo recta GD tribus DA, DB, CD recta est; e quæ ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit; cum

a hyp.

b confr.

c 4. 1.

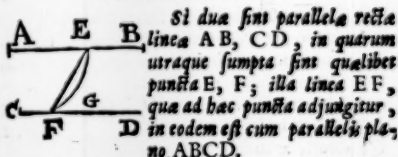
d 8. 1.

e 5. 11.

f 2. 11.

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, & erunt AB, & CD parallelæ. Q. E. D.

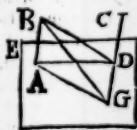
PROP. VII.

Si dua sint parallela rectæ lineæ AB, CD, in quarum utraque sumpta sint qualibet puncta E, F; illa lineæ EF, qua ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD.

Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. a hæc igitur recta est lineæ. dux ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. b Q. E. A. a 3. II. b 14. ax. I.

PROP. VIII.

Si dua sint parallela rectæ lineæ AB, CD, quarum altera AB ad rectos cuidam plano EF sit angulos; & reliqua CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sexus huius; anguli GDA & GDB recti sunt; ergo GD recta est plano per AD, DB (b in quo a 4. II. etiam AB, CD existunt.) c ergo GD ipsi CD b 7. II. est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam d rectus est, e ergo CD plano EF recta est, Q. E. D. d 29. I. e 5. II.

PROP. IX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF sunt parallela, sed non in eodem cum illa plano, hæc quæ sunt inter se parallela.

a 4. 11.

b 8. 11.

c 6. 11.

In plano parallelarum AB, EF duc HG perpendicularem ad EF item in plano parallelarum EF, CD duc IG perpendicularem ad EF. a ergo EG recta est plano per HG, GI, eidemque plano b rectæ sunt AH, & CI. c ergo AH, & CI parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. X.

Si duæ rectæ lineæ AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sint parallela, autem in eodem plano, illæ angulos æquales (BAC, EDF) comprehendunt.

a hyp. & constr.

b 3. 1.

c 2. ax. 1.

& 9. 11.

d 13. 1.

e 8. 1.

Sint AB, AC, DE, DF æquales inter se, & ducantur AD, BC, EF, BE, CF. Cum AB, DE a sint parallelæ & æquales, b etiam BE, AD parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF, AD parallelæ sunt, & æquales c ergo etiam BE, FC sunt parallelæ & æquales. Æquantur ergo BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF sibi mutuo d æquilatere sint, anguli BAC, EDF e æquales erunt. Q. E. D.

PROP. XI.

A dato puncto A in sublimi ad subiectum planum BC perpendicularem rectam lineam Al ducere.

a 12. 1.

b 12. 1.

In plano BC duc quamvis DE, ad quam ex A a duc perpendicularem AF. ad eandem per F in plano BC b duc normalem FH. tum ad FH a demitte perpendicularem Al. erit Al recta plano BC.

Nam

Nam per I & duc KIL parall. DE. Quia DE ^{c 31. 1.} recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano ^{d constr.} IFA; adeoque & KL eidem plano recta est. ^{e 4. 11.} ergo ang. KLA rectus est. atqui ang. AIF ^{f 8. 11.} etiam rectus est. I ergo AI plano BC recta est. ^{g 3. def. 11.} Q. E. D. ^{h constr.} ^{i 4. 11.}

PROP. XII.

 Dato plano BC a puncto A, quod in illo datum est, ad rectos angulos rectam lineam AF excitare.

A quovis extra planum puncto D a duc DE rectam plano BC; & juncta EA ^{a 11. 11.} duc AF parall. DE. e perspicuum est AF plano ^{b 31. 1.} BC rectam esse. Q. E. F. ^{c 8. 11.}

Prælice perficiuntur hoc, & præcedens problema, si duæ normæ ad datum punctum appllentur, ut patet ex 4. 11.

PROP. XIII.

 Dato plano AB, a puncto D, quod in illo datum est, dua recta linea CD, CE ad rectos angulos non excitabuntur ab eadem parte.

Nam utraque CD, CE plano AB recta esset, eademq; a recto parallelæ a 6. 11. forent, quod parallelarum definitioni repugnat,

PROP. XIV.

Vales hac
conversa.

Ad quæ plana CD, FE, eadem
recta linea AB recta est; illa sunt
parallela.

Si nega, plana CD, FE con-
current, ita ut communis sectio
sit recta GH; sume in hac
quodvis punctum I, ad quod
in propositis planis ducantur

a hyp. & rectæ IA, IB. unde in triangulo IAB, duo anguli
3. def. 11. IAB, IBA a recti sunt. b Q. E. A.
b 17. 1.

PROP. XV.

Si duæ rectæ linea AB, AC se
mutuo tangentes, ad duas rectas
DE, DF se mutuo tangentes sunt
parallela, non in eodem consisten-
tes plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC, EDF.

a 11. 11. Ex A a duc AG rectam plano EF. b Sintque
b 31. 1. GH, GI parallelæ ad DE, DF. c erunt hæ pa-
c 9. 11. rallelæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
d 3. def. 11. IGA, HGA d sint recti. e erunt etiam CAG,
e 29. 1. BAG recti. f ergo GA recta est plano BC; g arqui
f 4. 11. eadem recta est plano EF. h ergo plana BC, EF
g constr. sunt parallela. Q. E. D.
h 14. 11.

PROP.

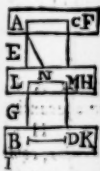
PROP. XVI.

Si duo plana parallela AB, CD, plano quopiam HEIGF secantur, communes illorum sectiones EH, GF sunt parallela.

Nam si dicantur non esse parallelae, cum sint in eodem plano secanti, convenient alicubi, puta in I. quare cum totae HB, FGI a sint in planis AB, CD productis, etiam haec convenient, contra hypoth.

PROP. XVII.

Si dua recta linea ALB, CMD parallelis planis EF, GH, IK secantur, in easdem rationes secabuntur (AL. LB :: CM. MD.)

Ducantur in planis EF, IK rectae AC, BD. item AD occurrens plano GH in N; junganturque NL, NM. Plana triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones BD, LN; & AC, NM a parallelas. ergo AL. LB b :: AN. ND b :: CM. MD. Q. E. D.

P R O P. XVIII.

Si recta linea AB
plano cuiusdam CD ad
rectos sit angulos; &
omnia, qua per ipsam
AB plana (EF, &c.)
eidem plano CD ad
rectos angulos erunt.

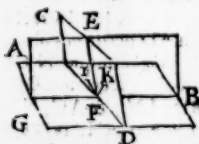
§ 31. I.

b 8. II.

c 4. def. II.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; & cujus
aliquo puncto H, in plano EF a ducatur HI pa-
rall. AB. & erit HI recta plano CD; pariterque
alix quævis ad EG perpendiculares. & ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt, Q. E. D.

P R O P. XIX.

Si duo plana AB,
CD, se mutuo secantia,
plano cuiusdam GH ad
rectos sint angulos, com-
munis etiam illorum se-
ctio EF ad rectos eidem
plano (GH) angulos erit.

a 13. II.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta
plano GH, patet ex 4. def. II. quod ex puncto
F in utroque plano AB, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quæ a unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

PROP. XX.

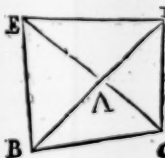

Si solidus angulus ABCD
tribus angulis planis BAD, DAC,
BAC contineatur; ex his duo qui-
libet, utut assumpti, tertio sunt ma-
jores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si
inæquales, maximus esto BAC. ex quo a aufer a 23. 1.
 $BAE = BAD$; & sic $AD = AE$; ducanturque
BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & $AD = AE$ *b* *constr.*
 AE ; & ang. $BAE = BAD$; e erit $BE = BD$. *c* 4. 1.
sed $BD + DC = BC$. e ergo $DC = EC$. cum d 20. 1.
igitur $AD = AE$, & latus AC commune est, *e* 5. *ax.* 1.
ac $DC = EC$ *f*, erit ang. $CAD = EAC$. *g* ergo *f* 25. 1.
ang. $BAD + CAD = BAC$. Q. E. D. *g* 4. *ax.* 1.

PROP. XXI.

Omnis solidus angulus A
sub minoribus quam qua-
tuor rectis angulis planis
contineatur.

Latera enim solidi an-
guli A secans planum ut-
cunque faciat figuram
multilateram BCDE, &
totidem triangula ABC, ACD, ADE, AEB.
Omnes angulos polygoni voco X; & summam
angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare
 $X + 4 \text{ Rect.} = Y + A$. Qula vero (ex angulis ad *a* 32. 1. &
B) b est ang. $ABE + ABC = CBE$; idemque verum *sch.* 32. 1.
sit de angulis ad C, ad D, ad E. c liquet fore Y *b* 20. 11.
 $= X$. proinde erit $A = 4 \text{ Rect.}$ Q. E. D. *c* 5. *ax.* 1.

PROP. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCL , quorum duo utlibet assumpti reliquo sint majores; comprehendant autem ipsos recta linea aequales $AD, AE, FB, &c.$ fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI , aequales illas rectas connectentibus triangulum constitutur.

a 23. I.

b 23. I.

c 4. I.

d hyp.

e 24. I.

f 20. I.

Ex iis a constitui potest triangulum, si duz quolibet reliqua majores existant; sed ita se res habet. Nam b fac ang. $HCK = B$, & $CK = CH$, ducanturque HK, IK . c ergo $KH = FG$. & quia ang. KCI d $\angle A$; erit $KI \parallel DE$. sed $KI \parallel HI + KH$ (FG); ergo $DE \parallel HI + FG$. Simili argumento quævis duz reliqua majores ostendentur; & proinde ex iis triangulum a constitui potest. Q. E. D.

PROP. XXIII.

Ex tribus angulis planis A, B, C , quorum duo quomodocunque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum $MHLK$ constituere. *Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

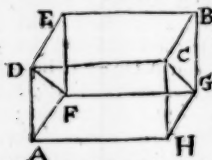
* 21. I. I.

Fac

Fac AD, AB, BE, BF, CF, CG æquales
inter se. Ex subtenfis DE, EF, FG (hoc est,
ex æqualibus HI, IK, KH) a fac triang. HKI, a 22. 11. &
circa quod b describatur circulus LHKI. * Quo- 22. 1.
niam vero AD \perp HL; e sit ADq = HLq + b 5. 4.
LMq. d sitque LM recta plano circuli HKI; & * Vid. Cla-
ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. vium.
HLM e rectus est, f erit MHq = HLq + LMq c scb. 47. 1.
g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento d 12. 11.
MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; e 3. def. 11.
ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE b = f 47. 1.
HI, k erit ang. A = HMI; k similiter ang. IMK g constr.
= B. k & ang. HMK = C. Factus est igitur h constr.
angulus solidus ad M ex tribus planis datis. k 8. 1.
Q. E. F. Assumptum est fore AD \perp HL.
Hoc autem constat. Nam si AD = vel \perp HL,
erit ang. A =, b vel \perp HLI. Eodem modo erit a constr.
B =, vel \perp HLK, & C =, vel \perp KLI. quare & 8. 1.
A + B + C * quatuor rectos aut exæquabunt, aut b 21. 12
excedent, contra hypoth. quin potius sit AD \perp * 4. cor. 13.
HL, Q. E. D. I.

PROP.

PROP. XXIV.

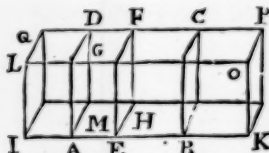

Si solidum AB parallelis planis continetur, aduersa illius plana (AG, DB, &c.) parallelogramma sunt similia & aequalia.

Planum AC secans

- a 16. 11. plana parallela AG, DB, a facit sectiones AH, DC parallelas. Eadem ratione AD, HC parallelae sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum. Simili argumento reliqua parallelepipedum sunt b parallelogramma. Quum igitur AF ad c 10. 11. HG, & AD ad HC parallelae sint, c erit ang. d 34. 1. $FAD = CHG$; ergo ob AF d = HG, & AD d = e 7. 5. HC, ac e propterea AF. AD :: HG. HC, trian- g 6. 6. gula FAD, GAH g similia sunt & b aequalia; pro- inde & parallelogramma AE, HB similia sunt & h 4. 1. k 6. 22. 1. k aequalia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepipedum ABCD plano EF secetur aduersus planis A D, BC parallelo,

erit quemadmodum basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad solidum BHC.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. accipe $AI = AE$, & $BK = EB$; & pone plana IQ, KP planis A D, BC parallela. parallelo-

- a 36. 1. & grammata IM, AH, a & DL, DG, b & IQ, AD, 1. def. 6. EF, &c. a similia ac aequalia sunt; c quare Ppp. b 24. 11. $AQ = AF$; atque eadem ratione Ppp. BP = c 10. def. 11 BF, ergo solida IF, EP solidorum AF, EC a-

que.

quemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium
AH, BH. Quod si basis IH $\square, =, \sqsupset$ KH, de d 24. 11. &
sit similiter solidum IF $\square, =, \sqsupset$ EP. e proin- 9. def. 11.
de AH. BH :: AF. EC. Q. E. D. e 6. def. 5.

Hae eadem omni prismati accommodari possunt;
unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano oppositis
planis parallelo, sectio erit figura aequalis, & si-
milis planis oppositis.

PROP. XXVI.

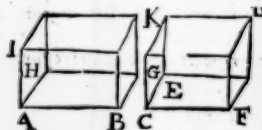
Ad datam re-
ctam lineam AB,
ejusque punctum
A, constituere an-
gulum solidum
AHIL, aequalem

solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F a demitte FG plano DCE a 11. 11.
rectam; ducanturque rectae DF, FE, EG, GD,
CG, Fac $AH = CD$, & ang. $HAI = DCE$. &
 $AI = CE$; atque in plano HAI, fac ang. HAK
 $= DCG$, & $AK = CG$. Tum erige KL rectam
plano HAI, & sit $KL = GF$. ducaturque AL.
erit angulus solidus AHIL par dato CDEF.
Nam hujus constructio illius constitutionem pe-
nitius æmularur, ut facile patebit examinanti. er-
go factum.

PROP.

PROP. XXVII.

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter
positum paralle-*

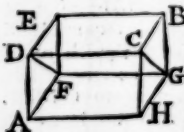
lepipedum AK describere

a 16. 11. Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, quibus
b 12. 6. quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, a fac angu-
c 22. 5. lum solidum A solidum C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE.CG :: AH. AI (e unde
erit ex æquali FC.CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

d 1. def. 6. Nam per constr. Pgra d BH, FE; d & HI;
e 24. 11. EG; & d BI, FG similia sunt, & e horum ideo

f 9. def. 11. opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

PROP. XXVIII.

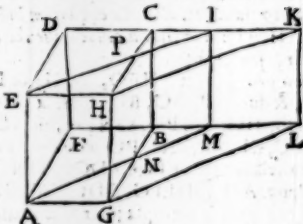
*Si solidum parallelepi-
dum AB plano FGCD se-
cetur per diagonos DF;
CG adversorum planorum
AE, HB, bisariam secabi-
tur solidum AB ab ipso
plano FGCD.*

a 14. 11;

b 34. 1.

Nam quia DC, FG a æquales & parallelæ
sunt, b planum FGCD est pgr. & propter
a pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFB æqualia &
similia sunt. Atqui pgra AC, AG ipsis FB, FD
a etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simili-
c 9. def. 11. a planis omnibus prismatis FGCD E B; & e pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

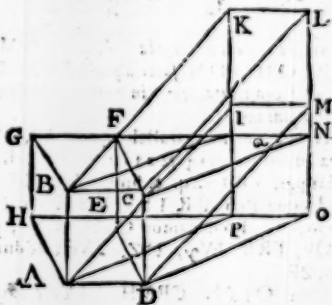
PROP. XXIX;

Solida parallelepipedā AGHEFBCD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insi- * Id est, in- stentes linea AF, AM in iisdem collocantur rectis ter paral- lela plana lineis AG, FL, sunt inter se aequalia.

Nam si ex aequalibus prismatis AFMEDI, AGHE, GBLHCK commune auferatur prisma FLKD, & NBMPCI, addaturque utrinque solidum sic intellige AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFBCD = in sequens. AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX;

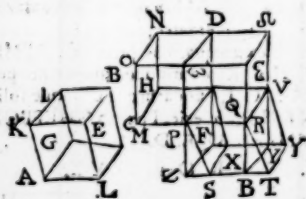

Solida parallelepipedā ADBCHEFG, AD-

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

- Nam produc rectas HEO, GFN, & LMO,
 a 34. 1. KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. & erunt tam
 DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE,
 GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese
 b 29. 11. & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utri-
 que Pppo. ADCBHEFG, ADCBIMLK æqua-
 c 1. ax. 1. le est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt.
 Q. E. D.

PROP. XXXI.

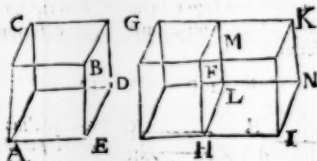

- Solida parallelepipeda ALEKGMBI,
 CPΩOHQDN super æquales bases ALEK,
 * Altitudo, CPΩO constituta, & * in eadem altitudine, æ-
 est perpen- qualis sunt inter se.
 dicularis à Habeant primo parallelepipeda AB, CD la-
 plano basis tera ad bases recta; & ad latus CP productum
 ad planum a fiat pgr. PR TS æq. & simile bgio KE LA;
 oppositum. b adeoque Ppp. PR TS QVYX æq. & sim.
 a 18. 6. Pppo AB. Producantur OωE, ND δ, ωPZ,
 b 27. 11. & DQF, ERB, δVγ, TSZ, YXF; & duc Eδ,
 10. def. 11. Bγ, ZF.
 c 30. def. 11. Plana OδδN, CRVH, STYF c parallela
 d hyp. & sunt inter se; d & pgra ALEK, CPωO,
 35. 3. PR TS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp.
 CD

CP. PV $\delta\omega$ e:: pgr. Cw (PRBZ.) R ω :: Ppp. e 25. 11.
 PRBZ QV γ F. PV $\delta\omega$, ferit Ppp. CD f = f 9. 5.
 PRBZ QV γ Fg = PRVQSTYX b = AB. g 29. 12.
 Q. E. D. h const.

Sin Pppa AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. k Ea inter se, & obliquis æqualia k 29. 11.
 erunt; m proinde & obliqua AB, CD æquantur. m 1. 4x. 1.
 Q. E. D.

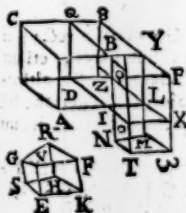
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH sub eadem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, a fac pgr. FI = AB, & b comple a 45. 12
 Ppp. FINM. Liquer esse Ppp. FINM. b 31. 5.
 (rABCD.) EFGH d:: FI. (AB) EF. Q. E. D. c 31. 11.
 d 25. 12.

PROP. XXXIII.

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK.

Producantur rectæ AIL, DIO, BIN, & a fiant IL, IO, a 3. 1.
 IN ipsis EK, KH, KF æquales, & adeoque b 17. 1f.
 &

c 31. 1.
d hyp.
e 1. 6.
f 32. 11.

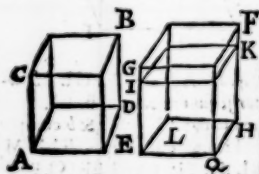
g constr.
h 10. def. 5.
k 1. 6.

& Ppp. IXMT æq. & sim. Pppo EFGH;
c Perficiantur Ppp. a IXPB, DLYQ. Itaque d
erit AI. IL. (EK) :: DL. IO (HK) :: BI. IN.
(KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
b ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
tionis ABCD ad DLQY, k vel AI ad EK.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

P R O P. XXXIV.

Equalium solidorum parallelipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur (AD. EH :: EG. AC) Et quorum solidorum parallelipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

Sint primo latera CA, GE ad bases rectæ; si jam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, à maiori EG a detrahæ EI = AC. & per I b duc planum IK parallelum basi EH. itaque

a 3. 1.
b 31. 1.
c 32. 11.
d 17. 5.
e 1. 6.
f constr.
g 11. 5. &
32. 11.

1. Hyp. AD. EH c :: Ppp. ADCB. EHIK d
Ppp. EHGF. EHIK c :: G L. IL e :: GE. IE
(f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC
Q. E. D.

2. Hyp.

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD. EH$ $k :: h$ 32. 11.
EG. El $l :: GL. IL$ $m :: Ppp. EHGF. EHIK$, k hyp.
quare Ppp. ADCB=EHGF. Q. E. D. 11. 6.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigan-
tur super illis dem basibus, in altitudine eadem, pa-
rallelepipedum recta. Erunt obliqua parallelepi-
peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
reciprocent bases & altitudines, etiam illa reci-
procabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismaticis
triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipedum,
ut patet ex Pr. 28. Igitur,

1. Prismata triangularia æque alta sunt ut
bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, &
eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata
est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & alti-
tudines, & si reciprocant bases & altitudines, æ-
qualia erunt.

PROP. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D,
sublimis recta
linea AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos conti-
neant æquales, utrumque utriq; (ang. GAB=HDE;
& GAC=HDF.) in sublimibus autem lineis
AG, DH qualibet sumpta fuerint puncta G, H;

T

Q

Et ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendunt.

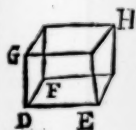
- Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KE ad DE, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo $ALq\ c = LMq + AMq$
 $c = LMq + CMq + ACq\ c = LCq + ACq$;
 d ergo ang. ACL rectus est. Rursus $ALq\ c = LMq + MAq\ c = LMq + BMq + BAq\ c = BLq + BAq$. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt, f ergo $AB = DE$; f & $BL = EH$; f & $AC = DF$; & $CL = FH$. g quare etiam $BC = EF$, g & ang. $ABC = DEF$ g & ang. $ACB = DFE$. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. h ergo $CM = FK$, l ideoque & $AM = DK$. ergo si ex $LAqm = HDq$. auferatur $AMq = DKq$, n 47. 1. & n remanet $LMq = HKq$. quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. $LAM = HDK$. Q. E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe $LM = HK$.

P R O P.

PROP. XXXVI.

Si tres rectæ li-
nea DE, DG, DF
proportionales fue-
rint; quod ex his
tribus fit solidum
parallelepipedum D

H, æquale est descripto à media linea DG (IL)
solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem
fit, aequiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK a :: IL. DF, b erit pgr. LK a hypj
= FE. & propter angulorum planorum ad D & b 14. 6.
I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ linea A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda,
quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A.B :: C.D.) & ipsæ rectæ linea
A, B, C, D proportionales erunt.

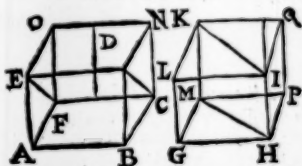
Nam rationes parallelepipedorum a triplica- a 33. 14.
tæ sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A.B
:: C.D. b erit Ppp. A, Ppp. B :: Ppp. C, Ppp. b sch. 23. 5.
D. & vice versa.

b quare AB, & ST in eodem plano ABCD exsi- h 7. 11.
stunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verti-
cem, & alterni ASV, BTV æquantur; k & AS k 7. 4x. 1.
= BT; erit AV = BV, l & SV = VT. l 26. 1.
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri om-
nes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK
æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim
ABCF parallelogrammum, illud vero GHM trian-
gulum; duplum autem fuerit parallelogrammum
ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa pris-
mata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ,
a erunt hæc æqualia ob b basium AC, GP, &
c altitudinum æqualitatem. d ergo etiam pris-
mata, e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hæcenus demonstratis habetur dimensio pris-
matum triangularium, & quadrangulorum, seu
parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in
basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum
quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per
Sch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplica 100 per 10;

T 3

pro-

a 31. 11.
b 34. 1.
& 7. 4x.
c hyp.
d 28. 11.
e 7. 4x. 1.
And. Gar.

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.

35. I.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum,

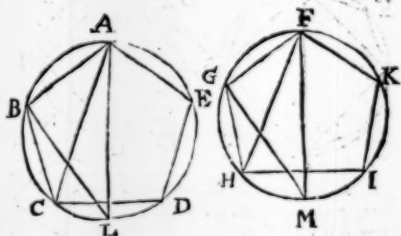
Monitum.

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex.gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

Quia sunt in circulis ABD, FGI poly-
 gona similia ABCDE, FGHK,
 inter se sunt, ut quadrata à diame-
 tris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

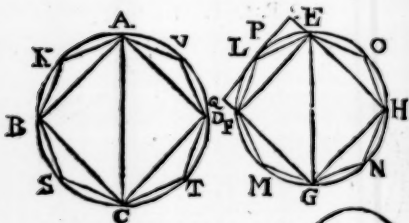
Quoniam *a* ang. ABC = FGH, *a* atque AB. BC *a* 1. def. 6.
 :: FG. GH, *b* erit ang. ACB (c ALB) = FHG *b* 6. 6.
 (c FMG.) anguli autem ABL, FGM *d* recti, ac *c* 21. 3.
 proinde æquales sunt. *e* ergo triangula ABL, *d* 31. 3.
 FGM æquiangula sunt. *f* quare AB. FG :: AL. *c* 32. 3.
 FM, *g* ergo ABCDE. FGHK :: ALq. FMq. *f* cor. 4. 6.
g 22. 6.

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
 &c.) polygonorum similium circulo inscripto-
 rum *b* ambitus sunt ut diametri,

h 1. 12. &
i 12. 5.

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se
sunt, quemadmodum quadrata à
diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq :: circ.
ABT. I. Dico I = circ. EFN.

- Nam primo, si fieri potest, sit I = circ. EFN,
sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur
a sch. 7. 4. quadratum EFGH, a quod dimidium est cir-
cumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
b 30. 3. b Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta
bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L
c sch. 27. 3. duc tangentem PQ (e quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum
d 41. 1. ELF d dimidium parallelogrammi EPQF, adeo-
que majus dimidio segmenti ELF; pariterque
reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmen-
torum dimidia superant. Et si iterum bisecentur
arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungan-
tur, eodem modo triangula segmentorum semis-
ses excedent. Quare si quadratum EFGH è
circulo EFN, & e reliquis segmentis triangula
detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem e re-
stabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo-
usque perventum sit, nempe ad segmenta EL,
LF, FM, &c. minora quam K, simul sum-
pta,

pta. ergo I (f circ. EFN - K) \supset polyg. f hyp. &
ELFMGNHO (circ. EFN - segm. EL + LF 1. ax.
&c.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- g 30.3. &
lygonum A K B S C T D V. itaque quum 1. post. 1.
AKB S C T D V. E L F M G N H O b :: ACq. h 1. 12.
EGq k :: circ. ABT. l. ac polyg. A K B S C T D V k hyp.
l \supset circ. ABT. m erit polyg. E L F M G N H O l 9. ax. 1.
 \supset I. sed prius erat I \supset E L F M G N H O. quæ m 14.5.
repugnant.

Rursus, si fieri potest, sit I \supset circ. EFN.
Quoniam igitur ACq. EGq n :: circ. ABT. l, n hyp.
inverseque l. circ. ABT :: EGq. ACq. pone l.
circ. ABT :: circ. EFN. K. o ergo circ. ABT o 14. 5.
 \supset K, patque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quæ p 11. 5.
repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN,
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygo-
num in illo descriptum ad simile polygonum in
hoc descriptum.

PROP. III

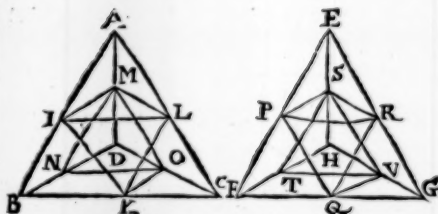

Omni pyramide ABDC
triangularem habens basim,
dividitur in duas pyramides
AEGH, HIKC aequales &
similes inter se, triangulares
habentes bases, & similes
toti ABDC; & in duo pris-
mata aequalia BFGEIH,
FGDIHK; quæ duo prismata majora sunt dimi-
dio totius pyramidis ABDC.

Latera pyramidis bisecentur in punctis E, F,
G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE,
EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera
pyra-

- a 2. 6. pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG,
 DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 AEG, EBF, FDG, HIK *b* æquiangula esse; &
 c 26. 1. quatuor ultima *c* æquari. eodem modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BEI, FDK, IKC, EGH; & denuo
 triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, &
 EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad
 d 15. 11. ABC *d* parallela sunt. Ex quibus perspicue se-
 quitur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales
 e 10. def. 11 esse; totique ABDC, & inter se *e* similes. deinde
 solida BFGEIH, FGDIHK prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela
 plana ABD, HIK, verum basis BFGE basis FDG
 f 2. 4x. 1. *f* duplex est. *g* quare dicta prismata æqualia sunt;
 g 40. 11. quorum alterum BFGEIH pyramide BEFI, hoc
 est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP. IV.

Si fuerint duae pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; fit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti, & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa fit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

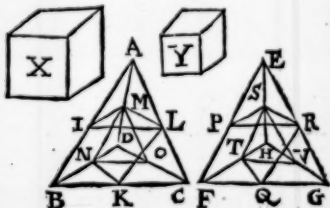
Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC a 15. 5! est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile b 22. 6! RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. c 2. 6. & c! RQG e :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam d 16. 5. hae aequae altae sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. e sch. 34. II g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO f 7. 5. + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. g 12. 5. Q. E. D.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

h 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *h* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q.E.D.

P R O P. V.

Sub eadem altitudine existentes pyram. ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

§ 1. 10.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico $X = \text{pyr. EFGH}$. Nam, si possibile est, sit $X \supset \text{EFGH}$; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, a donec relictæ pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur $\text{pyr. EFGH} = X + Y$; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; *b* eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. $\text{PFQRST} + \text{QRGTSV} :: \text{ABC. EFG. } e :: \text{pyr. ABCD. X. } d$ ergo $X \subset \text{prism. PFQRST} + \text{QRGTSV}$; quod repugnat prius assertis.

b 4. 12.

e hyp.

d 14. 5.

e hyp. &

cor. 4. 5.

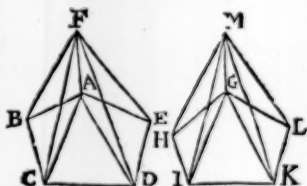
f suppos.

g 14. 5.

Rursus, dic $X \subset \text{pyr. EFGH}$. pone $\text{pyr. EFGH. Y} :: X. \text{pyr. ABCD } e :: \text{EFG. ABC}$. quia $\text{EFGH } f \supset X$, *g* erit $Y \supset \text{pyr. ABCD}$, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod $X = \text{pyr. EFGH}$. Q.E.D.

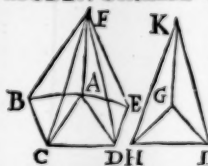
P R O P.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC: ACD $a ::$ pyr. ABCF. ACDF. b ergo composita a 5. 12. ABCD. ACD $::$ pyr. ABCDF. ACDF. a atque b 18. 5. etiam ACD. ADE $::$ pyr. ACDF. ADEF. c ergo ex æquali ABCD. ADE $::$ ABCDF. ADEF. b ergo componendo ABCDE. ADE $::$ pyr. c 22. 5. ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL $d ::$ pyr. d 5. 12. ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverse GKL. GHIKL $::$ pyr. GKLM. GHIKLM. e ergo iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL $::$ pyr. ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

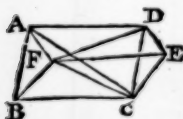

Si bases non habent latera æque multa, demonstratio sic procedet. Bas. ABC: GHI $e ::$ pyr. ABCF. GHIK. e atque e 5. 12. ACD. GHI $::$ pyr. f 24. 5. ACDF. GHIK. f ergo

ABCD. GHI $::$ pyr. ABCDF. GHIK. g bas. g bas. ADE. GHI $::$ pyr. ADEF. e Quinet f ergo bas. ABCDE. GHI $::$ pyr. GHIK. f . GHIK. ABCDE

PROP.

P R O P. VII.

Omne prisma ABCDFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE aequales inter se, triangulares bases habentes.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB α ACD. *b* ergo α que altæ pyramides ACBF, ACDF α quantur, eodem modo pyr. DFAC = pyr. DFEC. at qui ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quas divisum est prisma, inter se α quales sunt. Q. E. D.

Coroll.

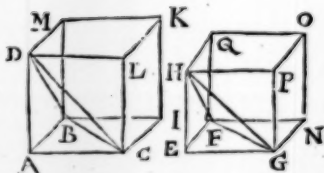
Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. *a* Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis, *b* proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

a 7. 12.

b 1. 5.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perſciantur parallelepipedæ ABICDMKL, a 27. 11. EFNGHQOP; quæ b ſimilia ſunt & pyrami. b 9. def. 11. dum ABCD, EFGH c ſextupla; d ideoque in ea. c 28. 11. & dem cum ipſis ratione ad ſe invicem, e hoc eſt in 7. 12. triplicata homologorum laterum. Q. E. D. d 15. 5.

Coroll.

c 33. 11.

Hinc, etiam ſimiles polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur reſolvendo has in triangonas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, recipiuntur bases & altitudines; & quarum pyramidum triangulares bases habentium recipiuntur bases & altitudines, illæ ſunt æquales.

1. Hyp. Perfecta parallelepipedæ ABICDMKL; EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriuſque) a ſextu- a 28. 11. & pla ſunt, ac æqualia ideo inter ſe. ergo alt. (H.) 7. 12. alt,

b 34. II. alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
 c 15. 5. Q. E. D.

d hyp. 2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$

e 15. 5. ABIC. EFNG. fergo parallelepipedum ABIC.

f 34. II. DMKL, EFNGHQOP æquantur; g proinde

g 6. ax. I. & pyramides ABCD, EFGH, horum subsex-
 tæ, pares sunt. Q. E. D.

Eadem polygonis pyramidibus conveniunt; nam
 hæc ad trigonas reduci possunt.

Coroll.

Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatib, cum
 hæc tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
 dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
 torum eadem est proportio, quæ basium.

2. Similium prismatum proportio triplicata
 est proportionis laterum homologorum.

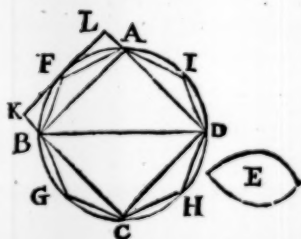
3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
 titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales,

Schol.

Ex hæcenus demonstratis elicitur dimensio
 quorumcunque prismatum & pyramidum.

a cor. 1. bu- a Prismatis soliditas producit ex altitudine
 jus; & sch. in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertis
 40. 12. altitudinis parte ducta in basim,

b 7. 12.

Omni conu tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basim ABCD, & altitudinem aequallem.

Si negas, primo Cylindrus triplum conis superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum a subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æque alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æque altum segmenti cylindrici AFB b dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) c majus est quam cylind. — E (d triplum con.) ergo pyramis dicti prismatis e pars tertia (ad eandem basim sita, ejusdemque altitudinis) cono æque alto ad basim ABCD circumulum major est, pars toto. Q. E. A.

Sia conus tertia parte cylindri major dicatur, sit iidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent conis segmenta aliqua, puta ad AF, FB,

Vide fig. 2. hujus.

a sch. 7. 4. & cor. 9. 12.

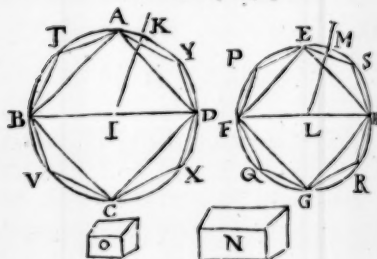
b sch. 27. 3. & cor. 9. 12.

c s. 4x. 1. d hyp. e cor. 7. 12.

f hyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con.—E
($f\frac{1}{3}$ cylindr.) \supset pyr. AFBGCHDI (con.—
segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
pars toto. Q.E.A. Quare fatendum est, quod
cylindrus tripho cono æquatur. Q.E.D.

P R O P. XI,

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD,
EFGH.

Sit circ. ABCD, circ. EFGH :: con. ABCDK
N. Dico $N = \text{con. EFGHM}$.

Nam si fieri potest, sit $N \supset \text{con. EFGHM}$,
sitque excessus O. Supposita præparatione, &
argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
mentis conicis EP, PF, FQ, &c. ideoque soli-
dum $N \supset \text{pyr. EPFQGRHSM}$.

a 30. 3. & d. Fiat in cir-
1. post. culo ABCD simile polygonum ATBV CXDY.
b 6. 12. Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
c cor. 2. 12. ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD, circ.
d hyp. EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.
e 14. 5. EPFQGRHSM \supset N. contra modo dicta.

Rursus dic $N \subset \text{con. EFGHM}$, pone con.
EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
EFGH, ABCD, g ergo O $\supset \text{con. ABCDK}$,
quod

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. *Thyp. &*
Itaque potius dic, $ABCD. EFGH :: \text{con. invertendo.}$
 $ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$ g 14. 5.

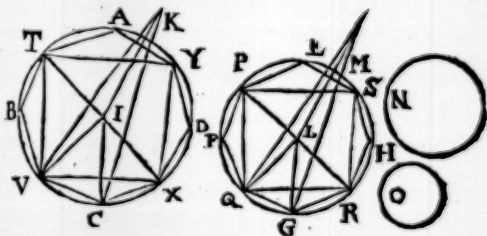
Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
rum & pyramidum loco concipiantur cylindri
& prismata, ergo, &c.

SCHOL.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
tur ex base circulari (a pro cuius dimensione a I. *Prop.*
consulendus est Archimedes) ducta in altitudi- *de dimens.*
nem. b igitur & cuiuscunque cylindri. *circ.*

c Itaque conī soliditas producit ex tertia b 11. 12.
parte altitudinis ducta in basim. c 10. 12.

PROP. XII.

Similes conī & cylindri $ABCDK, EFGHM$
in triplicata ratione sunt diametrorum $TX, PR,$
que in basibus $ABCD, EFGH.$

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
plicatam TX ad $PR.$ dico $N = \text{con. } EFGHM;$
Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM;$
sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, $N \supset$
pyr. $EPFQGRHSM.$ Sint axes conorum IK
 $LM,$ adducanturque rectæ $VK, CK, VI, CI;$
& $QM, GM, QL, GL.$ Quoniam conī similes a 24. def. 11
sunt, a est $VI. IK :: QL. LM.$ anguli vero b 18 def. 11
 VIK, QLM recti sunt. c ergo trigona $VIK, c 6, 6,$

V 2

QLM,

- d 4. 6. QLM æquiangula sunt; d unde VC, VI :: QG.
 QL, item VI. VK :: QL. QM. ergo ex 2.
 e 7. 5. quali VC. VK :: QG. QM. equinetiam VK.
 CK :: QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 f 5. 6. CK :: QG. GM. f ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 g 9. def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius. g quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. h sunt vero hæc in
 k 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, k hoc est VI ad
 l 15. 5. QL, l vel TX ad PR. m ergo pyr. A T B V C.
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 n 11. 5. N. n unde pyr. EPFQGRHSM \supset N; quod
 n 14. 5. repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. \supset con. EFGHM. fit con.
 o *Prima &* EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
inverse. EPRM. ATCK p :: GQ. VC ter :: q PR.
 p cor. 8. 12. TX ter. ergo O r \supset ABCDK. quod modo
 q 4. 6. repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 r 14. 5. EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

PROP. XIII.

Si cylindrus ABCD plano
 EF secetur adversis planis BC,
 AD parallelo; erit ut cy-
 lindrus AEFD ad cylindrum
 EBCF, ita axis GI ad ax-
 em IH.

a 3. 1.

b 11. 12.

Producto axe, a sume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 EO b = OP. itaque cylin-
 drus

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH. prout vero $IK = \square, \rhd IM$, & sic cylindr. EN $= \square, \rhd EP$. d ergo cyl. A EFD. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

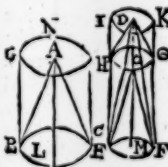
PROP. XIV.

Super æqualibus basibus AB, CD existentes coni AEB, CFD, & cylindri AH, CK, inter se sunt ut altitudines ME, NF.

Productis cylindro HA & axe EM, sume ML = FN; & per punctum L ducatur planum basi AB parallelum. a erit cyl. AP = CK. b atqui a 11. 12. cylindr. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) b 13. 12. Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum puta. * imo de prismatis & pyra. * Adhibe 9 & 7. 12.

PROP. XV.

Æqualium conorum BAC, EDF, & cylindrorum BH, EK, reciprocantur bases & altitudines (BC. EF :: MD. LA:) & quorum conorum, & cylindrorum reciprocantur bases & altitudines, illi sunt æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im- a 14. 12; pares, aufer MO = LA. b const.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. c hyp. EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D. d 11. 12.

e hyp.

f 14. 12.

g 11. 5.

h 11. 12.

k 9. 5.

2. Hyp. BC. EF $\epsilon ::$ DM. OM (LA) $\zeta ::$ Cyl. EK. EQ $g ::$ BC. EF $b ::$ BH. EQ. κ Ergo

cylind. EK=BH. Q. E. D.

Simili argumento utere de conis.

PROP. XVI.

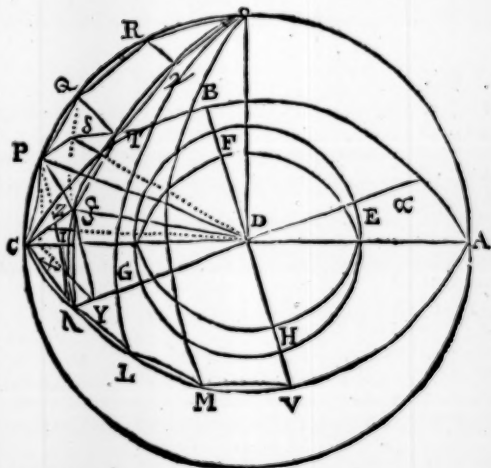

Duobus circulis
 ABCG, DEF circa
 idem centrum M ex-
 stentibus, in majori cir-
 culo ABCG polygo-
 num equilaterum, &
 parium laterum inscri-
 bere, quod non tan-
 gat minorem circulum
 DEF.

Per centrum M extendatur recta AC secans
 circulum DEF in F. ex quo erige perpendicu-
 lam FH. *a* Biseca semicirculum ABC, ejusque
 semissem BC, atque ita continuo, *b* donec ar-
 cus IC minor evadat arcu HC. ab I demitte
 perpendicularem IL. Liquet arcum IC totum
 circulum metiri, numerumque arcuum esse pa-
 rem, adeoque subrepsam IC latus esse *c* polygo-
 ni inscriptibilis, quod circulum DEF minime
 continget. Nam HG *d* tangit circulum DEF;
e cui parallela est IK, extraque sita, *f* quare IK
 circulum non tangit, multoque magis CI, CK,
 & reliqua polygoni latera, longius a centro di-
 stantia, circulum DEF non tangunt. Q. E. F.
 Coroll. Nota, quod IK non tangit circulum
 DEF.

a 30. 3.*b* 1. 10.*c* scb. 16. 4.*d* cor. 16. 3.*e* 18. 1.*f* 34. def. 1.

PROP. XVII.

Duabus sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in majori sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaera EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV a inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perque diametros AC, Na erigi concipiatur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV b recta c erunt, ideoque in superficie sphaeræ c quadrantes c cor. 33. 6. effici;

d 4. 1. efficient DOC, DON. in quibus d apientur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, T γ , γ O ipsis CN, NL, &c pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC, Na cadent. Quoniam igitur tam \angle anguli recti PXC, SYN, \angle quam PCX, SNY, \angle æqualibus peripheriis insidente, \angle pares sunt, triangula PCX, SNY \angle æquiangula sunt. Cum igitur PC \angle k = SN, \angle etiam PX = SY, \angle & XC = YN; \angle m quare DX = DY. \angle n ergo DX. XC :: DY. YN. \angle o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero \angle n 7. 5. PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, \angle o 2. 6. etiam \angle p parallelæ sunt, \angle q erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. \angle r ergo S P, NC inter se parallelæ sunt. ergo \angle quadrilaterum NGPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & \angle s triangulum \angle γ RO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostenderetur. quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11. A centro D u duc DZ rectum plano NCPS; & iunge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN. NC \angle x :: DY. YX; est NC \angle y \angle YX (SP;) \angle p ariterque SP \angle TQ, & \angle 1 Q \angle \angle R. Et quia \angle z 3. def. 11. anguli DZC, DZN, DZS, DZP, \angle q recti sunt, \angle a 15. def. 1. latera vero DC, DN, DS, DP \angle æqualia, & \angle b 47 1. DZ commune, \angle b erunt ZC, ZN, ZS, ZP \angle c 15. def. 1. quales inter se; proinde circa quadrilaterum \angle d constr. NCPS \angle e describi potest circulus, in quo (\angle b e 28. 3. NS, NC, CP \angle d æquales, & NC \angle SP) NC \angle e plusquam quadrantem subtendit. \angle f ergo ang. \angle f 33. 6. NZC ad centrum obtusus est. \angle g ergo NCq \angle h 32. 1. \angle 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC normalis. ergo cum ang. ADN (\angle b DNC + \angle 1. 5. 1. DCN) sit \angle k obtusus, \angle l erit semissis ejus DCN recti

recti semisse major; proptereaque eo minor est
 reliquus è recto ang. CNI. n unde $IN \sqsubset IC$. n 19. 1.
 ergo NCq (NIq + ICq) o \supset a INq. itaque o 47. 1.
 $IN \sqsubset ZC$. & consequenter DZ p \sqsubset DI. atqui p 47. 1.
 punctum I est q extra sphæram EFGH. ergo q cor. 16.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque 12.
 planum NCPS (cujus r proximum centro pun- r 47. 1.
 ctum est Z) sphæram EFGH non contingit. Et
 si ad planum SPQT demittatur perpendicularis
 D δ , punctam δ , adeoque & planum SPQT
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 ORQPCN, &c. majori sphærae inscriptum, mi-
 norem non contingit. Q. E. F.

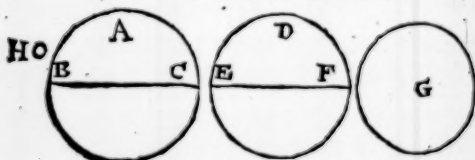
Coroll.

Hinc sequitur, Si in quavis alia sphæra descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphæra ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphærarum diametri.

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ linæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphærarum; ut constet,
 si intelligatur harum sphærarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta, congru-
 ent enim sibi mutuo linæ rectæ ductæ à centro
 sphærae ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficientur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sphæra, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphæra
 a habeant proportionem triplicatam laterû ho- a cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphæra-
 rum; sint autem b ut una pyramis ad unam py- b 12. 5.
 ramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, & atque adeo diametrorum.

P R O P. XVIII.

Sphaera BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. *a 17. 12.* Sphaera EDF & polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *bcor. 17. 12* Haec polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, & id est, sphaerae BAC ad G. *c hyp.* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto. *d 14. 5.*

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, & hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $\supset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D. *e hyp. in- vers.* *f 14. 5.*

Coroll.

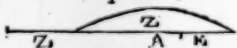
Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

LIB. XIII.

PROP. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z. a :: a. c.) majus segmentum a assumens dimidium totius z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

 Dico Q. $a + \frac{1}{2} z = a 4. 2.$
 $z = 5$ Q. $\frac{1}{2} z. a$ hoc est $aa + \frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz. b$ vel $aa + b 3. ax. 1.$
 $za = zz.$ Nam $ze + za c = zz.$ & $ze d = aa. c 2. 2.$
 ergo $aa + za = zz.$ Q. E. D. d hyp & 16 6.

PROP. II.

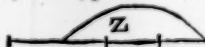
Si recta linea $\frac{1}{2} z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2} z$ quintuplum possit, dupla prædicti segmenti (z) extrema ac media ratione secta majus segmentum est a, reliqua pars ejus qua à principio recta $\frac{1}{2} z + a$.

Dico z. $a :: a. c.$ Nam quia per hyp. $* aa + * 4. 2.$
 $\frac{1}{4} zz + za = zz + \frac{1}{4} zz;$ vel $aa + za = zz a = 12. 2.$
 $ze + za. b$ erit $aa = ze. c$ quare z. $a :: a. c. b 3. ax. 1.$
 Q. E. D. $c 17. 6.$

Vide fig. præced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. c.) minus segmentum a assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

 Dico Q. $c + \frac{1}{2} a = a 4. 2.$
 5 Q. $\frac{1}{2} a. a$ hoc est $cc + b 3. ax.$
 $+ \frac{1}{4} aa + ca = aa + c 3. 2.$
 $\frac{1}{4} aa. b$ vel $cc + ca = d$ hyp. &
 $aa.$ Nam $cc + ca c = ze d = aa. Q. E. D. 17. 6.$

PROP.

PROP. IV.

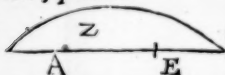
Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z : a :: a : e$) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. 1.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. ax.

Dico $zz + ee = 3$
 aa a vel $aa + ee + 2ae$
 $+ ee = 3aa$. Nam ae
 $+ ee = b = ze = aa$.

d ergo $aa + 2ae + 2ee = 3aa$. Q. E. D.

PROP. V.

D A C B Si recta linea AB secundum extremam & mediam rationem secetur in C, apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quae à principio recta linea AB.

a hyp.

Nam quia $AB.AD :: AC.CB$, invertendo, quae $AD.AB :: CB.AC$; erit componendo $DB.AB :: AB.AC.(AD.)$ Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD.BA :: BA.AD$, erit $BA.AD :: AD.BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD.AD$, ergo inverse, $BA.AD :: AD.BA - AD$. Q. E. D.

PROP. VI.

D A C B Si recta linea rationalis AB extrema ac media ratione secetur in C; utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

a 3. 1.

b 1. 13.

c 6. 19.

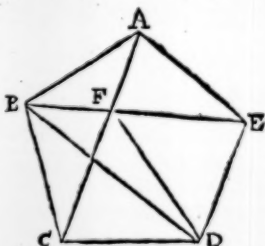
d hyp.

Majori segmento AC a adde $AD = \frac{1}{2} AB$; b ergo $DCq = 5 DAq$. c ergo $DCq \square DAq$. proinde cum AB, e ideoque ejus semissis DA e job. 12. 10 fiat p, etiam DC est p. Quia vero 5. 1 :: non

Q.

Q Q f est $DC \perp DA$. g ergo $DC=AD$, id f 9. 10.
 est AC est apotome. Insuper quia ACq $b=AB$ g 74. 10.
 $\times BC$, & AB est p , k etiam BC est apotome. h 17. 6.
 $Q. E. D.$ k 98. 10.

PROP. VII.

Si pentagoni aequilateri ABCDE tres anguli, sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, sive EAB, BCD, CDE qui non deinceps sint, aequales fuerint, aequiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ BE, AC, BD.

Quæ nam latera EA, AB, BC, CD, angulique inclusi a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, a hyp. c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d quæ b 4. 1.
 re $BF=FA$, & e proinde $FC=FE$. ergo trian- c 4. & 5. 1.
 gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; d 6. 1.
 funde ang. $FCD=FED$, g proinde ang. AED e 3. ax. 1.
 $=BCD$ Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- f 8. 1.
 tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. g 2. ax. 1.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps, statuatur pares, b erit ang. AEB $=BDC$, h 4. 1.
 & $BE=BD$, k ideoque ang. BED $=BDE$; l totus k 5. 1.
 proinde ang. AED $=CDE$. ergo propter angu- l 2. ax:
 los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
 num æquiangulum erit. Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

Si pentagoni æquilateri
& æquianguli ABCDE
duos angulos BCD, CDE,
qui deinceps sint, subiungant
recta lineæ BD, CE; hæ
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & maiora
ipsarum segmenta BF, vel
EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

- a 14. 4.
b 28. 3.
c 27. 3.
d 32. 1.
e 33. 6.
f 6. 1.
g 27. 3.
h 4. 6.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.
b Arcus ED = BC. c ergo ang. FCD = FDC.
d ergo ang. BFC = 2 FCD (FCD + FDC.)
Atqui arcus BAE b = 2 ED, proinde ang.
BCF e = 2 FCD = BFC. f square BF = BC.
Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
g æquiangula sunt, h erit BD. DC (BF) :: CD
(BF.) FD. pariterque EC. EF :: EF. FC.
Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latera BE, &
decagoni AB, in eodem cir-
culo ABC descriptorum
componantur, tota recta lineæ
AE extrema ac media rati-
one secatur, (AE. BE :: BE.
AB) & majus ejus segmen-
tum est hexagoni latera BE.

- a hyp. &
b 7. 3.
c 32. 1.
d 7. ax. 1.
e 5. 1.
f 1. ax. 1.
g 4. 6.
h cor. 15. 4.

Duc diametrum ABC, & junge rectas DB,
DE. Quoniam ang. BDC a = 4 BDA, estque
ang. BDC b = 2 DBA (DAB + DBA,) erit
DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE.
proinde ang. DBA, vel DAB e = ADE. Itaque
trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f square
AE. AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB. Q. E. D.

Coroll.

q 17. 6. re AB. AH :: AH.AM. q ergo $AB \times AM =$
 r 2. 2. AHq. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB$
 s 2. 2x. $\times AM$, ferit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

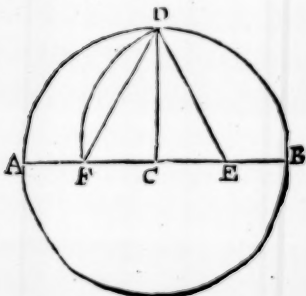
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum sustentit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promissimus, praxim trademus expeditam problematis 11. 4.

Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB. cui perpendicularem CD

PROP. XII.

Si in circulo ABEC tri-
angulum æquilaterum ABC
describatur, trianguli latus
AB potentia triplum est ejus-
dem lineæ AD, quæ ex D centri
circuli ducitur.

Protracta diametro ad
E, duc BE. Quoniam arcus
BE æquatur EC, arcus BE sexta

a cor. 10.

13.

b cor. 15. 4.

c 4. 2.

d 47. 1.

e 3. ax. 1.

f cor. 8. 6.

& 21. 6.

g cor. 15. 4.

h cor. 3. 3.

est pars circumferentiæ. b ergo BE = DE. hinc
AEq c = 4 DEq (4 BEq) d = ABq + BEq (+
ADq.) e proinde ABq = 3 ADq. Q. E. D.

Coroll.

1. AEq. ABq :: 4. 3.

2. ABq. AFq :: 4. 3. f Nam ABq. AFq ::

AEq. ABq.

3. DF = FE. Nam triang. EBD g æquila-
terum est; h & BF ad ED perpendicularis, h ergo
EF = FD.

4. Hinc AF = DE + DF = 3 DF.

PROP. XIII.

Pyramidem EGFI constituere, & data sphaeræ
complecti; & demonstrare quod sphaera diametrum
AB

AB potentia sit sesquialtera lateris EF ipsius pyra-
midis EGFI.

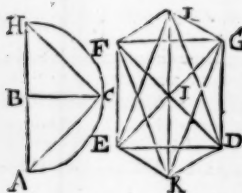
Circa AB describe semicirculum ADB.
sitque $AC = 2 CB$. ex puncto C erige per-
pendicularem CD; & junge AD, DB. Tum
radio $HC = CD$ describe circulum HEFG;
cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 15. 4.
ex H c erige $IH = CA$ rectum plano EFG, c 12. 11.
produc IH ad K; d ita ut $IK = AB$. rectasque d 3. 1.
adjuuge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis expetita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG
recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque e constr.
 $IH = AC$; ferunt AD, IE, IF, IG æquales f 47. 1.
ter se. Quia vero $AC (2 CB.) CB g :: ACq. g 20. 6.$
 $CDq.$ erit $ACq = 2 CDq.$ itaque $ADq f =$
 $ACq + CDq b = 3 CDq = 3 HEq k = EFq. h 2. ax. k 12. 13.$
Iergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeo-
que pyramis EFGI est æquilatera. Quod si pun-
ctum C super H collocetur, & A C super HI,
rectæ AB, IK m congruent, utpote æquales. qua-
re semicirculus ADB axi AB vel IK circumdu-
ctus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque n 15. def. 12.
pyramis EFGI sphæræ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 11.
liquet vero esse $BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8. 6.$
Q. E. D. p constr.

Corollaria.

1. $ABq. HEq :: 9. 2.$ Nam si ABq ponatur
9, erit ADq (BFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12. 13.
2. Si L centrum fuerit, erit $AB. LC :: 6. 1.$
Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; & ideoque AC r constr.
4; quare LC erit 1. Hinc
3. $AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2.$ unde
4. $ABq. HIq :: 9. 4.$

PROP. XIV.

Octaedrum KEF.
GDL constituere,
& d^o sphaera
complecti, qua &
pyramidem; & de-
monstrare, quod
sphaerae diametri
AH potentia sit
dupla lateris AC
ipsius Octaedri.

a 46. I. Circa AH describe semicirculum ACH, ex
centro B erige perpendicularem BC, duc AC,
HC. Super ED=AC a fac quadratum EFGD,
cujus diametri DF, EG secantes in centro L. ex
I duc IL=AB b rectam plano EFGD. produ-
c IL, c donec IK=IL. Connexis KE, KF, KG,
KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL octae-
drum quaesitum.

d 4. I. Nam AB, BH, FI, IE, &c. aequalium quadra-
torum semidiametri aequales sunt inter se, d qua-
re triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE,
&c. bales LF, LE, FE, &c. aquantur. proinde
octo triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF,
e 27. def. 11. KFG, KGD, KDE aequaliter sunt, & atque
octaedrum constituunt, quod sphaerae cujus cen-
trum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quo-
niam AB, IL, IF, IK, &c. f aequales sunt.)
f constr. Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq
g 47. I. (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres di-
metros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos
secare in centro sphaerae.

2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LKED
esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos se-
cantia.

3. Octa;

3. simi-
latis
4. para

B
D
A

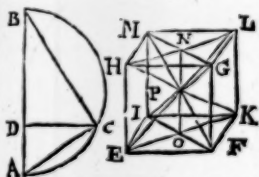
amete
Sup
fac A
DC,
constr
insista
necte
LM c
In
dime
na EH
Hac c
in P,
per pu
ELq
ACq.
gergo
Q. B.

1. l
les fun
cant. E
opposi
eodem

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides
similes & æquales EFGDL, & BFGDK, quarum
basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se 15. 11.
parallelæ sunt.

PROP. XV.

Cubum EF.
GHIKLM con-
stituere, &
sphæra comple-
cti, quæ & prio-
res figuras; &
demonstrare,
quod sphæra di-
ameter AB potentia sit tripla lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & a
fac AB = 3 DA. ex D erige perpendicularem a 10. 6.
DC, & junge BC ac AC. Tum super EF = AC b
construe quadratum EFGH, cujus plano rectæ b 46. 1.
insistant EI, FK, HM, GL ipsi & EF pares, quas con-
necte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIK-
LM cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc
diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta pla-
na EKLH, FIMG se interfecent in recta NO.
Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK e bisecabit
in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphære c cor. 39.
per puncta cubi angularia transeuntis. Porro 11.
ELq e = EKq + KLq e = 3 KLq, f vel 3 d 13. def. 1.
ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. & 14. def.
g ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c. 11.
Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua- g cor. 8. 6.
les sunt, seseque mutuo in centro sphære bise- h 14. 5.
cant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum
oppositorum centra conjungunt, bisecantur in
eodem centro.

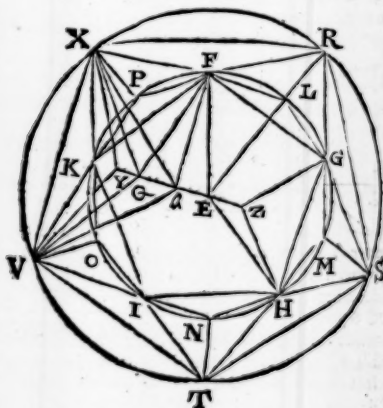
k 47. 1.

l 13. 13.

m 15. 13.

2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, & cubi. nempe $ABqk = l BCq + m ACq$.

P R O P. XVI.

Icosaedrum ZGHIKFYV-**B**
 XRST constituere, & sphaera
 complecti, qua & antedictas fi-
 guras; & demonstrare, quod
 icosaedri latus FG irrationalis
 est linea, quae vocatur mi-
 nor.

Super AB diametrum
 sphaerae describe semicir-
 culum ADB ; & a fac AB
 $= 5 BC$. ex C erige
 normalem CD , & duc
 AD ac BD . Ad inter-
 vallum $EF = BD$ descri-
 be circulum $EFGNK$; **A**

b cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. *b* 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc *c* e- *c* 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY=FL; & EZ=FL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX, YR,
 YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX *d* æ- *d* constr.
 quales *e* & parallelas, etiam quæ illas jungunt, *e* 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX *f* pares & parallelæ sunt. Item ideo LM *f* 33. 1.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. *g* ergo planum per EL, EM, &c. plano *g* 15. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, *h* & circulus *h* 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRq *k* = FLq *k* 47. 1.
 + LRq, *l* vel FRq *m* = FGq, *n* erunt FR, FG, *l* constr.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. *m* 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triângula REX, *n* sch. 48. r.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & *1. ax.*
 Rursus ob ang. XQY *o* rectum, erit XYq *p* = *o* cor. 14. 11
 QXq + QYq *q* = VXq vel FGq. quare XY, *p* 47. 2.
 VX, bisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, *q* 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constitu-
 ta sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaëdrum.

Porro, bisecta EQ in *a*, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter QX *r* = QV, & commune latus *r* 15. def. 1.
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; ferit aX = *s* 4. 1.
 aV. similique argumento omnes, aX, aR, aS,
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.

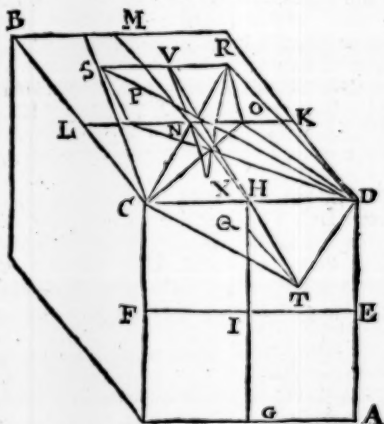
- t 9. 13. Quoniam autem $ZQ. QE :: QE. ZE$, erit
 u 3. 13. $Zaq u = 5 Eaq x = EQq (EFq) Eaq y = aFq$.
 x 4. 2. ergo $Za = aF$. pari pacto $aF = Ya$. ergo
 y 47. 1. sphaera, cujus centrum a , radius aF , per 12 puncta
 icosaedri angularia transibit.
 z 15. 5. Denique, quia $Za.aE :: ZY.QE$; a ideoque
 a 22. 6. $Zaq. aEq :: ZYq. QEq$. b erit $ZYq = 5 QEq$,
 b 14. 5. vel $5 BDq$: atqui $ABq. BDq e :: AB. BC :: 5$.
 c cor. 8. 6. 1. d ergo $ZY = AB$. $Q. E. F$.
 d 1. ax. 1. Itaque si AB ponatur ρ , e erit $EF = \sqrt{ABx}$
 e sch. 12. 10 BC . etiam ρ ; proinde FG pentagoni, idemque
 f 11. 13. Icosaedri 5 latus, f est minor. $Q. E. D$.

Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphaerae diametrum esse potentia quintuplum semidiametri circuli quinque latera icosaedri ambientis.
2. Item manifestum est, sphaerae diametrum esse compositum ex latere hexagoni, hoc est, ex semidiametro, & duobus lateribus decagoni circuli ambientis quinque latera icosaedri.
3. Constat denique latera icosaedri opposita, qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX a
 b sch. 26. 3. parall. LP . b parall. HI .

P R O P.

PROP. XVII.

Dodecaedrum constituere, & sphaera completi, qua & praedictas figuras, & demonstrare, quod dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH, HG, EF. a Fac HI. IQ :: IQ, QH; & sume a 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS, QT ipsi IQ, NO, NP aequales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCD pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protracta NV ad occursum cum cubi centro a 47. 1. X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, b 7. ax. 1; HV, HT, RX. Quia DOqa = DKq (b KNq) c 4. 13. + K Oq c = 3 ONq (3 ORq) d erit DRq d 47. 1. = 4

- e 4. 2. $= 4 \text{ OR} q e = \text{OP} q$, vel $\text{RS} q$. ergo $\text{DR} = \text{RS}$.
 Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pa-
 f *confr.* 9. res sunt. Quia vero $\text{OR} f = g$ & parall. PS ,
 6. 11. g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC eti-
 g 33. 1. am parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungenti-
 h 9. 1. bus DR , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 k 7. 11. quia $\text{HL} \cdot \text{IQ} k :: \text{IQ} (\text{TQ.}) \cdot \text{QH} k :: \text{HN}$.
 k *confr.* NV ; & tam TQ , HN , quam QH , $\text{NV} k$ rectæ
 16. 11. eidem plano, l adeoque & parallelæ existunt,
 m 32. 6. m erit THV recta linea. n ergo Trapezium
 n 1. & 2. II DRSC , & triang. DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extenso. ergo DTCSR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 ctis. Porro, o quia $\text{PK} \cdot \text{KN} :: \text{KN} \cdot \text{NP}$; &
 o 5. 13. $\text{DS} q p = \text{DP} q + \text{PS} q (\text{PN} q) = p \text{ DK} q + p \text{ K} q$
 p 47. 1. $+ \text{NP} q$, q erit $\text{DS} q = \text{DK} q + 3 \text{ KN} q = 4 \text{ DK} q$
 q 1. ax. 2. $(4 \text{ DH} q) r = \text{DC} q$. ergo $\text{DS} = \text{DC}$; unde tri-
 & 4. 13. gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 r 4. 2. f ergo ang. $\text{DRS} = \text{DTC}$; & eodem pacto ang.
 f 8. 1. $\text{CSR} = \text{DTC}$. ergo * pentagonum DTCSR
 * 7. 13. etiam æquiangum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 t 15. 13. CX , &c. sunt cubi semidiametri, s erit $\text{XN} =$
 u 1. ax. 1. IH , vel KN , n adeoque $\text{XV} = \text{KP}$. unde ob angu-
 x 29. 1. lum x rectum RVX , r erit $\text{RX} q = \text{XV} q + \text{RV} q$
 z 47. 1. $(\text{NP} q) = \text{KP} q + \text{NP} q a = 3 \text{ KN} q b =$
 a 4. 13. $\text{AX} q$, vel $\text{DX} q$, &c. ergo RX , AX , DX , & ea-
 b 15. 13. dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.
 Et si eadem methodo, qua constructum est pen-
 tagonum DTCSR , fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangencia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel
 RX , Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.
 c *confr.* Denique, quia $\text{KN} \cdot \text{NO} e :: \text{NO} \cdot \text{OK}$, d
 d 15. 5. erit $\text{KL} \cdot \text{OP} :: \text{OP} \cdot \text{OK} + \text{PL}$. Itaque si
 e 15. 13. sphaeræ diameter AB ponatur p , erit $\text{KL} e = \sqrt{}$
 f *sch.* 12. 10 $\text{AB} q f$ etiam p . g unde OP , vel RS latus dode-
 g 6. 13. $\frac{2}{3}$ caedri apotome erit. Q. E. D.

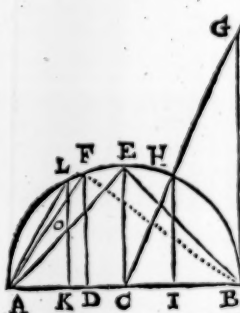
Coroll.

1. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac media ratione, majus segmentum erit latus dodecaedri in eadem sphaera descripti.

2. Si rectae lineae secetur extrema ac media ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphaerae.

3. Liquet etiam latus cubi æquale esse lineae rectae subtendenti angulum pentagoni dodecaedri eadem sphaera comprehensi.

PROP. XVIII.

Latera quinque figurarum exponere, & inter se comparare.

Sit AB diameter sphaerae, ac AEB semicirculus. sitque AC a = $\frac{1}{2}AB$, & AD b = $\frac{1}{3}AB$. Erige perpendiculares CE, DF, & BG = AB. junge AF, AE, BE, BF, CG, ex H demitte

a 10. 1.
b 10. 6.

perpendicularem HI, & sumpta CK = CI, ex K erige perpendicularem KL, & connecte AL. Denique c fac AF. AO :: AO. OF.

c 30. 6.

Itaque 3. 2 d :: AB. BD e :: ABq. BFq, latus Tetraedri. & 2. 1 :: a AB. AC :: ABq. BEq, latus Octaedri.

d constr.
e cor. 8. 6.
f 14. 13.

Item 3. 1 d :: AB. AD e :: ABq. AFq, g latus Hexaedri.

g 15. 13.
h constr.

Porro, quia AF. AO b :: AO. OF. k erit k cor. 17. AO 13.

14. 6. AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC.)
 m 24 5. BC l :: HI, IC. m ergo HI = 2 CI n = KL, ergo
 n conftr. HI q = 4 CI q. proinde CH q = p ; CI q. q ergo
 o 4. 2. AB q = 5 KI q. r itaque KI, vel HI, est radius cir-
 p 47. 1. culi circumſcribentis pentagonum icosaedri ; &
 q 15. 5. AK, vel IB, r est latus decagoni eidem circulo in-
 r cor. 16. 13. ſcripti. unde AL ſerit latus pentagoni, t idemque
 f 10. 13. Icoſaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF
 t 16. 13. eſſe p \square . & AL, AO eſſe p \square ; atque BF
 u 1. 6. \sqsubset BE ; & BE \sqsubset AF ; ac AF \sqsubset AO. Quia
 x 4. 4x. 1. vero 3 AF q = AB q u = 5 KL q. ac AF x AO
 y 1. 2. \sqsubset AF x OF, x ideoque AF x AO + AF x OF
 z 17. 6. \sqsubset 2 AF x OF, y hoc eſt AF q \sqsubset 2 AO q. de-
 a 47. 1. rit 3 AF q (5 KL q) \sqsubset 6 AO q. proinde KL
 \sqsubset AO ; & fortius, AL \sqsubset AO.

Jam vero ut hæc latera numeris exprimamus,
 ſi AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{180}$ (nam
 AK = $\sqrt{15}$ — $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
 denique AO = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ —
 $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe qua figuris planis ordinatis & aequalibus consineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- a 21. 11.
que omnes simul 4 rectis minores esse debent. b Vid. schol.
b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, & 3 hexagonici, sigillatim 4 rectos exæquant; 32. 1.
quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaera, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaera 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 | 28318.

Superficies circuli majoris, 3 | 14159.

Superficies sphaera, 12 | 56637.

Soliditas sphaera, 4 | 18859.

Latus tetraedri, 1 | 62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 | 6188.

Soliditas tetraedri, 0 | 15132.

Latus hexaedri, 1 | 1547.

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 | 5396.

Latus octaedri, 1 | 41421.

Superficies octaedri, 6 | 9282.

Soliditas octaedri, 1 | 33333.

Latus dodecaedri, 0 | 71364.

Superficies dodecaedri, 10 | 51462.

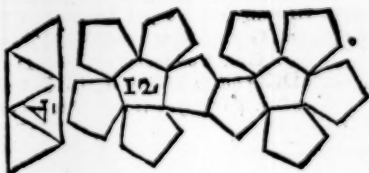
Soliditas dodecaedri, 2 | 78516.

Latus Icosaedri, 1 | 05146.

Superficies Icosaedri, 9 | 57454.

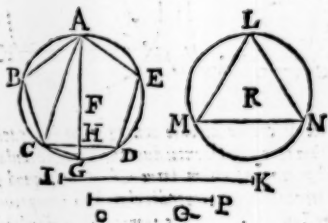
Soliditas Icosaedri, 2 | 53615.

Quod si ex charta conficiantur quinque figurae
aquilatere & aquiangulae similes his quae sunt in
subiecta figura, componentur quinque figurae solidae,
si ite complicantur.

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro e 22. 5.
Inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PROP. III.

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaera inscriptorum.

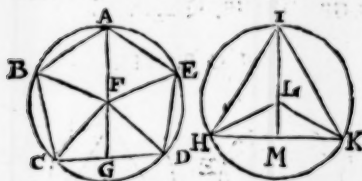
Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. Sitque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq. b fiatque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq + GGq c = AGq d = 4 FGq; & ABq e = FGq + CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq. porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac OP. OQ :: OQ. QP. h ideoque CA. OP :: AB. OQ. k erit 3 ACq (l IKq.) 5 OPq (m IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 OQq. Verum ob ML n latus pentagoni circulo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq o = 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = * 3 ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM = FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. Q. E. D.

a sch. 47. 1.
b 30. 6.
c 47. 1.
d 4. 2.
e 10. 13
f 2. & 3. ax.
g 8. 13.
h 2. 13. &
16. 5.
k 22. 6. &
4. 5.
l 15. 13.
m constr.
n cor. 16. 13
o 12. 13.
p 10. 13.
q 15. 5. &
supra.
* Prima.
r 1. ax. 1.
& sch. 48. 1
s 11. def. 3.

Y

PROP.

P R O P. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscribens ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD; erit quod sub dicto latere CD, & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscribens, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK; erit quod sub dicto latere HK, & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiei aequale.

a 8. 1.

Duc FA, FB, FC, FD, FE. Erunt triangula CFD, DFE, EFA. AFB, BFC æqualia. Atqui $CD \times FG = 2$ triang. CFD. ergo $30 CD \times FG = 60$ CFD $= 12$ pentag. ABCDE $=$ superf. dodecaedri. Q. E. D.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. ax.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

k 15. 5.

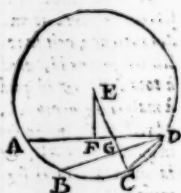
Duc LI, LH, LK. estque $HK \times LM = 2$ triang. LHK. ergo $30 HK \times LM = 60$ HLK $= 20$ HIK $=$ superf. icosaedri. Q. E. D.

Coroll.

$CD \times FG = HK \times LM ::$ superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

P R O P.

PROP. V.

X Superficies dodeca-
edri ad superficiem ico-
saedri in eadem spha-
ra descripti eandem
proportionem habet,
quam H latum cubi ad
AD latum icosaedri.
H Circulus ABCD
a circumscribat tam a 3. 14.

dodecaedri pentagonum, quam icosaedri trian-
gulum; quorum latera BD, AD, ad quam demit-
tantur ex E centro perpendiculares EF, EGC.
& connectatur CD.

Quoniam $EC + CD$. $EC :: EC$. CD . erit b 9. 13.
 EG ($c \frac{1}{2} EC + \frac{1}{2} CD$.) EF ($d \frac{1}{2} EC$) $e :: EF$. c 1. 14.
 $EG - EF$ ($\frac{1}{2} CD$.) atqui H . BD $f :: BD$. H . d cor. 12.
 BD . ergo H . $BD :: EG$. EF . proinde $H \times EF$ 13 .
 $= BD \times EG$. quum igitur H . AD $b :: H \times EF$. e 15. 5.
 $AD \times EF$. erit H . $AD :: BD \times EG$. f cor. 17. 13.
 $AD \times EF$ g 2. 14.
 $:: l$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri. h 1. 6.
 $Q. E. D.$ k 7. 5.
 l cor. 4. 14.

Y 2

PROP.

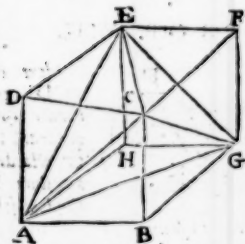
erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut d 5. 14;
latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

Idem circulus
BCDE compre-
hendit & cubi
quadrantū BCDE
& icosaedri tri-
angulum FGH,
ejusdem sphaera.

Sit A diameter sphaerae. Quoniam Aq a = 3 a 15. 13;
BCq b = 6 Blq; itemque Aq c = 2 GFq b 47. 1.
d = 6 KFq; erit Bl = KF. e ergo circulus CBED c 14. 13.
= GFH. Q. E. D. d 12. 13.
e 2. def. 1.

IN dato cubo ABGHDCFE pyramidem AGE^cC describere.

Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE; Easque connecte diametris AG, GE, EA. Hæ om-

a 47. 1.

nes inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri, ergo triangula CAG, CGE, CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia: proinde AGE^cC est pyramis, quæ cubi angulis insitit,

b 31. def. 11 eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

PROP. II.

a 10. 1;

In data pyramide ABDC octaedrum EGKIFH describere.

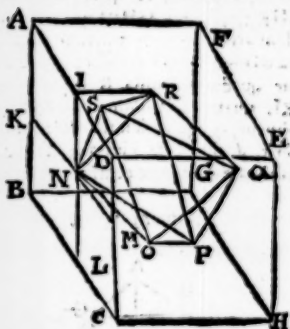
a Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H; quæ connecte 12 rectis EF, FG, GE, &c. Hæ omnes

b 4. 1.

b æquales sunt inter se, proinde 8 triangula EHI, IHK, &c. æquilatera

c 27. def. 11 sunt & æqualia, adeoq; constituunt c octaedrum d 31. def. 11 d in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP.

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum^m NPQSOR describere.

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, * 8. 4.
O, R, 12 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia a 4. 1.
sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-
latera & æqualia. proinde b inscriptum est cubo b 31. & 27.
b Octaedrum NPQSOR. Q. E. F. def. 11.

PROP. IV.

In dato octaedro ABC-
DEF cubum inscribere.

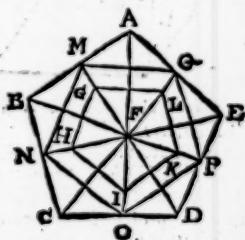
Latera pyramidis EA= BCD, cujus basis quadra-
tum ABCD, bisecentur
rectis LM, MN, NO, OL;
quæ a æquales sunt & b
parallelae lateribus qua-
drati ABCD: ergo qua-
drilaterum LMNO est
quadratum.

Eodem modo, si latera
quadrati LMNO bise-
centur

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, quiquidem intra octaedrum descriptus erit, d cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

d 31, def. 11

PROP. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit ABCDEF pyramis Icosaedri, cujus basis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG. Erit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ, per centra triangulorum transeuntes, & bisecant bases. Ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ & pares sunt. Ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur GHIKL æquilangulum est; & proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL spares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim pyra-

¶ 5. 4.

a cor. 3. 3.

b 4. 1.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 4. 1.

f 13. 13.

pyra
dis l
æqu
obre
con
scrip
tris
prop
lim

pyramidibus icosaedri, centra triangulorum re-
ctis lineis connectantur, describentur pentagona
aequalia & similia pentagono GHKL. quam-
obrem 12 huiusmodi pentagona dodecaedrum
constituent; quod quidem in icosaedro erit de-
scriptum, cum viginti anguli dodecaedri in cen-
tris viginti basium icosaedri consistant. Qua-
propter in dato icosaedro dodecaedrum descrip-
simus. Q. E. F.

F I N I S.

E

Una

F

Mri.

EUCLIDIS

D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

EUCLIDIS

nuper opera.

Opera

Mri. IS. BARROW, *Cantabrigiensis,*
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I,

Excudebat J. Redmayne, 1678.

Ornatissimo viro

D. JACOBO STOCK,

Amico suo & patrono singulari.

NEc publica, nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & pramaturum. Qui quidem quod se mundo, quodque Tibi, spectandum obulerit, duplici nomine arrogantia speciem incurrit. Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque. Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mitterem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum. In eum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio, facti cujus author fuit, rationem redditurum. In te autem delictum quod maxime aggravat, idem potenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitarunt, satius esse credo, etiam pro immensis beneficiis parum, quam nihil rependere. Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero maximas, referre debere; ultra vota & grates nihil posse; illa privatim, has publice persolutas præcellere; quibus

bus agendis, quam jamdiu spe & studio aucupar, occasionem nondum comparere; præstare hanc oblatamprehendere, quamvis exilem, quam elapsam nequicquam pœnitentia prosequi. Esto igitur hac oblatio pi-gnus quoddam & præludium futura ampli-oris, in qua meritorum in me Tuorum historia uberior ac distinctior commemo-randa occurreret. Quæ simpliciter agnoscere, non aut fuisse describere, aut digne predica-re, præsentis est instituti. Ac revera jam brevis sum ἐκὼν ἀίκοιτι καὶ θυμῷ, necessitate potius coactus, quam inductus consilio. Nam me vela ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hac pene currenti calamo exe-quentem, qua hac ad te perferet, amica ma-nus, importuna patientia præstoletur. Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac re-bus honestis animum intendentem salvari præsentia tutetur, cum exorem venerandi ac ἀππῆτο nominis; quem tanta beneficen-tia benignum remuneratorem jugibus votis exopto; idemque me extemplo super Tyr-thenos, Ionios, Aegæosque fluctus longin-quam profectionem suscepturū comitetur. Obtestor autem, ne tenuis opella patrociniū respicias, quod ultro imperare dignatus es

Tibi devotissimo

& obloquentissimo,

I. B.

E U-

E U C L I D I S Data.

Definitiones.

I. ata magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \sqsubset B$ data. At $B \sqsupset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & $\frac{B}{C}$ detur, erit $A+B \sqsubset C$; data q. in r. sin $A+B$ detur, erit $B \sqsupset C$ data q. in r.

PROP. I.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B,*
a. b. *ad invicem datur ratio.*

Nam quia A datur, a inveniri **hyp.*
ri potest aliqua $a = A$. Eodem jure sume $b = B$. a 1. def.
b estque a. b :: A. B. c quare ratio A data est, b sch. 7. s]
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ c 2. def.

PROP. II.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam*
a. b. *aliquam B habeat rationem datam,*
datur etiam hac alia magnitudo.

Nam ob A datam, a sume $a = A$; ac ob $\frac{A}{B}$ **hyp.*
**datam*, b sit $a = A$. ergo $b = B$. a quare B datur. a 1. def. d.
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ b 2. def. d.
c 9. 5.

PROP. III.

A. B. *Si quolibet data magnitudines*
a. b. *A, B componentur, etiam ea A+B*
qua ex b's componitur, data erit.

Nam a cape $a = A$, & $b = B$; b estque $a+b$ a 1. def.
 $= A+B$. a quare $A+B$ datur. Q. E. D. b 2. ax. 2.

PROP. IV.

A. B. *Si à data magnitudine A aufera-*
a. b. *tur data magnitudo B, etiam reli-*
qua A-B dabitur,

a Sint enim $a = A$, & $b = B$. ergo $A-B =$ a 1. def. d.
 $a-b$. a proinde $A-B$ datur. Q. E. D. b 3. ax. 1.

PROP.

PROP. V.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsam ali.
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A—B
habebit rationem datam.

a hyp. Nam, quia $\frac{A}{B}$ a data est, b sit A, B :: C, D.
b 2. def. d: ergo A. A—B :: C, C—D. b proinde A
c cor. 9. 5. datur. Q. E. D. $\frac{A-B}{B}$

PROP. VI.

A. B. Si componantur duæ magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quæ ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

a 2. def. d. Nam a sit A, B :: C, D. b ergo A+B,
b 18. 5. B :: C+D. D. c quare A+B datur, Similiter
c 2. def. d. B+A datur. Q. E. D. $\frac{A+B}{B}$

PROP. VII.

A. B. Si data magnitudo A+B data
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

*hyp. Nam ob $\frac{A}{B}$ *datam, a erit A+B data. b ergo
a 6. dat. A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D.
b 2. dat.

PROP. VIII.

A. C. B. Quæ A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

a 1. def. d. Nam a sit A, C :: D, E. a & C, B :: E, F.
quare ex æquali A, B :: D, F. a ergo A datur.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositæ, datæ
sunt. Ut $\frac{A}{B}$ sit ex $\frac{A}{C}$, & $\frac{C}{B}$ datis.

PROP.

PROP. IX.

A. B. C. Si duæ, pluresve magnitudines
D. E. F. A, B, C ad invicem habeant ra-
tionem datam, habeant autem
illa magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, cû non easdem; illa alia magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

Nam ratio $\frac{D}{E}$ a fit ex b datis $\frac{D}{A}, \frac{A}{B}, \frac{B}{E}$; c er- a 20. def. 5.
go $\frac{D}{E}$ datur. Eadem de causa datur $\frac{F}{E}$. Q. E. D. b hyp.
c cor. 8.
dat.

PROP. X.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fuerit data, quam in ratione; & si
mul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione;
aut reliqua data est cum consequente, ad quam habet
altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B datæ. a erit $\frac{B+C}{C}$ data. b ergo a 6. dat.
 $\frac{B+C}{C}$ b 11. def. d.
A+B+C \square C data q. in r. Q. E. D.
2. Sint A, & $\frac{B+C}{C}$ datæ; c ergo B datur. c 17. 5.
proinde A+B \square C data q. in r. Q. E. D.
3. Sint A+B, & C datæ. d Liquet B dari. d 5. dat.
Q. E. D. $\frac{B+C}{B+C}$ $\frac{B+C}{B+C}$

PROP. XI.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fi data quam in ratione, eadem si-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
eadem simul utraque major fit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

a 6. dat. 1. A, & $\frac{B}{C}$ dantur. a ergo $\frac{B}{B+C}$ datur. proinde
 b 11. def. d. b $A+B-C$ data q. in r. Q. E. D.

2. A, & $\frac{B}{B+C}$ dantur. c ergo $\frac{B}{C}$ datur. proinde
 b $A+B-C$ data q. in r. Q. E. D.

PROP. XII.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
 A, B, C, & prima cum secunda
 (A+B) data sit, secunda quoque cum tertia
 (B+C) data sit; aut prima A tertia C aequalis
 est, aut altera altera major data.

a 4. ax. 7. Nam si A+B, & B+C pares sint, b liquet
 b 4. dat. A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet
 excessum A—C, vel C—A dari. Q. E. D.

PROP. XIII.

D, A+B, C. Si fuerint tres magnitudines
 E D, A+B, C, & earum prima
 D ad secundam A+B habeat
 rationem datam; secunda autem A+B tertia C
 major sit data quam in ratione; prima quoque D
 major erit tertia C data quam in ratione.

a 2. def. d. Sint A, & $\frac{B}{C}$ ac $\frac{D}{A+B}$ datæ; a fitque A+B.

b 19. 5.

c 2. dat. D :: A. E b :: B. D — E. ergo c E, d & $\frac{B}{D-E}$

d 2. def. d.

c 8. dat. & (ob $\frac{B}{C}$ datam, e $\frac{C}{D-E}$ dantur. f quare D(E+
 f 11. def. d. D—E) — C data q. in r. Q. E. D.

PROP. XIV.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
 B. D. ad invicem habeant rationem da-
 E. tam, utrique autem illarum adji-
 ciatur data magnitudo B & D;
 tota A+B, C+D, aut habent rationem datam,
 aut altera A+B altera C+D major erit data
 quam in ratione.

Nam

Nam si $A, C :: B, D$ a 13. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A+B}{C+D}$ dari, b hyp.
 Saltem d sit $A, C :: E, D$ a 1: $A+E, C+D$, d 2. def. d;
 Ergo $e \frac{A+E}{C+D}$, ac $e B$, f ideo $B-E$ dantur. e 2. dat.
 g proinde $A+B (A+E: +B-E) \sqsubset C+D$ f 4. dat.
 +D data q. in r. Q. E D. g 11. def. d.

PROP. XV.

A. C. si duæ magnitudines A & C
 B. D. habent ad invicem rationem da-
 E. tam, & ab utraque harum aufe-
 tur data magnitudo 1. & D; re-
 liquæ magnitudines $A-B, C-D$ ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera $A-B$, altera
 $C-D$ major erit data quam in ratione.
 b Nam si $A, C :: B, D$ a 1: $A-B, C-D$. a 19. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A-B}{A-C}$ dari, b hyp.
 Saltem d sit $A, C :: E, D$ a 1: $A-E, C-D$. d 2. def. 2;
 Ergo $e \frac{A-E}{C-D}$, & $e E$, ac f ideo $E-B$ dantur. e 2. dat.
 g proinde $A-B (A-E: +E-B) \sqsubset C-D$ f 4. dat.
 data q. in r. Q. E. D. g 11. def. d.

PROP. XVI.

B. C. Si duæ magnitudines B, C ha-
 A. D. beant rationem datam, & ab una
 E. quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D, alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A; tota $A+B$ residua
 $C-D$ major erit data quam in ratione.
 Sit enim $C, B a :: D, E b :: C-D, B-E$. er- a 2. def. d;
 go $e \frac{C-D}{E-E}$, & $d E$, ac e ideo $E+A$ dantur. b 19. 5.
 inde $B+A (E+A: +B-E) \sqsubset C-D$ data d 2. dat.
 q. in r. Q. E. D. e 3. dat.
 f 11. def. d.

P R O P. XVII.

$A+B.$ $D+E.$ Si fuerint tres magnitudi-
 $C.$ nes $A+B$, C , $D+E$; &
 prima quidem $A+B$ secun-
 da C major sit data quam in ratione, tertia quoque
 $D+E$ eadem secunda C major sit data quam in
 ratione; prima $A+B$ ad tertiam $D+E$ aut ratio-
 nem habebit datam, aut altera altera major erit da-
 ta quam in ratione.

a hyp. Nam ob A , D , & $\frac{B}{C}$, $\frac{E}{C}$ a datas, b erit $\frac{B}{E}$
 b 8. dat. data, ergo per 14. hujus.

P R O P. XVIII.

$A+C.$ $E.$ $G.$ Si fuerint tres magni-
 $B+D.$ $F.$ $H.$ tudines, atque ex his una
 utraque reliquarum major
 sit data quam in ratione; reliquæ duæ aut datam
 rationem habebunt ad invicem, aut altera altera
 major erit data quam in ratione.

Datae sint A , B , $\frac{C}{E}$, $\frac{D}{F}$; ac sit $A+C=B+D$.

a 2. def. d. Sitque $C. C a :: A. G b :: C+A. E+G.$ itemque
 b 12. 5. $D. F a :: B. H b :: D+B. F+H.$ c ergo
 c 2. def. d. $C+A$ d hoc est $B+D$, c & $B+D$, ac e idcirco
 d 7. 5. $\overline{E+G}$, $\overline{E+G}$, $\overline{F+H}$
 e 8. 5. $\overline{E+G}$ quin & \overline{G} ac \overline{H} f dantur. ergo per 15.
 f 2. dat. $\overline{F+H}$; (hujus.

P R O P. XIX.

$A+B.$ $E.$ Si fuerint tres magnitudines, &
 $C+D.$ $F.$ prima quidem magnitudo secunda
 magnitudine major sit data quam
 in ratione, sit quoque secunda major tertia data
 quam in ratione; prima magnitudo tertia magni-
 tudine major erit data quam in ratione.

Sint A , C , & $\frac{C+D}{B}$, $\frac{D}{E}$ datae; dico $A+B$
 $\frac{C+D}{B}$ data q. in r.

Nam

Nam sit $C+D. Ba :: C. Fb :: D. B-F.$ er. ^{a 2. def. d}
 go $c C \& d F$, ac e ideo $F+A$, & $c D$ f ideoque ^{b 19. 5.}
 \overline{F} $\overline{B-F}$ ^{c 2. def. d.}
 E dantur. g proinde $A+B (F+A : +B-F)$ ^{d 2. dat.}
 $\overline{B-F}$ ^{e 3. dat.}
 $\overline{C-E}$ data q. in r. Q. E. D. ^{f 8. dat.}
^{g 11. def. d.}

PROP. XX.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitu-
 B. D. dines A, C; & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residua magnitudines A-
 B, C-D aut habebunt ad invicem rationem datam,
 aut altera A-B altera C-D major erit data
 quam in ratione.

Nam si $A. C :: B. D$ a :: A-B. C-D; b li. ^{a 19. 5.}
 quet A-B dari, ^{b 2. def. d.}

$\overline{C-D}$

Saltem sit $D. B b :: C. E a :: C-D. E-B.$
 ergo $b \frac{C}{E}$ & $c E$, ac d propterea $A-E$, b itemque ^{c 2. dat.}
 $C-D$ datae sunt, e ergo $A-B (A-E : +E$ ^{d 4. dat.}
 $\overline{E-B}$ ^{e 11. def. d.}

$-B) \overline{C-D}$ data q. in r. Q. E. D.

PROP. XXI.

A. C. E. Si data fuerint dua magnitudi-
 B. D. nes A, C; & adjiciantur ipsis aliae
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam, tota $A+B, C+D$ aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera $A+B$
 altera $C+D$ major erit data quam in ratione.

Nam si $B. D :: AC$ a :: A+B, C+D, b li. ^{a 12. 5.}
 quet A+B dari. ^{b 2. def. d.}

$\overline{C-D}$

Saltem sit $B. D b :: E. C a :: B+E. D+C.$
 ergo $c E, d$ ideoque $A-E$, & $b B+E$ dantur. ^{c 2. dat.}
 $\overline{D+C}$ ^{d 4. dat.}

e 11. def.

e ergo $A + B (B + E :: + A - E) \sqsubset C + D$ data q. intr. Q. E. D.

P R O P. XXII.

A. C. Si dua magnitudines A, B ad aliam aliquam magnitudinem C habeant rationem datam, & simul utraque A + B ad eandem C habebit rationem datam.

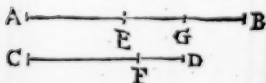
a hyp.

b 8. d.

c 6. d.

Nam ob $\frac{A}{C}, \frac{B}{C}$ datas, b erit $\frac{A+B}{C}$ data. c quare $A+B$ b ideoque $A+B$ data est. Q. E. D.

P R O P. XXIII.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem datam, habeant autem & partes AE, EB ad partes CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habebunt omnia ad omnia rationes datas.

a def. d.

b 19. 5.

c hyp.

d 8. dat.

e 5. dat.

Nam sit AE. CF a :: AG. CD b :: GE. FD. a ergo $\frac{GE}{FD}$ datur. quare (ob $\frac{EB}{FD}$ c datam) d erit $\frac{GE}{EB}$ ac e ideo $\frac{EB}{GB}$ data. ergo quum e $\frac{AB}{CD}$ & a $\frac{AG}{CD}$, d ideoque $\frac{AB}{AG}$, ac proinde e $\frac{AB}{GB}$, dentur, d erit $\frac{EB}{AB}$ data. Quare e $\frac{AB}{AE}$, & d $\frac{AE}{EB}$, & e $\frac{EB}{CF}$ dantur. Q. E. D.

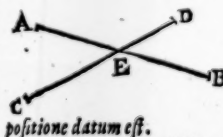
P R O P. XXIV.

A ————— Si tres rectae lineae, A, B, C,
B ————— proportionales fuerint; prima
C ————— autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

Nam A. C \propto Aq. Bq. $\frac{Aq}{Bq}$ data est. a cor. 10. 6.
b 2. def. d.
c 1. d.
proinde $\frac{A}{B}$ c datur. Q. E. D.

PROP. XXV.

Si duæ rectæ lineæ,
A B, C D positione
data se mutuo secu-
erint, punctum E, in
quo se invicem secant,

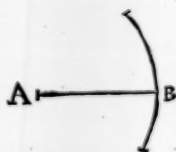
positione datum est.

a Nam hæ lineæ alibi quam in E, neutrius situ a 4 def. d.
mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscunque lineis positione
datis, seque in unico puncto interfecantibus: ut
de circuli arcu, & recta, &c.

PROP. XXVI.

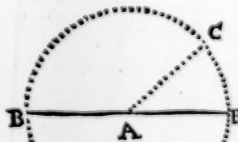

Si recta linea A B ex-
tremities A, B, positione
data sint, recta A B positio-
ne & magnitudine data est.

Positione quidem, a quia a 14 ex.
inter eisdem terminos u-
nica recta duci potest: &

magnitudine, b quia si centro A per B ducatur b 1. def. d.
circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

PROP. XXVII.

Si recta linea
A B positione &
magnitudine da-
ta, data fuerit u-
na extremitas A;
& altera extre-
mitas B data erit.

Z 4

Nam

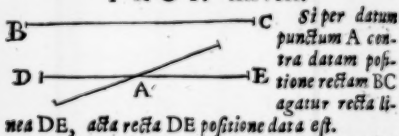
a 1. def. d.
b 3. post.
c 2. post.
d cor. 25.

Nam si centro A, spatio AC a = AB b ducatur circulus, qui data recta c occurrat in B, d erit extremitas B data.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse?

P R O P. XXVIII.

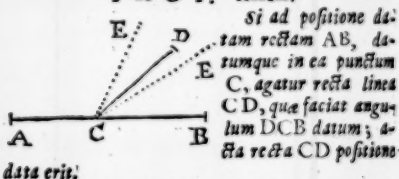

a 4. def. d.
b 30 I.
c 34. def. I.

Nam a dic alteram per A ad BC fore parallelam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod repugnat.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro parallelismum significare.

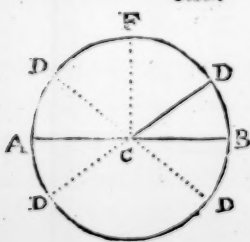
P R O P. XXIX.

a 4. def. d.
b 9. ax. I.

a Nam quævis alia C'E angulum b efficiet majorem, vel minorem dato BCD.

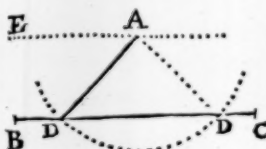
Schol.

Determinari debet situs anguli dati tam respectu perpendicularis CF, quam ipsius AB, ut cernis in appositâ figura.

P R O P.

P R O P. XXX:

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD, quæ faciat angulum ADC datum,

acta linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. a 28. dat. Hæc positione datur. Item ang. DAE par dato b 1. def. d. alterno ADC b datus est. e ergo recta AD positione data est. Q. E. D. c 29 dat.

Schol.

Hinc proxima discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum efficit.

P R O P. XXXI:

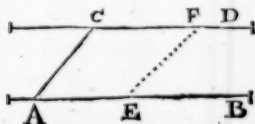

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus centro A, a spatio AD descriptus, b data sunt. c ergo b sch. 25. d. AD positione data est. Q. E. D. c 26. d.

P R O P.

PROP. XXXII.

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, quæ faciat angulos datos BAC, ACD, astra recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = a BAC, liquet rectas EF, AC b parallelas, & c pares fore, d quare AC data est, Q. E. D.

a 1. def. d.
b 29. I.
c 34. I.
d 2. def. d.

PROP. XXXIII.

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF a = AC describe circulum occurrentem rectæ CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse posse. c ergo,

a 1. def. d.
b 34. I.
c 29. I.

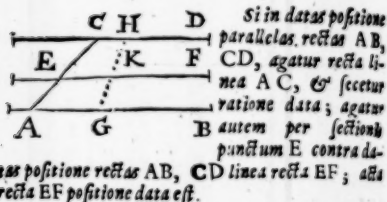
PROP.

Si
a data
data
N
lis oc
; E

Si
agatur
gatur
positi
CD
R
a sec
D da

Si
neam
ipfi a
ratio
linea
recta
D
Vide

P R O P. XXXVII.

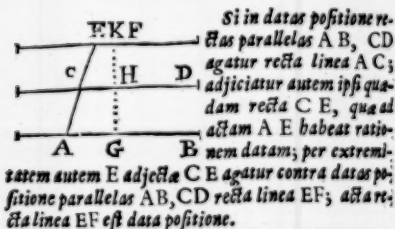
a 2. def. d

b 28. dat.

c sch. 2. 6.

Nam duc rectam GH utcumque occurrentem parallelis. Hæc a secta sit in K ita ut GK. KH :: AB. EC. b Punctum K parallelæ (EF) situm determinat. Q. E. F.

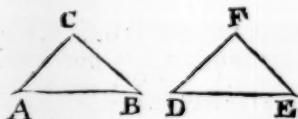
P R O P. XXXVIII.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Certe & compara figuras.

P R O P.

P R O P. XXXIX.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam a fac triang. DEF ipsi ABC æquilate. a 12. 1.
 rum. Hoc eidem b æquiangulum erit. c ergo ABC b 5. 6.
 specie datum est. Q. E. D. c 3. def. d.

P R O P. XL.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE a fac triang. DEF ipsi a 13. 1.
 ABC æquiangulum. b Hoc eidem simile erit. b 4. 6.
 c proinde trigonum ABC specie datum est, c 3. def. d.
 Q. E. D.

P R O P. XLI.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & a sit AB. AC :: a 1. def. d.
 AD. AE. & duc DE. b Liqueat trigonum ADE b 6. 6.
 ipsi ABC simile fore. c Quare ABC specie c 3. def. d.
 datum est. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XLII.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

a 12.6.

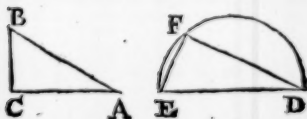
b 5.6.

c 3.def.d.

Nam a fac $AB, BC :: DE, EF$. a & $BC, CA :: EF, FD$. b Liquet trigonum DEF trigono ABC assimilari. c quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. XLIII.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

a 12.5.

b 1.4.

c 32.1. &

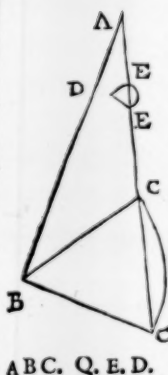
4.6.

q 3.def.d.

Nam esto DEF semicirculus utcunque; & a fac $AB, AC :: DE, DF$, inveniamque DF b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liquet tri- ang. DFE ipsi ACB assimilari; & d proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

P R O P.

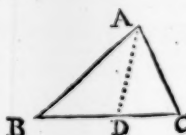
PROP. XLIV.

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB, BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD. a 2. def. d. & a fac AB, BC :: AD, DE, centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E. b Eritque triang. ADE ipsi ABC simile. c quare datur specie triang. b 7. 6. c 3. def. d.

PROP. XLV.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) ad reliquum latus (BC) rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC abisecet recta AD. a 9. 1. b ergo BA, AC :: BD, DC. & componendo b 3. 6. BA + AC, AC :: BC, DC. permutando igitur BA + AC, BC :: AC, DC, ergo ob BA + AC

c datam, d erit $\frac{AC}{BC}$ data, item ang. DAC sub. c hyp. d 2. def. d. duplus

e 2. dat.
f 44. dat.
g 40. dat.

duplus dati B A C e datur. f ergo ang. C datur.
g proinde trigonum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB, uno angulo B A C, & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S;) datur triangulum. Nam datum angulum bisecca, & fac R. S :: AB. BD. & centro B spatio B D duc circulum occurrentem rectæ biseccanti in D; & produc BDC, habes triangulum.

PROP. XLVI.

Si triangulum B A C unum angulum C datum habeat: circa alium autem angulum B A C latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) habeamus ad reliquum (B C) rationem datam; triangulum B A C specie datum est.

Nam bisecto angulo B A C, erit (ut in præcedenti) $\frac{AC}{BC}$ data. item ang. C a datus est. ergo

a hyp.

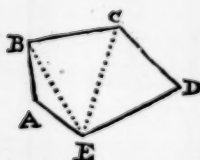
b 2. dat.

c 40. dat.

ang. D A C, b proinde & duplus B A C datur. c quare triang. B A C specie datur. Q. E. D.

Deducetur ab hac corollarium simile præcedenti.

PROP. XLVII.

Data specie recti linee ABCDE in data specie triangula BAE, CDE BCE dividuntur.

Nam ob ang. B, & BA a dat. b erit triang. $\frac{AE}{BE}$ BAE specie datum. Simili discursu tri-

a hyp. &

3. def. d

b 41. dat.

c 3. def. d.

d 4. dat.

e 40. dat.

ang. CDE specie datur. c quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD, d estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. e ergo triang. BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

PROP.

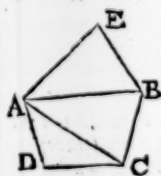
PROP. XLVIII

Si ab eadem recta AB describantur triangula ACB, ADB data specie, habebunt ad invicem rationem datam.

Duc enim perpendiculares CE, DF. Liqueat angulos trianguli rectanguli CEB, a proinde & a 40. d. dari. ergo (quum $\frac{AB}{CB}$ b data sit) c erit b hyp. data. Simili discursu datur $\frac{DF}{AB}$; c quare $\frac{CE}{DF}$, c 8. d. d hoc est triang. $\frac{ACB}{ADB}$ datur. Q. E. D. d scb, 1.6.

PROP. XLIX.

Si ab eadem recta linea AB duo rectilinea qualibet BA ABCD, AEB data specie describantur, habebunt ad invicem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD resolvatur in triangula. a 247. d. hæc specie data sunt. ergo ob b 48. d. communem basim AC, b ra- c 6. d. tio ADC ad ACB & e proinde totius ABCD ad d 8. d. ACB datur. b item ratio AEB ad ACB, d proinde & ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. L.

Si dua recta linea AB CD ad invicem habeant rationem datam: & ab

G illis similia, similiterque descripta rectilinea X, Y habebunt ad invicem rationem datam.

A a

Nam

a 11. 6.

Nam sit AB. CD :: a CD. G. d liquet AB ad

b 8. d.

G, e hoc est X ad Y datl. Q. E. D.

c 607. 20. 6.

P R O P. LI.

Si due recte
linee AB, CD
habeant ad in-
vicem ratio-
nem datam; &
ab illis rectis
nea quacunque

X, Y specie data describantur; habebunt ad invi-
cem rationem datam.

a 18. 6.

Nam a fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, c & Z

b 49. d.

c 50. d.

d 8. d.

datas, d liquet X datl. Q. E. D.

Y

P R O P. LII.

Si à data magnitudine recte
AB figura X specie data descri-
batur, descripta figura X magni-
tudine data est.

a 3. & 1.

def. d.

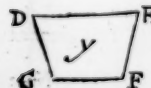
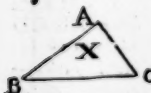
b 49. d.

c 2. d.

Nam ABq a datur specie, &
magnitudine; & b ABq datur. c ergo X datur.

X

P R O P. LIII.

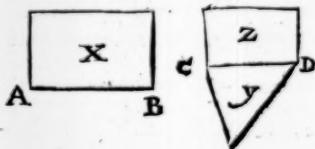
Si due figura X, Y specie
data fuerint; & unum latu
unius BC ad unum latu albe-
rim DE habuerit rationem da-
tam; reliqua quoque latera AB
ad reliqua FG habebunt ratio-
nem datam.

Nam

Nam $\left\{ \begin{array}{l} a \overline{AB} \\ b \overline{BC} \\ c \overline{DE} \\ d \overline{EF} \\ e \overline{FG} \end{array} \right.$ dantur.
&c. ergo per 8. dat.

a 3. def. d.
b hyp.

PROP. LIV.

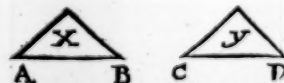

Si duae figurae X, Y specie datae ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD; &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD a fiat Z ipsi X similis. b Haec specie datur. c ergo Y datur. Proinde ob Y d datam, e datur X. f ergo AB datur. ergo per praecedentem.

a 18. 6.
b 3. def. d.
c 49. dat.
d hyp.
e 8. dat.
f cor. 20. 6.
& 24. dat.

PROP. LV.

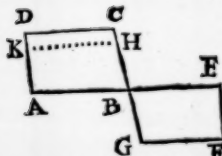

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB, &c.) magnitudine data erunt.

Nam ad quamvis CD a fac Y simile ipsi X. b hoc specie & magnitudine datur. c ergo Y datur. d quare $\frac{CD}{AB}$ datur. e ergo AB data est. Q. E. D.

a 18. 6.
b 1. dat.
c 54. dat.
d 2. dat.

PROP. LVI.

Si duo æquiangula parallelogramma AC, BF habuerint ad invicem rationem datam, est ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi latus BC habet rationem datam, quam habet parallelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC: BH a :: AC. AH b :: AC. BF. Q. E. D.

a 1. 6.
b 14. 6.
c 7. 5.

PROP. LVII.

Si datum spatium AC ad datam rectam AB applicatum fuerit, in angulo BAD dato, datur applicationis altitudo AD.

a Erige perpendicularem AE. estque AB. AE b :: ABq. AB x AE c :: ABq. pgr. AC. d ergo AE datur. quare per E duc parallelam DC, et hæc abscindet quæsitam AD. Q. E. F.

a 11. 1.
b 1. 6.
c 35. 1.
d 1. c 2.
dat.
e 28. c 25.
dat.

PROP. LVIII.

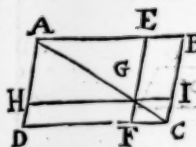
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens data specie figura, latitudines defectus data sunt. Non differt à vigesima octava sextæ.

PROP. LIX.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens data specie figura, latitudines excessus data sunt. Eadem est cum vigesima nona sextæ.

PROP.

PROP. LX.

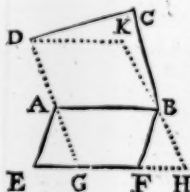
Si datum specie paral-
lelogrammum (H, E, vel
DB) dato gnomone HCE
augeatur, vel minuat^r;
latitudines gnomonis
HD, EB data sunt.

1. Hyp. Liqueat totum

DB tam a magnitudine, quam b specie dari, c a 3. d.
proinde & latitudines AB, AD; è quibus aufer d b 24. 6.
datas AE, AH, e manent EB, HD datæ. Q. E. D. c 55. d.

2. Hyp. Liqueat HE b specie, & a magn. c dari, d hyp.
quare & latera AE, AH; hæc deme ex d datis e 4. d.
AB, AD: e remanent EB, HD datæ. Q. E. D.

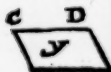
PROP. LXI.

Si ad datae specie figu-
rae ABCD unum latus
AB applicetur parallelo-
grammum spatium AF
in angulo BAE dato; ba-
beat autem data figura
AC ad parallelogram-
mum AF rationem da-
tam; parallelogrammum
AF specie datum est.

Ad DAG protractam duc (per B) paralle-
lam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB.
Ac ob $\frac{AD}{AB}$, & ang. BAD a dat. a liquet pgr. a 3. def. 1.
AK specie dari. b ergo $\frac{AK}{AC}$ & c proinde $\frac{AK}{AF}$ b 49. d.
d vel $\frac{AK}{AH}$, e hoc est $\frac{AD}{AG}$ dantur. e ergo $\frac{AB}{AG}$ c 8. d.
tur. Item ob angulos E, & GAE f noto, g da- d 35. 1.
tur $\frac{AE}{AG}$; e ergo $\frac{AB}{AE}$ datur. b unde pgr. AF specie e 1. 6.
datur, Q. E. D. f hyp. & 4. d.
g 40. d.
h 3. def. d.

PROP. LXII.

Si dua re-
cta AB, CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam; & ab

una quidem data specie figura X descripta sit, ab
altera autem spatium parallelogrammum Y in an-
gulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

a 50. dat.

b 8. dat.

c hyp.

d 61. dat.

e 3. def. d.

Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. a Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
Y. Q. E. D.

PROP. LXIII.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoq;
laterum describitur quadratum, ad triangulum ha-
bebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

PROP. LXIV.

Si triangulum ABC angu-
lum obtusum ABC datum
habeat; illud spatium, quo
latus AC obtusum angulum
subtendens magis potest quam
latera AB, CB obtusum
angulum ABC ambiens,
ad triangulum ABC habeat

rationem datam.

a 4. dat.

b 40. dat.

c 1. 6.

d 8. dat.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
ctæ CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $BD \times CB$. d ergo

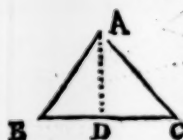
\overline{AD}

$\overline{AD} \times \overline{CB}$

2 BD

$\frac{1}{2} BD \times CB$, hoc est, e $ACq - ABq - CBq$ datur. e 12. 2.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{CB}$ f triang. ABC f 41. 1.
 Q. E. D.

PROP. LXV.

Si triangulum ACB
 angulum acutum C datum
 habeat; illud spatium, quo
 latus AB angulum C sub-
 tendens minus potest, quam
 latera AC, CB angulum
 acutum C ambiens, ha-

bebit ad triangulum ACB rationem datam.

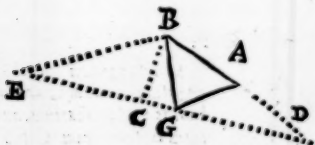
Nam duc perpendicularem AD. Datur a $\frac{CD}{AD}$, a 40. d.
 b hoc est $CD \times BC$, c ergo $\frac{1}{2} CD \times BC$, hoc b 1. 6.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ c 8. d.
 est d $ACq + BCq - ABq$ datur. Q. E. D. d 13. 1.
 e triang. ACB e 41. 1.

PROP. LXVI.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
 quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
 prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
 triangulum ACB rationem datam.

Nam in figura præcedentis, est a $\frac{AC}{AD}$, b hoc a 40. d.
 est, $AC \times BC$, c hoc est $AC \times BC$ data. d ergo b 1. 6.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ c 41. 1.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ d 8. d.
 triang. ACB, datur. Q. E. D.

PROP. LXVII.

Si triangulum ABG habuerit datum angulum BAG; illud spatium, quo duo datum angulum BAG comprehendunt latera tanquam una recta BA+AG, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG, ad triangulum ABG habebit rationem datam:

Produc BA ita ut $AD=AG$. per B duc BE
parall. AG ; cui occurrat DGE . denique duc
normalem BC .

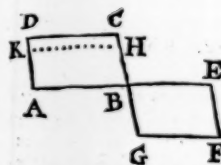
a 3. 1. Liqueat ang. $D a = AGD b = E$. c quare $BE =$
b 29. 1. BD , ideoque $EC = CD$. e ergo $EG \times GD +$
c 6. 1. $CGq = CDq$. proinde $BDq f (CDq + BCq)$
d cor. 3. 3. $g = EG \times GD + CGq + BCq = EG \times GD * +$
e 5. 2. BGq : Jam ob angulos AGD , & $D b$ subduplos
f 47. 1. dati BAG , liqueat $k AD$, ideoq; ADq dari. Cum

g 2. dx. I. \overline{DG} \overline{DGq}
 * 47. 1. igitur $BA \times AD, ADq \mid :: BA, AD \mid :: EG,$
 h 32. 1. $GD :: \mid EG \times GD, GDq, \& \text{permutando } BA \times AD,$
 k 40. d. $EG \times GD :: ADq, GDq; \text{erit } BA \times AD; \text{ o hoc}$
 l 1. 6. $\overline{EG} \overline{GD}$

est $B \times A \times G$ data. p Atqui $B \times A \times G$ datur; q er-

n 2. *def. d.* $\overline{EG} \overline{xGD}$ $\overline{triang. AGB}$
o *constr.*
p 66. *d.* $go \overline{EG} \times \overline{GD}$ datur. Q. E. D.
q 8. *d.* $\overline{triang. AGB}$

PROP. LXVIII.

Si duo parallelogramma equiangula AC, BE habeant ad invicem rationem datam, & unum latum AB ad unum latum BE habeat rationem datam; & reliquum la-

tum BC ad reliquum latum BG habebit rationem datam.

Nam sit $AB : BE :: BG : BH$, & ergo $\frac{BG}{BH}$ data 2. def. d.
 tur. b item $\frac{BC}{BH}$ datur, c ergo $\frac{BC}{BG}$ datur. b 56. d.
 c 8. d.

PROP. LXIX.

Si duo parallelogramma AC, BE datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam, habeat autem & unum latum AB ad unum latum BE rationem datam; & reliquum latum BC ad reliquum latum BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

Obe ang. KBE (ABC) & pgr. a $\frac{AC}{EF}$, vel a hyp. AC

b 35. 1.

c 68. d.

d hyp. &

4. d.

e 40. d.

f 8. d.

$\frac{AC}{BH}$ & $\frac{AB}{BE}$ datas, e liquet $\frac{AB}{BC}$ dari. item ob ang.
 G , & GBK d datos, e datur $\frac{KB}{EG}$. f quare $\frac{BC}{EG}$ datur.
 Q. E. D;

PROP. LXX.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) fit $AB, BE :: KB, BL$ & duc LM parall. BA.

a hyp.

b constr.

c 8. d.

d 1. 6.

e 14. 6.

f hyp. &

4. d.

g 40. d.

h 35. 1.

Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datz
 $\frac{BE}{BL}, \frac{BL}{AL}, \frac{CB}{BH}$
 sunt, e erit CB, d hoc est AC e vel pgr. AC data.
 $\frac{BL}{AL}, \frac{AL}{BH}$

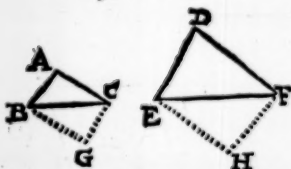
Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK f datos, g datur BK; item h CB data est. e ergo CB da-

$\frac{BG}{BH}, \frac{BG}{BF}, \frac{BK}{BF}$
 tur. proinde, ut prius, $\frac{AC}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BF}$ da-
 tur. Q. E. D.

PROP.

PROP. LXXI.

Si duorum triangulorum ABC, DEF, circa a-
quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos
tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad
invicem habeant rationem datam; & ipsa triangu-
la ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam compleantur pgra. AG, DH. a hæc da- a 70. d.
tam habent rationem, b proinde & trigona b 15. 5.
ABC, DEF illorum & subdupla. Q. E. D. c 34. 1.

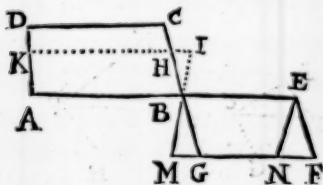
PROP. LXXII.

Si duorum triangulorum ABC, DEF & bases
BC, EF fuerint in ratione data, & aëæ ab angulis
ad bases (AG, DH,) qua faciant ang. AGC,
DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen da-
tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
triangu-
la ABC, DEF habebunt ad invicem ratio-
nem datam.

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH paralle-
las, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta
70. hujus; quare triangu-
la eorum * subdupla * 34 1.
ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AC, BN) circa aequales angulos, aut circa inaequales quidem, sed tamen datos, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi latus BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam 1. Hyp. liquet $\angle CBb$ id est $\angle AC$ da:
 \overline{BH} \overline{AH} , \overline{BF}

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK. & Liqueat angulos I B H (G B M) & B H I (A B H) dari. bergo BH datur. item CB & data est, c proinde

$$\begin{array}{ccccc} \overline{BI} & & \overline{BI} & & \\ CB, \text{ hoc est pgr. AC d vel AC darur. Q. E. D.} & & & & \\ \overline{BH} & & \overline{BF} & & \overline{BN}, \end{array}$$

P R O P. LXXIV.

*Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in aequalibus angulis (ut AC, BF) aut in-
qualibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita al-
terum secundi latus (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi latus BC rationem habet datam.*

Nam

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat a 36. dat.
 $\frac{CR}{BH}$ dari. Q. E. D.

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp:

\overline{BH}

AC item AB.BE :: a * MB.BI b :: GB. EH. * hyp.

$\overline{BF}(\overline{BN})$

b 46. 1

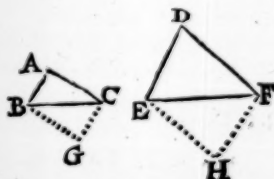
a quare CB etiam datur. e ergo CB data est. c 8. dat.

\overline{BH}

\overline{BI}

Q. E. D.

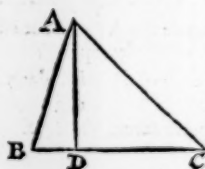
P R O P. LXXV.

Si duo triacula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis(A, D) aequalibus, aut inaequalibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. LXXVI.

Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim BC, atq; linea AD ad basim BC habebit aetionum datam.

Nam

* hyp. & 3. Nam ob angulos, *B, & ADB datos, a
 def. d. $\frac{AB}{AD}$ a item $\frac{AB}{BC}$ datur. b Ergo $\frac{AD}{BC}$ datur. Q. E. D.
 a 40. dat. b 8. dat.

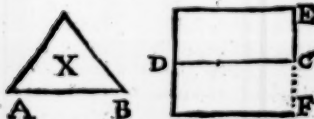
PROP. LXXVII.

Si data figura specie X, Y ad invicem habeant rationem datam, & quodlibet latas unius AB ad quodlibet alterius latas CD habeat rationem datam.

a 49. dat. Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur;
 b hyp. $\frac{X}{Y}$ $\frac{X}{Y}$ $\frac{Y}{Y}$
 c 8. dat. item CDq datur. c ergo ABq, ac ideo AB datur. $\frac{CDq}{CD}$ $\frac{CD}{CD}$
 tur. Q. E. D.

PROP. LXXVIII.

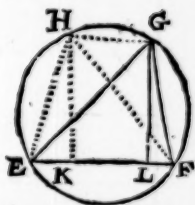
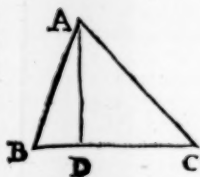

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum DCE habeat rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus DC rationem datam; rectangulum DCE specie datum est.

a 8. dat. 3. Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo $\frac{DC}{CF}$ datur;
 b 49. dat. Item ob b X, & c X datas, a erit ABq, d hoc est
 c hyp. $\frac{ABq}{DCE}$ $\frac{DCE}{DCE}$
 d 17. 6. DC x CF, vel e GF data, proinde e DC datur,
 e 1. 6. f $\frac{DC \times CF}{CE}$ $\frac{CE}{CE}$ $\frac{CE}{CE}$
 f 3. def. d. quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

PROP.

P R O P. LXXIX.

Si duo triangula ABC, GEF unum angulum BAC uni angulo EGF aequalem habeant; ab aequalibus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF perpendiculares agantur AD, GL; fitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem (BC.AD::EF.GL;) illa triangula ABC, EGF aequiangula sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. FEH = B. Conne&e HF, HG; & demitte perpendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, a 4. 6. ac ACD, HFK æquiangula fore. Proinde EK. b 24. 5. KH::BD. DA. a & FK. KH::CD. DA. c hyp. b quare EF. KH::BC. DA::c EF. LG. d 9. 5. d quare KH = LG. e ergo HG parall. KL. fun. e 33. 1. de ang. EGH = GEF. g ergo arcus EH, FG, f 29. 1. b ideoque anguli BFH, GEF æquantur. h Item g 26. 3. ang. EHF = EGF. l ergo trigona EHF, EGF; h 27. 3. m proinde & trigona EGF, ABC sibi mutuo æ. k 21. 3. quiangula sunt. Q. E. D.

132. 2.
m 21. 6.

P R O P.

PROP. LXXX.

Si triangulum ABC unum
angulum A datum habuerit;
quod autem sub lateribus AB,
AC datum angulum compre-
hendentibus continetur rectan-
gulum, habeat ad quadratum
reliqui lateris BC rationem

datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam Q: $AC + AB : \rightarrow CBq$ vocetur X.

a ergo $\frac{X}{AC \times AB}$; b & $\frac{AC \times AB}{CBq}$; & c propterea
triang. ABC triang. ABC

X data est, d item $AC \times AB$ datur, e ergo
 $\frac{AC \times AB}{CBq}$

X e ideoque $\frac{X + CBq}{CBq}$, f hoc est Q: $\frac{AC + AB}{CBq}$

datur, g proinde triang. ABC specie datur, Q. E. D

a 67. d.

b 66. d.

c 8 d.

d hyp.

e 6. d.

f hyp.

g 46. d.

PROP. LXXXI.

A. D. Si tres recte proportionales
B. E. A, B, C tribus rectis proportio-
C. F. nalibus D, E, F extremas
A, D, & C, F habuerint in
ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-
tione data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

a 70. d. Nam primo, ob $\frac{A}{D}$ & $\frac{C}{F}$ datas, a datur $\frac{AC}{DF}$,

b 17. 6. b hoc est, $\frac{Bq}{Eq}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D.

c hyp. Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$, b hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & c $\frac{A}{D}$

d 68. d. datam, d datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D.

PROP.

PROP. LXXXII.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor recte proportionales fuerint (A.B :: D.E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

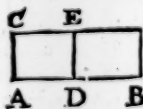
Nam quia B. C :: a E. F. & a $\frac{B}{C}$ data est; be. a hyp. rit $\frac{E}{F}$ data. atque ex æquali A. C :: D. F. er. go, &c. b 2. def. d.

PROP. LXXXIII.

A. B. C. D. Si quatuor recte A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex illis, quibuscunque
sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor recte pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A
rationem datam.

Nam $AEa = BCb = DF.$ & datur b $\frac{D}{E}$ a 16.6
& hoc est $\frac{AD}{AE}$, d vel $\frac{AD}{DF}$, e vel $\frac{A}{F}$. ergo, &c. b hyp. c 1. 6. d 7. 34

PROP. LXXXIV.

Si dua recte AB, AC da-
tum spatium comprehendans in
angulo A dato; sit autem altera
AB altera AC major data
DB; etiam unaquaque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple quadratum AE. a Hoc specie b hyp.
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur. c 39. dat.
c ergo AC, vel AD, & tota d proinde AB datur. q 3. dat.
Q. E. D.

Bb

PROP.

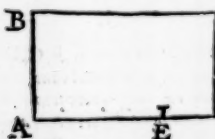
PROP. LXXXV.

Si dua recta BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquodque BD, & DE data erit.

Nam sume $DA=DE$, & comple quad. DE. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA a dantur. b ergo AD (DE) & e reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b 38. d.
c 4. d.

PROP. LXXXVI.

Si dua recta AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius

AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit $AD \times AE$ datum, & * reliqui $AD \times ED$ ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* 2. 2.

Nam ob BD, & $DA \times AE$ a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item

$\overline{DA} \times \overline{AE}$ \overline{AE} \overline{AEq}
 \overline{ABq} datur. f ergo \overline{AEq} ideoque \overline{AEq}
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $4 \overline{AD} \times \overline{ED}$,
g & \overline{AEq} b hoc est \overline{AEq} datur.
 $4 \overline{AD} \times \overline{ED} + \overline{AEq}$ $Q: \overline{AD} + \overline{ED}$
k ergo \overline{AE} & l componendo \overline{AE} * ideoq;
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$; $2 \overline{AD}$,

\overline{AE} m hoc est \overline{AEq} datur. denique igitur ob
 \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$
e datum $\overline{AD} \times \overline{AE}$, n erit \overline{AEq} data. o ergo \overline{AE} ,
& p proinde \overline{AD} , ac AB datae sunt. Q. E. D.

a hyp.
b 1. d.
c 69. d.
d 51. d.
e hyp.
f 8. d.
g 6. d.
h 8. 2.
k 54. d.
l 6. d.
m 8. d.
n 1. 6.
o 3. d.
p 55. d.
p 57. d.

PROP.

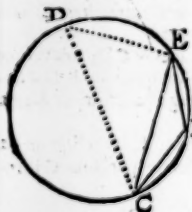
PROP. LXXXVII.

Si dua recta AB, AD datum spatium comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato ($AD \times AE$;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $BA \times AE$ a datum, b erit AE ideoque

AEq c hoc est AEq. d ac idcirco AEq c hyp. e
 \overline{ABq} , $\overline{AD \times ED}$, $\overline{AEq + 4 AD \times ED}$ 1. 2.
 e hoc est AEq ac proinde AB & d com- d 8. & 6. d.
 $Q: AD + BD$, $AD + ED$ e 8. 2.
 ponendo AB e ac ideo AE e hoc est AEq d 6. d.
 $2 AD$, AD , $AD \times AE$ e 1. 6.
 data. ergo ob $AD \times AE$ f datum, dantur g AEq, f hyp.
 & b AE, ac h ideo AD, ac AB. Q. E. D. g 2. d.
 h 55. d.
 k 57. d.

PROP. LXXXVIII.

Si in circulum CFED magnitudine datum acta sit recta linea CE, qua segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat; acta recta linea CE magnitudine data est.

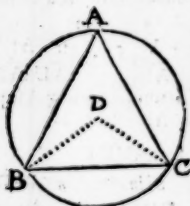
Nam ducatur diameter CD; & connectatur ED. Ac ob ang. F a datum, b erit ang. D a hyp.
 (reliquus e 2 rectis) datus. item rectus CED b 4 d.
 datur. e quare $\frac{CE}{CD}$ datur. ergo ob d datam CD, c 40. d.
 e erit CE data, Q. E. D. d hyp & 5.
 def. d.
 e 2. d.

P R O P. LXXXIX.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE aſſa fueris, auferet ſegmentum quod angulum (CFE) datum comprehendat.

Nam (in fig. præcedentis) quia $\frac{CE}{CD}$, & ang. CED dantur, & erit ang. D datus. b ergo ang. F c (i Reſt. — D) datus erit. Q. E. D.

P R O P. XC.

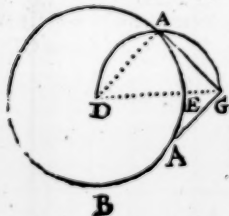

Si in circuli poſitione dati circumſerentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumſerentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa recta altera extremitas C data erit.

Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque eſt ang. D dati A c duplus. quare ob B D d datam, e erit DC data. ſergo punctum C datum eſt. Q. E. D.

Si ang. A obtuſus fuerit; ſume reliquum e a rectis acutum; ejus ſubſidio punctum C invenies, juxta dicta.

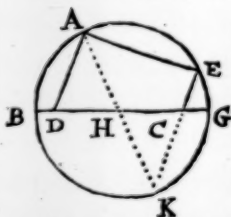
P R O P. XCI.

Si à dato puncto G aſſa fuerit recta GA, quæ datum poſitione circulum B E A conſingat; aſſa linea GA poſitione & magnitudine data eſt.

Nam centrum D & punctum G

PROP. XCV.

Si in circuli
BAG positione dati
diametro BG su-
matur datum pun-
ctum D; à puncto
autem D in circu-
lum producat
quidam recta DA,
& agatur à secti-
one A ad rectos an-

gulos in productam rectam DA linea AE; per
punctum autem E, in quo linea AE, qua ad
rectos angulos consistit, occurrit circumferentia cir-
culi, agatur parallela (ECK) producta recta DA;
datum est illud punctum C, in quo parallela EK oc-
currit ipsi diametro BG; & quod sub parallelis li-
neis AD, EC comprehenditur rectangulum, datum
est.

Nam connectatur AK. a estque AK (ob an-
gulum E, vel DAE rectum) diameter. ergo
intersectio H est centrum. b ergo DH datur. At-
qui ob KH. HA c: CH. HD, d est CH=HD.
e ergo CH datur. f ergo punctum C datur.
Q. E. D. g ergo KC x CE, hoc est d AD x CE
datur. Q. E. D.

a 31. 3.
b 26. d.
c 4. 6.
d 9. 5.
e 1. def. d.
f 27. d.
g 93. dat.

F I N I S.